

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

58 tomas

2015 m. balandžio 28 d.

Turinys

II *Ne teisėkūros procedūra priimami aktai*

SPRENDIMAI

- ★ 2013 m. vasario 5 d. Komisijos sprendimas (ES) 2015/657, Valstybės pagalba SA.28487 (C 16/09, ex N 254/09), kurią Vokietija ir Austrija suteikė bankui *Bayerische Landesbank* (pranešta dokumentu Nr. C(2013) 507)⁽¹⁾ 1
- ★ 2014 m. spalio 8 d. Komisijos sprendimas (ES) 2015/658 dėl pagalbos priemonės SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), kurią Jungtinė Karalystė ketina skirti Hinklio kyšulio C branduolinei elektrinei remti (pranešta dokumentu Nr. C(2014) 7142)⁽¹⁾ 44

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2015/657

2013 m. vasario 5 d.

Valstybės pagalba SA.28487 (C 16/09, ex N 254/09), kurią Vokietija ir Austrija suteikė bankui *Bayerische Landesbank*

(pranešta dokumentu Nr. C(2013) 507)

(Tekstas autentiškas tik vokiečių kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

paraginusi valstybes nares ir kitas suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas pagal minėtas nuostatas ⁽¹⁾,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

- (1) 2008 m. gruodžio 4 d. Vokietija Komisijai pranešė apie pagalbos priemones bankui *Bayerische Landesbank* (toliau – *BayernLB* arba bankas) – 4,8 mlrd. EUR rizikos garantiją ir 10 mlrd. EUR kapitalo injekciją. 2008 m. gruodžio 18 d. byloje dėl pagalbos N 615/08 (toliau – sprendimas dėl pagalbos) Komisija, remdamasi SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktu ⁽²⁾, šias priemones patvirtino šešiams mėnesiams, nustatydamą, kad jei per šiuos šešis mėnesius bus pateiktas įtikinamas ir pagrįstas *BayernLB* restruktūrizavimo planas, patvirtinimas galios tol, kol Komisija priims sprendimą dėl restruktūrizavimo plano ⁽³⁾.
- (2) 2008 m. gruodžio mėn. *BayernLB* patronuojamajai bendrovei *Hypo Group Alpe Adria* (toliau – HGAA) *BayernLB* suteikė 700 mln. EUR, o Austrija dar 900 mln. EUR kapitalo, išreikšto balsavimo teisių nesuteikiančiomis akcijomis (vok. *Partizipationskapital*) (1 lygio kapitalas), pagal Austrijos pagalbos bankams paketą ⁽⁴⁾. Pagal šį paketą HGAA taip pat buvo suteikta 1,35 mlrd. EUR vertės garantijų, skirtų obligacijų emisijai pagal skolos vertybinių popierių emisijos programą (angl. *debt issuance programme*, DIP).
- (3) 2009 m. balandžio 29 d. Vokietija Komisijai pateikė *BayernLB* restruktūrizavimo planą. Tą pačią dieną Austrija pateikė HGAA gyvybingumo atkūrimo planą.

⁽¹⁾ OL C 134, 2009 6 13, p. 31; OL C 85, 2010 3 31, p. 21; OL C 266, 2010 10 1, p. 5.

⁽²⁾ 2009 m. gruodžio 1 d. vietoj EB sutarties 87 ir 88 straipsnių įsigaliojo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 107 ir 108 straipsniai. EB sutarties 87 ir 88 straipsniai bei SESV 107 ir 108 straipsniai iš esmės tapatūs. Šiame sprendime į SESV 107 ir 108 straipsnius daromos nuorodos prirėkus turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į EB sutarties 87 ir 88 straipsnius.

⁽³⁾ 2008 m. gruodžio 18 d. Komisijos sprendimas byloje dėl pagalbos N 615/08 *BayernLB* (OL C 80, 2009 4 3, p. 4).

⁽⁴⁾ 2008 m. gruodžio 9 d. Komisijos sprendimas byloje dėl pagalbos N 557/08 Valstybės pagalbos schema – *Maßnahmen nach dem Finanzmarktstabilitäts- und dem Interbankmarktstärkungsgesetz für Kreditinstitute und Versicherungsunternehmen in Österreich* (Austrijos kredito įstaigoms ir draudimo įmonėms skirtos priemonės pagal Finansų rinkos stabilizavimo ir Tarpbankinės rinkos stiprinimo įstatymus) (OL C 3, 2009 1 8, p. 2), paskutinį kartą pratęstas 2010 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendimu byloje dėl pagalbos Nr. SA.32018 (2010/N) iki 2011 m. birželio 30 d. (OL C 20, 2011 1 21, p. 3).

- (4) 2009 m. gegužės 12 d. raštu Komisija pranešė Vokietijai ir Austrijai apie savo sprendimą dėl bankams *BayernLB* ir HGAA suteiktų priemonių pradėti procedūrą pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį, nes jai kilo abejonių, ar restruktūrizavimo pagalba *BayernLB* suderinama su vidaus rinka ir ar įgyvendinant restruktūrizavimo planą galima užtikrinti *BayernLB* gyvybingumo atkūrimą (toliau – sprendimas pradėti procedūrą) ⁽⁵⁾. Komisija taip pat suabejojo, ar HGAA yra iš esmės gera finansų įstaiga ir ar Austrijos HGAA suteikta parama suderinama su 107 straipsnio 3 dalies b punktu ⁽⁶⁾.
- (5) 2009 m. gruodžio 23 d. HGAA buvo nacionalizuota. Komisija šią priemonę patvirtino 2009 m. gruodžio 23 d. sprendimu byloje dėl pagalbos C 16/09 ir N 698/09 (toliau – sprendimas dėl pagalbos HGAA) ⁽⁷⁾. Tuo pačiu sprendimu Komisija procedūrą išplėtė įtraukdama kitas Austrijos HGAA suteiktas pagalbos priemones, į kurias, Komisijos nuomone, taip pat reikėjo atsižvelgti vertinant *BayernLB* restruktūrizavimo planą. Kartu Komisija paskelbė, kad priemonės laikinai, t. y. kol bus pateiktas įtikinamas ir pagrįstas HGAA restruktūrizavimo planas, bus laikomos suderinamomis su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą.
- (6) 2010 m. birželio 22 d. Komisija oficialią tyrimo procedūrą dar kartą išplėtė, nes, jos nuomone, 2010 m. balandžio 16 d. pateiktu pakeistu HGAA restruktūrizavimo planu nebuvo nei užtikrintas HGAA gyvybingumo atkūrimas, nei numatytos tinkamos su restruktūrizavimu susijusios naštos pasidalijimo ir konkurencijos iškreipimo ribojimo priemonės. Komisija taip pratęsė pagalbos, kurią ji sprendimu dėl pagalbos HGAA laikinai, t. y. kol bus baigtas HGAA restruktūrizavimo plano tyrimas, buvo paskelbusi suderinama su vidaus rinka, patvirtinimo galiojimą ⁽⁸⁾.
- (7) 2011 m. vasario 7 d. Komisija Austrijai ir Vokietijai pranešė, kad byla dėl pagalbos N 698/09 (HGAA) ⁽⁹⁾ ir byla dėl pagalbos C 16/09 (*BayernLB*) bus nagrinėjamos atskirai. Šis sprendimas susijęs tik su byla dėl pagalbos C 16/09.
- (8) Komisija pavedė išorės ekspertams įvertinti rizikos garantiją, kuri buvo laikinai patvirtinta sprendimu dėl pagalbos, ir turto, kuriam taikoma ši rizikos garantija, portfelį. 2009 m. lapkričio 16 d., po pokalbių su banko ir Vokietijos valdžios įstaigų atstovais, ekspertai pateikė baigiamąją ataskaitą.
- (9) 2011 m. balandžio 6 d. Vokietija pateikė numatomas pelno ir nuostolio ataskaitas pagal veiklos sritį ar patronuojamąją bendrovę ir (arba) įstaigą, o 2011 m. balandžio 13 d. – išsamią informaciją apie numatomą turtą pagal veiklos sritį ir apie numatomus finansinius įsipareigojimus pagal atitinkamą finansavimo šaltinį. Kartu Vokietija nurodė numatomas turto maržas pagal veiklos sritį ir finansinių įsipareigojimų maržas pagal finansavimo šaltinį. Papildoma informacija buvo teikiama aktyviai susirašinėjant, pavyzdžiui, 2011 m. birželio 15, 21 ir 22 d. pateikti papildomi duomenys, susiję, be kita ko, su kapitalo planavimu iki 2019 m., įskaitant numatomą susitarimo „Bazelis III“ ⁽¹⁰⁾ poveikį kapitalo struktūrai. 2011 m. rugsėjo 27 d. Vokietija pateikė atnaujintas finansines prognozes, visų pirma atnaujintus pelno ir kapitalo planavimo duomenis. 2011 m. spalio 13 ir 20 d. Vokietija Komisijai pateikė išsamesnę informaciją apie veiklos sričių mažinimą, o 2012 m. birželio 4, 5 ir 6 d. – išsamesnius finansinių prognozių ir rizikos garantijos duomenis. 2012 m. birželio 6 d. ji pateikė atnaujintas finansines prognozes, įskaitant numatomas pelno ir nuostolio ataskaitas pagal veiklos sritį, taip pat numatomo kapitalo planavimo ir finansavimo poreikio duomenis. Toliau šiame sprendime nuorodos į restruktūrizavimo plane pateiktas finansines prognozes yra susijusios su 2012 m. birželio 6 d. pateiktais finansiniais duomenimis arba, jei tarp 2012 m. birželio 6 d. pateiktų finansinių duomenų tam tikrų atnaujintų duomenų nebuvo, su pirmiau pateikta finansine informacija.
- (10) *BayernLB* suteiktos pagalbos priemonės ir jo restruktūrizavimo planas laikotarpiu nuo 2009 m. gegužės mėn. iki 2012 m. birželio mėn. aptarti daugybėje Vokietijos valdžios įstaigų ir Komisijos tarnybų atstovų susitikimų, pokalbių telefonu ir kitais keitimosi informacija būdais.
- (11) Vokietija teigia, kad nuo 2013 m. sausio 1 d. apskaita kapitalo apskaičiavimo tikslais tikriausiai bus tikrinama pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (angl. *international financial reporting standards*, IFRS) (toliau – TFAS).

⁽⁵⁾ Byla dėl pagalbos C 16/09 (OL C 134, 2009 6 13, p. 31).

⁽⁶⁾ HGAA suteiktų pagalbos priemonių poveikis bankui bus atskiro sprendimo dalykas.

⁽⁷⁾ OL C 85, 2010 3 31, p. 21.

⁽⁸⁾ OL C 266, 2010 10 1, p. 5.

⁽⁹⁾ Toliau – Nr. SA.32554 (09/C) – restruktūrizavimo pagalba *Hypo Group Alpe Adria*.

⁽¹⁰⁾ Susitarimas „Bazelis III“ yra tarptautinė bankų reguliavimo sistema, ji apima platų Bazelio bankų priežiūros komiteto reformų paketą, kuriuo siekiama stiprinti bankų sektoriaus reguliavimą, priežiūrą ir rizikos valdymą.

- (12) Vykstant tyrimo procedūrai, Vokietijos valdžios įstaigų ir finansų priežiūros institucijos atstovai, banko savininkės ir paties banko atstovai intensyviai diskutavo apie restruktūrizavimo planą ir galimą lėšų grąžinimo planą.
- (13) 2012 m. birželio 15 d. Vokietija Komisijai persiuntė 2012 m. birželio 14 d. Vokietijos federalinės finansinių paslaugų priežiūros tarnybos (*Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht*, toliau – *BaFin*) elektroninį laišką, kuriame *BaFin* nurodė ketinanti banko *Bayerische Landesbodenkreditanstalt* (toliau – *BayernLabo*) nepalūkaninių paskolų nominaliosios vertės nelaikyti kapitalo apskaičiavimo baze, kaip nustatyta reglamento dėl nuosavo kapitalo projekte⁽¹¹⁾, nors banko auditorius savo 2012 m. balandžio 12 d. pastabose nurodė, kad pagal TFAS į paskolas iš esmės atsižvelgiama pagal jų nominaliąją vertę. Ši nuostata netaikoma, kai kapitalas vertinamas pagal bendruosius apskaitos principus (angl. *generally accepted accounting principles*, toliau – GAAP), kaip nustatyta Prekybos kodekse (*Handelsgesetzbuch*, toliau – HGB).
- (14) 2012 m. birželio 6 d. Vokietija pateikė pakeistą *BayernLB* restruktūrizavimo planą, kurį dar papildė 2012 m. birželio 12 ir 13 d.
- (15) 2012 m. birželio 20 d. Vokietija pateikė informaciją apie planuojamą papildomą rizikos pozicijų sumažinimą kiekviename segmente.
- (16) 2012 m. birželio 27 d. Vokietija Komisijai pateikė pirmą išankstinį lėšų grąžinimo planą.
- (17) 2012 m. birželio 28 d. Vokietija Komisijai pateikė *BayernLB* išsipareigojimų sąrašą.
- (18) 2012 m. liepos 25 d. Komisija priėmė sprendimą dėl restruktūrizavimo pagalbos, apie kurią pranešta (toliau – 2012 m. sprendimas dėl restruktūrizavimo). Šis sprendimas teisiniu požiūriu turi trūkumą, nes Austrijos Respublikai buvo skirtas ne jos oficialiąja kalba, prieš tai Austrijai nedavus sutikimo, kad autentiškas tekstas gali būti ne vokiečių kalba. Todėl Komisija turi priimti naują sprendimą, pakeisiantį 2012 m. sprendimą dėl restruktūrizavimo. 2012 m. sprendime dėl restruktūrizavimo yra nemažai klaidų (13, 29, 30, 48, 72, 77, 81, 108, 163, 200, 207 ir 210 konstatuojamosiose dalyse; 5, 10, 11 ir 12 lentelėse; nuorodose dėl EUR/USD kurso I priede, I priedo 29.2 punkte ir II priedo 2 punkte), dėl savo pobūdžio jos galėtų būti klaidų ištaisymo dalykas. Tačiau jų ištaisyimas niekaip nekeičia faktinių aplinkybių vertinimo, kurį Komisija atliko 2012 m. sprendime dėl restruktūrizavimo. Todėl minėtos klaidos ištaisomos šiame sprendime.

2. FAKTINĖS APLINKYBĖS

1. Pagalbą gavusio banko apibūdinimas⁽¹²⁾

- (19) *BayernLB* yra Vokietijos žemės bankas, jo būstinė Miunchene. *BayernLB* savininkės yra netiesiogiai, per *BayernLB Holding AG* (toliau – kontroliuojančioji bendrovė), Bavarijos žemė (apie 94 %) ir *Sparkassenverband Bayern* (toliau – *Sparkassenverband*) (apie 6 %)⁽¹³⁾.
- (20) 2008 m., kai buvo suteikta kapitalo injekcija (žr. 2 skirsnio 2 punkto a dalį) ir rizikos garantija (žr. 2 skirsnio 2 punkto b dalį), *BayernLB* bendrovių grupės (įskaitant *BayernLabo*, LBS ir *BayernLB* patronuojamąsias bendroves) konsoliduotasis balansas iš viso siekė apie 422 mlrd. EUR, rizikos pozicijos⁽¹⁴⁾ – apie 198 mlrd. EUR, darbuotojų skaičius – apie 20 000. 2008 m. pabaigoje *BayernLB* patyrė maždaug 5 mlrd. EUR nuostolių. Įvykiai, nulėmę, kad buvo suteiktos šio sprendimo 2 skirsnio 2 punkto a ir b dalyse apibūdintos pagalbos priemonės, išsamiai aprašyti sprendime dėl pagalbos.

⁽¹¹⁾ Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl rizikos ribojimo reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms pasiūlymas (COM(2011) 452 galutinis). 2011 m. liepos 20 d. Komisija priėmė teisės aktų rinkinį, siekdama sustiprinti bankų sektoriaus reguliavimą. Šiuo dokumentų rinkiniu (vadinamuoju Ketvirtuoju direktyvos dėl kapitalo poreikio dokumentų rinkiniu), t. y. direktyva ir pirmiau minėtu reglamentu, pakeičiamos dabartinės nuosavo kapitalo direktyvos (2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/48/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo (OL L 177, 2006 6 30, p. 1) ir 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/49/EB dėl investicinių įmonių ir kredito įstaigų kapitalo pakankamumo (OL L 177, 2006 6 30, p. 201)).

⁽¹²⁾ Išsamus apibūdinimas pateiktas sprendime pradėti procedūrą, p. 2.

⁽¹³⁾ Prieš 2008 m. suteikiant pagalbos priemones, Bavarijos žemė ir *Sparkassenverband* turėjo po 50 % akcijų.

⁽¹⁴⁾ *BayernLB* vartojama sąvoka „rizikos pozicijos“ yra tapati sąvokai, kurią priežiūros institucija vartoja apskaičiuodama kapitalo pakankamumo koeficientus. Europos bankininkystės institucija (toliau – EBI), 2011 m. gruodžio mėn. atlikdama testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, kai tai buvo susiję su *BayernLB* rizikos pozicijomis, vartojo sąvoką „pagal riziką įvertintas turtas“. Šio sprendimo tikslais Komisija rizikos pozicijas taip pat vadina pagal riziką įvertintu turtu.

1 lentelė

2007–2011 m. finansiniai rodikliai (jei nenurodyta kitaip, mln. EUR)

Bendrovių grupė (mln. EUR)	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
	faktiškai	faktiškai	faktiškai	faktiškai	faktiškai
Kainų skirtumo perviršis	2 170	2 670	2 561	1 942	1 963
Grynosios paslaugų pajamos	380	584	434	265	262
Apsidraudimo rezultatai	27	- 136	98	53	106
Prekybos rezultatai	- 238	- 2 138	887	1 043	341
Investavimo ir vertės sumažėjimo rezultatai	- 336	- 1 924	- 1 444	- 332	- 206
Kiti rezultatai	133	141	461	1	- 37
Visos pajamos	2 136	- 803	2 997	2 972	2 429
Kredito rizikos draudimas	- 115	- 1 656	- 3 277	- 696	- 548
Visos išlaidos	- 1 765	- 2 620	- 2 125	- 1 462	- 1 456
Bankams taikomų mokesčių išlaidos	0	0	0	- 51	- 74
Restruktūrizavimo išlaidos	0	- 87	- 361	124	- 16
REZULTATAI NEATSKAIČIUS MOKESČIŲ	255	- 5 166	- 2 765	885	334
MOKESČIAI	- 80	- 191	- 328	- 294	- 269
REZULTATAI ATSKAIČIUS MOKESČIUS	175	- 5 358	- 3 093	590	65
Išlaidų ir pajamų santykis (įskaitant bankams taikomą mokestį) %	83	- 326	71	51	63
Turtas	415 639	421 666	338 818	316 354	309 144
Reguliuojamosios rizikos pozicijos	188 888	197 650	135 788	123 950	118 425
Visos pajamos/rizikos pozicijos (baziniais punktais)	131	57	327	267	223
Vidutinis darbuotojų skaičius (tūkstančiais)	17 891	19 405	17 764	10 383	10 064

- (21) *BayernLB* yra tarptautinis komercinis bankas. Jo regioninė komercinė veikla sutelkta Vokietijoje ir kai kuriose kitose atrinktose Europos šalyse. *BayernLB* taip pat turi atstovybių kai kuriuose svarbiuose finansiniuose centruose, kaip antai Niujorke, Londone, Paryžiuje ir Milane.
- (22) Svarbiausios *BayernLB* patronuojamosios bendrovės ir (arba) įmonės, kurių akcijų jis turi, yra *Deutsche Kreditbank AG* (toliau – DKB), *Landesbausparkasse Bayern* (toliau – LBS), *Bayerische Landesbodenkreditanstalt* (toliau – *BayernLabo*), *MKB Bank Zrt* (Vengrijoje) (toliau – MKB) ir, iki 2009 m. pabaigos, kai jį nacionalizavo Austrija, HGAA.

- (23) HGAA yra tarptautinė finansų grupė, jos balansas – 43 mlrd. EUR (2008 m.), pagal riziką įvertintas turtas – 32,8 mlrd. EUR. HGAA patronuojančioji bendrovių grupė yra *Hypo Alpe-Adria-Bank International AG* (toliau – *HAAB Int.*), jos būstinė Klagenfurte (Austrija). Iki HGAA nacionalizuojant, *BayernLB* turėjo 67,08 % šios grupės akcijų.
- (24) MKB yra vienas iš pirmaujančių universaliųjų Vengrijos bankų, jo specializacija – dideli verslo klientai ir pasiturintys privatūs klientai. MKB aptarnauja apie 350 000 privačių klientų ir smulkiojo ir vidutinio verslo klientų bei apie 3 000 didelių klientų ir institucinių klientų.
- (25) Bankas LBS yra *BayernLB* priklausanti įstaiga, organizaciniu ir ekonominiu aspektais savarankiška, tačiau neturinti juridinio asmens statuso. Kadangi LBS priklauso *BayernLB*, jo, kaip ir *BayernLB*, savininkės yra Bavarijos žemė ir *Sparkassenverband Bayern*.
- (26) LBS bendradarbiauja su Bavarijos taupomaisiais bankais, kurie, be kita ko, yra jo produktų platintojai, ir Bavarijoje yra vienas iš lyderių valstybės remiamame būsto statybos taupymo sektoriuje.
- (27) Lyginant pagal visas naujai sudarytas būsto statybos taupymo sutartis, LBS rinkos dalis sudaro apie 42 %. 2011 m. gruodžio 31 d. LBS balansas buvo 11 mlrd. EUR, indėlių suma – 9,7 mlrd. EUR, neįvykdyti finansiniai reikalavimai, susiję su būsto statybos taupymo paskolomis, – 1,9 mlrd. EUR. 2011 m. LBS veiklos rezultatai neatskaičius mokesčių siekė 68 mln. EUR.
- (28) Bankas *BayernLabo* yra *BayernLB* priklausanti paramos įstaiga, įsteigta 1884 m. infrastruktūros projektams finansuoti. 1972 m. *BayernLabo* ir *Bayerische Gemeindebank* susijungė į banką *Bayerische Landesbank Girozentrale*, šis vėliau tapo *BayernLB*. *BayernLabo* yra organizaciniu ir ekonominiu aspektais savarankiška, tačiau teisiniu aspektu nesavarankiška viešoji įstaiga, priklausanti *BayernLB*, jai 100 % taikoma Bavarijos žemės garanto civilinė atsakomybė už visas prievoles (vok. *Gewährträgerhaftung*). *BayernLabo* metinės finansinės ataskaitos yra neatsiejama *BayernLB* metinių finansinių ataskaitų dalis.
- (29) Anksčiau *BayernLabo* patikos pagrindu valdė lėšas, kurias Bavarijos žemė skirdavo socialinių būstų statybai remti. Praėjusio amžiaus paskutinio dešimtmečio pradžioje buvo apskaičiuota dalies šių paskolų, skirtų socialinių būstų statybai, grynoji vertė ir Bavarijos žemė banke *BayernLabo* padėjo apskaičiuotos vertės specialiosios paskirties indėlių. Šis specialiosios paskirties indėlis yra 612 mln. EUR ir nekinta.
- (30) *BayernLabo* kapitalas gali būti naudojamas tik socialinių būstų statybai, o ne *BayernLB* konkurencinei veiklai remti (t. y. negali būti naudojamas kaip reguliuojamasis nuosavas kapitalas paskoloms arba kitam turtui).
- (31) Šiuo metu už *BayernLabo* kapitalą mokamas toks atlygis: *BayernLB* už specialiosios paskirties indėlių moka ne mažesnę kaip iš viso [2–5] (*) 4 % atlygį Bavarijos žemei, išskyrus atvejus, kai *BayernLB*, kaip visa įmonė, patiria nuostolių. Už likusio *BayernLabo* kapitalo nuostolių kompensavimo funkciją *BayernLB* moka [0–1] 4 % atlygį *BayernLabo*. Komisijos sprendime 2006/739/EB ⁽¹³⁾ šis atlygis pripažintas tinkamu. Siekiant užtikrinti, kad *BayernLabo* kapitalas ir toliau galėtų būti laikomas aukščiausios kokybės *BayernLB* kapitalu (1 lygio kapitalu), restruktūrizavimo plane numatyta pakoreguoti kapitalo pakankumą ir atlygio pobūdį (žr. 81 konstatuojamąją dalį).

2. Pagalbos priemonės

a) Kapitalo injekcija

- (32) 2008 m. gruodžio mėn. Bavarijos žemė *BayernLB* suteikė 10 mlrd. EUR 1 lygio kapitalo injekciją ⁽¹⁶⁾, ją sudarė 3 mlrd. EUR vertės akcijos be balsavimo teisės ir 7 mlrd. EUR vertės privilegijuotosios akcijos. Akcijų be balsavimo teisės atkarpos sudaro 10 % nominaliosios vertės ir nėra sumuojamos. Atlygis už privilegijuotąsias akcijas, kurioms restruktūrizavimo etape taikoma pelno pirmenybė, yra 10 %. Pelno pirmenybė nustos galioti, kai bus sumokėtos visos išmokos pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą ir bus visiškai išpirktos Bavarijos žemės akcijos be balsavimo teisės. Dividendų išmokos nesumuojamos.

(*) Konfidenciali informacija

⁽¹³⁾ 2004 m. spalio 20 d. Komisijos sprendimas 2006/739/EB dėl Vokietijos pagalbos bankui *Bayerische Landesbank – Girozentrale* (OL L 307, 2006 11 7, p. 81).

⁽¹⁶⁾ Kapitalo injekcija išsamiai apibūdinta sprendime dėl pagalbos (13 ir tolesnės konstatuojamosios dalys).

- (33) *Sparkassenverband* prie kapitalo injekcijos neprisidėjo, todėl jos *BayernLB* turima dalis nuo 50 % sumažėjo iki 6 % ⁽¹⁷⁾.
- b) 4,8 mlrd. EUR vertės rizikos garantija
- (34) Bavarijos žemė 21 mlrd. EUR nominaliosios vertės turtu užtikrintų vertybinių popierių (angl. *asset-backed security*, ABS) portfeliui suteikė 4,8 mlrd. EUR vertės rizikos garantiją ⁽¹⁸⁾.
- (35) Ši rizikos garantija apsaugo *BayernLB* nuo nuostolių, susijusių su jo turtu užtikrintų vertybinių popierių portfeliu, ir taip užkerta kelią tolesniems nurašymams. 2008 m. gruodžio 19 d. Bavarijos žemė pateikė atitinkamą garantinį raštą. 2008 m. gruodžio 31 d. (atskaitos data) turtu užtikrintų vertybinių popierių portfelio nominalioji vertė siekė 19,589 mlrd. EUR.
- (36) *BayernLB* turtu užtikrintų vertybinių popierių portfelis apima įvairias jų rūšis. Tiek pirminės, tiek antrinės rinkos būsto hipoteka užtikrinti vertybiniai popieriai (angl. *residential mortgage-backed security*, RMBS) sudaro apie pusę viso portfelio. Kiti svarbūs turtu užtikrinti portfelio vertybiniai popieriai taip pat yra komerciniai hipoteka užtikrinti vertybiniai popieriai (angl. *commercial mortgage-backed security*, CMBS), įkeistu turtu užtikrinti skolos įsipareigojimai (angl. *collateralised debt obligation*, CDO) ir kiti turtu užtikrinti vertybiniai popieriai, susiję su finansiniais reikalavimais verslo klientų ir vartotojų atžvilgiu (angl. *ABS commercial* ir *ABS consumer*).
- (37) Bavarijos žemė pateikė 4,8 mlrd. EUR vertės garantinį raštą, tačiau juo pasinaudoti galima tik kai ir tik jei *BayernLB* nuostoliai viršys 1,2 mlrd. EUR, šio dydžio nuostolius turi padengti pats bankas (toliau – pirmasis nuostolis). Perdavimo kaina apskaičiuojama iš nominaliosios vertės (19,589 mlrd. EUR) atėmus pirmąjį nuostolį (1,2 mlrd. EUR) ir sudaro 18,389 mlrd. EUR.
- (38) Rizikos garantijos galiojimo trukmė susieta su portfelį sudarančių turtu užtikrintų vertybinių popierių išpirkimo data. Užtikrinti vertybiniai popieriai nuo maždaug 19,6 mlrd. EUR (2008 m. gruodžio mėn. duomenimis) buvo sumažinti iki 11,9 mlrd. EUR (2011 m. gruodžio mėn. duomenimis). Atnaujintose 2012 m. kovo 31 d. prognozėse daroma prielaida, kad iki 2014 m. rugsėjo mėn. portfelis bus sumažėjęs iki 7 mlrd. EUR. Kadangi pirmiausia siekiama kuo labiau sumažinti nuostolius, tačiau nėra žinoma, kokios rinkos kainos bus 2014 m., kol kas nėra aišku, ar bus galima (t. y. ar apsimokės) parduoti likusius portfelio vertybinius popierius (o iš esmės to ir siekiama) ⁽¹⁹⁾.

Turto, kuriam taikoma rizikos garantija, vertinimas

- (39) Portfelis buvo vertinamas dviem etapais. Pirmiausia atskiri sandoriai buvo paženklinėti išankstinio perspėjimo priemonėmis (angl. *early warning tool*, EWT) (žaliai, geltonai, raudonai), siekiant nustatyti problemų keliančius arba sumažėjusios vertės sandorius. Naudojantis šiomis išankstinio perspėjimo priemonėmis buvo parengtas vidaus reitingas – žemesnę vietą įprastai užimdavo geltonai ar raudonai paženklinėti sandoriai. Tada šis vidaus reitingas buvo perkeltas į *Moody's* išorės reitingą, o šis ikeltas į *Moody's* 2.4 versijos CROROM ⁽²⁰⁾, siekiant įvertinti tikėtinus viso portfelio ir svarbių jo dalių nuostolius.
- (40) Taikydami šį metodą Komisijos ekspertai apytikriai apskaičiavo, kad, suteikiant priemones, turtu užtikrintų vertybinių popierių portfelio tikroji ekonominė vertė siekė 83,87 % nominaliosios vertės, kuri buvo 19,589 mlrd. EUR, t. y. 16,429 mlrd. EUR. 2009 m. gruodžio 14 d. elektroniniu laišku Vokietija pranešė, kad nuodugnesnės tikėtino nuostolio analizės nepageidauja. 18,389 mlrd. EUR perdavimo kainos ir 16,429 mlrd. EUR tikrosios ekonominės vertės skirtumas yra 1,96 mlrd. EUR.
- (41) Apskaičiuota, kad, suteikiant rizikos garantiją, priemonės paramos kapitalui poveikis buvo 1,28 mlrd. EUR.
- (42) Metodo ir skaičiavimų, kurie taikyti paramos kapitalui poveikiui apskaičiuoti, tikslumą 2010 m. balandžio 9 d. raštu patvirtino *BaFin*.

⁽¹⁷⁾ 2008 m. gruodžio 18 d. buvusios *BayernLB* vertės ekspertizėje, kurią 2010 m. sausio 14 d. pateikė *Ernst & Young*, nurodyta, kad taupomieji bankai turėjo [< 5] % banko akcijų. Atsižvelgiant į vykstantį procesą dėl pagalbos, dėl *Sparkassenverband* turimų akcijų oficialus sprendimas nebuvo priimtas.

⁽¹⁸⁾ Rizikos garantija išsamiai apibūdinta sprendime dėl pagalbos (20 ir tolesnės konstatuojamosios dalys).

⁽¹⁹⁾ Kaip paaiškinta sprendimo dėl pagalbos 23 konstatuojamojoje dalyje, pertvarkymo struktūra planuota taip, kad per šešerius metus suteikus garantiją portfelis jau būtų sumažėjęs daugiau kaip iki [4–6] mlrd. EUR. Pranešime apie pagalbą nurodyta, kad tuomet, suderinus su garantu, likęs portfelis būtų parduodamas rinkoje. Todėl Bavarijos valdžios įstaigos ir bankas darė prielaidą, kad, kaip paaiškinta sprendimo dėl pagalbos 23 konstatuojamojoje dalyje, rizikos garantijos galiojimo trukmė greičiausiai nebus ilgesnė kaip šešeri metai.

⁽²⁰⁾ Tai yra Monte Karlo simuliacijos modelis tikėtiniams tam tikro statinio turto portfelio dalių nuostoliams apskaičiuoti. Jį taiko *Moody's Investors Services* reitingų analitikai, siekdami nustatyti statinių sintetinių įkeistu turtu užtikrintų skolos įsipareigojimų reitingus. Tikėtiniams kitų priemonių, suteiktų sumažėjusios vertės turtui, nuostoliams apskaičiuoti buvo taikomi panašūs modeliai ir metodai.

Atlygis už rizikos garantiją ir lėšų susigrąžinimas

- (43) Atgaline data nuo 2010 m. sausio 1 d. *BayernLB* pakeitė atlygį už rizikos garantiją (įskaitant išmokas pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą) iš 50 bazinių punktų į 200 mln. EUR dydžio metinį bendrąjį mokestį, kurį sudarys:
- bazinis mokestis – 6,25 %, skaičiuojant nuo 1,28 mlrd. EUR pradinio paramos kapitalui poveikio 2008 m. gruodžio 31 d., t. y. 80 mln. EUR per metus;
  - papildomas metinis mokestis – 3,75 %, skaičiuojant nuo 2 mlrd. EUR garantijos dalies, t. y. 75 mln. EUR per metus, iki 2015 m.;
  - speciali išmoka – 45 mln. EUR per metus iki 2015 m.
- c) *Atsakomybės garantijos*
- (44) Specialusis finansų rinkos stabilizavimo fondas *Sonderfonds Finanzmarktstabilisierung* (toliau – *SoFFin*) pagal Vokietijos finansų rinkos stabilizavimo įstatymą (*Finanzmarktstabilisierungsgesetz*), kurį Komisija patvirtino kaip Vokietijos pagalbos bankams paketą ⁽²¹⁾, *BayernLB* suteikė 15 mlrd. EUR vertės atsakomybės garantijų, iš jų 5 mlrd. EUR 2009 m. sausio mėn. buvo panaudoti emisijai užtikrinti. Likę 10 mlrd. EUR atsakomybės garantijų nebuvo panaudoti ir 2009 m. spalio 16 d. grąžinti garantui, taigi *SoFFin* suteiktų atsakomybės garantijų vertė sumažėjo iki 5 mlrd. EUR. 2012 m. sausio 23 d. grąžinta paskutinė *SoFFin* suteiktų atsakomybės garantijų dalis.
- d) *Austrijos suteikta likvidumo garantija*
- (45) 2008 m. gruodžio mėn., po didelių nurašymų ir nuostolių, bankui HGAA *BayernLB* suteikė 700 mln. EUR, o Austrija dar 900 mln. EUR kapitalo, išreikšto balsavimo teisių nesuteikiančiomis akcijomis ⁽²²⁾ (1 lygio kapitalas) pagal Austrijos pagalbos bankams paketą ⁽²³⁾.
- (46) 2009 m. *BayernLB* ir HGAA išorės ekspertams pavedė parengti HGAA kredito rizikos ekspertizę. Remiantis šia ekspertize, iki 2009 m. pabaigos dėl tikėtinų mokesčių 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas taps mažesnis kaip 4 %.
- (47) Austrijos finansų priežiūros institucijai iškėlus ultimatumą banko savininkams iki 2009 m. gruodžio 11 d. priimti reikiamus sprendimus dėl HGAA rekapitalizavimo, Austrija visas HGAA akcijas iš jų išpirko už simbolinę vieno euro kainą ⁽²⁴⁾. *BayernLB* atsisakė visų savo, kaip akcininko, teisių, įskaitant teisių į esamus finansinius reikalavimus, susijusius su HGAA papildomu kapitalu (2 lygio kapitalu) – 300 mln. EUR ⁽²⁵⁾. Taip pat buvo sutarta, kad jei teisės aktais nustatytiems būtiniesiems kapitalo reikalavimams įvykdyti reikės imtis kitų kapitalo priemonių HGAA naudai, galimos kapitalo injekcijos bus padalijamos *BayernLB* ir Austrijai santykiu 3:1. Tačiau visas kitas kapitalas, kurį šiuo pagrindu suteiktų *BayernLB*, būtų priskaičiuojamas prie [500–550] mln. EUR sumos, kurią finansavimo tikslais *BayernLB* suteikė bankui HGAA ir kurios, teikiant pagalbą HGAA, *BayernLB* atsisakė.
- (48) Siekdamas užtikrinti HGAA likvidumą, *BayernLB* atnaujino [350–600] mln. EUR likvidumo liniją, kurios galiojimas buvo pasibaigęs jau 2009 m. gruodžio 4 d. Taip pat buvo sutarta, kad iki 2013 m. pabaigos banke HGAA liks esamas vadinamasis grupės vidaus finansavimas (angl. *intra-group funding*), t. y. 2,638 mlrd. EUR, kuriuos *BayernLB* suteikė bankui HGAA. 2014 m. *BayernLB* banke HGAA dar paliks iš viso [650–700] mln. EUR, o 2015 m. – iš viso [350–400] mln. EUR. Už atitinkamą poziciją garantuoja Austrija, jei HGAA būtų išskaidytas arba būtų imtasi kitos ekonominiu požiūriu panašios priemonės, po kurios nebūtų užtikrintas HGAA gyvybingumas.

⁽²¹⁾ Žr. 2008 m. spalio 27 d. Komisijos sprendimą byloje dėl pagalbos N 512/08 *Pagalbos Vokietijos kredito įstaigoms paketas*, pakeistą 2008 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimu byloje dėl pagalbos N 625/08 *Pagalbos Vokietijos finansų įstaigoms paketas*, pratęstu 2009 m. birželio 22 d. Komisijos sprendimu byloje dėl pagalbos N 330/09 (OL C 160, 2009 7 14, p. 4) ir 2010 m. birželio 23 d. Komisijos sprendimu byloje dėl pagalbos N 222/10 (OL C 178, 2010 7 3, p. 1), atnaujintu 2012 m. kovo 5 d. Komisijos sprendimu byloje dėl pagalbos Nr. SA.34345 (12/N) (OL C 108, 2012 4 14, p. 2), paskutinį kartą pratęstu 2012 m. birželio 29 d. Komisijos sprendimu byloje dėl pagalbos Nr. SA.34897 (12/N), dar nepaskelbtas.

⁽²²⁾ Šių akcijų turėtojai neturi balsavimo teisės.

⁽²³⁾ Žr. 4 išnašą.

⁽²⁴⁾ Šią ir papildomas priemones Komisija patvirtino 2009 m. gruodžio 23 d. (žr. 7 išnašą).

⁽²⁵⁾ Austrijos Respublikos HGAA teikiama pagalba minėtomis sąlygomis reiškė, kad *BayernLB* turėjo nurašyti visą 2,3 mlrd. EUR dydžio HGAA balansinę vertę ir atsakyti finansinių reikalavimų, susijusių su jau suteiktu 825 mln. EUR dydžio finansavimu.

e) *BayernLabo kapitalo perkėlimas į BayernLB*

- (49) Reikšminga *BayernLabo* rezervų dalis, t. y. 1 mlrd. EUR, be jokio atlygio ar gražos turėtų būti perkeliama į pagrindinio banko, t. y. *BayernLB*, rezervus.

3. Restruktūrizavimo planas, apie kurį pranešė Vokietija

a) *Verslo modelio apibūdinimas*

- (50) *BayernLB* pateikė restruktūrizavimo planą, kuriame nurodo, kaip ketina iki 2015 m. gruodžio 31 d. atkurti savo gyvybingumą. Restruktūrizavimo plane numatyti esminiai *BayernLB* verslo modelio pakeitimai ir nauja strateginė kryptis. Svarbiausi aspektai – sumažintas rizikos pobūdis, didesnis susitelkimas į veiklą regionuose ir finansavimo bei aktyvios veiklos tvarumas. Pagal restruktūrizavimo planą *BayernLB* komercinė veikla turėtų būti gerokai sumažinta ir sutelkta į pagrindinę veiklą, pagrindinius produktus ir pagrindinius regionus. Pastarąjį tikslą tikimasi pasiekti, be kita ko, uždarius ir (arba) pardavus banko biurus, patronuojamąsias bendroves ir turimas kitų įmonių akcijas, taip pat nutraukus kai kurią komercinę veiklą.
- (51) Svarbus restruktūrizavimo strategijos elementas yra pagrindinės ir nepagrindinės veiklos atskyrimas atskiruose veiklos segmentuose. *BayernLB* tikslas yra nutraukti visą nepagrindinę veiklą.
- (52) Siekdamas strategiškai atskirti pagrindinę ir nepagrindinę veiklą, *BayernLB* įsteigė restruktūrizavimo padalinį, kuriame sutelkė didžiąją dalį nepagrindinės veiklos. Taip bankas galės susitelkti į būsimus uždavinius savo pagrindinės veiklos srityse ir neturės rūpintis nepagrindinės veiklos likvidavimu.
- (53) *BayernLB* savo veiklą sutelks į tris pagrindines sritis:
- i) 1 pagrindinės veiklos sritis – įmonės, smulkusis ir vidutinis verslas ⁽²⁶⁾ ir privatūs klientai;
  - ii) 2 pagrindinės veiklos sritis – nekilnojamasis turtas, taupomieji bankai/jų asociacija (*Sparkassenverbund*), viešasis sektorius ir *BayernLabo*;
  - iii) 3 pagrindinės veiklos sritis – rinkos.

1 pagrindinės veiklos sritis – įmonės, smulkusis ir vidutinis verslas ir privatūs klientai

- (54) Veiklos srities „įmonės“ tikslinė grupė bus įmonės, kurių būstinė Vokietijoje, o apyvarta ne mažesnė kaip 1 mlrd. EUR. Iki šiol vykdytą užsienio biurų veiklą, visų pirma vietinę, *BayernLB* sumažins ir apribos didesnę dėmesį skirdamas sąsają su Vokietija turintiems klientams ⁽²⁷⁾; pirmiausia jis ketina teikti produktus korporacinės bankininkystės srityje (visų pirma kredito galimybes) ir struktūrizuotų finansinių priemonių srityje (eksperto ir prekybos finansavimas, išperkamoji nuoma ir projektų finansavimas).
- (55) Veiklos srities „smulkusis ir vidutinis verslas“ tiksliniai klientai bus Bavarijos vidutinės įmonės, kurių apyvarta nuo 50 mln. EUR iki 1 mlrd. EUR, šeimos įmonės ir kitos Vokietijos įmonės atrinktuose Vokietijos regionuose, kuriuose bankas jau turi filialų, pavyzdžiui, Šiaurės Reino-Vestfalijos žemėje per Diuselendorfo filialą. Tiksliniai klientai regionuose, kuriuose bankas filialų neturi, bus įmonės, kurių apyvarta nuo 100 mln. EUR iki 1 mlrd. EUR. Be kredito galimybių, bankas taip pat teiks produktus eksperto ir prekybos finansavimo, dokumentų sandorių, palūkanų ir valiutos valdymo, išvestinių finansinių priemonių, investavimo, mokėjimo operacijų ir išperkamosios nuomos srityse. *BayernLB* per taupomuosius bankus taip pat teiks produktus klientams, kurių išorės apyvarta mažesnė kaip 50 mln. EUR.
- (56) Per savo patronuojamąją bendrovę DKB bankas bus atstovaujamas privačių klientų (mažmeninės bankininkystės), infrastruktūros ir verslo klientų rinkos segmentuose. Privačių klientų (mažmeninės bankininkystės) segmente produktų pasiūla apims žiro sąskaitas, kredito korteles ir kitus tiesioginius banko produktus (finansavimą, investavimą). Infrastruktūros segmente DKB didžiausią dėmesį skirs visuotinės svarbos paslaugas teikiančioms įmonėms ir sveikatos priežiūros sričiai. Verslo klientų segmente DKB veiklą sutelks į klientus atrinktuose sektoriuose, kaip antai žemės ūkio ir maisto pramonės, aplinkos technologijų, turizmo ir laisvųjų profesijų (advokatų, notarų, mokesčių konsultantų ir pan.).

⁽²⁶⁾ ES mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) apibrėžtis nėra tapati Vokietijoje vartojamai sąvokai „smulkusis ir vidutinis verslas“ (vok. *Mittelstand*); šiame sprendime smulkiojo ir vidutinio verslo sąvoka apima įmones, kurių apyvarta ne didesnė kaip 1 mlrd. EUR.

⁽²⁷⁾ Sąvoka „sąsaja su Vokietija“ paaiškinta 1 priedo 6 punkte.

2 pagrindinės veiklos sritis – nekilnojamasis turtas, taupomieji bankai/jų asociacija, viešasis sektorius ir *BayernLabo*

- (57) Nekilnojamojo turto veiklos srityje didžiausią dėmesį *BayernLB* skirs klientams Vokietijoje, tačiau aptarnaus ir tarptautinius klientus, turinčius sąsają su Vokietija. Komercinės paskirties nekilnojamojo turto srityje banko veikla apims portfelių finansavimą, būstų statybos rangovų, vystytojų ir esamų išteklių finansavimą bei nekilnojamojo turto fondų finansavimą. Gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto srityje bankas teiks finansavimo paslaugas būstų nuomos ir būstų statybos įmonėms. Specializuotai valdomo nekilnojamojo turto srityje banko veikla bus sutelkta pirmiausia į viešbučių bei slaugos ir (arba) sveikatos priežiūros reikmėms skirtą nekilnojamąjį turtą.
- (58) *BayernLB* ir toliau bendradarbiaus su Bavarijos ir mažesniu mastu su kitais Vokietijos taupomaisiais bankais. Taupomiesiems bankams jis teiks produktus ir paslaugas, papildydamas jų pačių produktų spektrą, ir veiks kaip jų centrinis bankas.
- (59) Viešojo sektoriaus segmente *BayernLB* klientams teiks įvairius finansavimo produktus ir kitas su tuo susijusias paslaugas, be kitų, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės projektams. *BayernLB* nebeteiks naujų kredito produktų viešajame sektoriuje ne Bavarijoje, išskyrus likvidumo valdymo produktus. Be to, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės projektai, eksporto sandoriai ir projektai bus finansuojami tik jei tuo bus suinteresuoti sąsąja su su Vokietija turinys klientai.
- (60) Per *BayernLabo* bankas teiks valstybės remiamą finansavimą būstų statybos projektams Bavarijoje. *BayernLabo* didžiausią dėmesį skirs privatiems klientams, juridiniams asmenims, kuriantiems ar modernizuojantiems gyvenamąją erdvę Bavarijoje, bei vietos valdžios institucijoms. *BayernLabo* taip pat teiks finansavimo produktus vietos valdžios institucijoms ir jų specialiosios paskirties asociacijoms. Tačiau ši veikla bus vykdoma tik Bavarijos žemėje.

3 pagrindinės veiklos sritis – rinkos

- (61) *BayernLB* pasiūla apims išdo produktus (biržos prekes, trumpalaikes palūkanų normas, fiksuotųjų pajamų išvestines finansines priemones, valiutų apsigėtimą), kapitalo rinkos produktus (fiksuotųjų pajamų srities produktus, struktūrizuotus mažmeninių sertifikatų produktus, struktūrizuotus palūkanų produktus ir akcijų valdymą) ir finansavimo produktus (tarptautines obligacijas ir vidaus finansavimą). Šie produktai bus skirti finansų įstaigoms ir instituciniams klientams, pavyzdžiui, draudimo bendrovėms, labdaros fondams ir bažnyčioms. Šioje srityje veikla bus vykdoma tik su klientais, prekyba savo sąskaita, išskyrus išdo veiklą, bus visiškai nutraukta. Taip pat bus labai apribota kredito veikla su kitais bankais.

b) Komercinės veiklos sumažinimas

- (62) *BayernLB* savo biurus Pekine, Tokijuje, Monrealyje, Mumbajuje, Kijeve, Honkonge ir Šanchajuje jau pardavė. Ateityje bankui tarptautiniu mastu bus atstovaujama tik jau gerokai sumažintuose filialuose Paryžiuje, Niujorke, Londone ir Milane.
- (63) Bankas parduos kai kurias savo patronuojamąsias bendroves ir (arba) turimas kitų įmonių akcijas, pavyzdžiui, banką LBS numatyta parduoti *Sparkassenverband*. 818,3 mln. EUR pardavimo kaina grindžiama dviejų ekspertų kartu parengta 2012 m. gegužės 30 d. ataskaita ir atitinka 2012 m. birželio 30 d. buvusią LBS vertę. Dėl kainos nustatymo Vokietija mano, kad, nustatydama kainą, eilinis privatus investuotojas, atsižvelgęs į aplinkybę, kad taupomieji bankai yra svarbiausi LBS produktų platintojai, dėl tokios rinkos rizikos kainą sumažintų. Ekspertizėje į šį argumentą nebuvo atsižvelgta. Todėl Komisija nereikalavo skelbti viešo konkurso LBS parduoti, nes laikė neįtikima, kad būtų galima gauti didesnę kainą, negu jį parduodant *Sparkassenverband*.
- (64) Bankas taip pat nutrauks veiklą Rytų Europoje (segmentas „Rytų Europa“), pirmiausia parduos savo patronuojamąją bendrovę MKB Vengrijoje. Pirminiame restruktūrizavimo plane *BayernLB* buvo numatęs MKB parduoti [...]. Tačiau dėl Vengrijoje susiklosčiusios neaiškios politinės ir ekonominės padėties⁽²⁸⁾ ir jos poveikio MKB finansiniams rodikliams *BayernLB* nusprendė, kad trumpuoju laikotarpiu MKB parduoti nepavyks, todėl nusprendė [...] planuotą pardavimą atidėti.
- (65) Toliau *BayernLB* nuolat mažins riziką likusiose pagrindinės veiklos srityse. Dėl šios priežasties turėtų būti nutraukta tokia veikla, kuri yra labai priklausoma nuo kapitalo rinkų vystymosi, pavyzdžiui, prekyba savo sąskaita, turtu užtikrintų vertybinių popierių sandoriai ir su sandoriais susijęs įmonių įsigijimo finansavimas. Taip pat bus gerokai sumažinta daug finansų reikalaujanti ir rizikingesnė veikla su tarptautiniais klientais, ji bus vykdoma tik jei klientai turės sąsają su Vokietija.

⁽²⁸⁾ Pirmiausia dėl neseniai įvesto bankams taikomo mokesčio, kuris apskaičiuojamas ne pagal pelną, ir dėl paskolų užsienio valiuta grąžinimo įstatymo; dėl abiejų šių priemonių Komisija yra gavusi nemažai skundų.

- (66) Verslo srityje „įmonės“ nebebus sudaromi sandoriai su verslo klientais ir teikiamas finansavimas projektams, jei klientai neturės sąsajos su Vokietija.
- (67) Užsienio filialuose nebebus sudaromi nekilnojamojo turto sandoriai su klientais, neturinčiais sąsajos su Vokietija.
- (68) Taip pat bus gerokai sumažinta kredito veikla su bankais, nutraukta prekyba savo sąskaita.
- (69) Bankas įsipareigoja iki 2015 m. pabaigos savo balansą nuo 421,7 mlrd. EUR (2008 m. duomenimis) sumažinti iki 239,4 mlrd. EUR. Iki 239,4 mlrd. EUR sumažintas balansas, palyginti su 2008 m. padėti, atitinka maždaug 206 mlrd. EUR balansą, t. y. balansas būtų sumažintas maždaug 51 %.

c) *Veiklos sutelkimas regionuose*

- (70) 2010 m. pabaigoje 58 % *BayernLB* kredito pozicijų buvo Vokietijoje, 74 % – Europoje (geografiniu požiūriu). Svarbiausios *BayernLB* užsienio valiutos pozicijos yra JAV doleriais, Britanijos svarais sterlingų ir Šveicarijos frankais (žr. 2 lentelę); 2010 m. pabaigoje 24 % banko turto buvo išreikšta ne EUR, o kita valiuta.

2 lentelė

Užsienio valiuta išreikštas turtas ir įsipareigojimai, 2010 m. pabaiga

	TURTAS	ĮSIPAREIGOJIMAI
CHF	12 994	9 384
GBP	14 752	11 736
USD	33 913	23 169
Kita valiuta	14 690	14 942

- (71) 2010 m. pabaigoje [30–50] % USD išreikšto turto buvo įtraukta į restruktūrizavimo padalinio apskaitą. Tuo pat laikotarpiu *BayernLB* filialai Niujorke ir Londone turėjo atitinkamai [30–50] % USD ir [50–70] % GBP išreikšto turto.
- (72) Veiklos srityje „įmonės“ *BayernLB*, be paskolų įmonėms, teikia paskolas projektams finansuoti. 2010 m. pabaigoje veiklos srityje „įmonės“ į apskaitą įtrauktų paskolų vertė buvo [23–29] mlrd. EUR, iš jų [9–14] mlrd. EUR sudarė paskolos įmonėms, likusius [12–17] mlrd. EUR – daugiausia paskolos projektams finansuoti ir kitos struktūrizuotos finansinės priemonės. Dėl paskolų projektams finansuoti reikšmingai padidėjo banko pozicijos trečiojoje šalyse. 2011 m. pabaigoje tik [2–5] % visų paskolų projektams finansuoti buvo suteiktos Vokietijoje; didžiausios pozicijos pagal šalis buvo Jungtinėse Amerikos Valstijose, Jungtinėje Karalystėje ir [vienoje Artimųjų Rytų šalyje]. Iš 2009–2012 m. Niujorke naujai suteiktų paskolų projektams finansuoti tik [12–15] % buvo susijusios su projektais, kuriuose dalyvavo bent vienas klientas iš Vokietijos, o iš per tą patį laikotarpį Europoje, Artimuosiuose Rytuose ir Afrikoje suteiktų paskolų tokių buvo [55–60] %.
- (73) Ketindamas stiprinti veiklą savo pagrindinėje rinkoje Bavarijoje ir Vokietijoje, *BayernLB* įsipareigojo vykdyti veiklą tik su klientais, turinčiais sąsają su Vokietija, ir gerokai sumažinti savo tarptautinę veiklą, kaip išsamiai paaiškinta Vokietijos pateiktame įsipareigojimų sąrašė.

d) *Kapitalo stiprinimo priemonės*

- (74) Vykstant tyrimo procedūrai, Vokietijos valdžios įstaigų ir finansų priežiūros institucijos atstovai, banko savininkės ir paties banko atstovai intensyviai diskutavo apie pakeistą restruktūrizavimo planą ir galimą lėšų grąžinimo planą.
- (75) Pagal susitarimą „Bazelis III“ akcijos be balsavimo teisės (išskyrus valstybės pagalbą) neabejotinai nebebus laikomos 1 lygio kapitalu, taigi nuo 2013 m. visiškai praras savo, kaip reguliuojamojo 1 lygio kapitalo, tinkamumą.

- (76) Šiuo metu atskiri Bavarijos taupomieji bankai iš viso turi [700–750] mln. EUR *BayernLB* akcijų be balsavimo teisės; [...] ⁽²⁹⁾. Šios akcijos be balsavimo teisės yra neterminuotos, t. y. nėra nustatyta jų išpirkimo data, taigi jos lieka banke, nebent bankas jas išpirktų savo iniciatyva.
- (77) *Sparkassenverband* ir *BayernLB* susitarė, kad visos neterminuotos akcijos be balsavimo teisės, kurias turi atskiri Bavarijos taupomieji bankai, [...] bus išpirktos, o *Sparkassenverband* nedelsdama jas reinvestuos į *BayernLB* kontroliuojančiąją bendrovę padidinant kapitalą ⁽³⁰⁾.
- (78) Be to, *Sparkassenverband* suteiks *BayernLB* kontroliuojančiajai bendrovei dar [22–62] mln. EUR. Naujų *Sparkassenverband* akcijų vertė bus nustatoma pagal *BayernLB Holding AG* vertę, kuri bus apskaičiuojama pagal Vokietijos auditorių instituto (*Institut der Wirtschaftsprüfer, IdW*) parengtą vertinimo standartą *IdW S1*. *Sparkassenverband* gali turėti ne daugiau kaip 25 % akcijų, kad ji bet koku atveju nesudarytų blokuojančios mažumos (25 % plus vienas balsas).
- (79) 3 mlrd. EUR vertės Bavarijos žemės turimos akcijos be balsavimo teisės nuo 2018 m. taip pat visiškai praras savo, kaip reguliuojamojo 1 lygio kapitalo, tinkamumą. Be to, Bavarijos žemė paskelbė norinti atgauti iš *BayernLB* 3 mlrd. EUR vertės akcijas be balsavimo teisės. Tačiau *BayernLB* jas išpirkti dėsė, kad nesukeltų pavojaus reguliuojamiesiems nuosavo kapitalo rezervams. *BaFin* Komisijai žodžiu paaiškino, kad, jos nuomone, bet kuris bankas turi ne tik atitikti Europos bankininkystės institucijos (EBI) nustatytą 9 % 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientą (toliau – EBI nustatytas 1 lygio kapitalas), bet ir turėti nemažą nuosavo kapitalo rezervą, atsižvelgiant į banko verslo modelį, jis turėtų būti ne mažesnis kaip 0,5 % ir gali siekti 1 %.
- (80) Be to, bankas, po EBI 2011 m. birželio mėn. atlikto testavimo nepalankiausiomis sąlygomis pritaikęs nepalankiausių sąlygų scenarijų, manė, kad tikslinga turėti tokį kapitalo rezervą. Priežiūros institucija tokį apdairų požiūrį įvertino palankiai. Dėl šios priežasties Vokietija negalėjo Komisijai pateikti pasiūlymo dėl galimo akcijų be balsavimo teisės išpirkimo.
- (81) *BaFin* taip pat nurodė, kad ateityje *BayernLabo* kapitalas galbūt galės būti traktuojamas [kitaip]. Todėl *BayernLB* ketina reikšmingą dalį *BayernLabo* rezervų (1 mlrd. EUR) įtraukti į pagrindinio banko apskaitą. Specialiosios paskirties indėlis (žr. 29 ir 31 konstatuojamąsias dalis) liks *BayernLabo* ir toliau bus naudojamas įstatymais nustatytiems *BayernLabo* paramos užduotims vykdyti. *BayernLabo* likusio kapitalo vertė bus padidinta, taigi jis galės būti laikomas EBI nustatytu 1 lygio kapitalu, t. y. juo bus galima neribotai kompensuoti nuostolius ir už jį bus atlyginama dividendais.

e) *Finansų planavimo apibūdinimas*

- (82) 83 ir tolesnėse konstatuojamosiose dalyse apibūdintos prielaidos, kuriomis grindžiamas finansų planavimas, reguliuojamasis vertinimas, prognozuojami rodikliai, atskirų veiklos sričių ekonominis gyvybingumas ir MKB veiklos prognozės.

— Planavimo prielaidos

- (83) Trumpalaikėms BVP ir valiutos prognozėms (t. y. 2012–2013 m.) *BayernLB* taiko metodą, grindžiamą svertinėmis tarptautinių įstaigų prognozėmis, privačių ekonomikos tyrimo įstaigų konjunktyros prognozėmis ir *BayernLB* vidaus tyrimų skyriaus duomenimis. Ilgalaike BVP prognozėse, t. y. po 2013 m., *BayernLB* daro prielaidą, kad jo augimą lems ilgalaikis ekonomikos potencialas. Vidaus planus *BayernLB* grindžia iš esmės nuosaikėmis prognozėmis. Nežymūs nukrypimai nuo kitų įstaigų apytikrių skaičiavimų atsiranda dėl apvalinimo (pavyzdžiui, 2013 m. euro zonos prognozė: Tarptautinis valiutos fondas (TVF) – 0,9 %; *BayernLB* ir Komisija – 1 %).
- (84) *BayernLB* prognozė dėl JAV dolerio grindžiama prielaida, kad JAV doleris 2013 m. [...] 2015–2016 m. doleris euro atžvilgiu [...]. *BayernLB* tai grindžia tikėtiniu JAV viešųjų finansų [...] ir tuo, kad valiutos kursas [...] perkamosios galios paritetą [...], Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) vertinimu, 2011 m. jis turėjo būti 1,25 USD. Kadangi infliacija JAV tikriausiai bus didesnė negu euro zonoje, *BayernLB* nuomone, 2016 m. perkamosios galios paritetą bus maždaug 1,30 USD.
- (85) *BayernLB* prognozės dėl palūkanų normų pokyčių grindžiamos dabartiniu labai žemu palūkanų lygiu. *BayernLB* daro prielaidą, kad padėtis pamažu normalizuosis, t. y. kad šiuo metu mažos palūkanų normos pakils į tinkamą (tikrosios vertės) lygį; bankas šią prielaidą grindžia augimo ir infliacijos prognozėmis ir tam tikrais teiginiais dėl numatomos pinigų politikos.

⁽²⁹⁾ Kadangi per kelerius pastaruosius metus *BayernLB* patyrė nuostolių, taupomųjų bankų akcijų be balsavimo teisės, susijusių su nuostoliais, nominalioji vertė turėjo būti sumažinta nuo [770–810] mln. EUR iki [700–750] mln. EUR.

⁽³⁰⁾ Alternatyva – akcijas be balsavimo teisės paversti nuosavu kapitalu, tuomet nereikėtų jų pirmiausiai išpirkti, po to vėl grąžinti bankui padidinant kapitalą.

- (86) Vokietija Komisijai pateikė informaciją, iš kurios matyti, kad *BayernLB* prognozės dėl BVP labai panašios į bendrą didžiųjų tarptautinių įstaigų, pavyzdžiui, Tarptautinio valiutos fondo, ir Komisijos vertinimą.
- (87) Naujausios 2012 m. birželio mėn. prognozės grindžiamos 2012 m. gegužės mėn. padarytomis prielaidomis. Atnaujintose 2012 m. birželio mėn. prognozėse *BayernLB* pakeitė kelias su nacionaline ekonomika susijusias planavimo prielaidas ir peržiūrėjo savo prognozę, pirmiausia atsižvelgdamas į dabartinį labai žemą palūkanų lygį (žr. 3 lentelę).

3 lentelė

Finansinių prognozių prielaidos

Metai	2012 m. (%)	2013 m. (%)	2014 m. (%)	2015 m. (%)
Penkerių metų palūkanų norma (pirmiau planuota)	[...]	[...]	[...]	[...]
Penkerių metų palūkanų norma (atnaujinta 2012 m. birželio mėn.)	[...]	[...]	[...]	[...]
EUR/USD	[1,10–1,60]	[1,10–1,60]	[1,10–1,60]	[1,10–1,60]

- (88) Dėl tam tikrų tik su įmone susijusių priežasčių *BayernLB* savo veiklos rezultatų prognozėse padarė kelis neigiamus pakoregavimus, pavyzdžiui, taikė atsargesnes mokesčių projekcijas (t. y. didesnę realų mokesčio tarifą), skaičiavo didesnes veiklos išlaidas, siekdamas atsižvelgti į galimą nepalankų Federalinio darbo teismo (*Bundesarbeitsgericht*) sprendimą, pagal 2011 m. pabaigos duomenis atnaujino savo skirtingų valiutų apskaitimo rizikos draudimo rezultatus⁽³¹⁾.
- (89) *BayernLB* pateikė USD, CHF ir GBP kurso intensyvumo analizę, kurią taikė savo finansinėse prognozėse. Iš pateiktos informacijos matyti, kad labiausiai nuo USD kurso svyravimų yra priklausomos gaunamos grynosios palūkanos. Remiantis prognozėmis, EUR/USD kursui didėjant, gaunamos grynosios palūkanos linkusios mažėti, EUR/USD kursui mažėjant – didėti.

— Finansinės prognozės

- (90) Vokietija pateikė išsamias finansines projekcijas, susijusias su turto apimties, maržų ir rizikos pozicijų pokyčiais atskirose veiklose srityse, taip pat su numatomu finansavimu pagal refinansavimo šaltinį, nurodydama atitinkamas maržas.
- (91) 4 lentelėje pateikti restruktūrizavimo plano rodikliai.

4 lentelė

Restruktūrizavimo plano rodikliai

Bendrovių grupė (mln. EUR)	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
	planas	planas	planas	planas	planas
Kainų skirtumo perviršis	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Grynosios pajamų paslaugos	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Apsidraudimo rezultatai	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Prekybos rezultatai	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Investavimo ir vertės sumažėjimo rezultatai	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kiti rezultatai	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

⁽³¹⁾ Dėl išsamumo reikėtų nurodyti, kad buvo ir dvejopas teigiamas pakoregavimo poveikis, pirma, atnaujinus tikėtiną susitarimo „Bazelis III“ poveikį ([...] EUR), antra, atnaujinus restruktūrizavimo padalinio planus ([...] mln. EUR).

Bendrovių grupė (mln. EUR)	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
	planas	planas	planas	planas	planas
Visos pajamos	[2 300–2 800]	[2 300–2 800]	[2 300–2 800]	[2 300–2 800]	[2 300–2 800]
Kredito rizikos draudimas	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Visos išlaidos	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Bankams taikomų mokesčių išlaidos	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Restruktūrizavimo išlaidos	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
REZULTATAI NEATSKAIČIUS MOKESČIŲ	[0–500]	[500–1 000]	[500–1 000]	[500–1 000]	[700–1 200]
PELNO MOKESČIAI	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
REZULTATAI ATSKAIČIUS MOKESČIUS	[0–500]	[200–700]	[200–700]	[400–900]	[400–900]
Išlaidų ir pajamų santykis (įskaitant bankams taikomą mokestį) %	[60–75]	[50–60]	[50–60]	[45–55]	[45–55]
Turtas	[250 000–280 000]	[250 000–280 000]	[240 000–270 000]	[220 000–250 000]	[220 000–250 000]
Reguliuojamosios rizikos pozicijos	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Visos pajamos/rizikos pozicijos (baziniai punktais)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Vidutinis darbuotojų skaičius (tūkstančiais)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...] (**)
Nuosavo kapitalo grąža, jei kapitalo pakankamumo koeficientas 10 % (*)	[0–5]	[3–8]	[3–8]	[3–8]	[5–10]

(*) Nuosavo kapitalo grąžą *BayernLB* skaičiuoja, jei kapitalo pakankamumo koeficientas būtų 10 %.

(**) Įskaitant MKB, kuris turėtų būti parduotas ne vėliau kaip iki [...]; [...] neįtraukiant MKB visos darbo dienos ekvivalento.

- (92) 2011 m. gruodžio mėn. EBI atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis *BayernLB* EBI nustatytas 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas buvo 10 %. Restruktūrizavimo laikotarpiu bankas uždirbs vis daugiau pelno.

— Atskirų veiklos sričių ir pelningumo prognozės

5 lentelė

Atskirų veiklos sričių ir pelningumo prognozės

Veiklos sritis	Nuosavo kapitalo grąža atskaičius mokesčius (*)			Pagal riziką įvertintas turtas (mlrd. EUR)		Pagal riziką įvertinto turto pokytis
	2011 m. (%)	2012 m. (%)	2016 m. (%)	2011 m.	2016 m.	2011–2016 m. (%)
Įmonės ir smulkusis ir vidutinis verslas	8,3	[3–8]	[5–10]	27,3	[29–31]	+ [6–14]
DKB	4,7	[3–8]	[5–10]	31,1	[38–41]	+ [21–31]

Veiklos sritis	Nuosavo kapitalo grąža atskaičius mokesčius (*)			Pagal riziką įvertintas turtas (mlrd. EUR)		Pagal riziką įvertinto turto pokytis
	2011 m. (%)	2012 m. (%)	2016 m. (%)	2011 m.	2016 m.	2011–2016 m. (%)
Nekilnojamasis turtas	9,8	[3–8]	[5–10]	9,7	[13–15]	+ [33–43]
Taupomieji bankai ir jų asociacija	[15–50]	[10–35]	[10–35]	0,7	[1–3]	+ [50–200]
Rinkos	4,0	[(- 10)–(- 5)]	[0–5]	20,3	[14–16]	[(- 31)–(- 21)]
BayernLabo	85	[115–120]	[75–80]	0,6	[0,6–0,8]	+ [0–33]
Bendrovių grupė (**)		1–5	[5–10]	118,4	[95–105]	[(- 20)–(- 11)]

Nutraukiama veikla

Restruktūrizavimo padalinys	5,6	[(- 5)–0]	[(- 13)–(- 5)]	12,1	[1,5–2]	[(- 100)–(- 75)]
LBS	25,3	[...]	[...]	2,1	[...]	[...]
MKB	- 40,4	[(- 20)–(- 15)]	[...]	7,2	[...]	[...]

(*) Apskaičiuodamas nuosavo kapitalo grąžą, *BayernLB* pagrindu ima EBI nustatytą 1 lygio kapitalą, kaip nuosavo kapitalo artimiausią dydį, ir 10 % EBI nustatytą 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientą. Prielaida, kad EBI nustatytas 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas yra 10 %, neturi iškreipiamojo poveikio šiai lyginamajai ekonominio gyvybingumo analizei.

(**) Šioje eilutėje nurodytos vertės susijusios su visa *BayernLB* bendrovių grupe ir apima tas veiklos sritis, kurios pirmesnėse eilutėse atskirai neparodytos.

— Finansavimas

- (93) 2011 m. birželio mėn. Vokietija pateikė 6 lentelėje nurodytą *BayernLB* finansavimo planą. Duomenys jame pateikti dar neatsižvelgus į banko išsipareigojimą papildomai sumažinti balansą – iki maždaug 240 mlrd. EUR 2015 m.

6 lentelė

Finansavimo planas

	2010 m.	2015 m.	Absoliutusias pokytis
Užtikrinti finansiniai išsipareigojimai kredito įstaigoms	[...]	[...]	[...]
Neužtikrinti finansiniai išsipareigojimai kredito įstaigoms	[...]	[...]	[...]
Iš jų nuosavi depozitai	[...]	[...]	[...]
Finansiniai išsipareigojimai ne bankams	[...]	[...]	[...]
Iš jų įmonių indėliai	[...]	[...]	[2–8]

	2010 m.	2015 m.	Absoliutusias pokytis
Vertybiniais popieriais pakeisti finansiniai įsipareigojimai	[...]	[...]	[...]
Iš jų hipotekos lėšos	[...]	[...]	[...]
Iš jų trečiųjų asmenų depozitai	[...]	[...]	[1–5]
Atidėjiniai finansiniams įsipareigojimams ir išlaidoms	[...]	[...]	[...]
Subordinuotosios skolos	[...]	[...]	[...]
Nuosavas kapitalas	[...]	[...]	[...]
Prekybos įsipareigojimai	[...]	[...]	[...]
Kita	[...]	[...]	[...]
Suma	[...]	[...]	[...]

- (94) *BayernLB* pateikė savo vertybiniais popieriais pakeistų ir nepakeistų finansinių įsipareigojimų, kuriems prieš krizę buvo taikoma valstybės garantija ir garanto civilinė atsakomybė už visas prievoles ⁽³²⁾, pokyčių duomenis restruktūrizavimo laikotarpiu; jie nurodyti 7 lentelėje.

7 lentelė

Finansinių įsipareigojimų, kuriems taikoma garanto civilinė atsakomybė už visas prievoles, įvykdymo terminai

Esami įsipareigojimai	Mld. EUR
2010 m. gruodžio 31 d.	58,3
2011 m. gruodžio 31 d.	46,7
2012 m. gruodžio 31 d.	41,4
2013 m. gruodžio 31 d.	32,8
2014 m. gruodžio 31 d.	23,6
2015 m. gruodžio 31 d.	1,6

- (95) Vokietija pateikė išsamią informaciją apie alternatyvius finansavimo šaltinius, kuriais *BayernLB* gali pasinaudoti. Ši informacija pirmiausia susijusi su turimomis padengtų obligacijų emisijos užtikrinimo priemonėmis, į kurias nebuvo atsižvelgta pateiktame finansavimo plane. Šiomis užtikrinimo priemonėmis disponuojama DKB lygmeniu ir jos gali būti naudinga finansavimo alternatyva. Taip pat Vokietija pateikė informaciją apie papildomas, didėjančias emisijos galimybes tarptautinėse rinkose.

⁽³²⁾ Finansiniai įsipareigojimai, kuriems taikoma garanto civilinė atsakomybė už visas prievoles (vok. *gewährträgerbehafete Verbindlichkeiten*).

— MKB

- (96) 2011 m. rudenį Vengrijos Vyriausybės priimtas paskolų užsienio valiuta grąžinimo įstatymas ⁽³³⁾ daug nulėmė, kad MKB patyrė 382 mln. EUR metinį nuostolį.
- (97) Dėl išankstinio paskolų užsienio valiuta grąžinimo ir tebesitęsiančių sudėtingų aplinkybių ilgalaikės MKB pajamų perspektyvos pablogėjo, todėl *BayernLB* pagal Vokietijos finansinės atskaitomybės standartus nurašė savo turimų MKB akcijų balansinę vertę -576 mln. EUR.
- (98) Per pirmąjį 2012 m. ketvirtį *BayernLB* 200 mln. EUR padidino kapitalą MKB lygmeniu. Apytikriais skaičiavimais, per grupės vidaus finansavimą *BayernLB* turima pozicija banke MKB 2012 m. pabaigoje turėjo siekti maždaug [...] mlrd. EUR.

— EBI atliktas testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

- (99) 2011 m. gruodžio mėn. EBI atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, *BayernLB* 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas pagal EBI kriterijus (toliau – EBI nustatytas 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas arba 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas) buvo 10 %. Atsižvelgdama į *BayernLB* portfelio sudėtį valstybių atžvilgiu, EBI padarė išvadą, kad, siekiant apsidrausti nuo valstybinės rizikos, bankui nereikalingas specialus kapitalo rezervas jo Europos ekonominėje erdvėje turimoms kredito pozicijoms užtikrinti.

— Reguluojamosios prielaidos

- (100) Finansų planavimas grindžiamas prielaida, kad 2013 m. turės būti įvykdyta pertvarka – vietoje bendrųjų apskaitos principų (angl. GAAP), kurie pagal HGB taikomi kaip finansinės atskaitomybės standartas reguliuojamojo nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientams apskaičiuoti, bus pradėti taikyti TFAS.
- (101) Pradėjus taikyti TFAS, atsirastų nemažai su reguliuojamuoju *BayernLB* nuosavu kapitalu susijusių pasikeitimų, į kuriuos buvo atsižvelgta prognozėse. Lemiamas šios pertvarkos poveikis susijęs su nepalūkinėmis (valstybės remiamomis) paskolomis, kurias teikia *BayernLabo* kaip valstybės paramą gyvenamųjų teritorijų ir miestų plėtrai ⁽³⁴⁾. Šios paskolos pagal HGB į balansą įtraukiamos diskontuota verte (mažesne už nominaliąją vertę, nes už paskolas negaunama palūkanų). Pagal TFAS, kaip patvirtino *BayernLB* auditorius, šios paskolos į balansą būtų įtraukiamos nominaliąja verte. Iš šio skirtumo būtų gaunamas kapitalas *BayernLabo* lygmeniu, taigi ir *BayernLB* lygmeniu. Šios pertvarkos poveikis 2011 m. gruodžio 31 d. duomenimis būtų 967 mln. EUR.

f) Papildomas rizikos pozicijų sumažinimas

- (102) Vokietija įsipareigoja iki 2017 m., nedarant poveikio veiklos rezultatams, papildomai 10 mlrd. EUR sumažinti rizikos pozicijas; bet koks pajamų sumažėjimas būtų kompensuojamas atitinkamai sumažinant išlaidas. Rizikos pozicijos gali būti sumažinamos optimizuojant jų apskaičiavimą arba sumažinant turtą tam tikrose veiklos srityse.
- (103) Dėl aiškumo papildomą rizikos pozicijų sumažinimą 10 mlrd. EUR *BayernLB* suskirstė pagal segmentus (palygindamas su restruktūrizavimo plane pateiktomis rizikos pozicijų prognozėmis): [...] mlrd. EUR papildomai sumažinama įmonių/smulkių ir vidutinio verslo srityje, [...] mlrd. EUR – banke DKB, [...] mlrd. EUR – nekilnojamojo turto srityje, [...] mlrd. EUR – rinkų srityje, [...] mlrd. EUR – restruktūrizavimo padalinyje.
- (104) Dėl aiškumo Vokietija pateikė du galimus papildomo rizikos pozicijų sumažinimo 10 mlrd. EUR scenarijus. Vokietijos ir *BayernLB* nuomone, abu scenarijai įgyvendinami.

1 scenarijus. Rizikos pozicijos sumažinamos [...] mlrd. EUR sumažinant veiklos apimtį, [...] mlrd. EUR – jas optimizuojant.

- (105) Pirmajame scenarijuje Vokietija apibūdina rizikos pozicijų sumažinimo poveikį, jei jos būtų [...] mlrd. EUR sumažintos sumažinant veiklos apimtį ir [...] mlrd. EUR jas optimizuojant (žr. 8 lentelę).

⁽³³⁾ MKB privatiems klientams teikė paskolas užsienio valiuta, t. y. CHF ir EUR, nekilnojamajam turtui, dažniausiai privačiam būstui, įsigyti. Tačiau bėgant laikui Šveicarijos franko vertė labai pakilo, todėl išlaidos skolai užsienio valiuta padengti gerokai nusvėrė paskolos su daug mažesne palūkanų norma, palyginti su paskola nacionaline valiuta, pranašumą. Siekdamas sumažinti paskolų gavėjų našta, Vengrijos parlamentas rugsėjo mėn. išleido vadinamąjį paskolų užsienio valiuta grąžinimo įstatymą, kuriuo privatiems asmenims suteikta teisė paskolas užsienio valiuta grąžinti kursu, daug mažesniu negu rinkos valiutos kursas.

⁽³⁴⁾ *BayernLabo*, kaip *BayernLB* paramos bankas, teikia valstybės remiamas paskolas.

8 lentelė

1 scenarijus

Bendrovių grupė (mln. EUR)	2016 m.	Delta rizikos pozicijas sumažinus 10 mlrd. EUR	2016 m.
	Restruktūrizavimo planas		papildomai sumažinus rizikos pozicijas
Visos pajamos	[...]	[...]	[...]
Kredito rizikos draudimas	[...]	[...]	[...]
Visos išlaidos	[...]	[...]	[...]
REZULTATAI NEATSKAIČIUS MOKESČIŲ	[...]	[...]	[...]
NUOSAVO KAPITALO GRAŽA (*) (22 % mokestis)	[5–10] %	[...]	[7–12] %
Rizikos pozicijos	[...]	[...]	[...]

(*) Apskaičiuodamas nuosavo kapitalo grąžą, *BayernLB* daro prielaidą, kad 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas yra 10 % ir kad reguliuojamasis 1 lygio kapitalas yra nuosavo kapitalo artimiausias dydis.

2 scenarijus. Rizikos pozicijos sumažinamos [...] mlrd. EUR sumažinant veiklos apimtį, [...] mlrd. EUR – jas optimizuojant.

- (106) Antrajame scenarijuje Vokietija apibūdina rizikos pozicijų sumažinimo poveikį, jei jos būtų [...] mlrd. EUR sumažintos sumažinant veiklos apimtį ir [...] mlrd. EUR jas optimizuojant (žr. 9 lentelę).

9 lentelė

2 scenarijus

Bendrovių grupė (mln. EUR)	2016 m.	Delta rizikos pozicijas sumažinus 10 mlrd. EUR	2016 m.
	Restruktūrizavimo planas		papildomai sumažinus rizikos pozicijas
Visos pajamos	[...]	[...]	[...]
Kredito rizikos draudimas	[...]	[...]	[...]
Visos išlaidos	[...]	[...]	[...]
REZULTATAI NEATSKAIČIUS MOKESČIŲ	[...]	[...]	[...]
NUOSAVO KAPITALO GRAŽA (*) (22 % mokestis)	[5–10] %	[...]	[7–12] %
Rizikos pozicijos	[...]	[...]	[...]

(*) Apskaičiuodamas nuosavo kapitalo grąžą, *BayernLB* daro prielaidą, kad 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas yra 10 % ir kad reguliuojamasis 1 lygio kapitalas yra nuosavo kapitalo artimiausias dydis.

- (107) Banko teigimu, šiuo metu neįmanoma nurodyti tikslių rizikos pozicijų sumažinimo terminų, nes sumažinti galima ir optimizuojant rizikos pozicijas, ir sumažinant veiklos apimtį.

4. Lėšų grąžinimo planas

- (108) Komisijos prašymu, bankas parengė lėšų grąžinimo planus (žr. 10 ir 11 lenteles), kuriuose atsižvelgė į papildomą 10 mlrd. EUR rizikos pozicijų sumažinimą iki 2017 m. Šiuose planuose taip pat atsižvelgta į bet kokį antrinį lėšų grąžinimo, pirmiausia palūkanų už akcijas be balsavimo teisės išpirkimo, poveikį. Be to, lėšų grąžinimo planas grindžiamas nuosaikia prielaida, kad priežiūros institucija kapitalo, kuris bus gautas *BayernLabo* paskolas į balansą įtraukus nominaliąja verte pagal TFAS, nelaikys reguliuojamuoju 1 lygio kapitalu (10 lentelė). Jei priežiūros institucija visą šią sumą ar jos dalį vis dėlto laikytų reguliuojamuoju 1 lygio kapitalu, Vokietija įsipareigoja, kad į jį bus atsižvelgta lėšų grąžinimo plane, numatant atitinkamos dalies grąžinimą pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą nuo 2013 m. (žr. 11 lentelę).

10 lentelė

Hipotetinis lėšų grąžinimo planas, neįskaičius papildomo kapitalo, kuris bus gautas *BayernLabo* paskolas įvertinus pagal TFAS (mln. EUR)

Metai	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	IŠ VISO
Išmokos dalimis pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą	480 (*)	120	120					720
Vienkartinės išmokos pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	1 240
Bavarijos žemės turimų akcijų be balsavimo teisės išpirkimas, papildomai, kaip numatyta, nesumažinus rizikos pozicijų	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[3 000]
Išpirkimas papildomai sumažinus rizikos pozicijas	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Susumuotos išmokos (pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą ir Bavarijos žemės akcijų be balsavimo teisės)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	

(*) Įskaitant išmokas pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą atgaline data nuo 2010 m.

11 lentelė

Hipotetinis lėšų grąžinimo planas (mln. EUR), įskaičius papildomą kapitalą, kuris bus gautas *BayernLabo* paskolas įvertinus pagal TFAS [...]

Metai	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	IŠ VISO
Išmokos dalimis pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą	480 (*)	120	120					720
Vienkartinės išmokos pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]			1 240
Bavarijos žemės turimų akcijų be balsavimo teisės išpirkimas, papildomai, kaip numatyta, nesumažinus rizikos pozicijų	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]			[3 000]
Išpirkimas papildomai sumažinus rizikos pozicijas	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]			
Susumuotos išmokos (pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą ir Bavarijos žemės akcijų be balsavimo teisės)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]			

(*) Įskaitant išmokas pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą atgaline data nuo 2010 m.

5. Vokietijos įsipareigojimai

- (109) Vokietija įsipareigojo užtikrinti, kad pirminis 2009 m. balandžio 29 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, paskutinį kartą pakeistas 2012 m. birželio 6 ir 12 d. Vokietijos pranešimais, įskaitant šio sprendimo I priede nurodytus įsipareigojimus ir šio sprendimo II priede nurodytus įpareigojimus, būtų vykdomas be apribojimų šiuose prieduose nustatytais terminais.

3. SPRENDIMO PRADĖTI PROCEDŪRĄ IR SPRENDIMO IŠPLĖSTI PROCEDŪRĄ SANTRAUKA

- (110) Sprendime pradėti procedūrą Komisija išsakė kai kurias abejones konkurencijos teisės požiūriu, jos susijusias su šiais klausimais:
- i) ar teisingai apskaičiuota pagalbos suma ir ar tinkamas atlygis už rizikos garantiją;
  - ii) ar restruktūrizavimo planas tinkamas ilgalaikiam banko gyvybingumui atkurti;
  - iii) ar priemonės, kuriomis ketinama apriboti galimą pagalbos nulemtą konkurencijos iškreipimą, yra pakankamos ir veiksmingos;
  - iv) ar pagalba apribota iki reikiamo minimumo ir ar banko savininkės pakankamai prisideda prie restruktūrizavimo naštos.
- (111) Suteikiant rizikos garantiją, Vokietija teigė, kad priemonės pagalbos suma yra maždaug 1,6 mlrd. EUR. Sprendime pradėti procedūrą Komisija suabejojo, ar pagalbos suma apskaičiuota teisingai, visų pirma dėl to, kad nebuvo apskaičiuota turtu užtikrintų vertybinių popierių portfelio rinkos vertė; Komisija taip pat pabrėžė, kad 50 bazinių punktų atlygis yra gerokai mažesnis už kainą, kurios tikėtusi rinkos ekonomikos investuotojas.
- (112) Be to, Komisija abejojo dėl prielaidų, kuriomis grįstas restruktūrizavimo planas, ir dėl *BayernLB* patronuojamųjų bendrovių HGAA ir MKB gyvybingumo. Komisija taip pat pažymėjo, kad nebuvo tvirtai įsipareigota HGAA, MKB ir *Banque LB Lux S.A.* parduoti iki [...].
- (113) Komisijos nuomone, planuotas balanso ir pagal riziką įvertinto turto sumažinimas nepakankamas, kad būtų galima kuo labiau apriboti galimą pagalbos nulemtą konkurencijos iškreipimą, nes didelė dalis šio sumažinimo bet koku atveju būtų reikalinga banko gyvybingumo atkūrimui užtikrinti.
- (114) Be to, Komisija pabrėžė, kad tikisi tolesnių žingsnių, t. y. elgesio taisyklių ir struktūrinių priemonių, kuriomis būtų labiau apriojamas galimas konkurencijos iškreipimas. Šiuo klausimu Komisija visų pirma nurodė galimą LBS pardavimą.
- (115) Dėl reikalavimo pagalbą apriboti iki minimumo Komisija pažymėjo, kad iki šiol nepateikta jokių aiškių pasiūlymų, kaip akcininkės galėtų prisidėti prie su restruktūrizavimu susijusios naštos.
- (116) 2009 m. gruodžio mėn. sprendimu dėl pagalbos HGAA oficiali tyrimo procedūra buvo išplėsta apimant ir pagalbos priemones, kurias Austrija suteikė bankui HGAA. Šiame sprendime Komisija iškelė klausimą, ar minėtos priemonės yra papildoma pagalba *BayernLB*. Komisija taip pat konstatavo, kad pagalba HGAA ir su ja susijęs balansinės vertės nurašymas galėjo kelti grėsmę *BayernLB* gyvybingumui. Be to, Komisija pažymėjo, kad, nors *BayernLB* įsipareigojo parduoti HGAA galimam konkurencijos iškreipimui apriboti, tačiau šio banko pardavimas negali būti laikomas konkurencijos iškreipimo apribojimo priemone, nes, panašu, tai buvo reikalinga *BayernLB* gyvybingumui išlaikyti. Todėl Komisija suabejojo, ar visų *BayernLB* siūlomų priemonių pakaktų konkurencijos iškreipimui apriboti iki minimumo.

4. VOKIETIJOS PASTABOS

- (117) Vokietija neneigia, kad kapitalo injekcija, rizikos garantija ir garantijos yra valstybės pagalba. Tačiau dalies *BayernLabo* kapitalo įtraukimo į *BayernLB* apskaitą klausimu Vokietija teigia, kad perkelta suma nėra valstybės pagalba, nes perkėlimas buvo reikalingas tik daliai gautos pagalbos grąžinti ir *BayernLB* kapitalui sumažinti. Vokietija taip pat primena, kad *BayernLabo* kapitalas bankui *BayernLB* buvo naudingas ir prieš jį perkeltant, taigi pagalbos suma bet koku atveju būtų mažesnė negu perkelta suma.

- (118) Atsižvelgdama į pokalbius apie turtu užtikrintų vertybinių popierių portfelio tikrąją ekonominę vertę 2008 m. gruodžio 31 d. ir į ekspertų ataskaitos teiginiu pagrįstą Komisijos išvadą, kad tikroji ekonominė vertė atitinka 83,87 % nominaliosios vertės, Vokietija atsisakė galimybės atlikti išsamų pakartotinį vertinimą. Vokietija taip pat sutiko, kad rinkos vertė yra 11,753 mlrd. EUR ir kad tai sudaro 60 % nominaliosios vertės.
- (119) Vokietija abejoja, kad susigrąžintinos lėšos yra visas perdavimo kainos ir tikrosios ekonominės vertės skirtumas, t. y. 1,96 mlrd. EUR. Vokietija pirmiausia nesutinka su tuo, kad šios lėšos turėtų būti susigrąžinamos [...] m., nes bankas esą neturi pakankamo nuosavo kapitalo rezervo. Dėl tos pačios priežasties Vokietija atmeta ir siūlomą akcijų be balsavimo teisės išpirkimo grafiką.

5. TEISINIS PAGALBOS BAYERNLB VERTINIMAS

- (120) Atliekant teisinį restruktūrizavimo pagalbos vertinimą, reikia atsižvelgti į visą pagalbą, kuri *BayernLB* buvo suteikta nuo 2008 m.

1. Valstybės pagalbos buvimas

- (121) Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškreipia konkurenciją arba gali ją iškreipti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.
- (122) Priemonė laikytina valstybės pagalba, jei tenkinamos šios sąlygos: priemonė finansuojama iš valstybinių išteklių, ja suteikiamas pranašumas palaikant tam tikrą įmonę arba tam tikrų prekių gamybą, šis pranašumas yra atrankinis, priemonė iškreipia konkurenciją arba gali ją iškreipti ir gali daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai. Kad priemonė būtų laikoma valstybės pagalba, turi būti tenkinamos visos šios sąlygos.
- (123) Kaip paaiškinta a–e skirsniuose, Komisija tebemano, kad visos pagalbos priemonės šias sąlygas tenkina.

a) Bavarijos žemės suteiktas rekapitalizavimas

- (124) Šiuo klausimu Komisija jau sprendime dėl pagalbos konstatavo, kad visos 122 konstatuojamojoje dalyje nurodytos sąlygos tenkinamos, todėl *BayernLB* kapitalo padidinimas 10 mlrd. EUR yra valstybės pagalba ⁽³⁵⁾. Privatus investuotojas jokiomis sąlygomis sunkumų patiriančiai įmonei nebūtų suteikęs tokios sumos. Todėl bankui suteiktos kapitalo injekcijos pagalbos elementu laikytina šio rekapitalizavimo nominalioji vertė. Remiantis Komisijos sprendimų priėmimo praktika ⁽³⁶⁾, pagalbos suma atitinka kapitalo injekcijos nominaliąją vertę ir siekia 10 mlrd. EUR.

b) Rizikos garantija

- (125) Šiuo klausimu sprendime dėl pagalbos Komisija taip pat konstatavo, kad visi SESV 107 straipsnio 1 dalyje nurodyti kriterijai tenkinami, todėl rizikos garantija yra valstybės pagalba. Šis vertinimas jau patvirtintas Komisijos komunikatu dėl sumažėjusios vertės turto tvarkymo Bendrijos bankų sektoriuje ⁽³⁷⁾ (toliau – Komunikatas dėl sumažėjusios vertės turto), kuriame sukonkretintos valstybės pagalbos taisyklės, taikytinos paramos turtui priemonėms. Komunikatu dėl sumažėjusios vertės turto nustatytos pagalbos taisyklių taikymo paramos sumažėjusios vertės turtui priemonėms gairės ir taip užtikrinta, kad valstybių narių taikomos paramos turtui priemonės pagalbos teisės požiūriu būtų vertinamos vienodai.
- (126) Nors priemonė suteikta prieš priimant Komunikatą dėl sumažėjusios vertės turto, tačiau Komisija turi taikyti teisės aktus ir gaires, galiojančius jai priimant sprendimą, neatsižvelgiant į tai, kada pagalbos priemonė buvo skirta ar kada apie ją pranešta ⁽³⁸⁾. Dabartinės finansų krizės sąlygomis Komisija Komunikatą dėl sumažėjusios vertės turto jau yra taikiusi priemonėms, apie kurias buvo pranešta prieš šį komunikatą paskelbiant ⁽³⁹⁾.

⁽³⁵⁾ Žr. 3 išnašą.

⁽³⁶⁾ Žr. 2008 m. spalio 21 d. Komisijos sprendimo 2009/775/EB dėl valstybės pagalbos C 10/08 (ex NN 7/08), kurią Vokietija suteikė bankui *IKB Deutsche Industriebank AG* restruktūrizuoti (OL L 278, 2009 10 23, p. 32) 77 konstatuojamąją dalį; 2009 m. lapkričio 18 d. sprendimą byloje dėl pagalbos N 428/09 *Lloyds* (OL C 46, 2010 2 24, p. 2); 2010 m. gegužės 20 d. sprendimą byloje dėl pagalbos N 256/09 *Eithias* (OL C 252, 2010 6 18, p. 5); 2009 m. lapkričio 4 d. sprendimą byloje dėl pagalbos C 32/09 *Sparkasse KölnBonn* (OL C 2, 2010 1 6, p. 1).

⁽³⁷⁾ OL C 72, 2009 3 26, p. 1.

⁽³⁸⁾ Žr. Teisingumo Teismo sprendimo byloje Komisija prieš *Freistaat Sachsen* C-334/07 P (2008), Rink. p. I-9465, 53 punktą, kuriame Teisingumo Teismas patvirtino, kad priemonę, apie kurią pranešta, reikia vertinti pagal priimant sprendimą galiojančias taisykles.

⁽³⁹⁾ Žr. 2010 m. vasario 26 d. Komisijos sprendimo 2010/606/ES dėl valstybės pagalbos C 9/09 (ex NN 49/08, NN 50/08 ir NN 45/08), kurią Belgijos Karalystė, Prancūzijos Respublika ir Liuksemburgo Didžioji Hercogystė suteikė bendrovei *Dexia SA* (OL L 274, 2010 10 19, p. 54) 153 konstatuojamąją dalį; 2011 m. rugsėjo 20 d. Komisijos sprendimo byloje dėl pagalbos C 29/09 *HSH*, dar nepaskelbtas, 155 konstatuojamąją dalį.

- (127) Bavarijos žemės suteikta rizikos garantija patenka į Komunikato dėl sumažėjusios vertės turto taikymo sritį. Komunikato dėl sumažėjusios vertės turto 32 ir tolesniuose punktuose nurodyti svarbiausi reikalavimus atitinkančio turto ir jo kategorijų („krepšelių“) nustatymo principai. *BayernLB* turtu užtikrintų vertybinių popierių portfelis apima įvairias jų rūšis. Tiek pirminės, tiek antrinės rinkos būsto hipoteka užtikrinti vertybiniai popieriai (angl. RMBS) sudaro apie pusę viso portfelio. Kitos svarbios portfelio dalys, be kitų, yra komerciniai hipoteka užtikrinti vertybiniai popieriai (angl. CMBS), ikeistu turtu užtikrinti skolos išsipareigojimai (angl. CDO) ir kiti turtu užtikrinti vertybiniai popieriai, susiję su reikalavimais verslo klientų ir vartotojų atžvilgiu (angl. *ABS commercial* ir *ABS consumer*). Visų šių rūšių turtu užtikrinti vertybiniai popieriai išvardyti Komunikato dėl sumažėjusios vertės turto III priedo 1 lentelėje, todėl jiems gali būti taikomos paramos turtui priemonės.
- (128) Remiantis Komunikato dėl sumažėjusios vertės turto 39 punktu, suteikiant paramos turtui priemonę, pagalbos suma laikoma turto perdavimo kainos ir jo rinkos kainos skirtumas. Perdavimo kaina apskaičiuojama iš nominaliosios vertės (19,589 mlrd. EUR) atimant pirmąjį nuostolį (1,2 mlrd. EUR), taigi yra 18,389 mlrd. EUR. Portfelio rinkos vertė yra maždaug 11,8 mlrd. EUR⁽⁴⁰⁾. Vadinasi, perdavimo kainos ir rinkos vertės skirtumas yra ne mažesnis kaip nuostolių suma, dengiama antrojo nuostolio garantija (4,8 mlrd. EUR). Todėl rizikos garantija, kaip visuma, laikytina valstybės pagalba, o ja suteikiamos pagalbos suma yra 4,8 mlrd. EUR.

c) *Atsakomybės garantijos*

- (129) 15 mlrd. EUR vertės atsakomybės garantijos, kurias bankui suteikė *SoFFin* pagal Pagalbos Vokietijos kredito įstaigoms paketą⁽⁴¹⁾, yra valstybės pagalba.

d) *Austrijos suteiktos pagalbos priemonės*

- (130) Pirma, 2009 m. gruodžio mėn. bankui HGAA suteikta pagalbos priemonė buvo naudinga *BayernLB* bendrovių grupei, nes kitaip bankas pats būtų turėjęs rekapitalizuoti savo patronuojamąją bendrovę HGAA⁽⁴²⁾. Tačiau Austrijai nacionalizavus HGAA, *BayernLB* savo turėtų HGAA akcijų atsisakė, taigi HGAA nebėra *BayernLB* dalis, o kartu yra atskiros procedūros dėl pagalbos dalykas. Šis sprendimas įtakos tai procedūrai neturi.
- (131) Antra, Austrija, nacionalizuodama HGAA, *BayernLB* suteikė tiesioginę garantiją, taikomą 2,638 mlrd. EUR dydžio finansavimui, kurį bankas *BayernLB* suteikė bankui HGAA. Ši priemonė neabejotinai finansuota iš valstybinių išteklių. Nenacionalizavus HGAA ir nesuteikus šios garantijos, *BayernLB* tikriausiai būtų praradęs didelę dalį savo lėšų. HGAA padėtis buvo sunki ir, kai Austrija *BayernLB* suteikė valstybės garantiją, *BayernLB* kredito rizika sumažėjo ta apimtimi, kuria HGAA patyrė sunkumų. Todėl ši garantija yra bankui *BayernLB* suteiktas ekonominis pranašumas. Kadangi *BayernLB* veikia kelių valstybių narių finansų sektoriuje, kuriam būdinga didelė tarptautinė konkurencija, šis pranašumas laikytinas galinčiu daryti poveikį prekybai vidaus rinkoje ir iškreipti konkurenciją. Todėl Austrijos *BayernLB* suteikta garantija, taikoma banko *BayernLB* bankui HGAA toliau teikiams finansavimo lėšoms, yra valstybės pagalba *BayernLB*.

e) *Kapitalo iš BayernLabo perkėlimas į BayernLB*

- (132) 2004 m. spalio 20 d. sprendime⁽⁴³⁾ Komisija konstatavo, kad valstybinių išteklių (su būsto statybos rėmimo paskolomis susijusių neįvykdytų finansinių reikalavimų) perkėlimas iš *BayernLabo* į *BayernLB* 1994–1995 m. yra valstybės pagalba, dėl kurios padidėjo banko nuosavas kapitalas. Remdamasi rinkos ekonomikos investuotojo principu, Komisija padarė išvadą, kad kapitalo perkėlimas buvo valstybės pagalba, nes joks rinkos ekonomikos investuotojas kapitalo tokiomis sąlygomis nebūtų perkėlęs, ypač atsižvelgdamas į už perkeltas lėšas sutartą mokėti atlygį, kuris, Komisijos nuomone, buvo per mažas. Tačiau pakeitus *BayernLB* įstatus, nuo 2004 m. kovo 5 d. perkeltą turtą *BayernLB* galėjo naudoti tik garantiniais tikslais ir nebegalėjo naudoti savo konkurencinei veiklai remti. Savo sprendime Komisija padarė išvadą, kad tą dieną, kurią padarytas šis pakeitimas, minėtas kapitalas neteko savo pagalbos pobūdžio, tačiau iki tos dienos iš pradžių sutarto atlygio, kurį Komisija laikė per mažu, ir tinkamo atlygio skirtumas buvo neteisėta pagalba, kurią reikėjo susigrąžinti.

⁽⁴⁰⁾ 60 % nominaliosios vertės, žr. sprendimo pradėti procedūrą 26 konstatuojamąją dalį.

⁽⁴¹⁾ Žr. 21 išnašą.

⁽⁴²⁾ Šiuo klausimu Vokietija nurodė, kad tikslas visada buvo HGAA finansiškai restruktūrizuoti, net ir be Austrijos intervencijos.

⁽⁴³⁾ Žr. 15 išnašą.

- (133) Siekdamas sustiprinti nuosavo kapitalo pakankamumą, *BayernLB* į pagrindinio banko apskaitą įtraukus tą *BayernLabo* pelno rezervo dalį, kuri nebebus reikalinga jo veiklai. Taip kapitalo dalis ar jo prieaugis, kurių anksčiau nebuvo galima naudoti *BayernLB* konkurencinei veiklai remti, įgaus kitokių pobūdį ir neteks apribojimo, kad gali būti naudojami tik garantiniais tikslais nemokumo atveju. Šiuo pakeitimu pakeičiama ir pirminė kapitalo paskirtis – nuosavo kapitalo rezervas, naudojamas bankui tapus nemokiu. Šis naudojimo apribojimas nustos galioti kapitalą galutinai perkėlus iš *BayernLabo* į pagrindinį banką, tada *BayernLB* jį galės naudoti be apribojimų ir už šią teisę bankui *BayernLabo* ar Bavarijos žemei nebemokės jokio atlygio. Todėl Bavarijos žemei bankui *BayernLB* galutinai perleisdama šį kapitalą jam suteikia pranašumą. Kadangi *BayernLB* veikia kelių valstybių narių finansų sektoriuje, kuriam būdinga didelė tarptautinė konkurencija, šis pranašumas laikytinas galinčiu daryti poveikį prekybai vidaus rinkoje ir iškreipti konkurenciją. Taigi 1 mlrd. EUR dydžio kapitalo perkėlimas iš *BayernLabo* į *BayernLB* yra valstybės pagalba.

f) *Išvada dėl visos pagalbos sumos*

- (134) Visa pagalbos, kurią Vokietija suteikė *BayernLB* padidindama jo kapitalą, suma (10 mlrd. EUR kapitalo injekcija kaip 2008 m. pagalbos priemonė plus 1 mlrd. EUR dydžio kapitalo perkėlimas iš *BayernLabo* 2012 m. plus 4,8 mlrd. EUR vertės rizikos garantija) yra 15,8 mlrd. EUR. Ši suma atitinka maždaug 8 % *BayernLB* 2008 m. turėto pagal riziką įvertinto turto (rizikos pozicijų) (198 mlrd. EUR). Be to, Vokietija ir Austrija *BayernLB* suteikė garantijų, kurių vertė neviršijo 17,638 mlrd. EUR.

2. Pagalbos suderinamumas su vidaus rinka

a) *SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkto taikymas*

- (135) Pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą su vidaus rinka suderinama galima laikyti pagalbą, skirtą „kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams atitaisyti“. Patvirtindama Pagalbos Vokietijos kredito įstaigoms paketą, Komisija pripažino, kad esama Vokietijos ekonomikos didelių sutrikimų pavojaus ir kad bankams paremti skirtos valstybės priemonės gali šiuos sutrikimus atitaisyti. Nors nuo 2010 m. pradžios ekonomika pamažu atsigauja, Komisija, atsižvelgdama į neseniai vėl padidėjusią įtampą finansų rinkose, tebemano, kad sąlygos, kuriomis remiantis galima patvirtinti valstybės pagalbą pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, yra tenkinamos. 2011 m. gruodžio mėn. Komisija šią nuomonę patvirtino priimdama Komunikatą dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo nuo 2012 m. sausio 1 d. bankų priemonėms finansų krizės sąlygomis paremti ⁽⁴⁴⁾, kuriuo šių taisyklių taikymas pratęstas.

- (136) Banko, kurį, kaip *BayernLB*, valstybė narė laiko sisteminės svarbos banku, žlugimas galėtų tiesiogiai neigiamai paveikti finansų rinkas, o kartu visą valstybės narės ekonomiką. Atsižvelgdama į šiuo metu nestabilią padėtį finansų rinkose, Komisija bankų sektoriuje suteiktų valstybės pagalbos priemonių vertinimą pagalbos teisės požiūriu ir toliau grindžia SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktu.

b) *Sumažėjusios vertės turtui suteiktos priemonės suderinamumas su Komunikatu dėl sumažėjusios vertės turto*

- (137) Sprendime pradėti procedūrą Komisija suabejojo, ar rizikos garantija suderinama su vidaus rinka. Atsižvelgiant į SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, remiantis Komunikatu dėl sumažėjusios vertės turto reikia išnagrinėti, ar pagal šio komunikato 32 punktą atitinkamam turtui galima suteikti paramos priemones.

Turto valdymas

- (138) Remiantis Komunikato dėl sumažėjusios vertės turto 46 punktu, valstybės narės gali pasirinkti tinkamiausią modelį, kad padėtų bankams spręsti su turtu susijusią problemą; siekiant užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir padėti bankams lengviau atkurti gyvybingumą, reikia užtikrinti aiškų funkcinį ir organizacinį paramą gaunančio banko ir jo sumažėjusios vertės turto atskyrimą, visų pirma jų vadovybės, darbuotojų ir klientų atžvilgiu.

- (139) Nors Bavarijos žemei suteikdama garantiją apsaugo *BayernLB* nuo turtu užtikrintų vertybinių popierių portfelio nuostolių, visas apsaugotas turtas tebėra *BayernLB* balanse.

⁽⁴⁴⁾ OLC 356, 2011 12 6, p. 7.

- (140) Komisija sutinka, kad visiškai atskirti atitinkamą turtą ir jį valdantį personalą dėl rizikos garantijos dydžio yra sunku ir gali pakenkti tikslui kuo labiau sumažinti tikėtinus nuostolius. Todėl tokio įpareigojimo, kad apsaugotą turtą valdytų tik tam tikri portfelio valdytojai arba kad šis turtas kitaip būtų atskirtas nuo kito banko turto, nėra.
- (141) Komisija taip pat mano, kad Vokietija ėmėsi tinkamų saugumo priemonių, siekdama užkirsti kelią interesų konfliktams ir užtikrinti, kad apsaugoto turto nuostoliai būtų kuo mažesni⁽⁴⁵⁾. Pirmiausia pažymėtina, kad *BayernLB* įkūrė vidaus restruktūrizavimo padalinį, į kurį perkėlė nemažai portfelių. Restruktūrizavimo padalinys likviduos šiuos portfelius, taip pat prižiūrės kitos komercinės veiklos likvidavimą kituose *BayernLB* segmentuose. Funkciniu ir organizaciniu aspektais jis yra atskirtas nuo kitų *BayernLB* segmentų⁽⁴⁶⁾.

Portfelio, kuriam taikoma rizikos garantija, įvertinimas

- (142) Komisija pavedė išorės ekspertams įvertinti *BayernLB* turtu užtikrintų vertybinių popierių portfelį. Remdamasi Komisijos sprendimų priėmimo praktika, ekspertų komanda nustatė, kad *BayernLB* turtu užtikrintų vertybinių popierių portfelio tikroji ekonominė vertė siekia 83,87 % nominaliosios vertės. Taigi tikroji ekonominė vertė yra 16,429 mlrd. EUR.

Ex ante visiškas skaidrumas ir turto vertės atskleidimas

- (143) Remiantis Komunikato dėl sumažėjusios vertės turto 20 punktu, reikalavimus atitinkantys bankai, kurie kreipiasi dėl pagalbos, turėtų būti *ex ante* visiškai skaidrūs ir atskleisti sumažėjusią turto, kuriam bus teikiamos paramos priemones, vertę, remdamiesi atitinkamu vertinimu, kurį patvirtina pripažinti nepriklausomi ekspertai ir susijusi priežiūros institucija. Komisijai buvo pateikti išsamūs portfelio, kuriam taikoma rizikos garantija, duomenys. 2010 m. balandžio mėn. *BaFin* patvirtino 1,28 mlrd. EUR dydžio paramos kapitalui poveikį. Todėl Komisija įsitikinusi, kad šis reikalavimas įvykdytas.

Naštos pasidalijimas

- (144) Pagal Komunikate dėl sumažėjusios vertės turto įtvirtintą naštos pasidalijimo principą bankai turi patys kuo daugiau prisidėti padengiant su sumažėjusios vertės turtu susijusius nuostolius. Todėl turtas turėtų būti perduodamas iš esmės tikrąją ekonominę vertę atitinkančia arba už ją mažesne kaina, pavyzdžiui, jį iš anksto nurašius iki tikrosios ekonominės vertės. Remiantis Komunikato dėl sumažėjusios vertės turto 24 punktu, kai neįmanoma visiškai pasidalyti naštos *ex ante*, reikėtų pareikalauti, kad bankas prisidėtų padengiant nuostolius arba riziką, pavyzdžiui, taikant lėšų susigrąžinimo išlygą arba pirmojo nuostolio, kurį prisiims bankas, išlygą.
- (145) Šiuo atveju paramos sumažėjusios vertės turtui priemonė įgyvendinta iš anksto nenurašius turtu užtikrintų vertybinių popierių portfelio iki tikrosios ekonominės vertės. Tačiau atsižvelgiant į naštos pasidalijimą, *BayernLB* vis dėlto turėtų padengti 1,2 mlrd. EUR dydžio pirmąjį nuostolį.
- (146) Tikroji ekonominė vertė, kuri, kaip nustatė Komisija, sudaro 83,87 % nominaliosios vertės, yra 16,429 mlrd. EUR. Vadinasi, 18,349 mlrd. EUR perdavimo kaina, atėmus pirmąjį nuostolį, yra 1,96 mlrd. EUR didesnė už tikrąją ekonominę vertę. Remiantis Komunikato dėl sumažėjusios vertės turto 41 punktu, ši suma, vadinamoji perdavimo delta, nedelsiant arba vėliau turi būti susigrąžinama iš *BayernLB*.
- (147) Pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą pagalbą gavęs bankas turi visiškai grąžinti tikrąją ekonominę vertę viršijančią sumą, kuriai taikoma garantija. Jei lėšų visiškai susigrąžinti neįmanoma, turi būti imtasi plataus masto priemonių konkurencijos iškreipimui apriboti. Tačiau Komisija nemato priežasties, kodėl šiuo atveju būtų neįmanoma visiškai susigrąžinti lėšų.
- (148) Komisija atkreipia dėmesį, kad *BayernLB* yra pasiruošęs per šešerius metus iki 2015 m. mokėti 3,75 % dydžio papildomą metinį mokestį, skaičiuojant nuo maždaug 2 mlrd. EUR garantijos dalies, (t. y. 75 mln. EUR per metus) ir 45 mln. EUR dydžio metinę specialią išmoką, t. y. iš viso 120 mln. EUR per metus. Tai reiškia, kad per metus būtų susigrąžinama 120 mln. EUR.
- (149) Vadinasi, lieka 1,24 mlrd. EUR suma (iš 1,96 mlrd. EUR susigrąžintinos sumos atėmus 148 konstatuojamojoje dalyje nurodytas šešias metines 120 mln. EUR išmokas), grąžintina vėliau. *BayernLB* teigia negalintis sumokėti šios sumos (žr. 119 konstatuojamąją dalį).

⁽⁴⁵⁾ Žr. I priedo 3 punktą.

⁽⁴⁶⁾ Žr. 52 ir 71 konstatuojamąsias dalis.

- (150) Tačiau Komisija mano, kad 1,96 mlrd. EUR nominaliąją sumą susigrąžinti įmanoma iki 2019 m. Remiantis Komunikato dėl sumažėjusios vertės turto 41 punktu, lėšas susigrąžinti iš dalies leidžiama tik tokiu atveju, jei visiško susigrąžinimo pasekmė būtų techninis *BayernLB* nemokumas. Tačiau Komisija nemano, kad taip atsitiktų, jei išmokos pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą būtų išdėstytos per ilgesnį laiką, ir pasibaigus restruktūrizavimo laikotarpiui. Tai neprieštarautų Komunikato dėl sumažėjusios vertės turto 41 punktui, nes jame kalbama ne apie konkretų laikotarpį, o apie susigrąžinimą „vėliau“. Toks aiškinimas atitinka nuolatinę Komisijos sprendimų priėmimo praktiką⁽⁴⁷⁾. Todėl, Komisijos nuomone, Komunikate dėl sumažėjusios vertės turto nustatytas naštos pasidalijimo reikalavimas būtų įvykdytas, jei iki 2019 m. lėšos būtų visiškai susigrąžintos.

Atlygis

- (151) Sprendimo pradėti procedūrą 78 konstatuojamojoje dalyje Komisija pabrėžė, kad banko tuo metu mokėtas 50 bazinių punktų atlygis buvo gerokai mažesnis už kainą, kurios tikėtusi rinkos ekonomikos investuotojas.
- (152) Vėliau Vokietija įsipareigojo užtikrinti, kad *BayernLB* mokėtų 6,25 % atlygį, skaičiuojant nuo paramos kapitalui poveikio. Toks atlygis atitinka Komisijos sprendimų priėmimo praktikoje patvirtintą lygį⁽⁴⁸⁾.
- (153) Vadinas, *BayernLB* už 1,28 mlrd. EUR paramos kapitalui poveikį turėtų mokėti 6,25 % atlygį. *BayernLB* pareiškė esąs pasiruošęs nuo 2010 m. sausio 1 d. [...] mokėti 6,25 % bazinį mokestį, skaičiuojant nuo 1,28 mlrd. EUR paramos kapitalui poveikio, t. y. 80 mln. EUR per metus.

Išvada dėl rizikos garantijos suderinamumo su vidaus rinka

- (154) Atsižvelgiant į faktą, kad *BayernLB* mokės tinkamą atlygį už turtui suteiktą garantiją, t. y. 80 mln. EUR per metus, ir iškėlus sąlygą, kad Vokietija visiškai susigrąžins perdavimo kainos ir tikrosios ekonominės vertės skirtumą, t. y. 1,96 mlrd. EUR, turtu užtikrintų vertybinių popierių portfeliumi suteiktą garantiją galima laikyti suderinama su vidaus rinka. Siekiant visiškai susigrąžinti lėšas, turi būti įvykdyti šio sprendimo II priede nurodyti įpareigojimai. Remiantis pirmesniais svarstymais, sprendime pradėti procedūrą išsakytos abejonės išsklaidytos.

c) Restruktūrizavimo pagalbos suderinamumas su vidaus rinka

- (155) Visos priemonės, kurias Komisija nustatė esant valstybės pagalba, buvo suteiktos susiejant su *BayernLB* restruktūrizavimu. Komisija visas šias priemones, įskaitant Austrijos suteiktą priemonę, turėjo ištirti šiame sprendime. Komunikate dėl finansų sektoriaus gyvybingumo atkūrimo ir restruktūrizavimo priemonių vertinimo pagal valstybės pagalbos taisyklės dabartinės krizės sąlygomis⁽⁴⁹⁾ (toliau – Restruktūrizavimo komunikatas) nustatytos taisyklės, taikytinos per dabartinę krizę finansų įstaigoms suteiktai restruktūrizavimo pagalbai. Remiantis Restruktūrizavimo komunikatu, finansų įstaigos restruktūrizavimas per dabartinę krizę pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą suderinamas su vidaus rinka, jei juo atkuriamas banko gyvybingumas, numatytas pakankamas pagalbos gavėjo įnašas (naštos pasidalijimas), pagalba apribota iki būtino minimumo ir imamas pakankamų priemonių konkurencijos iškreipimui apriboti.
- (156) Kai Komisija banko restruktūrizavimą analizuoja atsižvelgdama į dabartinę finansų krizę, ji tiria pagalbos priemones, kuriomis gerinamas banko kapitalo pakankamumas. Komisijos sprendimų priėmimo praktikoje nėra įprasta išsamiai tirti likvidumo pagalbą arba likvidumo garantijas, viršijančias jų įprastą indėlį į restruktūrizavimą. Atsižvelgdama į tai, Vokietijos ir Austrijos suteiktas atsakomybės ir likvidumo garantijas Komisija gali laikyti suderinamomis su vidaus rinka.

⁽⁴⁷⁾ Žr., pavyzdžiui, 2009 m. gruodžio 15 d. Komisijos sprendimą 2010/395/ES dėl valstybės pagalbos C 17/09 (ex N 265/09), kurią Vokietija suteikė bankui *Landesbank Baden-Württemberg* restruktūrizuoti (OL L 188, 2010 7 21, p. 1).

⁽⁴⁸⁾ Žr. sprendimo dėl LBBW 64 ir 65 konstatuojamąsias dalis. Pagal galiojančius teisės aktus bent 50 % reguliuojamojo nuosavo kapitalo turi sudaryti 1 lygio kapitalas. Kitaip tariant, nuosavos lėšos atitinka reguliuojamuosius reikalavimus, jei jas sudaro ne mažiau kaip 50 % 1 lygio kapitalo ir ne daugiau kaip 50 % 2 lygio kapitalo. Kadangi pagal 2008 m. lapkričio 20 d. Europos Centrinio Banko rekomendaciją dėl rekapitalizavimo priemonių 1 lygio kapitalo ir 2 lygio kapitalo kainų skirtumas yra 1,5 %, atlygio už 2 lygio kapitalą sumažinimas 150 bazinių punktų yra tinkamas. Jeigu pagal Rekapitalizavimo komunikatą (Komisijos komunikatas – Finansų įstaigų kapitalo atkūrimas esant dabartinei finansų krizei: pagalbos apribojimas iki mažiausios būtinos sumos ir apsaugos priemonės nuo netinkamo konkurencijos iškreipimo, OL C 10, 2009 1 15, p. 2) 7 % laikomi tinkamu atlygiu už 1 lygio kapitalą nesuteikus likvidumo, tai atlygis už 2 lygio kapitalą turi būti 5,5 %. Šių abiejų normų vidurkis yra 6,25 %.

⁽⁴⁹⁾ OL C 195, 2009 8 19, p. 9.

Pagalbos apribojimas iki minimumo

- (157) Remiantis Restruktūrizavimo komunikatu, restruktūrizavimo pagalba turėtų būti užtikrinama, kad bankas galėtų atkurti savo gyvybingumą, tačiau kartu ji turėtų būti apribota iki šiam tikslui pasiekti reikiamo minimumo. Sprendimo pradėti procedūrą 99 konstatuojamojoje dalyje Komisija konstatavo, kad restruktūrizavimo plane nebuvo pateikta išsamių pasiūlymų, kaip pagalbą apriboti iki minimumo.
- (158) Komisija nurodo, kad *BayernLB* gavo 10 mlrd. EUR kapitalo injekciją, t. y. iš visų Vokietijos žemės bankų neabejotinai didžiausią sumą. 2011 m. gruodžio mėn. EBI atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, *BayernLB* EBI nustatytas 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas buvo 10 %. Iš 13 Vokietijos finansų įstaigų, dalyvavusių testavime nepalankiausiomis sąlygomis, *BayernLB* kapitalo pakankamumas buvo ketvirtas tarp geriausių. Jo kapitalo pakankamumas buvo geresnis negu visų kitų Vokietijos bankų, gavusių valstybės pagalbą⁽⁵⁰⁾ (išskyrus HRE), ir geresnis negu kitų didžiųjų bankų, negavusių pagalbos kapitalui (pvz., *Deutsche Bank* ir *Helaba Landesbank Hessen-Thüringen*). Jei *BayernLB* neturėtų grąžinti dalies kapitalo, galėtų kaip valstybės pagalbą jam suteiktą perteklinį kapitalą panaudoti agresyviai konkurencijai kitų bankų, pirmiausia kitų žemės bankų, sąskaita už savo buvusios geografinės veiklos srities ribų⁽⁵¹⁾ vykdyti. Todėl, siekiant apriboti konkurencijos iškreipimą, būtina apriboti banko kapitalą.
- (159) Be to, *BayernLB* būtų apsaugotas nuo konkurencinio spaudimo, jei neturėtų savo kapitalo naudoti racionaliai. Bankas galėtų kapitalą panaudoti neoptimaliai, dėl to ilguoju laikotarpiu pelningumas būtų mažesnis už vidutinį. Tokia pernelyg didelė kapitalizacija galėtų būti panaudojama dėl neapdairaus investavimo patirties nuostoliams dengti, o šios veiklos padarinys gali būti tas, kad bankas veiksmingai nekontroliuos kredito rizikos. Taip nebūtų sukurta tinkama paskatų struktūra, siekiant užtikrinti gyvybingumo atkūrimą. Be to, pernelyg didelė kapitalizacija taip pat būtų kliūtis bankui pasiekti konkurencingą nuosavo kapitalo grąžą⁽⁵²⁾.
- (160) Nepaisant šių sunkumų, Vokietija nepasiūlė sprendimo, kaip perteklinis kapitalas galėtų būti grąžintas.
- (161) Tačiau Komisija nurodo, kad kapitalas padidintas 7 mlrd. EUR kapitalo injekcija ir 3 mlrd. EUR vertės akcijomis be balsavimo teisės. Akcijos be balsavimo teisės yra grąžinama priemonė. Be to, ji bankui buvo suteikta prieš nustatant susitarimo „Bazelis III“ reikalavimus ir nebebus laikoma EBI nustatytu 1 lygio kapitalu, kai tik šie reikalavimai bus įgyvendinti. Kadangi priemonės atkarpa yra 10 %, vidutinės trukmės laikotarpiu ji taps brangiu refinansavimo šaltiniu, dėl to *BayernLB* dividendų mokėjimo galimybės taps ribotos, o kartu bankas taps nepatraukliu naujiems investuotojams.
- (162) Be to, remiantis restruktūrizavimo planu, *BayernLB* per visą restruktūrizavimo laikotarpį tikisi uždirbti pelno, tačiau dividendai negalės būti mokami, nes bankas restruktūrizuojamas. Atsižvelgiant į lygiagrečiai restruktūrizavimo plane numatytą rizikos pozicijų mažinimą, banko kapitalizacija, o kartu jo lėšų grąžinimo galimybės turėtų kiekvienais metais didėti. Be to, Vokietija išipareigojo rizikos pozicijas sumažinti daugiau, negu numatyta restruktūrizavimo plane, dėl to atsiras papildomi 10 % laisvo *BayernLB* kapitalo.
- (163) Remdamasi tuo, Komisija Vokietijos paprašė pateikti 3 mlrd. EUR vertės akcijų be balsavimo teisės išpirkimo planą, kol šios akcijos nuo 2018 m. nebeatitiks reguliuojamojo 1 lygio kapitalo tinkamumo reikalavimų. Atsakydama į šį prašymą, Vokietija pateikė 10 lentelėje – Hipotetinis lėšų grąžinimo planas, neįskaičius papildomo kapitalo, kuris bus gautas *BayernLabo* paskolas įvertinus pagal TFAS – nurodytą lėšų grąžinimo scenarijų.
- (164) Komisijos nuomone, pagalba iki reikiamo minimumo gali būti apribojama išperkant 3 mlrd. EUR vertės akcijas be balsavimo teisės, kaip nurodyta 10 lentelėje. Šis išpirkimas yra tinkama priemonė, atsižvelgiant, pirma, į banko prognozes, antra, į naujausius reguliuojamuosius reikalavimus, kuriais (kaip ateityje ir susitarimo „Bazelis III“ reikalavimais) nustatyta, kad kapitalo pakankamumas turi būti užtikrintas daugiau kaip 9 % 1 lygio kapitalo ir nuosavo kapitalo rezervu. Remdamasi tuo, Komisija mano, kad restruktūrizavimo pagalba apribota iki banko gyvybingumui atkurti reikiamo minimumo, jei bus sugrąžintos lėšos pagal II priedo nurodymus.

⁽⁵⁰⁾ Pavyzdžiui, *Commerzbank AG*, *Landesbank Baden-Württemberg* (LBBW), *HSH Nordbank AG* ir *NordLB*.

⁽⁵¹⁾ Pavyzdžiui, 2011 m. *BayernLB* įsteigė filialą *Diuseldorfe*.

⁽⁵²⁾ 4 lentelėje nurodyta nuosavo kapitalo grąža apskaičiuota tariant, kad kapitalo pakankamumo koeficientas yra 10 %, ji nebus pasiekta, jei *BayernLB* kapitalo negrąžins. Todėl nuosavo kapitalo grąža, kurią galima pasiekti negrąžinus kapitalo, šioje lentelėje nurodyta neteisinga.

- (165) Komisija atkreipia dėmesį, kad lėšų grąžinimo planas, visų pirma kalbant apie *BayernLabo*, grindžiamas tam tikromis prielaidomis, susijusiomis su finansine atskaitomybe ir reguliuojamuoju vertinimu, nors esama tam tikro netikrumo dėl taikytinos sistemos. Jei šios prielaidos pasikeistų, lėšos turėtų būti grąžinamos pagal 11 lentelę.
- (166) Banko gyvybingumo atkūrimo galimybes Komisija tirs remdamasi lėšų grąžinimo planu ir banko bei jo akcininkų įnašais.

Ilgalaikio gyvybingumo atkūrimas

- (167) Vertindama restruktūrizavimo planą, Komisija turi ištirti, ar bankas gali atkurti savo ilgalaikį gyvybingumą be valstybės pagalbos (Restruktūrizavimo komunikato 2 skirsnis). Sprendime pradėti procedūrą tuo buvo suabejota.
- (168) Remiantis Restruktūrizavimo komunikatu, ilgalaikis gyvybingumas pasiekiamas, kai bankas geba konkuruoti rinkoje dėl kapitalo remdamasis savo paties pranašumais ir laikydamasis atitinkamų reguliavimo reikalavimų. Bankas turi sugebėti padengti visas savo išlaidas ir, atsižvelgdamas į savo rizikos pobūdį, teikti tinkamą nuosavo kapitalą grąžą. Siekiant ilgalaikio gyvybingumo, bet kokia gauta valstybės pagalba su laiku turi būti arba grąžinta, kaip numatyta suteikiant pagalbą, arba atlyginta pagal įprastas rinkos sąlygas, taip užtikrinant, kad bet kokia papildoma valstybės pagalba būtų nutraukta. Banko gyvybingumas turėtų būti atkurtas vidaus priemonėmis ir pagal įtikinamą restruktūrizavimo planą; jame turėtų būti nurodytos banko patiriamų sunkumų priežastys ir paties banko trūkumai ir išdėstyta, kaip juos galima pašalinti banką restruktūrizuojant. Kad restruktūrizavimas būtų sėkmingas, visų pirma reikia atsakyti bet kokios veiklos, kuri būtų struktūriškai nuostolinga vidutinės trukmės laikotarpiu.
- (169) Komisija konstatuoja, kad ši sąlyga tenkinama, nes restruktūrizavimo plane numatyta gerokai sumažinti banko veiklos kapitalo rinkose apimtį ir sudėtingumą bei veiklą užsienyje, kad bankas galėtų susitelkti į veiklą, atitinkančią jo pagrindinę kompetenciją – privačių klientų ir smulkiojo ir vidutinio verslo komercinis bankas, veikiantis regioninėse savo šalies rinkose.
- (170) Remiantis Restruktūrizavimo komunikato 13 punktu, restruktūrizavimo planas turėtų būti grindžiamas prielaidomis, kurios buvo palygintos su tinkamais sektoriui taikomais kriterijais, deramai pritaikytais siekiant atsižvelgti į naujus dabartinės finansų rinkų krizės elementus, siekiant pakankamo nepalankiausių sąlygų lygio.
- (171) Komisija konstatuoja, kad *BayernLB* pateikti skaičiai buvo palyginti su tarptautiniais kriterijais. Makroekonominės prognozės atitinka tarptautinių institucijų prognozes, o su užsienio valiutų rinka susiję vertinimai laikytini nuosaikiais. Šiuo klausimu Komisija konstatuoja, kad 2016 m. EUR/USD kurso prognozės *BayernLB* grindė prielaida, kad doleris bus silpnesnis, nei galėtų atitikti perkamosios galios paritetą, o iš to galima daryti išvadą, kad *BayernLB* pajamos USD į EUR buvo perskaičiuotos laikantis nuosaikaus požiūrio. Dėl santykinai didelio EUR/USD kurso prognozių blogėja grynųjų pajamų prognozės, nes *BayernLB* turi daugiau USD išreikšto turto negu USD išreikštų įsipareigojimų⁽⁵³⁾. Prognozuojamas dolerio lygis, palyginti su euro, yra mažesnis už dabartinį EUR/USD kurso lygį ir išankstinių kainų kreivės lygį.
- (172) Iš *BayernLB* pateiktos jautrumo analizės (89 konstatuojamoji dalis) matyti, kad banko pelnas didėtų, jei prognozėse būtų remtasi prielaida, jog doleris bus stipresnis. Tai galima paaiškinti tuo, kad *BayernLB* turi daugiau USD išreikšto turto negu USD išreikštų įsipareigojimų ir todėl dėl stipresnio dolerio suma eurais, kuri atitinka doleriais gautas grynąsias palūkanas, yra didesnė. Kadangi pagal *BayernLB* prielaidą doleris, palyginti su euru, bus silpnesnis labiau, negu tikimasi finansų rinkose (jų lūkesčiai išreikšti išankstinių kainų kreivėje), galima tarti, kad *BayernLB* prielaidoje pakankamai atsižvelgta į nepalankiausias sąlygas.
- (173) Komisija taip pat konstatuoja, kad *BayernLB* savo prognozes pakoregavo, siekdamas atsižvelgti į neigiamą kelių tik su įmone susijusių aspektų (Federalinio darbo teismo (*Bundesarbeitsgericht*) sprendimo, MKB Vengrijoje, valiutų rizikos apsidraudimo išlaidų, mokesčio tarifo) poveikį. Tai patvirtina, kad banko finansinės prognozės yra nuosaikios ir jose pakankamai atsižvelgta į nepalankiausias sąlygas.
- (174) Remiantis 2012 m. birželio 6 d. pateiktomis finansinėmis prognozėmis, *BayernLB* ekonominis gyvybingumas bus pamažu atkuriamas nuosaikiai didinant pajamas ir kartu mažinant išlaidas. Prognozuojamos pajamos atitinka lygį, kuris jau yra buvęs pasiektas pirmiau. Visų pirma prognozuojamos rizikos pozicijų pajamos (pagal riziką įvertinto turto pelningumas) atitinka į *BayernLB* panašių kredito įstaigų prognozes. 4 lentelėje nurodytos

⁽⁵³⁾ Žr. 4 lentelę.

prognozės mažesnės už 2009 ir 2010 m. lygį ⁽⁵⁴⁾). Todėl Komisija pajamų prognozes laiko atsargiomis. Visi pajamų komponentai, pirmiausia paslaugų pajamos, prognozuojami pagal lygį, kuris jau yra buvęs pasiektas pirmiau.

- (175) *BayernLB*, tardamas, kad vidutinės trukmės laikotarpiu ekonomika pradės augti, daro prielaidą, kad kredito rizikos draudimas bus mažesnis. *BayernLB* prognozuoja, kad restruktūrizavimo laikotarpiu išlaidos sumažės [15–30] %, o tai galiausiai nulems [30–60] % išlaidų ir pajamų santykį. Šis lygis yra toks kaip kitų bankų, gavusių valstybės pagalbą ⁽⁵⁵⁾. Komisijos nuomone, gyvybingumui atkurti reikia pagerinti išlaidų ir pajamų santykį, nes dėl *BayernLB* verslo modelio – bankas neturi privačių klientų filialų (dėl kurių įprastai mažmeninių bankų išlaidų ir pajamų santykis didėja), ankstesnio išlaidų ir pajamų santykio lygio negalima laikyti perspektyviu.
- (176) Kalbant apie finansavimą, reikia pažymėti, kad žemės bankams vidutinės trukmės laikotarpiu kils problemų savo finansinius įsipareigojimus, kuriems taikoma valstybės garanto civilinė atsakomybė už visas prievoles, pakeisti kitomis priemonėmis. Šie finansiniai įsipareigojimai žemės bankams yra pigus refinansavimo šaltinis, kurio jie negali pakeisti kitais tokiais pat išlaidomis. 2010 m. pabaigoje *BayernLB* neįvykdyti finansiniai įsipareigojimai, kuriems taikoma garanto civilinė atsakomybė už visas prievoles, iš viso sudarė 58 mlrd. EUR. Beveik visų jų įvykdymo terminas yra 2015 m. pabaiga. Komisija konstatuoja, kad vykdytini finansiniai įsipareigojimai, kuriems taikoma garanto civilinė atsakomybė už visas prievoles, bus daugiau negu pakankamai kompensuoti, kai 2011 m. birželio mėn., kaip prognozuoja *BayernLB*, balansas bus sumažintas 70 mlrd. EUR.
- (177) Bankui pateikus kitus pasiūlymus papildomai sumažinti veiklos apimtį, Vokietija įsipareigojo užtikrinti, kad balansas būtų sumažintas iki iš viso maždaug 240 mlrd. EUR. 2011 m. birželio mėn. pateiktame finansavimo plane buvo nemažai trūkumų, susijusių su galimybių pasinaudoti tam tikrais finansavimo šaltiniais tikėtinumu. Viena vertus, planas buvo grindžiamas prielaida, kad didžiųjų klientų indėliai padidės [2–8] mlrd. EUR arba [...] %, palyginti su 2010 m. Kita vertus, per taupomuosius bankus gautas finansavimas iš trečiųjų asmenų depozitų turėtų padidėti [1–5] mlrd. EUR arba [...] %, palyginti su 2010 m. Į šias abejones atsižvelgta numachių [3–10] mlrd. EUR dydžio papildomų sumažinimų tose veiklos srityse, kurioms reikalingas didelis finansavimas (nekilnojamojo turto, įmonių ir projektų finansavimo). *BayernLB* taip pat pateikė įtikinamą informaciją apie turimus alternatyvius refinansavimo šaltinius, pirmiausia kalbant apie pajėgumą išleisti daugiau hipotekos laktų.
- (178) Be to, Komisija palankiai vertina sumažintą priklausomybę nuo neužtikrinto finansavimo tarpbankinėje rinkoje, kaip parodyta 6 lentelėje.
- (179) Remiantis Restruktūrizavimo komunikato 13 punktu, ilgalaikis gyvybingumas pasiekiamas, kai bankas, atsižvelgdamas į savo rizikos pobūdį, sugeba teikti tinkamą nuosavo kapitalą grąžą. Jei bankas lėšų negrąžintų, jis nesugebėtų teikti pakankamą nuosavo kapitalą grąžą, kad galėtų būti konkurencingas kapitalo rinkoje. Banką restruktūrizavus, esant 10 % kapitalo pakankamumo koeficientui, jo nuosavo kapitalo grąža būtų [5–10] %. Tačiau nuosavo kapitalo grąžos skaičiavimas 4 lentelėje grindžiamas 10 % kapitalo pakankamumo koeficientu, kurį EBI savo 2011 m. gruodžio mėn. atliktame testavime nepalankiausiomis sąlygomis apskaičiavo kaip *BayernLB* EBI nustatytą 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientą. Šį koeficientą *BayernLB* taip pat taikė savo prognozėse nuosavo kapitalo grąžai parodyti (žr. 4 lentelę). Tačiau, jei bankas lėšų negrąžintų, kapitalo pakankamumo koeficientas būtų daug didesnis (kaip paaiškinta 159 konstatuojamojoje dalyje, *BayernLB* kapitalo pakankamumo koeficientai, esant 2011 m. gruodžio mėn. 10 % lygiui, remiantis tvaraus pelno prognozėmis, per visą restruktūrizavimo laikotarpį galėtų tik didėti, jei šis pelnas liktų banke), taigi nuosavo kapitalo grąža būtų žemesnė už šį lygį.
- (180) Vokietijai įsipareigojus užtikrinti, kad rizikos pozicijos būtų papildomai sumažintos 10 mlrd. EUR, susiejant su II priede pateiktu lėšų grąžinimo planu, 2016 m. nuosavo kapitalo grąža vėl bus maždaug [7–12] %. Taip pagerinti nuosavo kapitalo grąžą galima nedarant poveikio veiklos rezultatams, t. y. papildomai sumažinant rizikos pozicijas, kaip įsipareigojo užtikrinti Vokietija. Kad toks sumažinimas nedarant poveikio veiklos rezultatams galimas, matyti iš abiejų aiškinamųjų scenarijų, kuriuos bankas galėtų įgyvendinti.
- (181) Tačiau toks sumažinimas gali atitikti pakankamo ekonominio gyvybingumo kriterijų tik tokiu atveju, jei laisvas kapitalas bus panaudojamas pertekliniam kapitalui grąžinti. Nuosavo kapitalo grąža, kuri bus pasiekama baigiantis restruktūrizavimo laikotarpiui, atitinka *BayernLB* panašių kredito įstaigų prognozes ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵⁴⁾ Žr. 1 lentelę.

⁽⁵⁵⁾ Žr., pavyzdžiui, Sprendimą 2012/477/ES.

⁽⁵⁶⁾ Sprendimas 2010/395/ES, kuriame valstybė narė įsipareigojo užtikrinti, kad bankas siektų ne didesnės kaip 10–12 % nuosavo kapitalo grąžos atskaičius mokesčius; Sprendimas 2012/477/ES, kuriame bankas iki 2014 m. turėtų pasiekti 6,9 % nuosavo kapitalo grąžą; 2012 m. liepos 25 d. Komisijos sprendimas dėl pagalbos SA.34381 (2012/N) *NordLB*, kurioje bankas iki 2016 m. turėtų pasiekti 7,3 % nuosavo kapitalo grąžą, dar nepaskelbtas.

- (182) Pagal II priede pateiktą lėšų grąžinimo planą akcijos be balsavimo teisės, kurios neigiamai paveiktų banko ekonominį gyvybingumą, bus visiškai išpirktos. Už šias akcijas be balsavimo teisės reikėtų mokėti atlygį, kurio norma gerokai viršytų banko nuosavo kapitalo grąžą, ir pagal susitarimo „Bazelis III“ reikalavimus jos nebeatitiktų reguliuojamojo 1 lygio kapitalo reikalavimų. Šios akcijos be balsavimo teisės bus visiškai išpirktos pagal pateiktą restruktūrizavimo planą, banko kapitalo pakankamumą išlaikant tinkamo lygio.
- (183) Ar nuosavo kapitalo grąža tinkamo dydžio, reikia iširti atsižvelgiant į banko rizikos pobūdį. Anksčiau *BayernLB* veikė ne tik Vokietijoje, visų pirma veiklos srityje „įmonės“ teikė paskolas verslo partneriams, neturintiems sąsajos su banko klientais savo šalies rinkoje, ir projektams be tinkamų garantijų. Projektų finansavimą bankas buvo sutelkęs į užsienio projektus, kurių vienintelė mokėjimo garantija buvo tikėtinas būsimas grynųjų pinigų srautas.
- (184) Vokietija įsipareigojo užtikrinti, kad, bankui vykdant tarptautinę veiklą, pagal riziką įvertintas turtas minėtose veiklos srityse būtų griežtai ribojamas. Vokietija taip pat įsipareigojo užtikrinti, kad bankas, remdamasis aiškiais apibrėžimais, komercinę veiklą vykdytų tik su klientais, turinčiais sąsają su savo šalies rinka, siekiant apriboti kredito riziką tų klientų atžvilgiu, su kuriais ryšiai grindžiami ne regioniniu banko verslo modeliu. Pakeitus banko komercinės veiklos kryptį, sumažės santykinis rizikos lygis. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, prognozuojamą [7–12] % nuosavo kapitalo grąžą galima laikyti priimtina.
- (185) Remiantis Restruktūrizavimo komunikato 13 punktu, banką restruktūrizavus, jis turi turėti pakankamai kapitalo. Todėl esamas ir numatomas nuosavo kapitalo pakankamumas turėtų būti paremtas atsargiu vertinimu ir atitikti galiojančias reguliuojamąsias taisykles⁽⁵⁷⁾. Komisija konstatavo, kad prielaidas galima laikyti atsargiomis ir kad jose pakankamai atsižvelgta į nepalankiausias sąlygas, kaip nustatyta Restruktūrizavimo komunikato 13 punkte. Be to, Komisijos prašymu pateiktos kapitalo prognozės grindžiamos lėšų grąžinimo planu, iš kurio matyti, kad esamas ir numatomas nuosavo kapitalo pakankamumas atitinka 79 konstatuojamojoje dalyje minėtus priežiūros institucijos nurodymus. Taigi jis atitinka ir naujausius reguliuojamuosius reikalavimus, pagal kuriuos kapitalo pakankamumas turi būti užtikrintas daugiau kaip 9 % EBI nustatyto 1 lygio kapitalo ir kapitalo rezervu. Susitarimo „Bazelis III“ reikalavimai taip pat tenkinami.
- (186) Tačiau Komisija nemato būtinybės imtis atsargumo priemonių dėl papildomų nepalankiausių sąlygų. Viena vertus, EBI, atlikdama testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, 9 % kapitalo skaičiavimuose atsižvelgė tik į nepalankiausias sąlygas, susijusias su valstybės obligacijomis, jos *BayernLB* atveju nėra labai nepalankios. Kita vertus, 2011 m. birželio mėn. atliktame EBI testavime nepalankiausiomis sąlygomis makroekonominiai ir individualūs nepalankiausių sąlygų veiksniai buvo taikyti tik 5 % EBI nustatytam 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientui. Šiuo metu Komisija neturi pagrindo manyti, kad EBI reikalautų atlikti testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, kuriame abiejų testavimų koncepcijos būtų derinamos tarpusavyje. To nereikalauta ir pagalbos teisės požiūriu vertinant kitų Vokietijos kredito įstaigų restruktūrizavimą. *BaFin* kredito įstaigas tik paragino laikytis 9 % EBI nustatyto 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficiento⁽⁵⁸⁾. Todėl Komisija šiuo metu gali tik daryti prielaidą, kad turi būti užtikrintas kapitalo pakankamumas, numatytas 2011 m. gruodžio mėn. atliktame testavime nepalankiausiomis sąlygomis, plus 79 konstatuojamojoje dalyje nurodytas papildomas nuosavo kapitalo rezervas. Dar vienas argumentas yra tai, kad planuose jau atsižvelgta į numatomus nepalankiausių sąlygų veiksnius, susijusius tik su banku ir makroekonominė aplinka.
- (187) Bet koku atveju Komisija pripažįsta finansų priežiūros institucijos vaidmenį, todėl supranta, kad II priede nustatytą įpareigojimą lėšas grąžinti metinėmis dalimis turi patvirtinti priežiūros institucija. Taigi lėšų grąžinimo plane numatytos dalys gali būti išmokamos tik jas patvirtinus *BaFin*. Jei *BaFin* uždraustų išmokėti kurią nors grąžinamų lėšų dalį arba jos nepatvirtintų, Komisija yra pasiruošusi laikyti, kad tos sumos grąžinimo prievolė yra atidedama. Tačiau jei vieną kartą atidėta išmoka ir kitais metais nebus patvirtinama arba bus uždrausta ją sumokėti, kils grėsmė restruktūrizavimo plano įgyvendinimui, todėl Vokietija Komisijai turės pateikti pakeistą restruktūrizavimo planą.
- (188) Vien faktas, kad priežiūros institucija draudžia išmokėti grąžinamų lėšų dalį arba jos nepatvirtina, banką ne atleidžia nuo prievolės grąžinti lėšas, o įpareigoja imtis veiksmų. Taip yra dėl to, kad, jei bankas, įgyvendinęs visus priežiūros institucijos nurodymus, negali grąžinti lėšų, iš esmės reikalingas papildomas laisvas kapitalas, o tam vėl reikia sumažinti pagal riziką įvertintą turtą. Be to, kiekvieną kartą uždelsus išmokėti grąžinamų lėšų dalį, iš principo reikalingos papildomos kompensuojamosios priemonės⁽⁵⁹⁾. Todėl Komisija iš esmės reikalauja, kad pakeistame restruktūrizavimo plane Vokietija numatytų papildomas kompensuojamąsias priemones. Tai nurodyta II priedo 4 punkte.

⁽⁵⁷⁾ Žr. Restruktūrizavimo komunikato 11 punktą.

⁽⁵⁸⁾ Sprendimas SA.34381 (2012/N).

⁽⁵⁹⁾ Žr. 2012 m. kovo 30 d. Komisijos sprendimą byloje dėl pagalbos SA.34539 (2012/N) *Commerzbank*, dar nepaskelbtas.

- (189) Tačiau reikia pažymėti, kad, jei ateityje reguliuojamieji nuosavo kapitalo reikalavimai būtų gerokai didesni, negu šiame sprendime numatytas lygis, Komisija galbūt – kaip nustatyta Komisijos komunikato dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo nuo 2012 m. sausio 1 d. bankų priemonėms finansų krizės sąlygomis paremti ⁽⁶⁰⁾ 14 punkto trečiame sakinyje – turės atlikti proporcingą tyrimą, dėl kurio gali būti reikalingas tik nedidelio masto papildomas restruktūrizavimas.
- (190) Remiantis Restruktūrizavimo komunikatu, taip pat reikia iširti, ar restruktūrizavimo plane atskleisti esami ar galimi įmonės valdymo struktūros trūkumai. Komisija konstatuoja, kad restruktūrizavimo plane numatyti esminiai banko teisinės struktūros ir valdymo pakeitimai, dėl kurių *BayernLB* taps atsparnesnis galimai neleistinai akcininkų įtakai ir bus geriau kontroliuojamas.
- (191) Priemonėmis, kurios turės būti įgyvendintos, užtikrinama, kad *BayernLB* įstatai, vidaus taisyklės ir procedūros, įstatuose numatytų valdymo organų užduotys ir sudėtis nesiskirtų nuo konkuruojančių bankų. Numatyta pakankamai priemonių užkirsti kelią verslo sprendimų priėmimui kitais, ne ekonominiais, sumetimais. Taip pat labai pagerinta įmonės kontrolės kokybė. Atskirų valdymo organų (visuotinio akcininkų susirinkimo, valdančiosios tarybos ir valdybos) užduotys aiškiau ir griežčiau atskirtos viena nuo kitos, pasitelkti nepriklausomi ekspertai ir įvestas profesinio tinkamumo testas, kurį turės išlaikyti kiekvienas valdančiosios tarybos narys, dėl to valdančioji taryba taps profesionalesnė.
- (192) Įmonės valdymo sistema atitinka privačioms įmonėms keliamus reikalavimus, taip pat taikomas (savanoriškas) Vokietijos įmonių valdymo kodeksas.
- (193) Visuotinio akcininkų susirinkimo įgaliojimai įprasti, papildomų galimybių daryti įtaką nebus. Atsižvelgiant į Vokietijos įmonių valdymo kodeksą, pusė stebėtojų tarybos narių bus nepriklausomi. Vokietijos priežiūros institucijos *BaFin* nustatyti kokybės reikalavimai, kuriais užtikrinama naujai paskirtų stebėtojų tarybos narių būtinoji kvalifikacija, bus keliami visiems stebėtojų tarybos nariams. Restruktūrizavimo laikotarpiu stebėtojų tarybos posėdžiams pirmininkaus nepriklausomas narys. Taip pat bus įsteigti tyrimo ir rizikos komitetai, jie veiks pagal pasiteisinusius įmonių valdymo metodus.
- (194) Todėl apskritai *BayernLB* restruktūrizavimo planas yra tinkamas ilgalaikiam banko gyvybingumui atkurti.

Banko įnašas

- (195) Restruktūrizavimo komunikate taip pat nustatyta, kad restruktūrizavimui finansuoti bankai pirmiausia turėtų panaudoti savo pačių lėšas, kad pagalbą būtų galima apriboti iki minimumo, ir kad su restruktūrizavimu susijusias išlaidas turėtų padengti ne vien valstybė, bet ir tie, kas investavo į banką. Sprendime pradėti procedūrą Komisija konstatavo, kad siūlomo patronuojamųjų bendrovių ir (arba) kitų įmonių turimų akcijų pardavimo, kurio pajamos būtų panaudojamos kaip banko įnašas, mastas tebėra neaiškus.
- (196) Vėliau Vokietija įsipareigojo užtikrinti, kad iki restruktūrizavimo laikotarpio pabaigos *BayernLB* parduotų [40–70] patronuojamųjų bendrovių ir (arba) kitų įmonių turimų akcijų. Daugumą jų bankas jau pardavė ir tikisi ne vėliau kaip iki [...] parduoti visas. Tarp parduotinių patronuojamųjų bendrovių ir (arba) kitų įmonių turimų akcijų, išvardytų I priedo 11 punkte ir III priede, yra *LBS Bayern*, *MKB* ir *Banque LB Lux S.A.*, šie bankai yra vieni didžiausių *BayernLB* patronuojamųjų bendrovių. Gautos pajamos ir galimas pelnas bus panaudojami restruktūrizavimo išlaidoms padengti, o kartu pagalbai iki minimumo apriboti.
- (197) Siekdama užtikrinti, kad banko savininkės kuo labiau prisidėtų prie tinkamos kapitalo bazės atkūrimo restruktūrizavimo laikotarpiu, Vokietija taip pat įsipareigojo užtikrinti, kad iki restruktūrizavimo laikotarpio pabaigos arba, jei Bavarijos žemės akcijos be balsavimo teisės iki tol nebus visiškai išpirktos, ir jam pasibaigus bankas nemokėtų dividendų ir atkarpų, jei teisiškai nebus įpareigotas to daryti. Remiantis Restruktūrizavimo komunikato 26 punktu, taip bus užtikrinama, kad *BayernLB* valstybės pagalbos nenaudotų nuosavoms lėšoms atlyginti, kai tokiam atlygiui nepakanka pelno. Pratęstas draudimas mokėti dividendus ir atlygį už mišrias kapitalo priemones taip pat padės *BayernLB* laikytis lėšų grąžinimo plano.

⁽⁶⁰⁾ Žr. 44 išnašą.

- (198) Kitas aspektas susijęs su *Sparkassenverband*, kuri, nors ir buvo viena iš *BayernLB* akcininkių, neprisidėjo prie 2008 m. jam suteiktų pagalbos priemonių. Dėl to *Sparkassenverband* turima banko dalis gerokai sumažėjo, tačiau vėliau ji pareiškė esanti pasiruošusi prie pagalbos bankui prisidėti įvairiais kitais būdais.
- (199) Pirma, taupomieji bankai (kaip paaiškinta 76 konstatuojamoje dalyje, šiuo metu akcijų be balsavimo teisės turi pavieniai taupomieji bankai) pareiškė esantys pasiruošę šias iš viso maždaug [770–810] mln. EUR [...] vertės akcijas be balsavimo teisės atsiimti, kad būtų pagerinta banko kapitalo kokybė ir užtikrinta, kad jų suteiktas kapitalas ir toliau atitiktų EBI nustatyto 1 lygio kapitalo tinkamumo reikalavimus. Tuomet *Sparkassenverband* bankui vėl suteiks [810–840] mln. EUR kaip nuosavą kapitalą ir taip padidins savo turimą *BayernLB* dalį ⁽⁶¹⁾. Taip taupomieji bankai praras teisę į patikimesnes palūkanas ir vidutinės trukmės laikotarpiu negaus atitinkamų dividendų (dėl draudimo juos mokėti).
- (200) Antra, *Sparkassenverband* pareiškė esanti pasiruošusi iki 2012 m. pabaigos sąžininga kaina – už 818,3 mln. EUR – įsigyti LBS. Nustatydama kainą, *Sparkassenverband* jos nesumažino, nepaisant aplinkybės, kad taupomieji bankai yra svarbiausi LBS produktų platintojai. Privatus investuotojas kainą tikriausiai būtų sumažinęs.
- (201) Dėl visų šių priemonių *Sparkassenverband* turima banko dalis, pirmiau sumažėjusi iki 6 %, dabar gerokai padidės, gali būti, kad iki 25 %.
- (202) Baigiant reikia pažymėti, kad pranašumą, kurį *BayernLB* įgijo dėl turto garantijos (rizikos garantijos), Vokietija visiškai atgaus ta apimtimi, kiek jis viršija tikrąją ekonominę vertę. Todėl banko ir jo akcininkių dalyvavimą dalijantis našta galima laikyti tinkamu, sprendime pradėti procedūrą dėl to išsakytos abejonės išsklaidytos.

Konkurencijos iškreipimo ribojimo priemonės

- (203) Galiausiai Restruktūrizavimo komunikate reikalaujama, kad restruktūrizavimo plane būtų numatytos konkurencijos iškreipimo ribojimo priemonės. Šios priemonės turėtų būti specialiai pritaikytos konkurencijos iškreipimui rinkose, kuriose pagalbą gavęs bankas veiks jį restruktūrizavus. Tokių priemonių pobūdis ir forma priklauso nuo dviejų kriterijų: pirma, nuo pagalbos sumos, sąlygų ir aplinkybių, kuriomis suteikta pagalba, ir antra, nuo rinkų, kuriose veiks pagalbą gavęs bankas, ypatybių. Be to, Komisija turi atsižvelgti į pagalbą gavusio banko įnašo apimtį ir naštos pasidalijimą restruktūrizavimo laikotarpiu.
- (204) Sprendime pradėti procedūrą Komisija manė, kad konkurencijos iškreipimui riboti siūlomos priemonės nepakankamos. Atnaujintame restruktūrizavimo plane numatytos papildomos priemonės, kuriomis turėtų būti apribojamas konkurencijos iškreipimas.
- (205) Pagalbos suma šioje byloje siekia maždaug 15,8 mlrd. EUR, ji suteikta kaip parama kapitalui ir sudaryta iš 10 mlrd. EUR rekapitalizavimo, 4,8 mlrd. EUR vertės rizikos garantijos ir 1 mlrd. EUR dydžio kapitalo perkėlimo iš *BayernLabo* į *BayernLB*. Ši suma neapima nei maždaug 15 mlrd. EUR *SoFFin* suteiktų atsakomybės garantijų (iš kurių panaudoti 5 mlrd. EUR) ⁽⁶²⁾, nei Austrijos suteiktų garantijų 2,638 mlrd. EUR finansavimo lėšoms, kurias *BayernLB* buvo pasiruošęs suteikti HGAA. 15,8 mlrd. EUR pagalbos suma atitinka 8 % pagal riziką įvertinto turto (2008 m. rizikos pozicijų vertė buvo 198 mlrd. EUR), įgyvendinus priemones. Ši suma dar padidėja atsižvelgus į 2,638 mlrd. EUR vertės Austrijos suteiktą garantiją ir 15 mlrd. EUR vertės *SoFFin* suteiktas atsakomybės garantijas (iš kurių panaudoti 5 mlrd. EUR). Taigi bankui suteiktos pagalbos suma yra labai didelė. Todėl, net ir atsižvelgus į tai, kad pagalbą gavusio banko įnašas tinkamas ir kad bankas ir jo akcininkės tinkamai dalijasi našta restruktūrizavimo laikotarpiu, vis tiek reikalingos plataus masto priemonės galimam konkurencijos iškreipimui apriboti.
- (206) Todėl naujame restruktūrizavimo plane numatyta balansą sumažinti daug labiau negu pirminiame restruktūrizavimo plane. Skaičiuojant pagal 2008 m. pabaigoje turėtą turta, *BayernLB* savo balansą sumažins 51 % nuo 421,7 mlrd. EUR iki 206 mlrd. EUR (2015 m. – 239,4 mlrd. EUR).
- (207) Šiuo tikslu *BayernLB* yra pasiruošęs parduoti nemažai Vokietijoje ir užsienyje turimų patronuojamųjų bendrovių ir (arba) kitų įmonių akcijų ir gerokai sumažinti savo investicijų portfelį. Šios patronuojamosios bendrovės ir (arba) turimos kitų įmonių akcijos turi būti parduotos iki [...] arba po [...] jos turi nebevykdyti naujos veiklos. 12 lentelėje nurodyti didžiausi pardavimai.

⁽⁶¹⁾ Alternatyva – akcijas be balsavimo teisės paversti nuosavu kapitalu, tuomet nereikėtų jų pirmiausiai išpirkti, po to vėl grąžinti bankui padidinant kapitalą.

⁽⁶²⁾ Žr. 44 konstatuojamąją dalį.

12 lentelė

Svarbiausių investicijų pardavimas

Pavadinimas	Balansas, mlrd. EUR (*)	Pagal riziką įvertintas turtas, mlrd. EUR (*)
HGAA	44,6	[30–35]
MKB	10,8	[7–10]
SaarLB	20,6	[6–9]
LB(Suisse)	1,2	[0–1]
LB Lux	11,8	[4–7]
LBS	[8–12]	[2–5]
GBWAG	2,1	[0–2]

(*) 2008 m. vertė.

- (208) Pardavimas apima visas tarptautines banko kredito įstaigas. Parduoti HGAA, kuriam, panašu, jau 2008 m. buvo reikalinga restruktūrizavimo pagalba, buvo naudinga atkuriant *BayernLB* gyvybingumą. Tačiau vertinant priemonių, kuriomis ketinama apriboti konkurencijos iškreipimą, apimtį net ir neatsižvelgus į HGAA pardavimą, balanso sumažinimas siekia 45 % (421,7 mlrd. EUR – 44,6 mlrd. EUR = 377,4 mlrd. EUR), palyginti su 206 mlrd. EUR).
- (209) Be to, *BayernLB* uždarys septynis savo tarptautinius filialus ir atstovybes ir gerokai sumažins likusius filialus Londone, Paryžiuje, Niujorke ir Milane.
- (210) Atsižvelgdama į didelės gautos pagalbos sumos nulemtą konkurencijos iškreipimą, Komisija mano, kad banko balanso sumažinimas daugiau kaip per pusę apskritai yra tinkama priemonė. Toks sumažinimas atitinka Komisijos sprendimų priėmimo praktiką kitų žemės bankų atvejais ⁽⁶³⁾.
- (211) Be šių plataus masto struktūrinių priemonių, *BayernLB* sutiko ir su kai kuriais elgesio suvaržymais. Bankas įsipareigojo restruktūrizavimo laikotarpiu taikyti viršutinę 500 000 EUR (fiksoto ir kintamo) atlyginimo personalui ribą, laikytis draudimo perimti kitas įmones ir draudimo mokėti dividendus. Atlyginimo personalui apribojimai automatiškai pratęsimi (nors ir mažesne apimtimi negu viršutinė atlyginimo riba), kol bus visiškai išpirktos akcijos be balsavimo teisės ir baigta lėšų susigrąžinimo procedūra, tikriausiai ne anksčiau kaip 2019 m. Šiomis priemonėmis bus sukuriama paskatų grąžinti lėšas struktūra ir užkertamas kelias bankui perimti konkuruojančias įmones, siekiant neleisti, kad pagalba būtų naudojama neorganiskam *BayernLB* augimui finansuoti.
- (212) *BayernLB* pagal I priede nustatytas priemones taip pat labai apribos likusios tarptautinės komercinės veiklos įmonių, projektų finansavimo ir nekilnojamojo turto srityse mastą ir apimtį absoliučiaisiais skaičiais. Taip pagrindinėse *BayernLB* rinkose atsiras laisvų pajėgumų kitiems rinkos dalyviams.
- (213) Be to, Vokietija įsipareigojo užtikrinti, kad *BayernLB* pasitrauktų iš kai kurių veiklos sričių, kaip antai laivų ir orlaivų finansavimo. Taip pat bus nutrauktas viešojo sektoriaus finansavimas ne Bavarijoje.
- (214) Atsižvelgdama į šį įvairių priemonių derinimą ir pirmesnę konstatavimą, kad banko įnašas ir naštos pasidalijimas yra tinkami, Komisija mano, kad, nors *BayernLB* suteiktos pagalbos suma didelė, tačiau imtasi pakankamai priemonių galimam konkurencijos iškreipimui apriboti.

Įgyvendinimas ir kontrolė

- (215) Remiantis Restruktūrizavimo komunikato 5 skirsniu, turi būti reguliariai teikiamos ataskaitos, kad Komisija galėtų įsitikinti, jog restruktūrizavimo planas vykdomas tinkamai. Pirmą ataskaitą turi būti pateikta ne vėliau kaip per šešis mėnesius po restruktūrizavimo plano patvirtinimo. Šiuo tikslu Vokietija turėtų paskirti už priežiūrą atsakingą patikėtinį ir du kartus per metus teikti priežiūros ataskaitą.

⁽⁶³⁾ Sprendimas 2012/477/ES, šiuo atveju lėšos nebuvo visiškai susigrąžintos, tačiau balansas buvo sumažintas 60 %.

- (216) Atskiras gražinamų lėšų išmokas turi patvirtinti Vokietijos priežiūros institucija *BaFin*. Jei bankas nepasiektų lėšų gražinimo plane nustatytų tikslų, Vokietija turėtų Komisijai pateikti pakeistą restruktūrizavimo planą, kaip nustatyta II priedo 4 punkte. Tokio naujo pranešimo apie pagalbą atveju iš esmės reikėtų numatyti papildomas konkurencijos iškreipimo ribojimo priemones.
- (217) Komisija pripažįsta, kad papildomai sumažinus rizikos pozicijas pagal I priedo 33 punktą turėtų būti užtikrinta, kad 2017 m. *BayernLB* galėtų išpirkti likusias akcijų be balsavimo teisės dalį. Komisija savo vertinimą grindė rizikos pozicijų sumažinimu (Vokietija įsipareigojo užtikrinti, kad jos būtų sumažintos atskiruose segmentuose I priedo 33 punkte nurodytais etapais) ir antriniu šio sumažinimo poveikiu atskirose veiklos srityse. Jei vykdydamas planą *BayernLB* nustatytų, kad dėl reguliuojamųjų ar makroekonominių pokyčių atsirado optimizavimo galimybių, darančių poveikį nurodytiems etapams, Vokietija turėtų Komisijai pranešti apie tokius nukrypimus, išskyrus atvejus, kai su sumažinimu viename segmente susijęs nukrypimas 2017 m. sieks ne daugiau kaip [10–15] %, visa sumažinimo apimtis liks tokia pat, kaip nustatyta I priedo 33 punkte, ir tai nepaveiks restruktūrizavimo plane apibūdinto *BayernLB* gyvybingumo. Naujo pranešimo apie pagalbą atveju Komisija tirs, ar dėl pakeitimų didėja paramos kapitalui poveikis, kartu mažėja neigiamas antrinis poveikis ir taip nedaromas neigiamas poveikis banko gyvybingumui.

Išvados dėl restruktūrizavimo

- (218) Atsižvelgiant į banko prognozes ir naujausius reguliuojamuosius reikalavimus, pagal kuriuos kapitalo pakankamumas turi būti užtikrintas daugiau kaip 9 % 1 lygio kapitalo ir nuosavo kapitalo rezervu, bei į susitarimo „Bazelis III“ reikalavimus, restruktūrizavimo priemonės, įskaitant Vokietijos įsipareigojimus, yra tinkamos ilgalaikiam *BayernLB* gyvybingumui atkurti ir pagalbos priemonių nulemtam konkurencijos iškreipimui kompensuoti. Nustačius sąlygą, kad dalis pagalbos priemonių turi būti grąžinta ir turi būti taikomas lėšų susigrąžinimo mechanizmas, restruktūrizavimo planu taip pat užtikrinama, kad pagalba būtų apribota iki minimumo ir kad banko įnašas būtų tinkamas. Todėl, iškelus sąlygą, kad turi būti įvykdyta II priede nustatyta prievolė grąžinti lėšas, restruktūrizavimo pagalba gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą.

6. PRANAŠUMAS SPARKASSENVERBAND

- (219) Komisijos abejonės, kad *Sparkassenverband* tinkamai nedalyvavo dalijantis našta ir gavo naudos iš pagalbos priemonės, taip pat išsklaidytos. Sprendime pradėti procedūrą Komisija nurodė, kad per oficialią tyrimo procedūrą ji galbūt tirs, ar buvo teisingai nustatyta *BayernLB* vertė, o kartu ar teisingai apskaičiuotos likusios *Sparkassenverband* akcijos. Atsižvelgdama į tai, Komisija išsiuntė Vokietijai prašymą pateikti informaciją, kaip *Sparkassenverband* prisidėjo prie pagalbos bankui. Taupomųjų bankų akcijas be balsavimo teisės išpirkus, o tada *Sparkassenverband* jas bankui grąžinus kaip kapitalo injekciją, *Sparkassenverband* dalis vėl padidės, taip bus pasiektas tinkamas naštos pasidalijimas. Komisija taip pat nenustatė jokių banko vertės, pagal kurią 2008 m. buvo paskirstytos akcijos, nustatymo netaisyklingumų. Todėl su *Sparkassenverband* susijusioms abejonėms nebėra pagrindo.

IŠVADOS

- (220) Atsižvelgdama į Vokietijos įsipareigojimus dėl restruktūrizavimo ir į II priede nustatytus įpareigojimus dėl dalies pagalbos priemonių grąžinimo ir lėšų susigrąžinimo mechanizmo taikymo, Komisija daro išvadą, kad rizikos garantija suderinama su Komunikato dėl sumažėjusios vertės turto 5 skirsnio nuostatomis, restruktūrizavimo pagalba apribota iki reikiamo minimumo, konkurencijos iškreipimo ribojimo priemonės pakankamos ir pateiktas restruktūrizavimo planas tinkamas ilgalaikiam *BayernLB* gyvybingumui atkurti. Todėl restruktūrizavimo pagalba laikytina suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

2012 m. liepos 25 d. sprendimas byloje dėl valstybės pagalbos Nr. SA.28487 (C 16/09 ex N 254/09), kurią Vokietija ir Austrija suteikė *Bayerische Landesbank*, panaikinamas.

2 straipsnis

1. Toliau išvardytos priemonės yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį:
  - a) 10 mlrd. EUR rekapitalizavimas, kurį bankui *Bayerische Landesbank* suteikė Bavarijos žemė;
  - b) 4,8 mlrd. EUR antrojo nuostolio garantija, kurią kaip rizikos garantiją bankui *Bayerische Landesbank* suteikė Bavarijos žemė;
  - c) 15 mlrd. EUR atsakomybės garantijos, kurias bankui *Bayerische Landesbank* suteikė Vokietija;
  - d) 2,638 mlrd. EUR finansavimo garantija, kurią bankui *Bayerische Landesbank* suteikė Austrija;
  - e) 1 mlrd. EUR kapitalo, kurį Bavarijos žemė turi banke *Bayerische Landesbodenkreditanstalt*, perkėlimas į banką *Bayerische Landesbank*.
2. 1 dalyje nurodytos valstybės pagalbos priemonės suderinamos su vidaus rinka, jei bus įvykdyti I ir III prieduose nurodyti įsipareigojimai ir II priede nurodyti įpareigojimai.

3 straipsnis

Vokietija užtikrina, kad 2012 m. birželio 6 d. pateiktas ir 2012 m. birželio 12 d. papildytas restruktūrizavimo planas, įskaitant I ir III prieduose nurodytus įsipareigojimus ir II priede nurodytus įpareigojimus, bus visiškai įgyvendintas laikantis šiuose prieduose nustatyto grafiko.

4 straipsnis

Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos Vokietija praneša Komisijai, kokių priemonių ėmėsi jam įgyvendinti.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Vokietijos Federacinei Respublikai ir Austrijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2013 m. vasario 5 d.

Komisijos vardu
Joaquín ALMUNIA
Pirmininko pavaduotojas

I PRIEDAS

A. BENDRIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI

1. **[Restruktūrizavimo etapas]** Restruktūrizavimo etapas baigiasi 2015 m. gruodžio 31 d. Toliau nurodyti įsipareigojimai taikomi restruktūrizavimo etape, jei iš atitinkamo įsipareigojimo nepaaiškėja kas kita. Jei grąžinamų lėšų dalis pagal II priedo 2 ir 3 punktus sumokama jau po šios datos, šio I priedo 4, 6–8, 18–22, 24, 25, 27 ir 28 punktai galioja tol, kol bankas visiškai įvykdys savo mokėjimo įsipareigojimus, tačiau ne ilgiau kaip iki 2018 m. gruodžio 31 d.
2. **[Patikėtinis]** Pakankamai kvalifikuotas ir nuo *BayernLB* nepriklausomas už priežiūrą atsakingas patikėtinis nuolat ir visapusiškai prižiūrės ir išsamiai tikrins, ar visi šiame sąrašė nurodyti įsipareigojimai ir įpareigojimai vykdomi išsamiai ir tinkamai. Už priežiūrą atsakingo patikėtinio skyrimo tvarka ir jo užduotys nustatyti atskirame susitarime.
3. **[Pagrindinės veiklos segmentas ir restruktūrizavimo padalinys]** *BayernLB* įsteigė vidaus restruktūrizavimo padalinį, kuris savo atsakomybe tvarko tam tikrus likviduotinus portfelius ir bendrovių grupės lygmeniu prižiūri kitas veiklos sričių ir patronuojamųjų bendrovių likvidavimo priemones. Vidaus restruktūrizavimo padalinys funkcinis ir organizaciniu aspektais yra atskirtas nuo pagrindinio banko ir patronuojamųjų bendrovių tęstinės veiklos sričių ir (arba) turimų kitų įmonių akcijų (toliau kartu – pagrindinės veiklos segmentas) ir laikomas atskiru segmentu.

B. BALANSO SUMAŽINIMAS/KOMERCINĖS VEIKLOS APRIBOJIMAS

4. **[Balanso sumažinimas – bendrovių grupė]** *BayernLB* įsipareigoja uždarydamas užsienyje turimus biurus, parduodamas turimas kitų įmonių akcijas ir apribodamas komercinę veiklą balansinį turtą iki 2015 m. gruodžio 31 d. sumažinti iki iš viso maždaug 239,4 ⁽¹⁾ mlrd. EUR ⁽²⁾. Siekiant užtikrinti sklandžią stebėseną, į EUR/USD kurso pokytį nereikia atsižvelgti, jei jis yra ne mažesnis kaip [1,05–1,25] 2012 m., [1,05–1,25] 2013 m., [1,05–1,25] 2014 m. ir [1,05–1,25] 2015 m. ⁽³⁾ Jei EUR/USD kurso pokytis yra mažesnis už pirmiau nurodytą, bankas, informavęs už priežiūrą atsakingą patikėtinį, gali planuojamą balansą pakoreguoti taip, kad į valiutos kurso kritimą būtų atsižvelgiama visa faktinio ir planuoto kurso skirtumo apimtimi, jei tokiam pakoregavimui, pateikdama rašytinius motyvus, neprieštarauja Komisija.
5. **[Balanso sumažinimas – restruktūrizavimo padalinys]** Restruktūrizavimo padalinio balansinis turtas iki 2015 m. gruodžio 31 d. bus sumažintas iki maždaug [7,5–10] mlrd. EUR. Laikoma, kad šios sumos viršijimas dėl EUR/USD kurso pokyčio, palyginti su planuotu pagal 4 punkto antrą sakinį, pavojaus nekelia, jei atitinkamai galioja 4 punkte nustatytos sąlygos.
6. **[Komerčinės veiklos apribojimas – pagrindinės veiklos segmentas]** Pagrindinės veiklos segmente toliau išvardytose veiklos srityse bus laikomasi toliau išvardytų apribojimų, siekiant užtikrinti, kad būtų vykdoma tik sąsaja su Vokietija turinti veikla. Sąsaja su Vokietija šiuo tikslu reiškia, kad i) kliento arba jo patronuojančiosios bendrovės ar vienos iš svarbiausių patronuojamųjų bendrovių būstinė yra Vokietijoje; ii) tai yra prekybos finansavimas arba finansavimas, susijęs su eksporto sandoriais [...] įtraukiant rizikos draudimą [...] (pvz., pasitelkus eksporto kreditų agentūrą), o finansuojamas klientas yra sąsaja su Vokietija pagal i dalį turinčio kliento prekių gavėjas; arba iii) finansuojamo projekto vieta yra Vokietijoje arba sąsaja su Vokietija pagal i dalį turintis (turintys) klientas (klientai) projekte dalyvauja kaip prekių arba žaliavų, kurios turės būti gaminamos, gavėjas (gavėjai) arba naudotojas (naudotojai) pagal gavimo ar naudojimo sutartis, arba jiems nuosavybės teise priklauso ne mažiau kaip [15–50] % projektą vykdančios bendrovės akcijų, arba jiems tenka didesnė kaip [30–70] % finansuojamo tiekimo projekto reikmėms dalis; arba iv) kalbant apie tarptautinę nekilnojamojo turto veiklą, klientui priklauso svarbiausias portfelio turtas, esantis Vokietijoje.
  - a) **[Projektų finansavimas]** *BayernLB* užtikrina, kad, remiantis pakeistu restruktūrizavimo planu, pagrindinės veiklos segmente projektų finansavimo veiklos srityje, t. y. specialiosios paskirties įmonių, kurių atveju kredito vertinimas nukreiptas į grynųjų pinigų srautu paremtą specialiosios paskirties įmonės ir (arba) investicijos pajėgumą, finansavimo, pagal riziką įvertintas turtas ⁽⁴⁾ nuo [laikotarpio, kai įsipareigojimas bus pradėtas vykdyti, t. y. 2012 m. rugsėjo 25 d.] neviršys [3–4] mlrd. EUR ribos.

⁽¹⁾ Pagal 2008 m. vertę tai atitinka balanso sumažinimą iki maždaug 206 mlrd. EUR.

⁽²⁾ Jei šiame punkte nurodytas apribojimas galiotų ilgiau negu iki 2015 m., kaip nustatyta 1 punkte, planuojamo balanso vertė būtų kasmet [...] indeksuojama [...].

⁽³⁾ *BayernLB* planuoja, kad EUR/USD kursas bus toks: [1,10–1,60] 2012 m., [1,10–1,60] 2013 m., [1,10–1,60] 2014 m. ir [1,10–1,60] 2015 m. Prireikus po 2015 m. EUR/USD kurso duomenys bus papildyti tuo metu galiosiančių banko planų duomenimis.

⁽⁴⁾ 6 punkto a–c dalyse vartojama sąvoka „pagal riziką įvertintas turtas“ reiškia rizikos pozicijų komponentą, neatsižvelgiant į operacinės rizikos pozicijas, rinkos rizikos pozicijas ir pagal riziką įvertinto turto ekvivalentą arba su kliento apsidraudimo sandoriais susijusį kredito vertinimo koregavimą (angl. CVA).

- b) **[Tarptautinis nekilnojamasis turtas]** *BayernLB* užtikrina, kad, remiantis pakeistu restruktūrizavimo planu, pagrindinės veiklos segmente sudarant tarptautinius nekilnojamojo turto užsienio objektuose sandorius (sandorius su tarptautiniais nekilnojamojo turto klientais, t. y. teikiant finansavimą esant sąsajai su Vokietija pagal 6 punkto i ir iv dalių apibrėžtis, laikantis rinkoje įprastos komercinės paskirties nekilnojamojo turto sandorių struktūros, įskaitant specialiosios paskirties bendroves), pagal riziką įvertintas turtas nuo [laikotarpio, kai įsipareigojimas bus pradėtas vykdyti, t. y. 2012 m. rugsėjo 25 d.] neviršys [0,5–1] mlrd. EUR ribos.
- c) **[Korporacinė bankininkystė]** *BayernLB* užtikrina, kad, remiantis pakeistu restruktūrizavimo planu, pagrindinės veiklos segmente korporacinės bankininkystės (didelių įmonių finansavimo) srityje pagal riziką įvertintas turtas nuo [laikotarpio, kai įsipareigojimas bus pradėtas vykdyti, t. y. 2012 m. rugsėjo 25 d.] neviršys [9–12] mlrd. EUR ribos.

BayernLB veiklos, patenkančios į a, b ir c dalyse nurodytas veiklos sritis, nevykdys kitose veiklos srityse, siekdamas apeiti nustatytas pagal riziką įvertinto turto ribas. Kilus abejonų, veikla pirmiau išvardytoms veiklos sritims ir pateiktiems planuojamiems duomenims bus priskiriama remiantis restruktūrizavimo planu ⁽¹⁾.

7. **[Ribos viršijimas]** Dėl 6 punkto a–c dalyse nustatytų pagal riziką įvertinto turto ribų laikomasi šių nurodymų:

- a) į EUR/USD kurso pokytį, palyginti su planuotu pagal 4 punktą, nereikia atsižvelgti, jei jis yra ne mažesnis kaip [1,05–1,25] 2012 m., [1,05–1,25] 2013 m., [1,05–1,25] 2014 m. ir [1,05–1,25] 2015 m. ⁽²⁾ Jei EUR/USD kurso pokytis yra mažesnis už pirmiau nurodytą, bankas, informavęs už priežiūrą atsakingą patikėtinį, gali pagal riziką įvertinto turto ribas pakoreguoti taip, kad į valiutos kurso kritimą būtų atsižvelgiama visa faktinių ir 6 punkto a–c dalyse nustatytų pagal riziką įvertinto turto ribų skirtumo apimtimi. Komisija, pateikdama rašytinius motyvus, gali paprieštarauti tokiam pakoregavimui;
- b) jei, palyginti su dabartine teisine padėtimi, pasikeistų reguliuojamieji pagal riziką įvertinto turto apskaičiavimo reikalavimai, nacionalinės ar tarptautinės finansinės atskaitomybės taisyklės ir dėl to padidėtų pagal riziką įvertintas turtas, bus laikoma, kad tai nekeltų pavojaus, jei pasikonsultavus su Komisija ji tam neprieštarau.

8. **[Komeracinės veiklos nutraukimas]** Toliau nurodytos sritys nebeprisiklauso pagrindinės veiklos segmentui ir veikla jose nutraukiama.

- a) Turtu užtikrinti vertybiniai popieriai

Nebebus investuojama į segmentuotus turtu užtikrintus vertybinius popierius arba segmentuotas paskolas, kurie grindžiami kelių pozicijų grupe arba kuriems dėl jų struktūros būdinga finansinio svorto rizika. Toliau leidžiami finansavimo pakeitimai vertybiniais popieriais banko naudai refinansavimo ir (arba) balanso valdymo reikmėms bei pagrindinių klientų nesegmentuotų skolų portfelių pirkimas ir (arba) finansavimas per pakeitimo vertybiniais popieriais platformas, susijusias su sandoriais.

- b) Užtikrinti skolinimo sandoriai/įmonių įsigijimo finansavimas nesant sąsajos su Vokietija

Bankas nebedalyvaus užtikrintuose skolinimo sandoriuose ir nebeteiks finansavimo įsigyjant įmones, kai nėra sąsajos su Vokietija, t. y. kai įmonėms įsigyti naudojamas išorės finansavimas, didelę dalį išorės kapitalo panaudojant pirkimo–pardavimo kainai apmokėti, o įsigijimas visiškai ar iš dalies užtikrinamas specialiosios paskirties įmonės ir jos turtu.

- c) Laivų ir orlaivių finansavimas

Bankas nebeteiks su objektu susijusio laivų ir orlaivių finansavimo, t. y. finansavimo įsigyti tokiems objektams, kai įsigytas laivas ar orlaivis yra pagrindinė garantija. Išimtis – 100 % eksporto kreditų agentūros dengiamas orlaivių finansavimas, kai orientuojamasi tik į eksporto kredito draudimą, o ne į pagrindu imamą turtą (tik eksporto finansavimo sandoriai).

⁽¹⁾ Jei 6 punkte nurodyti pagal riziką įvertinto turto apribojimai galiotų ilgiau negu iki 2015 m., kaip nustatyta 1 punkte, 6 punkto a–c dalyse nustatytos pagal riziką įvertinto turto ribos atitinkamai būtų kasmet [...] indeksuojamos [...].

⁽²⁾ *BayernLB* planuoja, kad EUR/USD kursas bus toks: [1,10–1,60] 2012 m., [1,10–1,60] 2013 m., [1,10–1,60] 2014 m. ir [1,10–1,60] 2015 m. Prireikus po 2015 m. EUR/USD kurso duomenys bus papildyti tuo metu galiosiančių banko planų duomenimis.

d) Pagrindinio banko veikla viešajame sektoriuje ne Bavarijoje

BayernLB nebeteiks paskolų ne Bavarijos miestams, savivaldybėms ir savivaldybių asociacijoms, išskyrus likvidumo valdymo priemones. Toliau leidžiama finansuoti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės projektus bei projektus ir eksportą, kai gavėjai yra sąsaja su Vokietija turintys viešojo sektoriaus klientai.

C. BIURŲ UŽDARYMAS/TURIMŲ KITŲ ĮMONIŲ AKCIJŲ PARDAVIMAS

9. **[Biurai]** Toliau nurodyti *BayernLB* biurai – filialai arba atstovybės – jau uždaryti toliau nurodytais metais:

Biuras	Data
Pekine	2009 m.
Tokijuje	2009 m.
Monrealyje	2009 m.
Mumbajuje	2009 m.
Kijeve	2010 m.
Honkonge	2010 m.
Šanchajuje	2010 m.

10. Esama veikla, kuri uždarant 9 punkte išvardytus biurus dar nebuvo likviduota, buvo perkelta arba nuo to momento baigia galioti pagal atitinkamų sandorių galiojimą. Nauja veikla nebus vykdoma.

11. **[Turimų kitų įmonių akcijų pardavimas]** *BayernLB* toliau ir III priede išvardytas turimas kitų įmonių akcijas parduos nurodytais terminais (pasirašymo data) kuo geresnėmis sąlygomis ir visas jas arba nurodytu terminu jau yra pardavęs.

Pavadinimas	Vieta	Kapitalo dalis (%)	Balansas/pagal riziką įvertintas turtas (1)	Planuojama data
Banque LB Lux S.A.	Liuksemburgas	100 (2)	6 441,3/[...]	[...]
DKB Immobilien AG	Berlynas	100		2012 m. (3)
KGE Kommunalgrund (4)	Miunchenas	100		[...]
Stadtwerke Cottbus GmbH	Kotbusas	74,9		[...]
[...]	[...]	[...]		[...]
GBW AG (5) (6)	Miunchenas	91,93		[...]
Landesbank Saar	Sarbrukenas	75	[...] (7)	2010 m. (8)
LB (Swiss) Privatbank AG	Ciurichas	50		2009 m.
MKB Bank Zrt (bendrovių grupė)	Budapeštas	89,89	9 360,9/[...]	[...]
DekaBank	Frankfurtas prie Maino	3,09		2011 m.
Deutsche Lufthansa AG	Kelnas	1,98		2013 m.

Pavadinimas	Vieta	Kapitalo dalis (%)	Balansas/pagal riziką įvertintas turtas ⁽¹⁾	Planuojama data
KGAL GmbH & Co. KG	Griunvaldas	30 ⁽⁹⁾		[...]
LBS Bayern ⁽¹⁰⁾	Miunchenas	100	[...]/[...]	2012 m.

⁽¹⁾ 2011 m. gruodžio 31 d. faktinės vertės.

⁽²⁾ Ruošdamasis parduoti *Banque LB Lux S.A.*, *BayernLB* įsigijo 25 % šio banko akcijų, kurias turėjo bankas *Helaba*, o mainais bankui *Helaba* pardavė savo turimą banko *LB (Swiss) Privatbank AG* dalį, kitas 50 % šio banko akcijų *Helaba* jau turėjo. 2009 m. spalio 23 d. sudaryta atitinkama pirkimo–pardavimo sutartis, 2009 m. gruodžio 21 d. įvyko sandoris.

⁽³⁾ Sandoris įvyko 2012 m. kovo 27 d.

⁽⁴⁾ Akcijos nekonsoliduotos.

⁽⁵⁾ Šių akcijų pirkėjas gali būti įpareigotas laikytis galiojančių socialinių GBW grupės taisyklių ir papildomų socialinių reikalavimų, toks įpareigojimas buvo nustatytas panašiuose sandoriuose.

⁽⁶⁾ ES Komisijos nurodymu, GBW AG akcijos bus parduodamos skelbiant į konkurencijos principus orientuotą konkursą. Federalinė Vyriausybė atkreipia dėmesį, kad, jei paskelbus konkursą jas įsigytų Bavarijos žemė, dėl to vėl gali būti reikalingas tyrimas, ar nėra valstybės pagalbos elemento.

⁽⁷⁾ 2011 m. gruodžio mėn. akcijų balansinė vertė.

⁽⁸⁾ 2010 m. birželio 22 d. *BayernLB* 25,2 % *SaarLB* pagrindinio kapitalo pardavė *Saro* kraštui, dėl to *SaarLB* nebėra su *BayernLB* susijusi įmonė pagal HGB 271 straipsnio 2 dalį. [...]

⁽⁹⁾ Įskaitant per *KGAL Verwaltungs-GmbH* turimas akcijas.

⁽¹⁰⁾ Techniniu požiūriu akcijų neturima.

12. Jei turimoms kitų įmonių akcijoms *BayernLB* būtų suteikęs grupės vidaus finansavimą, kurio terminas viršija nurodytą pardavimo datą, šių akcijų pardavimą galima atidėti [...] ne vėliau kaip iki [...] ⁽¹⁾, jei *BayernLB* negalės šių akcijų perleisti kartu su atitinkamu grupės vidaus finansavimu arba kitaip užtikrinti negrąžinto grupės vidaus finansavimo.
13. *BayernLB* gali atidėti išvardytų kitų įmonių akcijų pardavimą [...] ne vėliau kaip iki [...] ⁽¹⁾, jei gavus pasiūlymus paaiškėtų, kad iš pardavimo sandorio gautos pajamos būtų mažesnės už atitinkamų akcijų balansinę vertę *BayernLB* atskiroje finansinėje atskaitomybėje pagal HGB arba bankas dėl to patirtų nuostolių konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose pagal TFAS.
14. *BayernLB*, gavęs Komisijos pritarimą, gali atidėti išvardytų kitų įmonių akcijų pardavimą [...] ne vėliau kaip iki [...] ⁽¹⁾, jei įrodys, kad dėl bendrųjų makroekonominių sąlygų jų parduoti neįmanoma arba įmanoma tik skubaus pardavimo sąlygomis.
15. *BayernLB* gali atidėti likusių kurios nors įmonės akcijų pardavimą [...] ne vėliau kaip iki [...] ⁽²⁾, jei įrodys, kad dėl ekonominių ar teisinių priežasčių iki nurodyto termino buvo įmanoma parduoti tik kontroliuojančiąją daugumą suteikiančias akcijas ir jis jas pardavė.
16. Visos pajamos, gautos pardavus *BayernLB* turimas kitų įmonių akcijas, jei jos viršys nustatytas balansines vertes, o kartu bus viršijami planuoti to laikotarpio veiklos rezultatai, bus naudojamos *BayernLB* restruktūrizavimo planui finansuoti, taigi, remiantis II priedo 3 punktu, grąžinamos Bavarijos žemei.
17. Esama veikla, susijusi su akcijomis, kurios per nustatytus terminus nebuvo parduotos, nuo to momento baigia galioti pagal atitinkamų sandorių galiojimą. Nauja veikla nebus vykdoma.

D. KITOS ELGESIO TAISYKLĖS/ĮMONĖS VALDYMAS

18. **[Reklama]** *BayernLB* nesireklamuos jam suteiktomis valstybės pagalbos priemonėmis ar dėl to įgytais konkurenciniais pranašumais konkurentų atžvilgiu.
19. **[Išorinio augimo ribojimas]** Be Komisijos sutikimo draudžiama plėsti komercinę veiklą įgyjant kitų įmonių kontrolę, jei pirkimo–pardavimo kaina didesnė kaip [0–2 mln.] EUR (išorinio augimo draudimas). Skolos konvertavimas į nuosavybės vertybinius popierius ir kitos priemonės pagal įprastas kredito valdymo procedūras nelaikomi komercinės veiklos plėtimu, jei jais nesiekiami apeiti augimo ribojimo, kaip nustatyta pirmame sakinyje.

⁽¹⁾ Ypatingas atvejis yra MKB [...].

⁽²⁾ Ypatingas atvejis yra MKB [...].

20. **[Prekyba savo sąskaita]** *BayernLB* prekybą savo sąskaita nutraukia. Tai reiškia, kad *BayernLB* vykdys tik prekybos sandorius, įtrauktus į *BayernLB* prekybos knygą, kurie reikalingi arba a) banko klientų pirkimo ar pardavimo pavedimams priimti, persiųsti ir vykdyti ir su tuo tiesiogiai susijusioms apsidraudimo priemonėms (t. y. prekyba finansinėmis priemonėmis kaip paslauga, neviršijant ribinės vertės skaičiuojant pagal vertės pokyčio riziką, kai rinkos kainos kitimas yra [0–50] mln. EUR per vieną dieną, patikimumas – 99 %), arba b) likvidumui bei turtui ir išsipareigojimams valdyti (palūkanos, valiutų apsikėitimas, likvidumo rezervo valdymas, užtikrinto refinansavimo užstatų valdymas), arba c) balanso pozicijoms ekonomiškai perkelti į restruktūrizavimo padalinį arba perduoti tretiesiems asmenims. *BayernLB* jokia būdu nevykdys sandorių, kuriais siekiama tik pelno ne pagal a, b arba c dalyse nurodytus tikslus.
21. **[Išsipareigojimai dėl įmonės valdymo]** *BayernLB* valdyba, atlikdama kasdienio ir operatyvaus valdymo užduotis, yra nepriklausoma ir pavaldi tik įmonei. Nei valdančioji taryba, nei visuotinis akcininkų susirinkimas neturi teisės duoti nurodymų. Priežiūros ir kontrolės funkcijos suteikiamos valdančiajai tarybai (ji bus vadinama „stebėtojų taryba“); labai svarbiems sandoriams reikalingas stebėtojų tarybos pritarimas, kaip nustatyta akcinių bendrovių veiklą reglamentuojančiais teisės aktais. Teisės požiūriu *BayernLB* prižiūri atitinkama teisinės priežiūros institucija, bankininkystės požiūriu – *BAFin* ir *Bundesbank* (federalinis bankas).
- Ligšiolinė *BayernLB* valdančioji taryba pertvarkoma į racionalesnę stebėtojų tarybą, kurioje bus dar daugiau išorės narių. Šiuo tikslu ne vėliau kaip iki 2013 m. birželio 30 d. turi būti įgyvendintos šios priemonės:
- a) visi stebėtojų tarybos nariai turi būti tinkami, kaip numatyta Įstatymo dėl kredito įstaigų (*Kreditwesengesetz*, KWG) 36 straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje. Nariai yra tinkami, jei jie patikimi ir pakankamai kompetentingi atlikti kontrolės funkciją bei vertinti ir prižiūrėti *BayernLB* vykdomus sandorius;
  - b) pusę akcininkėms skirtų stebėtojų tarybos vietų užims nepriklausomi ekspertai;
  - c) iki restruktūrizavimo etapo pabaigos stebėtojų tarybos pirmininko pareigas eis asmuo, kuris yra valdančiosios tarybos narys pagal 21 punkto 2 dalį (išorės ekspertas). Po to asmuo į šias pareigas bus paskirtas Vokietijos ar Europos Sąjungos akcinių bendrovių veiklą reglamentuojančiais teisės aktais nustatyta tvarka;
  - d) taip pat aiškiai nustatoma, kad akcininkėms priklausančių stebėtojų tarybos vietų asmenys negali automatiškai užimti vien dėl savo padėties akcininkės įmonėje (negali būti „gimusių būti nariais“);
  - e) stebėtojų taryba įsteigia tyrimo ir rizikos komitetus. Atitinkamai taikomos 21 punkto a–d dalys;
  - f) aiškiai nustatoma, kad žemės banko sandoriai turi būti vykdomi pagal ekonomikos principus, atsižvelgiant ir į uždavinius, kuriuos jis privalo atlikti.
22. Banko ir savininkų santykiui taikomas kapitalo bendrovės ir jos akcininkų santykiui įprastas nesusijusių šalių (angl. *arms-length*) principas. Turtą savininkėms galima paskirstyti tik kaip metų pelną, kapitalo sumažinimą ir likvidavimo pajamas, išskyrus galimybę grąžinti gautą pagalbą; tai netaikoma struktūrinėms priemonėms, susijusioms su nesavaraikiškais *BayernLB* vidaus įstaigomis.
23. **[Valdymo organų, darbuotojų ir pagrindinių agentų atlyginimai]** *BayernLB* turi peržiūrėti savo atlyginimų sistemas, atkreipdamas dėmesį į tai, ar jos turi skatinamąjį poveikį ir yra tinkamos, ir pagal civilinės teisės galimybes užtikrinti, kad jomis nebūtų skatinama prisiimti netinkamą riziką, kad jos būtų nukreiptos į tvarius ir ilgalaikius įmonės tikslus ir būtų skaidrios. Bendras atlyginimas valdymo organų nariams ir vadovaujantiems darbuotojams ribojamas iki tinkamo dydžio. Piniginis atlygis, viršijantis 500 000 EUR per metus, iš esmės laikomas netinkamu. Apribojimas pagal antrą ir trečią sakinius bus taikomas tol, kol *BayernLB* išmokų pagal II priedo 2 ir 3 punktus iš viso bus sumokėjęs [...] mln. EUR. Apribojimas pagal antrą ir trečią sakinius, kad piniginis atlygis, viršijantis [...] EUR per metus, iš esmės laikomas netinkamu, bus taikomas tol, kol *BayernLB* vienkartinį išmokų pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą pagal II priedo 2 punktą ir išmokų pagal II priedo 3 punktą bus sumokėjęs [...] mln. EUR ⁽¹⁾.
24. *BayernLB* pagal civilinės teisės galimybes savo valdymo organų, darbuotojų ir pagrindinių agentų atlyginimą nustatys pagal šiuos principus:
- a) *BayernLB* darbuotojams ir pagrindiniams agentams negali būti mokamas joks netinkamas darbo užmokestis, darbo užmokesčio dalys ir premijos bei kitos netinkamos išmokos;

⁽¹⁾ Bankas, informavęs už priežiūrą atsakingą patikėtinį, gali 23 punkte nustatytas metinio piniginio atlygio ribas pakoreguoti pagal atitinkamą infliaciją Vokietijoje.

- b) *BayernLB* valdymo organų atstovų ir vadovaujančių darbuotojų darbo užmokestis apribojamas iki tinkamo dydžio (plg. 23 punktą), visų pirma atsižvelgiant į šiuos aspektus:
- kiek atitinkamo asmens indėlis lėmė ekonominę *BayernLB* padėtį, ypač atsižvelgiant į iki šiol vykdytą verslo politiką ir rizikos valdymą,
  - būtinybė mokėti rinkos sąlygas atitinkantį darbo užmokestį, siekiant pasamdyti tvariai ekonominei plėtrai užtikrinti ypač tinkamus asmenis.
25. **[Kitos elgesio taisyklės]** *BayernLB* vykdys apdairią, patikimą ir tvarumo principu grindžiamą verslo politiką. Visų pirma šiuo tikslu *BayernLB* kasmet parengs finansavimo planą ir pagal jį orientuos savo verslo politiką. *BayernLB*, teikdamas paskolas ir investuodamas, atsižvelgs į ekonomikos sektoriaus, ypač smulkiojo ir vidutinio verslo, paskolų poreikį sudarydamas rinkoje įprastas ir reguliuojamuosiu ir (arba) bankininkystės požiūriu tinkamas sąlygas.
26. **[Skaidrumas]** Šio sprendimo įgyvendinimo metu Komisijai suteikiamos neribojamos galimybės gauti visą informaciją, reikalingą stebėti, kaip šis sprendimas vykdomas. Komisija gali reikalauti iš *BayernLB* teikti pareiškimus ar paaiškinimus. Vokietija ir *BayernLB* su Komisija išsamiai bendradarbiaus visais klausimais, susijusiais su šio sprendimo vykdymu ir vykdymo stebėjimu.
27. **[Išmokų už mišrias kapitalo priemones nemokėjimas]** *BayernLB* laikysis draudimo mokėti išmokas už mišrias kapitalo priemones. *BayernLB* išmokas už mišrias kapitalo priemones (pavyzdžiui, akcijas be balsavimo teisės ir teisės gauti dalį pelno sertifikatus) mokės tik jei privalės tai daryti net ir nepanaudojęs rezervų ir specialiosios pozicijos pagal HGB 340f ir 340g straipsnius. [...]
28. **[Draudimas mokėti dividendus]** *BayernLB*, siekdamas įvykdyti mokėjimo įsipareigojimus, laikysis draudimo mokėti dividendus. *BayernLB* dividendų nemokės iki finansinių metų, kurie baigsis 2018 m. gruodžio 31 d., imtinai. Ši nuostata netaikoma išmokoms pagal II priedo 2 ir 3 punktus.

E. BAVARIJOS TAUPOMŪJŲ BANKŲ ĮNAŠAS

29. **[Akcijų be balsavimo teisės pakeitimas ir banko LBS Bayern įsigijimas]** Bavarijos taupomieji bankai pasiruošę prisidėti prie *BayernLB* restruktūrizavimo naštos 1,65 mlrd. EUR suma įsigydami LBS ir pakeisdami savo akcijas be balsavimo teisės.

Šią sumą sudaro tokie komponentai:

- a) **LBS įsigijimas:** *Sparkassenverband Bayern* įsigis visą banką LBS už 818,3 mln. EUR. Įsigijimo data (nuosavybės perleidimas ir kainos sumokėjimas) yra [...]. 2012 finansinių metų pajamos teks *BayernLB*.
- b) **Akcijų be balsavimo teisės pakeitimas:** Visos taupomųjų bankų turimos neterminuotos *BayernLB* akcijos be balsavimo teisės, kurių nominalioji vertė maždaug [770–810] mln. EUR, bus išpirtos. Tuomet *Sparkassenverband Bayern* per kontroliuojančiąją bendrovę *BayernLB Holding AG* bankui suteiks [810–840] mln. EUR, kuriais bus padidintas jo kapitalas. Akcijų be balsavimo teisės išpirkimo ir kapitalo padidinimo data yra ne anksčiau kaip [...] ir ne vėliau kaip [...]. Naujų *Sparkassenverband* akcijų vertė turi būti nustatoma pagal kapitalo didinimo metu buvusią *BayernLB Holding AG* vertę, kuri turi būti apskaičiuojama pagal vertinimo standartą IDW S1. *Sparkassenverband* gali turėti ne daugiau kaip 25 % akcijų, kad bet koku atveju ji nesudarytų blokuojančios mažumos (25 % plius vienas balsas) ⁽¹⁾.

F. BAYERNLABO

30. **[BayernLabo kapitalas]** Atsižvelgiant į reguliuojamųjų reikalavimų bankų kapitalo kokybei pasikeitimus (susitarimas „Bazelis III“) ir atitinkamus *BaFin* nurodymus, su *BayernLabo* nuosavu kapitalu susijusios nuostatos bus pakoreguotos pagal Kapitalo reikalavimų reglamentą (toliau – KRR) (angl. CRR) reikalinga apimtimi, siekiant užtikrinti, kad į *BayernLB* konsoliduotąsias finansines ataskaitas, parengtas pagal TFAS, įtrauktas *BayernLabo* nuosavas kapitalas ir pagal naujus KRR reikalavimus būtų bendras 1 lygio nuosavas kapitalas. Atlygis už jį bus pertvarkytas pagal KRR reikalavimus – kaip atlygis už išleistąjį kapitalą (t. y. dividendai); apribojimas nuosavą kapitalą naudoti *BayernLabo* veiklai remti nebebus taikomas. 1 mlrd. EUR suma, kuri planuojamos apimties *BayernLabo* veiklai tęsti nebus reikalinga, bus įtraukta į pagrindinio banko apskaitą. Banke *BayernLabo* liekančio turto (įskaitant specialiosios paskirties turtą ir su juo susijusį specialiosios paskirties indėlių) įstatymais nustatyta specialioji paskirtis išliks tokios pat apimties, taigi įstatymais nustatytą banko užduotį teikti paramą bus galima be apribojimų tęsti.

⁽¹⁾ Alternatyva – akcijas be balsavimo teisės paversti nuosavu kapitalu, tuomet nereikėtų jų pirmiausiai išpirti, po to vėl grąžinti bankui padidinant kapitalą.

G. ATLYGIS UŽ GARANTIJA/LĖŠŲ SUSIGRAŽINIMAS

31. **[Atlygis už garantiją/lėšų susigrąžinimas]** 2008 m. gruodžio 19 d. Bavarijos žemės ir *BayernLB* sutartis dėl garantijos suteikimo (toliau – garantijos sutartis), remiantis supratimu, kad garantijos sutartimi apsaugoto portfelio perdavimo kainos ir tikrosios ekonominės vertės skirtumas yra 1,96 mlrd. EUR, bus pakeičiama ar papildoma, siekiant įvykdyti toliau išvardytus įsipareigojimus.
32. **[Bendrasis mokestis]** Bankas atgaline data nuo 2010 m. sausio 1 d. už garantiją mokės metinį bendrąjį mokestį – 200 mln. EUR per metus. Jį sudarys:
- a) bazinis mokestis – 6,25 %, skaičiuojant nuo 1,28 mlrd. EUR pradinio (2008 m. gruodžio 31 d.) paramos kapitalui poveikio, t. y. 80 mln. EUR per metus;
  - b) papildomas metinis mokestis – 3,75 %, skaičiuojant nuo maždaug 2 mlrd. EUR garantijos dalies, t. y. 75 mln. EUR per metus, iki 2015 m.;
  - c) speciali išmoka – 45 mln. EUR per metus iki 2015 m.

H. BAVARIJOS ŽEMĖS TURIMŲ 3 MLRD. EUR VERTĖS AKCIJŲ BE BALSAVIMO TEISĖS IŠPIRKIMAS

33. **[Papildomas rizikos pozicijų sumažinimas]** Siekdamas iki 2017 m. visiškai išpirkti Bavarijos žemės turimas akcijas be balsavimo teisės, *BayernLB* įsipareigoja iki 2017 m. papildomai sumažinti iš viso 10 mlrd. EUR vertės rizikos pozicijas, pagal veiklos segmentus paskirstydamas, kaip toliau nurodyta; į [10–15] % nukrypimus neatsižvelgiama, jei bendras sumažinimas siekia 10 mlrd. EUR ⁽¹⁾:
- įmonių, smulkiojo ir vidutinio verslo bei privačių klientų segmentas – [...] %,
  - nekilnojamojo turto, taupomųjų bankų ir jų asociacijos segmentas – [...] %,
  - rinkų segmentas – [...] %,
  - restruktūrizavimo padalinys – [...] %.

Jei veikla būtų mažinama daugiau, to sumažinimo negalima priskaičiuoti prie balanso mažinimo pagal 4 punktą. Jei dėl nurodyto rizikos pozicijų sumažinimo būtų negauta pajamų, negautas pajamas bankas kompensuos atitinkamai sumažindamas išlaidas.

Bankas įsipareigoja, prasidėjus [...] finansiniams metams, remdamasis už priežiūrą atsakingo patikėtinio ataskaitomis, atlikti tarpinį šių įsipareigojimų vykdymo tyrimą. Jei remdamasi šiuo tarpiniu tyrimu Komisija konstatuos, kad *BayernLB* reikiamo rizikos pozicijų sumažinimo iki 2017 finansinių metų pabaigos tikriausiai nepasieks, *BayernLB* apie pakeitimą Komisijai turės pranešti iš naujo, jei tai nebuvo nulemta reguliuojamųjų ar makroekonominių pokyčių.

⁽¹⁾ 2012 m. birželio 14 d. Komisijoje sutartais terminais; dėl išsamesnės informacijos žr. restruktūrizavimo plano 6.20.2 skirsnį.

II PRIEDAS

ĮPAREIGOJIMAI

1. **[Lėšų grąžinimas]** *BayernLB* įpareigojamas (prireikus per *BayernLB Holding AG*) Bavarijos žemei sumokėti 1,24 mlrd. EUR dydžio vienkartinę išmoką (toliau – vienkartinė išmoka pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą) ir grąžinti 2008–2009 m. kaip pagalbą gautą 3 mlrd. EUR dydžio nuosavą kapitalą, išreikštą akcijomis be balsavimo teisės (toliau – grąžinama pagalba).
2. 1,24 mlrd. EUR dydžio vienkartinė išmoka pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą mokama tokiomis dalimis:
[...]
Jei kompetentinga priežiūros institucija nuspręstų, kad nuosavas kapitalas, gautas *BayernLabo* specialiosios paskirties turtą į balansą įtraukus nominaliąja verte, ir reguliuojamuoju požiūriu visiškai ar iš dalies yra *BayernLB* bendras 1 lygio nuosavas kapitalas, kita galima vienkartinės išmokos pagal lėšų susigrąžinimo mechanizmą dalis padidėtų šia suma; tokiu atveju tolesnis mokėjimo planas būtų pakoreguojamas pagal 11 lentelę.
3. 3 mlrd. EUR dydžio grąžinama pagalba mokama tokiomis dalimis:
[...]
Papildomai iki 2017 m. Bavarijos žemei turi būti grąžintos likusios [...] mln. EUR vertės akcijos be balsavimo teisės išlaisvinant kapitalą pagal I priedo 33 punktą.
4. **[Mokėjimo prievolės nukėlimas]** Jei *BayernLB* priežiūros institucija uždraus mokėti išmokos dalį pagal 2 punktą arba neduos sutikimo grąžinti pagalbos dalį pagal 3 punktą, šiuose punktuose nustatytų išmokų mokėjimas bus sustabdytas. Tokiu atveju atitinkama mokėjimo prievolė bus atidėta, kol priežiūros institucija duos leidimą tą mokėjimą įvykdyti ar vėl jo neuždraus. Jei ir kitais metais nebus duotas sutikimas ar bus uždrausta vykdyti kartą jau atidėtos sumos mokėjimą, federalinė Vyriausybė Komisijai pateiks pakeistą restruktūrizavimo planą, kuriame bus numatytos iš esmės papildomos kompensuojamosios priemonės, pvz., papildomai sumažinti rizikos pozicijas.

III PRIEDAS

PAPILDOMAS TURIMŲ KITŲ ĮMONIŲ AKCIJŲ LIKVIDAVIMAS

BayernLB parduos arba pardavė toliau nurodytas turimas kitų įmonių akcijas atitinkamai nurodytais terminais pagal I priedo 11 punktą ⁽¹⁾:

	Turimos kitų įmonių akcijos	Akcijų dalis (%)	Parduota/ planuojama parduoti
1	gewerbegrund Holding GmbH i.L.	100,0	2008 m.
2	Hypo Alpe-Adria-Bank International AG (HGAA)	67,1	2009 m.
3	Kraftwerksgesellschaft Völklingen Geschäftsführ.-GmbH	38,0	2009 m.
4	SCI du 203 Faubourg Saint Honoré	100,0	2009 m.
5	Vulcain Energie	10,0	2009 m.
6	Bayerische Beamtenkrankenkasse AG	1,0	2010 m.
7	Bayerische Landesbrandversicherung AG	1,0	2010 m.
8	Bayerische Versicherungsverband Vers.-AG	1,0	2010 m.
9	BayernLB Corporate Advisers GmbH i.L.	100,0	2010 m.
10	Central 1 Credit Union	0,0 (*)	2010 m.
11	Coast Capital Savings Credit Union	0,0 (*)	2010 m.
12	Credit Union Central of British Columbia	0,0 (*)	2010 m.
13	Energy & Commodity Services GmbH i.L.	100,0	2010 m.
14	Envision Credit Union	0,0 (*)	2010 m.
15	Gulf and Fraser Fisherman's Credit Union	0,0 (*)	2010 m.
16	GZ-Holdinggesellschaft mbH i.L.	100,0	2010 m.
17	Island Savings Credit Union	0,0 (*)	2010 m.
18	IZB SOFT Verwaltungs-GmbH & Co. KG	25,1	2010 m.
19	Meridian Credit Union	0,0 (*)	2010 m.
20	MKB Általános Biztosító Zrt.	25,0	2010 m.
21	Schlemmermeyer GmbH & Co. KG	20,0	2010 m.
22	Valley First Credit Union	0,0 (*)	2010 m.
23	MKB Életbiztosító Zrt.	25,0	2010 m.
24	Vancouver City Savings Credit Union	0,0 (*)	2010 m.

⁽¹⁾ Kai kurios parduoti numatytos akcijos pakeičiamos tik ribotai (žr. ženklimą **), arba dėl to, kad bankas jomis negali neribotai disponuoti, arba jas galima parduoti tik kitiems akcininkams, taigi pardavimo sėkmė priklauso nuo galėjimo jas parduoti (pvz., STR Brennerschienentransport ar European Energy Exchange).

	Turimos kitų įmonių akcijos	Akcijų dalis (%)	Parduota/ planuojama parduoti
25	Münchner Gesellschaft für Stadterneuerung mbH	3,5	2010 m.
26	North Shore Credit Union	0,0 (*)	2010 m.
27	Westminster Savings Credit Union	0,0 (*)	2010 m.
28	BLB-Grundbesitz-Verwaltungsges. mbH i.L.	100,0	2011 m.
29	German Centre (Shanghai) Limited i.L.	100,0	2011 m.
30	IZB SOFT-Beteiligungs-GmbH	25,1	2011 m.
31	Groupement d'Interet Economique (GIE) Spring Rain	100,0	2011 m.
32	[...]	[...]	[...]
33	[...]	[...]	[...]
34	[...]	[...]	[...]
35	[...]	[...]	[...]
36	Mietdienst Ges. f. Investitionsgüterleasing mbH & Co.	5,0	2012
37	[...]	[...]	[...]
38	First Calgary Savings & Credit Union Ltd.	0,0 (*)	2012 m.
39	First West Credit Union	0,0 (*)	2012 m.
40	Interior Savings Credit Union	0,0 (*)	2012 m.
41	KSP Unternehmensverwaltungsgesellschaft mbH i.L.	43,0	2012 m.
42	[...]	[...]	[...]
43	[...]	[...]	[...]
44	[...]	[...]	[...]
45	[...]	[...]	[...]
46	[...]	[...]	[...]
47	[...]	[...]	[...]
48	[...]	[...]	[...]
49	[...]	[...]	[...]
50	SIACON GmbH i.L.	50,0	2013 m.
51	[...]	[...]	[...]

(*) Apvalinimo paklaida, mažumos dalis.

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2015/658**2014 m. spalio 8 d.****dėl pagalbos priemonės SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), kurią Jungtinė Karalystė ketina skirti Hinklio kyšulio C branduolinei elektrinei remti***(pranešta dokumentu Nr. C(2014) 7142)***(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal tas nuostatas ⁽¹⁾ ir atsižvelgusi į jų pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

- (1) Po prieš pranešimą buvusio bendravimo Jungtinė Karalystė 2013 m. spalio 22 d. elektroniniu raštu (jį Komisija užregistravo tą pačią dieną) pranešė apie priemonės naujai Hinklio kyšulio C branduolinei elektrinei (toliau – HKC) remti.
- (2) Komisija 2013 m. gruodžio 18 d. pradėjo oficialų tyrimą dėl priemonių, apie kurias pranešta, remdamasi tuo, kad jai kilo didžiulių abejonų dėl jų suderinamumo su valstybės pagalbos taisyklėmis.
- (3) Komisijos sprendimas pradėti procedūrą (toliau – sprendimas pradėti oficialią tyrimo procedūrą) buvo paskelbtas 2014 m. sausio 31 d. Konkurencijos generalinio direktorato interneto svetainėje ir 2014 m. kovo 7 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Komisija paprašė suinteresuotųjų šalių pateikti pastabas.
- (4) JK savo pastabas dėl sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą atsiuntė 2014 m. sausio 31 d.
- (5) Komisija gavo suinteresuotųjų šalių pastabas šia tema. Ji pastabas perdavė JK, suteikdama galimybę į jas atsakyti; JK pastabos gautos 2014 m. birželio 13 d. ir liepos 4 d.

2. PRIEMONIŲ APRAŠYMAS**2.1. SUSITARIMAS DĖL SKIRTUMŲ**

- (6) Priemonę, apie kurią pranešta, pirmiausia sudaro susitarimas dėl skirtumų (toliau – SDS), kuriuo numatyta skirti paramą pajamoms HKC eksploatavimo etape. JK iš pradžių pranešė apie investicijų susitarimą, kuris buvo apibrėžtas kaip išankstinis SDS. Dėl to, kad JK ir bendrovės, kuriai šio sprendimo priėmimo metu visiškai priklausė pagalbos gavėja bendrovė *EDF Energy plc* (toliau – EDF), derybos truko ilgiau negu buvo numatyta, investicijų susitarimas buvo visiškai pakeistas susitarimu dėl skirtumų. EDF – JK įsteigta Prancūzijos elektros energijos bendrovės *Electricité de France* patronuojamoji įmonė.
- (7) Pagalbos gavėja yra bendrovė *NNB Generation Company Limited* (toliau – NNBG), šio sprendimo priėmimo metu visiškai kontroliuojama bendrovės EDF. SDS – privatinė teisės reglamentuojamas susitarimas, kurį sudarė NNBG ir kita SDS šalis – *Low Carbon Contracts Company Ltd*. Atskirą susitarimą pasirašys valstybės sekretorius ir NNBG akcininkai. Šis atskiras susitarimas bus susijęs tik su tam tikromis sandorio sąlygomis, visų pirma susijusiomis su galimo sustabdymo įvykiais ir pelno pasidalijimo tvarka.

⁽¹⁾ OL C 69, 2014 3 7, p. 60.

- (8) Remiantis SDS, NNBG gaus pajamų dalį, kurios suma nustatoma sudedant didmeninę rinkos kainą, kuria ji parduoda elektros energiją, ir išmoką skirtumui padengti, atitinkančią iš anksto nustatytos vykdymo kainos ir orientacinės kainos per ankstesnį ataskaitinį laikotarpį skirtumą.
- (9) Kai orientacinė kaina bus mažesnė negu vykdymo kaina, kita SDS šalis padengs vykdymo kainos ir orientacinės kainos skirtumą, užtikrindama, kad NNBG galiausiai gautų palyginti stabilų pajamų, atsižvelgiant į jos pardavimo strategiją ir pagaminamos produkcijos kiekį. Priešingai, jeigu orientacinė kaina bus didesnė negu vykdymo kaina, NNBG turės kompensuoti susidariusį skirtumą kitai SDS šaliai. Todėl ir šiuo atveju NNBG gaus palyginti stabilų pajamų.
- (10) Orientacinė kaina yra vidutinė svertinė didmeninė kaina, kuria JK nustato visiems pagal SDS remiamiems operatoriams. Kalbant apie NNBG, tinkama orientacinė kaina yra bazinės apkrovos rinkos orientacinė kaina, taikoma visiems bazinę apkrovą generuojantiems operatoriams ⁽¹⁾.
- (11) Visų pirma, bazinės apkrovos rinkos orientacinė kaina dabar nustatyta taip, kad būtų naudojami paros kainų duomenys, kuriuos praneša Londono energijos pardavėjų asociacija (angl. *London Energy Broker's Association*, toliau – LEBA) ir NASDAQ OMX prekių birža, palyginti su elektros energijos pirkimo kaina vieną būsimą tiekimo sezoną (t. y. šešis mėnesius) arba būsimo sezono kaina ⁽²⁾.
- (12) Bazinės apkrovos rinkos orientacinė kaina apskaičiuojama kartą per sezoną, prieš pat kiekvieną sezoną, imant praėjusį sezoną kasdien skelbtą aritmetinį paros būsimo sezono kainų vidurkį. Šis vidurkis yra svertinis, siekiant užtikrinti, kad būtų proporcingai atsižvelgta į kiekvieno bazinio indekso parduotą kiekį.
- (13) NNBG privalės išlaikyti iš anksto nustatytą žemiausią efektyvumo lygį, bet neįsipareigoja pagaminti iš anksto nustatyto produkcijos kiekio. Visų pirma, numatyta, kad elektrinė veiks esant 91 % apkrovos koeficientui. Jeigu NNBG nepasieks šio apkrovos koeficiento, ji aiškiai negebės pasiekti pajamų lygio, kurio ji tikisi iš projekto.
- (14) Pagal pagamintą produkcijos kiekį, ne didesnę negu maksimalus produkcijos kiekis (viršutinė riba), kuris bus nustatytas SDS, NNBG bus mokamos išmokos skirtumui padengti. Jokių išmokų nebus mokama rinkoje pardavus daugiau produkcijos negu nustatyta pagal viršutinę ribą. NNBG pagaminta elektros energija bus pardavinėjama rinkoje.

2.1.1. Bendras SDS mechanizmo veikimas

- (15) SDS bus sudarytas su kita SDS šalimi, t. y. subjektu, kuris turėtų būti finansuojamas vykdant įstatymu nustatytą prievolę, bendrai taikytiną visiems licencijuotiems tiekėjams.
- (16) Galutinis susitarimas bus sudarytas EDF ir (arba) NNBG priėmus galutinį sprendimą dėl investicijų, taip pat sudarius susitarimą dėl finansavimo tvarkos (įskaitant JK Vyriausybės skolos garantijos sąlygas) ir gavus galutinį šalių pritarimą.
- (17) Remiantis SDS struktūra, licencijuoti tiekėjai yra bendrai atsakingi už visas dėl susitarimo atsirandančias prievoles, o kita susitarimo šalis yra atsakinga tik jeigu licencijuoti tiekėjai arba JK Vyriausybė jai perves lėšas. Kiekvienas tiekėjas būtų atsakingas pagal savo rinkos dalį, nustatytą pagal sunaudotą elektros energiją. Laikantis tokios struktūros, jeigu būtų nevykdomos mokėjimo prievolės, valstybės sekretorius paskirtų kitą susitarimo šalį, rinktų mokesčius iš kitų tiekėjų arba mokėtų tiesiogiai energijos gamintojams.

⁽¹⁾ Bazinę apkrovą paprastai generuoja elektrinės, galinčios nuolat gaminti energiją, todėl jomis galima pasikliauti, kai bet kuriuo metu reikia patenkinti pagrindinę paklausą. Branduolinės elektrinės generuoja bazinę apkrovą, be to, joms būdingos palyginti nedidelės kintamosios sąnaudos, taigi tiekimo kreivėje joms paprastai tenka pirmosios pozicijos.

⁽²⁾ SDS taikyta ši formulė:

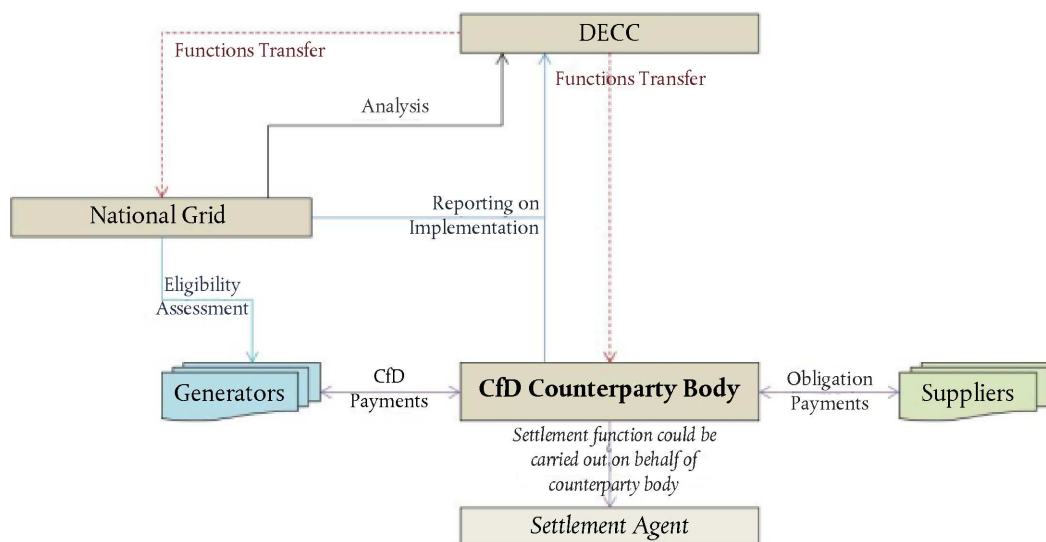
$$\sum_{i=1}^d \left(\frac{\sum_{j=1}^e (BP_{ij} \times BQ_{ij})}{\sum_{j=1}^e (BQ_{ij})} \right) \times \frac{1}{N_d}$$

Čia d – prekybos dienų ankstesnį sezoną skaičius, e – šaltinių skaičius, BP – kiekvieno šaltinio kaina, nustatoma kiekvieną dieną, BQ – kiekvieno šaltinio kiekis, nustatomas kiekvieną dieną.

- (18) Atskirai kita susitarimo šalis, viena vertus, suteiks atsiskaitymų tarpininkui įgaliojimą gauti pajamas (t. y. suteiks įgaliojimą rinkti mokesčius iš tiekėjų) ir, kita vertus, nustatys prievolę mokėti energijos gamybos operatoriams ir iš jų gauti mokamas sumas. JK Vyriausybė ketina atsiskaitymų tarpininku paskirti patrunuojamąją įmonę *Elxon* (t. y. įmonę, kuri šiuo metu JK veikia kaip atsiskaitymų tarpininkas ir visa priklauso JK nacionalinio tinklo perdavimo sistemos operatoriui (toliau – PSO).
- (19) Pagal SDS, kita susitarimo su energijos gamybos operatoriumi šalis galės priimti sprendimus ir veikti savo nuožiūra, pavyzdžiui, ji galės nuspręsti, kad energijos gamybos operatorius vykdo savo išipareigojimus arba turi pateikti įkaitą, kad užtikrintų mokėjimą pagal schemą, arba, atsižvelgdama į konkrečias rinkos sąlygas, ji galės atsisakyti tam tikrų reikalavimų. JK Vyriausybė ketina pateikti daugiau rekomendacijų dėl parametru, dėl kurių gali būti ribojama kitos susitarimo šalies veiksmų laisvė priimti su eksploatavimu pagal SDS susijusius sprendimus.
- (20) 1 diagramoje paaiškintos atitinkamos kiekvieno tarpininko pareigos, numatytos SDS sistemoje.

1 diagrama

Pareigos ir atsakomybė įgyvendinant SDS

Šaltinis: JK valdžios institucijos.

2.1.2 SDS sąlygos

- (21) JK ir EDF susitarė dėl SDS sąlygų. Šios sąlygos bus nustatytos ilgalaikiame susitarime prieš pasirašant galutinį susitarimą ir EDF priimant galutinį sprendimą dėl investicijų.
- (22) Daugelis sąlygų, dėl kurių susitarta, atitinka kitų technologijų, visų pirma atsinaujinančiosios energijos technologijų, SDS sąlygas. Šios sąlygos skelbiamos viešai ⁽¹⁾. Kitos sąlygos yra konkrečiai susijusios su SDS dėl HKC.
- (23) Susitartomis sąlygomis vykdymo kaina bus 92,50 GBP už MWh 2012 m. nominaliosiomis kainomis. Jeigu bus priimtas sprendimas dėl investicijų statyti naująją Saizvelio C branduolinę elektrinę pagal tą patį projektą ir suteikiant galimybę pasidalyti dalį HKC reaktorių sąnaudų, vykdymo kaina bus pakeista į 89,50 GBP/MWh, taip pat vertinant 2012 m. nominaliosiomis sąlygomis.

⁽¹⁾ Galima rasti adresu https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/267649/Generic_Cfd_-_Terms_and_Conditions_518596495_171_.pdf.

- (24) Vykdyto kaina bus visiškai indeksuojama taikant vartotojų kainų indeksą (toliau – VKI), kaip ir pagal kitus SDS. VKI patikslinimas bus atliekamas kasmet, atskaitos data bus 2011 m. lapkričio mėn. Kasmet vykdyto kaina bus tikslinama pirmą sezono dieną pagal naujausią žinomą VKI, kuri nacionalinės statistikos tarnyba (toliau – NST) skelbia vasario mėn.
- (25) Kalbant apie SDS trukmę, vėliausia pradžios data bus kiekvieno reaktoriaus tikslinis perdavimo eksploatuoti laikotarpis, t. y. [...] (*) metai nuo sutartos tikslinės perdavimo eksploatuoti datos. Po tos datos bus pradėtas skaičiuoti SDS terminas, neatsižvelgiant į tai, ar elektrinė jau veiks.
- (26) Galutinė data yra praėjus [...] nuo paskutinės antro reaktoriaus tikslinio perdavimo eksploatuoti laikotarpio dienos. Jeigu nė vienas reaktorius nebus perduotas eksploatuoti galutinės datos dieną ar iki jos, kita SDS šalis gali nutraukti susitarimą. Galutinė data gali būti nukelta dėl nenugalimos jėgos aplinkybių arba sujungimo sunkumų.
- (27) Pelno pasidalijimo mechanizmai bus du. Pirmasis bus susijęs su statybos išlaidomis (¹) ir bus nustatyta, kad:
- pirma statybos pelno [...] dalis (nominalioji vertė) bus pasidalyta santykiu 50:50, t. y. 50 % pelno teks kitai SDS šaliai ir 50 % – NNBG;
  - bet kokia statybos pelno dalis, didesnė negu [...] (nominalioji vertė) bus pasidalyta santykiu 75:25, t. y. 75 % pelno teks kitai SDS šaliai ir 25 % – NNBG.
- (28) Antroji pelno pasidalijimo tvarka yra pagrįsta nuosavo kapitalo grąžos norma. Buvo nustatytos dvi ribos (¹).
- (29) Pirmą ribą – prognozuojamas nuosavo kapitalo vidinės grąžos normos (toliau – VGN) dydis, šio sprendimo priėmimo metu nustatytas naujausiame finansiniame modelyje (²), arba 11,4 % įsipareigotos nuosavo kapitalo bazės nominaliąja verte. Bet koks didesnis nei šis dydis pelnas bus pasidalytas taip: 30 % – kitai SDS šaliai ir 70 % – NNBG.
- (30) Antra riba yra didesnis iš šių rodiklių – 13,5 % nominaliąja verte arba 11,5 % realiąja (defliuota pagal VKI) verte, remiantis tokiu pat modeliu kaip nurodyta pirmiau. Bet koks didesnis nei šis dydis pelnas bus pasidalytas taip: 60 % – kitai SDS šaliai ir 40 % – NNBG.
- (31) Bus dvi veiklos išlaidų atnaujinimo datos. Pirmoji bus praėjus 15 metų, o antroji – praėjus 25 metams nuo pirmojo reaktoriaus paleidimo dienos. Veiklos išlaidų atnaujinimu galima sumažinti abiejų šalių ilgalaikę sąnaudų riziką ir abiem kryptimis pakeisti vykdyto kainą. Taikant šį mechanizmą būtų galima padidinti arba sumažinti vykdyto kainą pagal žinomas faktines sąnaudas ir peržiūrėtas toliau išvardytų veiklos sąnaudų eilučių punktų ateities sąnaudų prognozes, kiekvienu atveju tai būtų daroma visiškai ir išimtinai, kaip to reikia, kad būtų tęsiamas elektrinės eksploatavimas:
- branduolinio kuro pirminio papildymo;
  - draudimo;
  - Branduolinės energetikos reguliavimo tarnybos (angl. *Office for Nuclear Regulation*, ONR) mokesčio;
  - sandorių normų;
  - tam tikrų perdavimo mokesčių;
  - vidutinio radioaktyvumo atliekų (toliau – VRA) ir panaudoto kuro šalinimo išlaidų pokyčių, atsirandančių dėl atliekų perkėlimo kainos, nustatytos atliekų perkėlimo sutartyje, pokyčių;
  - panaudoto kuro tvarkymo ir elektrinės eksploatavimo nutraukimo išlaidų pokyčių;
  - veiklos ir eksploatacinių sąnaudų;
  - atnaujinimo sąnaudų ir veiklos sąnaudų grynaisiais pinigais pagal energijos gamintojo pajamų ataskaitą, laikantis tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų (TFAS), ir visų patirtų kapitalo išlaidų.

(*) Verslo paslaptis.

(¹) Perdavimas eksploatuoti išsamiai aprašytas C priede.

(²) Visų pirma HKC IUK modelyje [...].

- (32) Visos išlaidos, susijusios su projektavimu, veikla, kuri nėra pagrįstumo ir apdairumo standartus atitinkanti veikla, elektrinės eksploatacinei parengtimi arba energijos gamybos pajėgumais, su eksploatacine nesujungusiomis kapitalo išlaidomis, naujų statinių (ne esamame pastate) išlaidomis, finansavimu, tam tikromis atliekų perkėlimo išlaidomis, neatnaujinamos.
- (33) Atnaujinant veiklos išlaidas naudojamos peržiūrėtos sąnaudų sąmatos bus grindžiamos NNBG parengta ataskaita, su kuria turi sutikti kita SDS šalis, atsižvelgiant į kitų Šiaurės Amerikos ir ES branduolinių elektrinių, taikančių Europos suslėgtojo reaktoriaus (angl. *European Pressurised Reactor*, EPR) technologiją, ir kitų branduolinių elektrinių, taikančių suslėgtojo vandens reaktoriaus technologiją, kurių veikla kiekvienu atveju atitinka pagrįstumo ir apdairumo standartus, lyginamąsias sąnaudas. Vykdyto kainos patikslinimas bus apskaičiuojamas remiantis viršutine lyginamųjų sąnaudų dalimi.
- (34) Vykdyto kaina bus sumažinta (arba kitai SDS šaliai bus išmokėta vienkartinė išmoka arba kelios metinės išmokos) siekiant atspindėti NNBG mokamo mokesčio sumos pokyčius esant aplinkybėms, susijusioms su akcininkų finansavimu ir NNBG mokesčių struktūra. Šiuo atžvilgiu didinti vykdyto kainą nebus leidžiama.
- (35) Sandorių normų atžvilgiu ateities perspektyvomis grindžiamas vykdyto kainos patikslinimas bus atliekamas vieną kartą, vertinimo tarnybai oficialiai iš naujo įvertinus, kai elektrinė pradės veikti. Vėlesni sandorių normų pakeitimai bus atliekami atnaujinant veiklos išlaidas.
- (36) NNBG turės pateikti ne tik bendrą SDS standartinėse sąlygose nustatytą informaciją, bet ir tam tikras garantijas dėl duomenų ir modelių, JK Vyriausybei teikiamų projekto sąnaudų atžvilgiu, informacijos. Susitarime bus pateikta nuostata dėl susitarto finansinio modelio, taikomo įvairioms vykdyto išlaidoms ir kitokiam susitarimu reikalaujamam patikslinimui nustatyti, naudojimo.
- (37) NNBG bus apsaugota ir galės susigrąžinti tam tikras išlaidas, patirtas dėl reikalavimus atitinkančių įstatymo pakeitimų (angl. *Qualifying Changes in Law*, RAIP).
- (38) Kiekvienu atveju, kai jų negalima numatyti, reikalavimus atitinkančius įstatymo pakeitimus sudaro diskriminaciniai įstatymo pakeitimai, specifiniai įstatymo pakeitimai, specifiniai mokesčių įstatymo pakeitimai ir kiti įstatymo pakeitimai arba reguliavimo pagrindo pakeitimai.
- (39) Diskriminacinis įstatymo pakeitimas – tai įstatymo, kurio sąlygos konkrečiai (o ne tikrai netiesiogiai arba logiškai, arba dėl bet kokio įstatymo pakeitimo, kuris yra bendro pobūdžio, neproporcingo poveikio) taikomos projektui, energijos gamybos įrenginiui arba NNBG, pakeitimas, bet ne atvirkščiai.
- (40) Specifinis įstatymo pakeitimas – tai įstatymo, kurio sąlygos konkrečiai (o ne tikrai netiesiogiai arba logiškai, arba dėl bet kokio įstatymo pakeitimo, kuris yra bendro pobūdžio, neproporcingo poveikio) taikomos branduolinės energijos gamybos įrenginiams arba gamybos įrenginiams, kuriems taikoma SDS.
- (41) Specifinis mokesčių įstatymo pakeitimas yra i) pakeitimas, susijęs su uranui taikomu mokesčiu, arba naujo mokesčio nustatymas arba ii) įstatymo arba Jos Didenybės mokesčių ir muitų inspekcijos (angl. *Her Majesty's Revenue and Customs*, HMRC) praktikos pakeitimas, dėl kurio NNBG apmokestinimo tvarka tampa mažiau palanki negu nustatyta konkrečiose HMRC išduotose pažymose dėl mokesčių sumokėjimo.
- (42) Reguliavimo pagrindas keičiamas tada, kai i) ONR (arba ją pakeitusi reguliavimo institucija) nebereguliuoja energijos gamybos įrenginio remdamasi vertinimu, ar nuostoliai, kurių reikia rizikai sumažinti, būtų pernelyg neproporcingi palyginti su nauda, kurios būtų gauta, arba ii) atitinkama aplinkos agentūra (arba ją pakeitusi reguliavimo institucija) energijos gamybos įrenginio atžvilgiu rizikos sumažinimo galimybės kaip priimtinos rizikos aplinkai nebevertina remdamasi tuo, ar įgyvendinimo išlaidos yra neproporcingos gaunami naudai aplinkai.
- (43) Kompensacija dėl RAIP bus mokama tik jeigu bendra visų RAIP reikalavimų suma bus didesnė negu 50 mln. GBP 2012 m. nominaliųjų ir indeksuota verte. Dvigubas susigrąžinimas nebus leidžiamas. Per likusį susitarimo laikotarpį bet kurio konkretaus RAIP atžvilgiu vykdyto kaina bus tikslinama tik vieną kartą, taikant susitartą finansinį modelį arba apskaičiuojant reikalingo patikslinimo grynąją dabartinę vertę.
- (44) Laikydamosi tam tikrų sąlygų, NNBG gaus kompensaciją tuo atveju, jeigu HKC veikla būtų sustabdyta dėl politinių motyvų (tai padarytų JK, ES arba tarptautinė kompetentinga institucija), ir tai nebūtų susiję su tam tikromis priežastimis, įskaitant sveikatą, branduolinę saugą, saugumą, poveikį aplinkai, branduolinių medžiagų vežimą arba branduolinių medžiagų apsaugos priemones (reikalavimus atitinkantis sustabdymo įvykis).

- (45) Kompensacija taip pat bus galima, jeigu energijos gamybos įrenginys bus sustabdytas dėl trečiųjų šalių branduolinės atsakomybės draudimo aplinkybių, įskaitant atvejus, kai tai atsitinka dėl to, kad JK Vyriausybė nepatvirtina energijos gamintojo siūlomos alternatyvios draudimo tvarkos, kai JK Vyriausybė pagrįstai turėtų tai padaryti, o energijos gamintojas neturi jokių kitų patvirtintų draudimo galimybių.
- (46) Be kitos SDS šalies arba JK Vyriausybės mokamos kompensacijos, reikalavimus atitinkančio sustabdymo įvykio apsauga apima teisę perduoti NNBG JK Vyriausybei (ir JK Vyriausybės teisę reikalauti, kad jai būtų perduota NNBG).
- (47) Veikos nutraukimo įvykiai taikomi tik NNBG. Tik kita SDS šalis gali priimti sprendimą dėl susitarimo nutraukimo atsitikus gerai apgalvotam nutraukimo įvykiui.

2.2. KREDITO GARANTIJA

- (48) HKC projektas ir visų pirma NNBG gaus naudos ne tik dėl SDS, bet ir dėl jai suteiktos valstybės kredito garantijos savo išleidžiamiems skolos vertybiniais popieriams (toliau – kredito garantija).
- (49) Išleistinos obligacijos bus užtikrintos kredito garantija. Kredito garantija galėtų būti vertinama kaip draudimo sutartis, kuria užtikrinamas laiku atliekamas reikalavimus atitinkančios skolos, kuri galėtų būti iki 17 mlrd. GBP, pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimas ⁽¹⁾.
- (50) Kredito garantiją suteiks JK izdo padalinys *Infrastructure UK* (toliau – IUK), vykdamas JK garantijų schemos administravimo priežiūrą. Kredito garantija yra visiškai verslo pobūdžio skolos pagrindas ilgalaikiam HKC finansavimui užtikrinti.
- (51) IUK mano, kad dėl sandorio struktūros HKC galima laikyti atitinkančią BB+/Ba1 rizikos kategorijos kriterijus. Garantijos mokestis bus 295 baziniai punktai.
- (52) Pagal schemą obligacijos, kurias reikės išleisti kaip finansavimo struktūros dalį, bus užtikrintos garantija, kurią suteiks JK izdo įgaliotieji asmenys (angl. *Lords Commissioners*) (toliau – garantas). Taip pat įtrauktos tarpinės paskolos statybai, kurias turėtų suteikti komerciniai bankai (jos nebus užtikrinamos pagal JK garantijų schemą). Likusį sandoriui skirtą kapitalą suteiks akcininkai. Gavus garanto sutikimą, į finansinę struktūrą galima įtraukti ir kitus kapitalo šaltinius.
- (53) Sprendimo priėmimo metu finansavimo šaltiniai suplanuoti taip:
- [...] GBP pagrindinis nuosavas kapitalas;
  - [...] GBP sąlyginis nuosavas kapitalas;
  - iki [...] GBP tarpinės paskolos statybai;
  - [...] GBP obligacijos.
- (54) Finansavimo struktūra nustatyta taip, kad, prieš priskiriant bet kokią nuostolį obligacijoms, visas nuostolis pirmiausia būtų priskirtas pagrindiniam nuosavam kapitalui. Sąlyginiu nuosavu kapitalu papildomai užtikrinama, kad ateis diena, kai garantas galės būti tikras, kad, HKC, be kita ko, buvo perduota eksploatuoti ir veikia, o visi reikalingi rezervai visiškai finansuoti (toliau – finansinis užbaigimas).
- (55) Su nuosavu kapitalu susijusios akcininkų prievolės bus nustatytos nuosavo kapitalo skyrimo susitarime, kurio šalimi bus ir garantas, kad jo atžvilgiu būtų prisiimta išpareigojimų, susijusių su nuosavo kapitalo parūpinimu.

⁽¹⁾ Emisija susijusi su pradine 16 mlrd. GBP skola ir dar 1 mlrd. GBP skola, susijusia su Saizvelio C patikslinimu pagal SDS (toliau SZV obligacijos).

- (56) Siekdamas užtikrinti, kad nuosavu kapitalu įsipareigojimų neįvykdymo atveju būtų galima padengti nuostolius, kaip aprašyta pirmiau, šalis nustatė dvi sąlygas (bazinio atvejo sąlygą ⁽¹⁾ ir negebėjimo užtikrinti veikimą sąlygą ⁽²⁾), kuriomis remdamasis garantas gali reikalauti, kad pagrindinio nuosavo kapitalo teikimas būtų paspartintas arba, atitinkamai, kad būtų paspartintas sąlyginio kapitalo teikimas, t. y. jis būtų tuojau pat suteiktas ir panaudotas obligacijoms išleisti ir garantui mokėtinoms sumoms grąžinti. Šiuo nuostatų deriniu siekiama užtikrinti, kad akcininkams, o ne garantui tektų pagrindinė EPR technologijos įgyvendinamumo rizika iki tol, kol, remiantis ankstesnių projektų, pavyzdžiui, Flamanvilio 3 reaktoriaus ir Taisanio 1 reaktoriaus, sėkme, bus gauta objektyvių patikimumo įrodymų.
- (57) Per laikotarpį, kol bus įvykdyta bazinio atvejo sąlyga, taikoma viršutinė panaudotos skolos sumos riba, ir ta riba yra mažiausias iš šių rodiklių: tam tikro etapo skolos, skirtos atitinkamam projekto etapui, orientacinė viršutinė riba ir [...] proc. pagrindinio nuosavo kapitalo, atėmus plėtros kapitalą, t. y. [...] mlrd. GBP. 1 lentelėje pateiktas praktinis nuostolių padengimo nuosavu kapitalu pavyzdys.

1 lentelė

Bazinio atvejo lėšų panaudojimo pobūdis, bazinio atvejo sąlyga neįvykdyta

Base Case Drawdown Profile

GBP bilion	Total Committed	Development Equity	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cashflow												
Base Equity	9,23	1,69	—	—	—	—	—	—	2,10	2,52	2,09	0,83
Contingent Equity	8,00	N/A	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bonds	16,00	N/A	1,50	1,95	2,40	2,90	3,35	2,65	1,25	—	—	—
Balance Sheet												
Base Equity			1,69	1,69	1,69	1,69	1,69	1,69	3,79	6,31	8,39	9,23
Contingent Equity			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bonds			1,50	3,45	5,85	8,75	12,10	14,75	16,00	16,00	16,00	16,00
Memo item												
Undrawn Base Equity			7,53	7,53	7,53	7,53	7,53	7,53	5,43	2,92	0,83	—
Undrawn Committed Equity			15,53	15,53	15,53	15,53	15,53	15,53	13,43	10,92	8,83	8,00

Source: UK Base Case

⁽¹⁾ Bazinio atvejo sąlyga – turi būti pateikta pakankamų įrodymų, kad Flamanvilio 3 reaktoriaus bandomasis eksploataavimo laikotarpis baigėsi ir kad per tą laikotarpį buvo įvykdyti garanto reikalavimai dėl reaktoriaus veikimo. Garantas turi galimybę pratęsti bazinio atvejo sąlygos įvykdymo terminą padidindamas pagrindinio nuosavo kapitalo sumą ir pasirūpindamas, kad tokiam padidimui būtų suteikta reikalinga kredito parama. Bazinio atvejo sąlygos įvykdymo data negali būti vėlesnė negu 2020 m. gruodžio 31 d.

⁽²⁾ Negebėjimo užtikrinti veikimą sąlyga:

- a) [...];
 b) [...];
 c) [...].

Base Case Condition Not Met (by 31 December 2020)

	Total	Development Equity	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Cashflow								
Base Equity	1,69	1,69	—	—	—	—	—	—
Contingent Equity	7,97	N/A	—	—	—	1,97	3,35	2,65
Bonds	6,87	N/A	1,50	1,95	2,40	2,90	—	—
Balance Sheet								
Base Equity			1,69	1,69	1,69	1,69	1,69	1,69
Contingent Equity			—	—	—	1,97	5,32	7,97
Bonds			1,50	3,45	5,85	6,78	6,78	6,78
Memo item								
Undrawn Base Equity			7,53	7,53	7,53	7,53	7,53	7,53
Cumulative Cap on Debt			1,50	3,43	5,85	6,78	6,78	6,78

Source: UK Base Case

Šaltinis: 2004 m. rugsėjo 12 d. IUK pateikta medžiaga.

- (58) Kai bazinio atvejo sąlyga įvykdyta, pagrindinė statybos laikotarpiu garanto teikiamos apsaugos dalis yra sąlyginio nuosavo kapitalo dalis, kurią galima panaudoti sąnaudų perviršui padengti, kartu su projekto etapais, kuriais bet kuriuo laikotarpiu apribojama paskolos suma.
- (59) Akcininkų išsipareigojimai pagrindinio nuosavo kapitalo ir sąlyginio nuosavo kapitalo atžvilgiu bus visiškai užtikrinti kreditais naudojant garantui priimtinas priemones, įskaitant be apribojimų taikomas patronuojančiosios bendrovės garantijas, akredityvus arba kitokią kreditinę paramą.
- (60) Akcininkai suteiks fiksuotąjį ⁽¹⁾ ir (arba) kintamąjį ⁽²⁾ įkaitą ⁽³⁾, įskaitant reikalavimus atitinkantį kintamąjį suvaržymą ⁽⁴⁾, apimantį visą jų turtą, nuosavybę ir išsipareigojimus užtikrinti savo prievolės bendrovei NNBG ir bendrovės NNBG prievolės. Ir NNBG, ir obligacijų emitentė, naujai įsteigta specialiosios paskirties bendrovė, suteiks po išsamų fiksuotąjį ir (arba) kintamąjį įkaitą, įskaitant reikalavimus atitinkantį kintamąjį suvaržymą, apimantį visą jų turtą, nuosavybę ir išsipareigojimus užtikrinti savo prievolės. Įkaitas bus užtikrintas tiesioginiais susitarimais su tam tikrų svarbių sutarčių susitariančiosiomis šalimis.

⁽¹⁾ Fiksuotasis įkaitas susiejamas su atitinkamu nurodytu ir konkrečiu turtu iškart, kai tik suteikiamas; įkaito davėjas negali disponuoti įkaitu tapusiu turtu arba kitaip jo tvarkyti be įkaito gavėjo sutikimo.

⁽²⁾ Suteikiamas kintamasis įkaitas apima įkaito davėjui dabar priklausantį ir ateityje priklausysiantį nepastoviosios klasės turtą.

⁽³⁾ Užtikrinimo teisė, kuria įkaito gavėjui suteikiamos teisės į užtikrintąjį turtą. Turto suvaržymas – tai tam tikros formos užtikrinimo teisė, kai gavėjui neperduodamos nuosavybės teisės ar turėjimo teisė. Priešingai, turto suvaržymas yra užtikrintojo turto nuosavybės teisės apribojimas, kuriuo gavėjui suteikiama teisė pasinaudoti turtu užtikrintos skolos grąžinimui garantuoti. Juo gavėjui suteikiama nešališka nuosavybės pagrindu atsirandanti teisė į turtą, taigi gavėjas įgyja teisę į atitinkamą turtą ir gali naudoti pardavimo pajamas užtikrintai skolai padengti.

⁽⁴⁾ Visą (arba iš esmės visą) bendrovės turtą apimantis kintamasis turto suvaržymas, kuriuo subjektui, kurio naudai tas suvaržymas nustatytas, suteikiami įgaliojimai paskirti administratorių arba administracinį gavėją ir kuris laikomas reikalavimus atitinkančiu kintamuoju turto suvaržymu, kaip nustatyta 1986 m. Nemokumo įstatyme.

- (61) Dėl sandorio ypatingo pobūdžio ir dėl to, kad sauga yra itin svarbi, užtikrinant įkaito vykdymą bus atsižvelgta į JK saugos reguliavimo institucijos sutikimą ir į tai, kad įkaitu disponuoti gali tik subjektas, turintis arba turėsiantis HKC vietai skirtą branduolinio objekto vietos licenciją.
- (62) Akcininkų, NNBG ir emitentės suteiktais įkaitais siekiama užtikrinti, kad šalys, kurių naudai suteikti įkaičiai⁽¹⁾: i) turėtų didžiausią pirmumo teisę palyginti su atitinkamo skolininko kreditoriais, kurių naudai įkaičiai nesuteiktas, jeigu tas skolininkas taptų nemokus; ii) turėtų galimybę disponuoti įkeistu turtu ir iš tokio pardavimo gautas pajamas panaudoti nepadengtiems užtikrintiems įsipareigojimams padengti, jeigu tai būtų geriausias būdas susigrąžinti didžiausią sumą; iii) turėtų didžiausią kontrolę, jeigu bet kuris iš įkaito davėjų taptų nemokus, ir pasiektų įkaito valdymo tikslą atitinkamo skolininko verslo ir turto atžvilgiu paskirdamas administracinę gavėją.
- (63) Obligacijos bus neužtikrinti emitentės įsipareigojimais ir nebus įtrauktos emitentei arba kitam HKC įmonių grupės nariui teikiant kokį nors įkaitą.
- (64) Kalbant apie kreditorių reitingavimą, bendrovės NNBG suteikto įkaito vykdymo užtikrinimo lėšos praktiškai bus paskirstytos tokia pirmumo tvarka:
- 1) kreditoriai, kuriems pirmumas suteiktas pagal įstatymus;
  - 2) vykdymo užtikrinimo sąnaudos (t. y. įkaito patikėtinio ir bet kokio dėl nemokumo paskirto asmens sąnaudos);
  - 3) Finansuojamos eksploatacijos nutraukimo programos (angl. *Funded Decommissioning Programme, FDP*) kreditoriai⁽²⁾;
  - 4) tarpinių paskolų statybai suteikėjai;
  - 5) obligacijos ir garantas;
  - 6) NNBG kreditoriai, kurių naudai įkaičiai nesuteiktas;
  - 7) NNBG akcininkai.
- (65) Šios vykdymo užtikrinimo lėšų paskirstymo pirmumo tvarkos negalima pakeisti be garanto sutikimo.
- (66) Sandorio finansavimas yra padalytas į tarpsnius pagal įveiktus projekto įgyvendinimo etapus.
- (67) Laikotarpiu nuo dienos, kurią išleistas didžiausias obligacijų skaičius (išskyrus SZV obligaciją), pagrindinis nuosavas kapitalas bus teikiamas pagal tvarkaraštį, o sąlyginis kapitalas bus dengiamas visos sąnaudos, didesnės negu nustatyta tame tvarkaraštyje.
- (68) Dividendai akcininkams negali būti mokami iki finansinio užbaigimo.
- (69) JK valdžios institucijos tvirtina, kad po finansinio užbaigimo kredito garantija toliau bus apsaugoma įvairiomis struktūrinėmis ir susitarimu pagrįstomis rizikos mažinimo priemonėmis, įskaitant didelius apribojimus, kada galima mokėti dividendus, ir [...] mėnesių skolos tvarkymo rezervą (jį galima finansuoti grynaisiais pinigais, atsarginiu akreditivu arba priimtūnomis garantijomis), kuris gali būti [...] mlrd. GBP. Turimomis žiniomis tokio projekto finansų rinkos standartas būtų 6 mėnesių skolos tvarkymo rezervas.
- (70) Kredito garantijos po finansinio užbaigimo bus galbūt pareikalauta, tik jeigu: a) bus labai svarbus veiklos efektyvumo nukrypimas ir dėl to tikėtina, kad sumažės pinigų srautas, kurį galima naudoti skolai tvarkyti; b) dėl šio nukrypimo sunaudojamas didelis struktūroje nustatytas ir pirmiau apibūdintas skolos tvarkymo rezervas.
- (71) Jeigu pareikalaujama (bet kokios dalies) skolos tvarkymo rezervo, bet kokie dividendai gali būti mokami tik tada, kai rezervas bus visiškai atkurtas.

⁽¹⁾ Šalys, kurių naudai suteiktas įkaičiai, yra garantas, emitentė, valstybės sekretorius, atsakingas už energetiką ir klimato kaitą, ir *Nuclear Decommissioning Fund Company Limited*.

⁽²⁾ Valstybės sekretorius, atsakingas už energetiką ir klimato kaitą, *The Nuclear Decommissioning Fund Company Limited*, kalbant apie Hinklio kyšulio C branduolinės elektrinės eksploatacijos nutraukimo tvarką.

- (72) JK valdžios institucijos tvirtina, kad atsižvelgiant į įvairias struktūrines apsaugos nuo išsipareigojimų neįvykdymo ir kritinių įvykių priemones, taip pat į tai, kad dar neįvykus išsipareigojimų neįvykdymo atvejui jau yra galimų taisomųjų priemonių, poreikis užtikrinti vykdymą turėtų atsirasti ribotomis ir neįtikėtinomis aplinkybėmis. Tačiau, jeigu vykdymo užtikrinimo prireiktų, aplinkybės greičiausiai būtų netikėtos ir sunkios, ir tada iš anksto nustatyti vykdymo užtikrinimo veiksmai būtų netinkami. IUK manė, kad savo interesams geriau apsaugoti jai reikia lankstumo svarstant savo galimybes atsižvelgiant į įvykius tada, kai jie jau įvyksta. Todėl IUK pasirinko turėti didžiausią ir lankstų vykdymo užtikrinimo galimybių rinkinį, kartu su veiksmy laisve atėjus laikui pasirinkti tinkamiausią vykdymo užtikrinimo būdą.
- (73) Komisijai vertinti buvo pateikta HKC projekto finansavimo sąlygų, dėl kurių susitarta ligi šiol, finansinė dalis. Joje yra šalių susitarimas dėl pagrindinių finansavimo dokumentų sąlygų, tačiau iki šio sprendimo priėmimo dienos nebuvo galutinės formos teisinių dokumentų projektų. Jungtinės Karalystės institucijos pareiškė, kad likusiose sąlygose, taip pat galutiniuose finansavimo dokumentuose bus nustatytos standartinės sąlygos, kurių bet kuris investuotojas siektų esant panašiam projektui. Kadangi Komisija neturėjo galimybės tai patikrinti, jeigu galutiniais dokumentais kokiais nors atžvilgiais bus iš dalies pakeista priemonė, apie kurią dabar Komisijai pranešta, Jungtinės Karalystės institucijos Komisijai turės pranešti apie pakeitimus.

2.3. VALSTYBĖS SEKRETORIAUS SUSITARIMAS

- (74) SDS nustatyta, kad NNBG investuotojai turės teisę į kompensaciją, jeigu JK Vyriausybė nuspręstų HKC sustabdyti dėl politinių priežasčių (ir ne dėl sveikatos, saugos, saugumo, poveikio aplinkai, vežimo ar apsaugos priemonių problemų). Šios išmokos būtų finansuojamos taip pat kaip finansuojamos išmokos pagal SDS (t. y. apmokestinant tiekėjus). Be SDS dar bus sudarytas valstybės sekretoriaus susitarimas, jį sudarys valstybės sekretorius ir NNBG investuotojai.
- (75) Susitarimu nustatoma, kad jeigu sustabdžius elektrinę dėl politinių priežasčių kita šalis NNBG investuotojams nesumokėtų kompensacijos, susitartą kompensaciją investuotojams sumokėtų valstybės sekretorius. Susitarime nenustatyta papildomų kompensacijų išmokų NNBG ar jos investuotojams.

3. SUINTERESUOTŪJŲ ŠALIŲ PASTABOS

- (76) Komisija per konsultacijų dėl sprendimo pradėti tyrimo procedūrą laikotarpį, kuris tęsėsi iki 2014 m. balandžio 7 d., gavo labai daug atsakymų. Toliau apibūdinamos su valstybės pagalbos vertinimu susijusios pastabos.
- (77) Suinteresuotųjų šalių pastabos atitinkamose vertinimo dalyse bus nagrinėjamos konkrečiai nenurodant konkrečios pastabos.
- (78) Atsižvelgiant į pastabų skaičių, jos bus apibūdintos grupuojant pagal temą.

3.1 PASTABOS, GAUTOS DĖL PRIEMONIŲ KAIP VISUOTINĖS EKONOMINĖS SVARBOS PASLAUGŲ

- (79) Vienas respondentas sutiko su JK Vyriausybe, kad priemonės nėra valstybės pagalba, remdamasis JK pateiktais įrodymais, kuriais pagrindžiamas šių priemonių kaip visuotinės ekonominės svarbos paslaugų (toliau – VESP) vertinimas.
- (80) Viena šalis tvirtino, kad HKC teikia VESP, nes vykdo viešųjų paslaugų išsipareigojimą užtikrinti, kad būtų patenkinta energijos paklausa trumpalaikiu, vidutinės trukmės ir ilgalaikiu laikotarpiu, o projektas įgyvendinamas aiškiai ir skaidriai, nė vienai iš dalyvaujančių bendrovių nesuteikiant ekonominio pranašumo. HKC taip pat padidintų tiekimo saugumą, nes būtų naudojama mažiau importuojamo kuro ir iškastinio kuro.
- (81) Kalbant apie šalis, kurios prieštaravo JK nuomonei, kad priemonė nėra valstybės pagalba, vienas respondentas pareiškė, kad priemonė neatitinka sprendime *Altmark* nustatytų kriterijų, nes pagal SDS nustatyta tik kompensacija už visuotinės ekonominės svarbos paslaugą (toliau – VESP) teikimą.
- (82) Keli respondentai pastebėjo, kad jokios kitos bendrovės negalėjo teikti pasiūlymų dėl šio projekto.

- (83) Kelios šalys tvirtino, kad priemonė, apie kurią pranešta, nepatenka į ES VESP sistemą, nes JK aiškiai neapibrėžė viešosios paslaugos išpareigojimo (toliau – VPI), už kurią ji mokėtų kompensaciją, taip pat nesilaikė viešosios paslaugos išpareigojimo nustatymo sąlygų, išdėstytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/72/EB⁽¹⁾ 3 straipsnio 2 dalyje.
- (84) Kelios šalys pakomentavo, kad pagalbos priemonės yra nesuderinamos su sprendime *Altmark* nustatytais kriterijais, pagal kuriuos elektros energijos gamyba laikytina standartine ekonomine veikla, taigi branduolinė energija turėtų konkuruoti su kitų šaltinių elektros energija liberalizuotoje vidaus elektros energijos rinkoje; priemonė nesujungia su bendros svarbos tikslu; atrodo, kad nėra objektyvaus kriterijaus 35 metų trukmei pagrįsti; skirtingai traktuojama branduolinė elektrinė ir atsinaujinantieji energijos šaltiniai; priemonė pagrįsta nežinomais parametrais; neatlikta sąnaudų ir naudos analizė. Be to, kadangi branduolinė elektrinė gali gaminti tik bazinės apkrovos elektros energiją, tai negali būti VESP. Galiausiai, atsirastų didžiulė per didelės kompensacijos galimybė.

3.2. PASTABOS DĖL PAGALBOS BUVIMO

- (85) Keli respondentai tvirtino, kad priemonės yra valstybės pagalba, nes dėl jų sudaryti dvišaliai valstybės ir bendrovės susitarimai; išmokos skirtos konkrečiai branduolinės energijos gamybos tikslui; išmokos tiesiogiai susijusios su valstybės biudžetu; susitarimu nustatyta parama ir specialios sąlygos branduolinei energijai, o tai viršytų bet kokią paramą atsinaujinantiesiems energijos šaltiniams.
- (86) Vienas respondentas pareiškė, kad nuo mokesčio už „vieną atliekų vienetą“ perėjus prie didžiausios viršutinės atliekų perkėlimo kainos ribos naujiems branduolinių elektrinių operatoriams bus teikiama pagalba ir tolesnės subsidijos.

3.3. PASTABOS DĖL BENDROS SVARBOS TIKSLŲ, RINKOS NEPAKANKAMUMO IR VALSTYBĖS INTERVENCIJOS POREIKIO

- (87) Kalbant apie teigiamus atsakymus, vienas respondentas pareiškė, kad branduolinė elektrinė gali pagaminti didelę dalį mažo anglies dioksido kiekio elektros energijos ir padėti įvairinti elektros energijos gamybos sektorių. Šis respondentas taip pat pakomentavo, kad nors branduolinė elektrinė negalės suteikti visų papildomų pajėgumų, kurių JK reikės ateinančius kelis dešimtmečius, ji greičiausiai atliks svarbų vaidmenį pakeičiant pasenusius branduolinius pajėgumus ir tenkinant būsimą paklausą.
- (88) Keli respondentai tvirtino, kad JK laikosi kitokios pozicijos negu kitos ES valstybės narės, nes ji yra sala ir todėl jos galimybės turėti jungiamųjų linijų yra labiau ribotos. Lyginti su Suomija arba Prancūzija būtų netinkama, nes jų rinkos struktūra labai skiriasi, be to, tose valstybėse narėse esama ilgalaikių ekonominių susitarimų, kuriais remiama branduolinių elektrinių statyba. Maža to, JK atsinaujinančiųjų šaltinių nenutrūkstamumo negalėtų valdyti importuodama didelius kiekius energijos iš kaimyninių valstybių tada, kai energijos negaminama iš atsinaujinančiųjų šaltinių, ir kitur perkeldama energijos perteklių, kai iš atsinaujinančiųjų šaltinių energijos gaminama per daug. Todėl, palyginti su bet kuria atskira Europos elektros energijos rinka, JK rinkos nepakankamumo problemos visada bus didesnės negu Europos žemyninėje dalyje ir JK reikės daugiau priemonių joms spręsti. Be to, parama branduolinei energijai paskatintų didesnę energijos tiekimo įvairinimą, taigi padidėtų JK energijos sistemos atsparumas.
- (89) Vienas respondentas nurodė konkrečią branduolinės energijos rinkos nepakankamumo problemą, t. y. tai, kad branduolinės elektrinės statybos laikas yra ilgas, o eksploataavimo laikas, po kurio turi būti gauta investicijų grąža, trunka daugiau kaip 30 metų, taigi tai būtų vėliau negu 2050 m. Taip pat, galvojant apie patirtį, kurios pasisemta tais atvejais, kai tam tikrose valstybėse narėse nutrūko elektros tiekimas, būtų galima daryti išvadą, kad kliautis tarpvalstybinėmis jungiamosiomis linijomis galima ribotai ir kad nė vienas pavienis PSO negali užtikrinti jungiamųjų linijų galios taip, kaip galėtų užtikrinti galią vidaus sujungtame tinkle. Valstybės pagalba HKC projektui konkurencija galbūt būtų mažiau iškraipoma palyginti su kitomis nustatomomis priemonėmis, pavyzdžiui, energijos gamybos pajėgumų rinkomis.
- (90) Vienas respondentas tvirtino, kad HKC nekenktų tikslui užtikrinti aplinkos apsaugą, nes jos eksploatavimą atidžiai stebėtų atitinkamos institucijos, pavyzdžiui, Branduolinės energetikos reguliavimo tarnyba. Taip pat, HKC atitiktų 2010 m. nuostatus dėl aplinkos apsaugos leidimų.
- (91) Kelios šalys tvirtino, kad jau esama saugaus branduolinių atliekų laikymo saugyklose technologijų.
- (92) Kelios šalys pakomentavo, kad šiuo metu taikomų politikos derinių nepakanka investicijoms į branduolines elektrines skatinti, visų pirma dėl to, kad anglies dioksido kaina apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje (toliau – ATLPS) yra per maža; JK dėl apatinės anglies dioksido kainos ribos anglies dioksido kainos pakankamai nepadidės, kad atsirastų paskatų investuoti į branduolinę energiją; vien JK garantijų sistemos nepakanka investicijoms remti, nes ja nesprendžiama ilgalaikio ekonominio branduolinės elektrinės gyvybingumo problema.

(1) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 2003/54/EB (OL L 211, 2009 8 14, p. 55).

Galiausiai, branduolinės elektrinės anglies dioksido išmetimo rodiklis būtų panašus į vėjo elektrinės ir gerokai mažesnis už atsinaujinančių jūros išteklių energijos sektoriaus, saulės fotovoltų energijos sistemos ir biomasės technologijų anglies dioksido išmetimo rodiklį.

- (93) Viena šalis tvirtino, kad JK remia atsinaujinančiuosius energijos šaltinius, bet tokios technologijos netinkamos bazinės apkrovos elektros energijai tiekti, o kartu kliaunasi dujomis, nors dėl to JK taptų priklausoma nuo iškastinio kuro ir jai kiltų geopolitinis pavojus.
- (94) Vienas respondentas tvirtino, kad Komisija turėtų vertinti grynąją HKC naudą aplinkai palyginti su dabar JK esamais energijos tiekimo deriniais. Vertinant pagal šiuos kriterijus, HKC neabejotinai suteiktų reikšmingos naudos aplinkai.
- (95) Kelios šalys tvirtino, kad valstybėms narėms turėtų būti leista laisvai rinktis savo pačių energijos tiekimo derinius ir teikti būtinas paskatas, be kurių būtų stabdomos veiksmingos ilgalaikės privačios investicijos į mažo anglies dioksido kiekio technologijas. Komisija neturėtų jokios kompetencijos daryti poveikį tokiems sprendimams. Taip pat, branduolinių elektrinių pradinės kapitalo sąnaudos yra didelės, o ribinės veiklos sąnaudos – mažos, ir tai, kartu su tuo, kad nėra ryšio tarp veiklos sąnaudų ir elektros energijos rinkos kainų, lemia riziką, kurios negalima veiksmingai perduoti vartotojams be valstybės intervencijos.
- (96) Kelios šalys kritikavo sprendimo pradėti tyrimo procedūrą 337 punktą, visų pirma dėl to, kad JK į naujas branduolines elektrines neinvestuota nuo energijos rinkos liberalizavimo prieš 20 metų. Taip pat, dėl Vyriausybės politikos pasikeitimo grėsmės ir kitos su politika susijusios rizikos tokios investicijos būtų sudėtingos privatiems investuotojams.
- (97) Kelios šalys tvirtino, kad kapitalo sąnaudos sudaro maždaug 75 % išlygintų elektros energijos gamybos sąnaudų ⁽¹⁾, palyginti su 10–15 % tada, kai naudojamos dujos be taršos mažinimo įrangos. Taip pat buvo teigta, kad pastangos mažiausiomis išlaidomis sumažinti išmetamą anglies dioksido kiekį taikant savo pačių modelį reikštų, kad iki 2030 m. būtų išmetama 50 gCO₂/kWh, palyginti su dabartiniu maždaug 500 gCO₂/kWh lygiu, ir tai būtų pasiekta mažiausiomis sąnaudomis, tik jeigu būtų pasiekta didelė naujų branduolinės energijos pajėgumų skverbtis (pavyzdžiui, 11–18 GW). Didelio masto branduolinės programos dabartinės vertės nauda būtų 23 mlrd. GBP. Be to, sudarius ilgalaikį susitarimą dėl branduolinės elektrinės būtų užtikrintas veiksmingas elektros energijos paskirstymo valdymas, o tai būtų aktualu ir branduolinių, ir atsinaujinančiųjų šaltinių technologijų srityje, nes jų ribinės sąnaudos yra mažos.
- (98) Vienas respondentas tvirtino, kad nesuteikus paramos ankstyvame naujos technologijos, tokios kaip EPR, kūrimo etape sumažėtų investuotojų susidomėjimas ta technologija ir JK, ir už jos ribų.
- (99) Vienas respondentas tvirtino, kad Euratomo sutartis negali būti taikoma atskirai nuo dabartinės Komisijos politikos, atsižvelgiant į tai, kad pagal Sutarties 40 straipsnį Komisija turėtų reguliariai skelbti branduolinės energijos gamybos tikslus ir kad Sutarties tikslų galima siekti tik laikantis Sutarties nuostatų.
- (100) Vienas respondentas pažymėjo, kad, kol rinka nebuvo liberalizuota, investicijos į branduolinės energijos gamybą buvo galimos įgyvendinant tarifų pajamomis finansuojamus projektus, taigi investicinės rizikos nebuvo.
- (101) Viena šalis teigė, kad branduolinio kuro šaltinis yra įvairus ir energetinio saugumo atžvilgiu labai gerai vertinamas.
- (102) Viena šalis nurodė, kad be branduolinės energijos technologijų nebus jokių kitų įrodytų mažo anglies dioksido kiekio bazinės apkrovos technologijų, kurias būtų galima diegti tokios pat galios lygmenimis. Be to, dėl visos Europos Sąjungos politinės rizikos pobūdžio investuotojai vis labiau baiminsis įsipareigoti itin didelį kapitalą skirti naujos rūšies elektros energijos gamybai. Galiausiai, Komisijos investicijų į naujus branduolinius įrenginius 2027–2030 m. prognozė būtų ginčytina dėl neapibrėžtumo.
- (103) Kelios šalys nurodė, kad JK neturėtų mechanizmo, panašaus į Suomijos bendrovės *Mankala* modelį (energijos gamybos bendrovių ir energijai imlių pramonės sektorių bendros investicijos), kuriuo galima valdyti pradinių kapitalo sąnaudų ir ilgalaikės momentinės elektros energijos kainos rizikos asimetriją.
- (104) Viena šalis nurodė, kad dauguma atsinaujinančiųjų šaltinių technologijų jau išrastos iki XX a. pradžios, todėl, remiantis technologinės brandos lygiu, parama joms būtų mažiau pagrįsta negu parama branduolinei energijai.

(1) Išlygintos elektros energijos gamybos sąnaudos – tai elektros energijos pagaminimo taikant įvairias technologijas sąnaudų matas, kuriuo siekiama suteikti galimybę šias sąnaudas palyginti darant įvairias prielaidas.

- (105) Kelios šalys pakomentavo, kad reaktoriai nepradės veikti anksčiau negu 2023 m., taigi elektrinė negalės padėti spręsti tiekimo saugumo problemos, kurią JK pabrėžė kaip priemones pateisinančią aplinkybę.
- (106) Viena šalis pakomentavo, kad branduolinė technologija neužtikrina tiekimo saugumo, nes dėl jos energijos gamyba tampa priklausoma nuo daliosios branduolinės medžiagos importo. Dar viena šalis pakomentavo, kad, norint padidinti tiekimo saugumą, reikėtų mažinti klijovimąsi importuojamu kuru.
- (107) Vienas respondentas pakomentavo, kad JK Vyriausybės energetikos politika yra politiškai šališka ir ja ribojama sausumos vėjo elektrinių parkų ir saulės energijos elektrinių plėtra.
- (108) Keli respondentai pakomentavo, kad dėl branduolinės technologijos mažėja tiekimo saugumas, nes šiai technologijai dėl nenumatytų gedimų, mažesnių pajėgumų naudojimo koeficientų ar įprastų priežiūros darbų trūksta lankstumo, kurio reikia pasiūlai ir paklausai tinkle subalansuoti. Branduolinė energija taip pat būtų siejama su nenusipėjamais sukrėtimais, kuriems reikia didelio kiekio rezervinės galios, priešingai negu vėjo kintamumas, kuris apibūdintas kaip iš anksto lengvai nuspėjamas. Galiausiai, tų pačių respondentų nuomone, branduolinė elektrinė yra netinkamas būdas mažinti taršą, remiantis moksliniais tyrimais, iš kurių rezultatų matyti, kad branduolinių ciklų metu branduolinėje elektrinėje išmetama 9–25 kartais daugiau anglies dioksido negu vėjo elektrinėse.
- (109) Keli respondentai paminėjo, kad, remiantis lyginamąja statistika, branduolinės technologijos indėlis mažinant anglies dioksido išmetimą nėra didelis.
- (110) Kelios šalys paminėjo, kad priemone nebus užtikrintas energetinis saugumas, nes ja nebus pakankamai greitai pakeisti senstantys pajėgumai, be to, bus priklausomybė nuo urano išteklių, kurie gali baigtis.
- (111) Keli respondentai tvirtino, kad dėl subsidijų iš rinkos bus stumiamos kitos inovatyvesnės ir aplinkai mažiau kenksmingos technologijos ir kad subsidijos yra nepateisinamos ir nesuderinamos su principu „teršėjas moka“. Dėl ilgalaikės priemonės atsirandančios sąnaudų teks būsimums kartoms.
- (112) Keli respondentai norėjo pabrėžti, kad kelios valstybės narės – visų pirma Vokietija, Austrija, Airija, Italija ir kitos – nepritars branduolinei energijai ir kad kitos valstybės narės, pavyzdžiui, Portugalija, Danija, Estija arba Graikija, neturi branduolinės energijos pajėgumų, taigi negali būti bendro su branduoline energija susijusio tikslo.
- (113) Keli respondentai nurodė, kad gyvybinga negali būti laikoma technologija, kuriai reikia 60 metų subsidijų ir kuri atleidžiama nuo visų tiesioginių ir netiesioginių sąnaudų, kurių atsiranda dėl tos technologijos, taip pat kuriai reikia 35 metų garantijomis užtikrinto susitarimo.
- (114) Viena šalis tvirtino, kad nėra tenkinančio būdo išspręsti poreikio šalinti radioaktyvias atliekas problemą.
- (115) Vienas respondentas tvirtino, kad JK, besirūpindama daugybe neaiškių dalykų, susijusių su radioaktyvių atliekų šalinimu, ir teikdama garantijas investuotojams, naujai branduolinei elektrinei teikia per didelę pirmenybę.
- (116) Keli respondentai kritikavo JK atliktą rizikos vertinimą, teigdami, kad JK nepavyko suvokti arba nurodyti nenumatytų neprojektinių avarijų, įvykusių Fukušimoje, taip pat kitų didžiulių branduolinių avarijų kaskados. Jie taip pat kritikavo teiginius, kad HKC įvykus pačiai sunkiausiai avarijai ar incidentui, kuriuos galima pagrįstai numatyti (įskaitant teroro aktą), didžiausias iš apsauginio gaubto išsiskyręs radioaktyvių medžiagų kiekis neviršytų 0,03 % reaktoriaus šerdies turinio per dieną.
- (117) Keli respondentai nurodė, kad neaišku, ar JK atsižvelgė į naujų technologijų (pavyzdžiui, dinaminės kainodaros, sutarčių dėl nepertraukiamos apkrovos arba pramonėje taikomo dinaminio apkrovos ribotuvo, paslaugų sutelkimo ir namų ūkių paklausos optimizavimo), dėl kurių padidėtų elektros energijos tinklo lankstumas, plėtojamą.
- (118) Vienas respondentas kritikavo tai, kiek svarbos JK teikia bazinės apkrovos elektros energijos gamybai, nes dėl energetikos sektoriaus pokyčių būtų abejotina, ar iki šio amžiaus trečiojo dešimtmečio vidurio bazinė apkrova bus tokia pat aktuali kaip šiandien. Visų pirma, vis svarbesnis bus sistemos lankstumas.
- (119) Kelios šalys nurodė, kad HKC nebūtų pirma pirmoji atitinkamo pobūdžio technologija taikanti elektrinė, ji būtų penkta arba šešta, nes dvi jau yra Suomijoje ir Prancūzijoje, dar dvi pastatytos Kinijoje. Be to, panašių reaktorių be valstybės pagalbos buvo užsakyta Suomijoje ir Prancūzijoje.
- (120) Viena šalis tvirtino, kad saulės energijos pramonė gebėtų kasmet pagaminti tokį pat kiekį elektros energijos, kokį, kaip tikimasi, turėtų pagaminti HKC, ir panašiomis sąnaudomis bei kad sausumos vėjo energija galėtų būti pigesnė negu branduolinė energija iki 2020 m. arba šiek tiek vėliau.

- (121) Viena šalis tvirtino, kad iš pačios JK Vyriausybės skaičių matyti, kad nauja branduolinė elektrinė yra nebūtina, priešingai, negu teigiama keliuose dokumentuose ir kalbose, kai neteisingai teigta, kad elektros energijos paklausa gali padidėti dvigubai ar net trigubai, prieštaraujant pačios Vyriausybės moksliniams ilgalaikės elektros energijos paklausos ir pajėgumų poreikio iki 2025 m. tyrimams.

3.4. PASTABOS DĖL PRIEMONIŲ TINKAMUMO IR SKATINAMOJO POVEIKIO

- (122) Kalbant apie teigiamus atsakymus, keli respondentai pareiškė, kad branduolinė elektrinė gali labai padidinti mažo anglies dioksido kiekio elektros energijos gamybą ir padėti įvairinti elektros energijos gamybos sektorių. Šie respondentai taip pat pakomentavo, kad, nors branduolinė elektrinė negalės suteikti visų papildomų pajėgumų, kurių JK reikės ateinančius kelis dešimtmečius, ji greičiausiai atliks svarbų vaidmenį pakeičiant pasenusius branduolinius pajėgumus ir tenkinant būsimą paklausą.
- (123) Keli respondentai tvirtino, kad, be Vyriausybės intervencijos, privačios investicijos būtų orientuojamos tik į trumpalaikę grąžą, taigi nauja branduolinė elektrinė būtų neįmanoma.
- (124) Vienas respondentas tvirtino, kad, be pagalbos, operatoriai neturėtų paskatų investuoti į naujas branduolines elektrines ir kad sėkmingai įgyvendinus pirmą projektą gerokai sumažėtų naujų projektų sąnaudos. Šis respondentas taip pat teigė, kad trečiosios kartos reaktoriai negali būti lyginami su esamomis elektrinėmis ir kad neužtikrinus ilgalaikio kainų stabilumo būtų neįmanoma į branduolinės energetikos sektorių pritraukti privačių investicijų.
- (125) Keli respondentai tvirtino, kad JK naujos branduolinės elektrinės statybos programa užimtumo požiūriu bus labai naudinga JK ir Europai.
- (126) Keli respondentai nurodė, kad dėl pagalbos labai specializuoti ir kvalifikuoti darbuotojai išlaikys savo gebėjimus ir plėtos naujus būdus, o tai labai svarbu norint nutraukti šiandien veikiančių branduolinių reaktorių eksploataciją. Jie taip pat pateikė pastabą dėl teigiamo poveikio, kurį dėl pagalbos pajustų tiekimo grandinės operatoriai.
- (127) Keli respondentai nurodė, kad JK įmonės labai pritartų įvairių energijos rūšių deriniui ir visų pirma palaikytų branduolinę, vėjo ir hidroenerziją. JK programa įmonėms, visų pirma stambiems elektros energijos vartotojams, būtų užtikrinta stabilesnė investicinė aplinka.
- (128) Keli respondentai nurodė, kad siūlomas mechanizmas, palyginti su dabar išskirtinai atsinaujinančiųjų energijos šaltinių srityje taikoma žaliųjų sertifikatų sistema, turi pranašumą dėl to, kad juo ribojamos per didelės kompensacijos.
- (129) Kelios šalys nurodė, kad valstybei tenka prievolė skatinti investuotojus įvairinti sprendimus, nes liberalizuotose rinkose negalima internalizuoti valstybės narės tiekimo saugumo naudos.
- (130) Viena šalis kritikavo Komisijos požiūrį, kad SDS pašalinama beveik visa rinkos rizika, nes daugelyje valstybių narių atsinaujinantiesiems energijos šaltiniams remti plačiai taikomi supirkimo tarifai, taigi nebūtų pagrindo branduolinei energijai taikyti kitokią tvarką.
- (131) Keli respondentai tvirtino, kad branduolinė technologija netausotų aplinkos, būtų baigtinė, o ne atsinaujinančioji, ir būtų labai brangi nepaisant to, kad tai yra brandi technologija, neturi mokymosi poveikio.

3.5. PASTABOS DĖL PRIEMONIŲ PROPORCINGUMO

- (132) Viena šalis pakomentavo, kad SDS tvarka mažinama rizika, nors NNBG atžvilgiu išlieka bazinė rizika, ir užkertamas kelias per didelėms kompensacijoms, nes mokama tik tada, kai orientacinė kaina yra mažesnė už vykdymo kainą. Be to, nuosavo kapitalo prieaugio pasidalijimo tvarka būtų apribotas per didelių kompensacijų mokėjimas ir NNBG nebūtų užtikrintas fiksuotas pajamų arba pelno lygis. Galiausiai, SDS būtų stabilizuotos kainos, taigi būtų geresnė investicinė aplinka.
- (133) Kelios šalys tvirtino, kad vykdymo kaina būtų lyginama su kitų mažo anglies dioksido kiekio technologijų kainomis, o ne dujų elektrinių sąnaudomis, ir būtų atsižvelgiama į būsimų, o ne esamų kainų lygį.

- (134) Kelios šalys paaiškino, kad SDS dėl HKC galiotų 35 metus, nors susitarimai dėl atsinaujinančiųjų energijos šaltinių sudaromi tik trumpesnės trukmės ir paprastai galioja ne ilgiau kaip 15 metų. Tačiau branduolinė elektrinė veiktų 60 metų, o atsinaujinančiųjų šaltinių įrenginiai – 20–25 metus, taigi jų eksploatacijos laikotarpio subsidijavimo dalis būtų mažesnė. SDS susitarimu Jungtinė Karalystė būtų apsaugota nuo didesnių statybos sąnaudų apmokėjimo.
- (135) Viena šalis pateikė sąnaudų vertinimą, iš kurio matyti, kad sąnaudos gerokai sumažėtų pastačius pirmą elektrinę, t. y. iki 60–75 GBP už MWh iki 2030 m. Ši šalis taip pat teigė, kad priemonės, apie kurią pranešta, vykdymo kaina pateks į jos analizėje nustatytas ribas, t. y. 85–100 GBP už MWh.
- (136) Kelios šalys pareiškė, kad dabar pigesnėmis laikoma tik nedaug technologijų, ir nė viena iš jų ateityje negalės užtikrinti didžiulio elektros energijos kiekio.
- (137) Kelios šalys nurodė, kad, atsižvelgus į atsinaujinančiųjų energijos šaltinių visos sistemos sąnaudas, branduolinė energija būtų gerokai pigesnis pasirinkimas esant vykdymo kainai, kurią nurodė JK.
- (138) Viena šalis teigė, kad Komisijos sprendimas SDS tipo priemonių netaikyti branduoliniams projektams gali turėti didžiulį poveikį Branduolinių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucijos (angl. *Nuclear Decommissioning Authority*, NDA) gebėjimui įgyvendinti sprendimą dėl plutonio civilinio naudojimo JK. Ta šalis taip pat teigė, kad dėl JK Vyriausybės mokesčių mokėtojams tenkanti su atliekomis susijusių sąnaudų našta yra minimali arba nedidelė.
- (139) Keli respondentai paaiškino, kad investicinė pagalba neišskaitoma iš veiklos pagalbos.
- (140) Vienas respondentas paaiškino, kad visi susitarimai ir bet kokie jų pakeitimai, galintys turėti poveikį finansavimui, arba praktinės su eksploatacijos nutraukimu, atliekų ir panaudoto kuro tvarkymu ir šalinimu susijusios priemonės turi būti prieinamos visuomenei, ir Parlamentas turi juos tikrinti. Šis respondentas taip pat paaiškino, kad pagrindinė informacija apie sąnaudų modeliavimą viešai neprieinama.
- (141) Kelios šalys išreiškė susirūpinimą, kad JK bendrovei NNBG gali teikti papildomą pagalbą, įskaitant pagalbą, kurios forma būtų branduolinės elektrinės operatorių atsakomybės ribojimo tvarka. Kelios šalys taip pat manė, kad technologijoms, kurios būtų alternatyvios branduolinėms technologijoms, tektų visa atsakomybė, nors branduolinei technologijai būtų taikoma ribotos atsakomybės tvarka.
- (142) Dar vienos rūšies pagalba, nurodyta kaip galbūt neįtraukta į pagalbą, apie kurią pranešta, būtų nepakankamas branduolinių atliekų tvarkymo ir šalinimo sąnaudų įvertinimas pagal atliekų perdavimo sutartį (JK ketina naujiems branduolinės elektrinės operatoriams nustatyti prievolę sudaryti šią sutartį). Panašiai, kelios šalys nurodė, kad tuo, jog tariamai nurodžius ne visas eksploatacijos nutraukimo sąnaudas, būtų pažeistas principas „teršėjas moka“.
- (143) Vienas respondentas, remdamasis patirtimi, susijusia su Europos suslėgtojo reaktoriaus (angl. *European Pressurised Reactor*, EPR) modeliais Suomijoje ir Prancūzijoje, išreiškė susirūpinimą dėl galimo sąnaudų perviršio.
- (144) Finansinė parama esamiems JK branduolinės elektrinės operatoriams jau būtų suteikta keliomis finansinėmis priemonėmis, įskaitant atsakomybės apribojimą, komercinės rizikos prisiėmimą, branduolinių atliekų šalinimo sąnaudų subsidijavimą ir apsaugos nuo teroristų išpuolių sąnaudų subsidijavimą.
- (145) Kelios šalys paaiškino, kad dėl pagalbos ekonominė rizika nuo įmonės bus perkelta mokesčių mokėtojams ir atsiras susaistymas, dėl kurio energijos kainos ateinančius 35 metus didės.
- (146) Kelios šalys tvirtino, kad vykdymo kaina yra per didelė, o HKC yra brangiausia kada nors pastatyta elektrinė. Dėl iškraipymų atsiras papildomų sąnaudų.
- (147) Viena šalis paaiškino, kad proporcingumo vertinimas negali būti galutinis, kol nepranešta apie visas pelno pasidalijimo ir sąnaudų atnaujinimo nuostatas.
- (148) Viena šalis teigė, kad vykdymo kaina būtų didesnė už Vokietijos mokamą sausumos vėjo energijos kainą.
- (149) Viena šalis paaiškino, jog būtų sąžininga manyti, kad nėra pagrįstų lūkesčių, kad EPR sąnaudos gerokai sumažėtų, jei būtų teikiama pagalba, ir kad minėtasis reaktorius negali būti laikomas besiformuojančia technologija.

- (150) Kelios šalys tvirtino, jog gali būti įrodyta, kad kelios besiformuojančios atsinaujinančiosios energijos technologijos bus ekonomiškai daug efektyvesnės negu HKC ir kad naujoje „Carbon Connect“ ataskaitoje ⁽¹⁾ apskaičiuota, kad grąža EDF ir kitiems HKC investuotojams bus daug didesnė nei įgyvendinant kitus projektus; manoma, kad nuosavo kapitalo grąža bus maždaug 19–21 %, ir tai daugiau negu tikėtina nuosavo kapitalo grąža įgyvendinant privačios finansinės iniciatyvos projektus. Taip pat, jeigu būtų atsižvelgta į viso draudimo nuo branduolinių nelaimių sąnaudas, ekonominiai argumentai branduolinės elektrinės naudai, palyginti su kitais mažo anglies dioksido kiekio šaltiniais, gerokai susilpnėtų. Galiausiai, naujoje JK Bendruomenių Rūmų Valstybinių sąskaitų komiteto ir Branduolinių elektrinių eksploatacijos nutraukimo institucijos ataskaitoje nurodyta, kad branduolinio paveldo sąnaudos yra didesnės negu 2,5 mlrd. GBP per metus arba 42 % viso Energetikos ir klimato kaitos departamento biudžeto.
- (151) Kelios šalys tvirtino, kad kyla pagrįstų įtarimų dėl per didelių kompensacijų.
- (152) Viena šalis apskaičiavo, kad jeigu 35 metų vykdymo kaina būtų perskaičiuota į 15 metų vykdymo kainos ekvivalentą, ji būtų maždaug 117 GBP už MWh 2012 m. realiąją vertę arba daugiau kaip 20 % didesnė už sausumos vėjo energijos ir 10–15 % didesnė už perdirbtos biomasės energijos kainą. Taip pat, galima manyti, kad sausumos vėjo sąnaudos iki 2023 m. dar mažėtų, nes vėjo elektrinės būtų plačiau diegiamos, taigi skirtumas būtų net dar didesnis.
- (153) Kelios šalys paaiškino, kad alternatyvių technologijų, visų pirma atsinaujinančiųjų, kainos ateityje greičiausiai mažės, taigi HKC projektui skirtos kompensacijos bus palyginti per didelės.
- (154) Viena šalis tvirtino, kad JK neieškojo rinkoje lygiaverčių pajėgumų ar produkcijos tam pačiam laikotarpiui. Suomijoje ir Prancūzijoje branduolinės elektrinės pagamintos elektros kainos yra 45–50 EUR už MWh. Finansų analitikų ataskaitose nurodyta, kad EDF nuosavo kapitalo metinė vidinė grąžos norma būtų 25–35 % Galiausiai, dėl SDS branduolinei elektrinei būtų lengviau gauti orientacinę kainą negu atsinaujinantiesiems energijos šaltiniams, o dėl apatinės anglies dioksido kainos ribos ir energijos gamybos pajėgumų rinkos derinio būtų remiamos investicijos į naują branduolinę elektrinę.

3.6. PASTABOS DĖL GALIMO KONKURENCIJOS IR VALSTYBIŲ NARIŲ TARPUSAVIO PREKYBOS IŠKRAIPYMO

- (155) Kalbant apie teigiamus atsakymus, kelios šalys tvirtino, kad priemonė neturės reikšmingo poveikio konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai, nes ja nebus daromas reikšmingas poveikis vartotojų gerovei ir nedidės mažmeninės kainos. Be to, bendrovę NNBG veiks rinkos jėgos ir ji turės konkuruoti didmeninėje elektros energijos rinkoje.
- (156) Kelios šalys tvirtino, kad visoms mažo anglies dioksido kiekio technologijoms turėtų būti sudarytos vienodos sąlygos, todėl naujos branduolinės elektrinės subsidijavimas derėtų su dabartine atsinaujinančiųjų energijos šaltinių rėmimo politika. Kelios šalys teigė, kad turėtų būti išsaugotas technologinis neutralumas, todėl branduolinė technologija neturėtų būti diskriminuojama.
- (157) Kelios šalys nurodė, kad priemonės negali išstumti investicijų į atsinaujinančiuosius energijos šaltinius, nes ir jiems taikomos SDS. Kelios šalys toliau tvirtino, kad, priešingai, pagalba paskatintų naujas investicijas į elektros energijos gamybos technologijas.
- (158) Viena šalis nurodė, jog tikimasi, kad HKC įrengtoji galia bus tik šiek tiek didesnė nei 3 GW, o visa JK rinka greitai pasieks 80 GW. Šiuo atžvilgiu pagalba sukeltas rinkos iškraipymas nebūtų reikšmingas (pavyzdžiui, 4 %).
- (159) Kelios šalys nurodė, kad naujos branduolinės elektrinės alternatyvomis nebūtų galima užtikrinti pakankamai aukšto lygio galios, kad tas alternatyvas būtų galima laikyti įgyvendinamomis galimybėmis. Visų pirma, nauda, gaunama dėl reagavimo į paklausą priemonių, negali būti laikoma neabejotina, energijos vartojimo efektyvumui užtikrinti reikėtų papildomos politikos, o jungiamosiomis linijomis būtų iš esmės padedama veiksmingai naudoti išteklius, bet tam pagrindinės kliūtys būtų politinės ir reguliavimo.
- (160) Keli respondentai tvirtino, kad priemonėmis bus iškraipyta konkurencija. Tai atsitiktų dėl to, kad alternatyvios technologijos būtų išstumtos ir visų pirma dėl to, kad būtų diskriminuojamos arba išstumiamos investicijos į atsinaujinančiųjų išteklių technologijas. Taip pat būtų iškraipyta prekyba vidaus rinkoje, nes importuotojai negalėtų konkuruoti su subsidijuojamomis branduolinės energijos kainomis, dėl kurių kitose valstybėse narėse atsirastų dirbtinis perteklius.
- (161) Vienas respondentas nurodė, kad pagalba iškraipytų esamų branduolinių elektrinių ir naujų branduolinių elektrinių konkurenciją, nes pastarosioms skiriama veiklos pagalba, o esamoms elektrinėms – ne. Dar viena šalis paaiškino, kad turi būti išsaugotas technologinis neutralumas, todėl branduolinė technologija neturėtų būti diskriminuojama.

⁽¹⁾ Leveque F ir Robertson A, *Future Electricity Series Part 3: Power from Nuclear* („Elektros energija ateityje. 3 serijos dalis. Branduolinė energija“), *Carbon Connect, Policy Connect*, Londonas, 2014 m.

- (162) Viena šalis nurodė, kad dėl branduolinės elektrinės subsidijavimo greičiausiai sumažėtų rinka, kurioje galėtų veikti atsinaujinančiosios energijos technologijos, ir visoje ES taptų sunkiau pagaminti elektros energiją naudojant atsinaujinančiuosius šaltinius.
- (163) Viena šalis kritikavo prof. R. Greeno ir dr. I. Staffello ekspertinį tyrimą, visų pirma dėl to, kad jų metodika netinka gerovės analizėms ar iškraipymo vertinimams atlikti; jų prielaidos netinkamos siekiant įvertinti, ar esama finansinio rinkos nepakankamumo; vidutinės svartinės kapitalo kainos egzogeniškumo prielaida yra nepagrįsta; o tyrime nekreipta dėmesio į mokymąsi, su anglies dioksidu susijusias išorines sąnaudas, tiekimo įvairovę ir įtaką rinkoje.
- (164) Viena šalis paaiškino, kad dėl pagalbos kitų energijos technologijų ir branduolinės technologijos visų sąnaudų balansas sutriktų vartotojų nenaudai, o mokesčių sumos gerokai padidėtų. Be to, EDF užimtų vyraujančią poziciją Didžiosios Britanijos energijos rinkoje, visų pirma, jeigu būtų leista pratęsti esamų branduolinių elektrinių ekonominį gyvavimo laiką.
- (165) Viena šalis nurodė, kad apmokant SDS skirtumus pagal pagamintą produkciją gali būti iškraipyta rinka, nes elektros energiją energijos gamintojai gali parduoti net neįgiamomis kainomis ir naudotis SDS teigiamoms pajamoms gauti.
- (166) Viena šalis tvirtino, kad dėl pagalbos masto kiltų pavojus investicijoms į būsimas jungiamąsias linijas, įskaitant Škotijos ir Islandijos (geoterminė elektros energija), taip pat Anglijos ir Šiaurės šalių jungiamąsias linijas (geoterminė, vėjo, potvynių elektros energija).

3.7. PASTABOS DĖL KREDITO GARANTIJOS

- (167) Keli respondentai nurodė, kad negalima paneigti per didelės kompensacijos, nes į pagalbos paketą, be SDS, įtraukta ir kredito garantija.

3.8. KITOS PASTABOS

- (168) Keli respondentai paminėjo šernus, kurie 2013 m. kovo mėn., praėjus 27 metams nuo Černobylio avarijos, buvo labai radioaktyvūs. Keli respondentai paprašė surengti antrąją konsultaciją, kai priemonė, apie kurią pranešta, bus užbaigta rengti.
- (169) Keli respondentai nurodė, kad JK Vyriausybė priešrinkiminėje programoje pažadėjo, kad branduolinė energija nebus subsidijuojama.
- (170) Viena šalis nurodė, kad JK, norėdama planuoti ir apskaičiuoti sąnaudas, ir toliau kliaunasi tuo, ką vadina sėkmingu su nauja statyba susijusių procesų užbaigimu, tačiau ignoruoja didžiules abejones dėl geologinio šalinimo įrenginių vietos išrinkimo, įrengimo ir eksploatavimo. Ši šalis taip pat kritikavo dabartinius JK pasiūlymus dėl branduolinių atliekų tvarkymo ir šalinimo.

4. JUNG TINĖS KARALYSTĖS PASTABOS

- (171) JK savo atsakymą dėl sprendimo pradėti tyrimo procedūrą atsiuntė 2014 m. sausio 31 d. Savo atsakyme JK pateikė kelias analizes, įskaitant šias:
- Energetikos ir klimato kaitos departamento atliktą modeliavimą ir priešingos padėties scenarijus;
  - Oxera* parengtą rinkos nepakankamumo, konkurencijos proporcingumo ir galimo iškraipymo ataskaitą;
  - Pöyry* atliktą galimo vidaus rinkos iškraipymo ir naujos branduolinės elektrinės alternatyvų tyrimą;
  - Redpoint* ataskaitą apie JK elektros energijos sektoriaus raidą;
  - išlaidų nustatymo ir patikrinimo proceso aprašymą, kurį rengiant dalyvavo KPMG ir *LeighFisher*;
  - KPMG parengtą ataskaitą apie galimą konkurencijos iškraipymą;
  - gražos normos lyginamąją analizę.

(172) Atsakydama JK apskritai pakartoja tą pačią poziciją, kurią išdėstė pranešime. Visų pirma, nauja branduolinė elektrinė būtų svarbi JK energijos rūšių derinio dalis, padėsianti užtikrinti saugų ir įvairų mažo anglies dioksido kiekio elektros energijos tiekimą įperkama kaina.

(173) JK argumentai bus išsamiau išdėstyti toliau.

4.1 PASTABOS DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS IR VESP BUVIMO

(174) JK tvirtino, kad priemonė, apie kurią pranešta, nėra valstybės pagalba pagal sprendime *Altmark* nustatytus kriterijus SDS atžvilgiu ir pagal pranešimą dėl garantijų ⁽¹⁾ garantijos atžvilgiu. JK toliau teigė, kad kitu atveju pagalba būtų suderinama pagal VESP sistemą ⁽²⁾. Jeigu šio kriterijaus nebūtų laikomasi, pagalba būtų suderinama pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

(175) Kalbant apie sprendime *Altmark* nustatytą pirmą sąlygą, t. y. teikiama visuotinės ekonominės svarbos paslauga (VESP), JK valdžios institucijos tvirtina, kad HKC statyba per konkretų laikotarpį ir jos eksploatavimas pagal SDS yra VESP siekiant JK Vyriausybės visuotinės svarbos tikslo.

(176) JK valdžios institucijos paaiškina VESP apibrėžtį. VESP tariamai yra investicijų į naujos kartos branduolinės energijos gamybos pajėgumus per konkretų terminą užtikrinimas. Turimomis žiniomis nė vienas privatus investuotojas, veikiantis esamomis rinkos sąlygomis, neinvestuotų į naujos kartos branduolinę elektrinę per SDS nustatytą laikotarpį. JK valdžios institucijos tvirtina, kad esama svarbaus rinkos nepakankamumo, susijusio su naujos branduolinės elektrinės statyba, taigi būtų pateisinama nustatyti VESP.

(177) Pasak JK valdžios institucijų, Elektros energijos direktyvoje ⁽³⁾ pripažįstama, kad pagal 3 straipsnio 2 dalį viešųjų paslaugų įpareigojimais gali būti nustatyti dėl poreikio užtikrinti ilgalaikius pajėgumus, kad būtų galima užtikrinti tiekimo saugumą. Manoma, kad nėra priežasties riboti šio viešųjų paslaugų įpareigojimų, susijusių su rezerviniais energijos gamybos pajėgumais, pagrindą. Tariamai, kad HKC prisidės prie JK ilgalaikio planavimo, susijusio su tiekimo saugumu, nes bus užtikrintas didelis ilgalaikis energijos gamybos pajėgumas, kaip nustatyta Elektros energijos direktyvos 3 straipsnio 2 dalyje, būtent pagal SDS išmokos skirtumui padengti bus mokamos 35 metus. Tai, kad HKC pradės veikti galbūt nepakankamai laiku, kad būtų galima išspręsti problemas, kylančias dėl galimo žemo pajėgumų lygio iki 2020 m., nebūtų lemiamas veiksnys atsižvelgiant į visuotinės svarbos tikslo ilgalaikiškumą, palyginti su trumpalaikiškumu. Manoma, jog, tai, kad JK gali susidurti su nepakankamų pajėgumų problema dar nepradėjus veikti HKC elektrinei, nekenkia projekto loginiam pagrindui. Be to, be papildomos intervencijos, JK ir toliau susidurtų su nepakankamų pajėgumų problema visą šio amžiaus trečiąjį dešimtmetį ir vėliau, ir reikėtų nustatyti energijos rūšių derinį šioms problemoms nuolat spręsti.

(178) Tariamai, kad investicijomis į naujus branduolinės energijos gamybos pajėgumus, kurie turi būti sukurti ir pradėti veikti iki nustatyto termino, ir eksploatavimu pagal SDS siekiama bendrojo arba visuotinio tikslo, kurį galima pavadinti VESP, nes naujais pajėgumais būtų labai padedama ilgam užtikrinti JK mažo anglies dioksido kiekio elektros energijos tiekimo saugumą. Pasak JK Vyriausybės, įprastomis rinkos sąlygomis veikiančios įmonės per laikotarpį, kurio pakaktų JK visuotinės svarbos tikslui pasiekti, neužtikrintų naujų bazinės apkrovos pajėgumų ir nesiimtų būtent branduolinės elektrinės projektų.

(179) JK valdžios institucijos teigia, kad SDS turi būti vertinama kaip priemonė, kuria bendrovei NNBG nustatomi konkretūs viešosios paslaugos įpareigojimais. Tikslai pagal VESP sistemą teikiamos viešosios paslaugos išipareigojimo apibrėžtis ir privalomasis pobūdis atsiranda iš griežtų sąlygų, kuriomis siekiama užtikrinti, kad NNBG laikytųsi nustatyto termino, derinio ir to, kad kai NNBG pradės statybas, nebeturės galimybių pasitraukti, nes bus patyrusi labai didelių negrįžtamųjų sąnaudų.

(180) Kalbant apie antrą sprendime *Altmark* nustatytą sąlygą, JK valdžios institucijos teigia, kad dėl orientacinės kainos apskaičiavimo parametru ir galimo vykdymo kainos tikslinimo iš principo susitarta ir tai bus objektyviai ir skaidriai nustatyta SDS prieš jam įsigaliojant.

⁽¹⁾ Komisijos pranešimas dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai (OL C 155, 2008 6 20, p. 10).

⁽²⁾ Komisijos komunikatas „Europos Sąjungos bendrosios nuostatos dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma“ (OL C 8, 2012 1 11, p. 15).

⁽³⁾ Direktyva 2009/72/EB.

- (181) Kalbant apie trečią sprendime *Altmark* nustatytą sąlygą, JK valdžios institucijos tvirtina, kad remiantis teismų praktika, atsižvelgiant į tai, kad valstybė narė gali savo nuožiūra apibrėžti VESP misiją ir įgyvendinimo sąlygas, Komisijos vykdomos kontrolės, susijusios su kompensavimo pagal sprendime *Altmark* nustatytą trečią sąlygą būtinumu ir proporcingumu, aprėptis yra ribota, t. y. ji apima tik akivaizdžias klaidas ⁽¹⁾. JK valdžios institucijos mano, kad priemonė yra proporcinga ir kad SDS mechanizmu savaime iki minimumo sumažinamas valstybės paramos lygis, nes išmoka skirtumui padengti mokama tik tada, kai orientacinė kaina yra mažesnė už vykdymo kainą, o kita šalis išmoką skirtumui padengti moka tada, kai rinkos orientacinė kaina yra didesnė už vykdymo kainą. SDS bus nustatyta keletas apsaugos nuo per didelių kompensacijų priemonių.
- (182) Nurodydamos ketvirtą sprendime *Altmark* nustatytą sąlygą, JK valdžios institucijos mano, kad šis kriterijus nustatytas siekiant užtikrinti, kad už VESP teikimą mokama kompensacija atitiktų tai, kas rinkoje būtų įprasta teikiant tokią paslaugą. Tariama, jog šiuo atveju dėl to, kad nėra tinkamo lyginamojo standarto, neturėtų būti negalima taikyti ketvirtosios sprendime *Altmark* nustatytos sąlygos. Komisija tariamai turėtų vertinti pranašumo buvimą remdamasi objektyviais ir patikrinamais elementais, kurių šiuo atveju yra. JK valdžios institucijos mano, kad išorės konsultantų atlikto sąnaudų nustatymo ir patikrinimo darbo, kuriuo siekta užtikrinti, kad bendrovės NNBG sąnaudų sąmatos, susijusios su VESP teikimu, būtų pagrįstos, turėtų pakakti, kad būtų laikoma, jog sprendime *Altmark* nustatyta ketvirtoji sąlyga yra įvykdyta.
- (183) Kalbant apie kredito garantiją, JK valdžios institucijos laikosi nuomonės, kad ji įmonei nesuteiks pranašumo, nes garantija bus teikiama komercinėmis sąlygomis ir laikantis rinkos ekonomikos investuotojo principo (toliau – REIP). JK Vyriausybė mano, kad kredito garantija ir SDS sąlygomis siekiama skirtingų tikslų. SDS tikslas būtų nustatyti ilgalaikę sutartinę tvarką didmeninės rinkos kainų, priklausančių nuo pagrindinio turto rezultatų, neapibrėžtumui sumažinti. Kredito garantija, kaip ir finansų draudimo įmonių teikiamomis komercinėmis kredito garantijomis, būtų platesniu mastu sudarytos sąlygos patekti į ilgalaikės skolos kapitalo rinkas. Kredito garantijos kainodara ir patvirtinimas labai priklauso nuo viso pagrindinio projekto, įskaitant SDS sąlygas, rizikos. Tačiau priešingu atveju taip nebūtų: kadangi buvo suteikta garantija, užuot keitus projekto rizikos pobūdį, rizika perskirstoma skolos investuotojams ir garantui. JK Vyriausybė nemano, kad projekto bendrovė gautų papildomą paramą SDS papildžius kredito garantija.
- (184) Kalbant apie valstybės sekretoriaus susitarimą dėl kompensacijos sustabdymo dėl politinių priežasčių atveju, JK tvirtina, kad visuose SDS bus nustatytos nuostatos dėl kompensacijų investuotojams, jeigu įvyktų „reikalavimus atitinkantis sustabdymo įvykis“, pavyzdžiui, būtų padaryta įstatymų pakeitimų, dėl kurių būtų galutinai sustabdyta visa elektrinė (atsižvelgiant į technologiją) arba JK Vyriausybė atsisakytų leisti vėl eksploatuoti elektrinę praėjus nurodytam laikotarpiui po jos sustabdymo. Tiesioginis valstybės sekretoriaus ir NNBG investuotojų susitarimas yra papildomas ir atskiras susitarimas, kuris turėtų būti finansinio stabilumo stiprinimo priemonė, susijusi su reikalavimus atitinkančio sustabdymo įvykio nuostatomis. Susitarimu užtikrinama, kad tuo atveju, kai elektrinė sustabdoma dėl politinių priežasčių, o kita susitarimo šalis NNBG investuotojams nesumoka kompensacijos, susitartą kompensaciją investuotojams sumokėtų valstybės sekretorius. Susitarime nenustatyta papildomų kompensacijų išmokų NNBG ar jos investuotojams.
- (185) JK valdžios institucijos toliau tvirtina, kad susitarimas buvo būtinas, nes branduolinė energija yra susijusi su tam tikra elektrinės sustabdymo dėl politinių priežasčių rizika.
- (186) JK valdžios institucijos tvirtina, kad neketina kiekvieno SDS susitarimo papildyti valstybės sekretoriaus susitarimu, nes tai turėtų būti daroma kiekvienu atskiru atveju remiantis konkrečiu projektu. Tačiau jos tvirtina, jog yra galimybė, kad tiesioginio susitarimo loginis pagrindas galėtų būti taikomas kitiems projektams, įskaitant kitas technologijas, ypač kai projektai yra labai stambūs, priešaringi ir (arba) kai nustatyta panaši tvarka, susijusi su eksploatacijos nutraukimu.
- (187) Pasak JK valdžios institucijų, kompensacijos išmokomis būtų veiksmingai siekiama atkurti pradinę NNBG investuotojų padėtį, ir jos neturėtų būti laikomos valstybės pagalba.
- (188) JK valdžios institucijos toliau tvirtina, kad jeigu priemonė būtų valstybės pagalba, VESP sistemoje ji būtų suderinama su vidaus rinka.
- (189) Tariama, kad investicijos į naujos kartos branduolinės energijos gamybos pajėgumus, kurie turi būti sukurti ir pradėti veikti iki nustatyto termino, ir eksploatavimas pagal 35 metų investicijų susitarimą dėl išmokos skirtumui padengti yra VESP. Dar daugiau, į SDS nuostatas įtraukti būtini įpareigojimo nustatymo elementai ir nustatyti atitinkami viešosios paslaugos įsipareigojimai ir kompensavimo dydžiai.

⁽¹⁾ 2005 m. birželio 15 d. Sprendimo *Fred Olsen prieš Komisiją*, T-17/02, Rink. p. II-2031, 216 punktą ir 2008 m. vasario 12 d. Sprendimo *BUPA ir kiti prieš Komisiją*, T-289/03, Rink. p. II-81, 166 ir 220 punktai.

- (190) Tariamai, kad nustatytas 35 metų įpareigojimo laikotarpis (tai – išmokų skirtumui padengti skirtas laikotarpis) yra trumpesnis negu visas HKC nuvertėjimo laikotarpis, t. y. 60 metų; įpareigojimo laikotarpis yra pagrįstas atsižvelgiant į šią VESP.
- (191) Kalbant apie viešųjų pirkimų reikalavimus, JK Vyriausybė tvirtina, kad Komisija turėtų manyti, kad atrankos ir derybų procesas yra tvarkingas, kol tyrimu nenustatoma, kad procese būtų trūkumų. JK mano, kad Europos Parlamentas oir Tarybos direktyvoje 2004/17 ⁽¹⁾ arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/18 ⁽²⁾ dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo nustatytos viešųjų pirkimų taisyklės šiai priemonei nebūtų taikomos, nes ši priemonė nesusijusi su jokiais darbų, prekių ir paslaugų viešaisiais pirkimais, kurie būtų vykdomi JK Vyriausybės arba bet kurios įstaigos, kaip nustatyta šiose direktyvose, naudai. Tariamai, dėl tų pačių priežasčių JK Vyriausybė mano, kad Elektros energijos direktyvos 8 straipsnis neturėtų būti taikomas priemonei, apie kurią pranešta. Nepaisant to, JK valdžios institucijos teigia, kad procedūros, kurių ligi šiol laikėsi JK Vyriausybė siekdama nustatyti tinkamus investuotojus pagal elektros energijos rinkos reformos programą, buvo pagrįstos aiškia, skaidria ir nediskriminacine sistema, skaidrumu ir nediskriminavimu, kurie prilygsta viešųjų pirkimų procedūrai. Be to, tariama, kad dėl išsamių susitarimo, tokio, koks turėtų būti pasirašyta dėl HKC, sąlygų turėtų būtų deramasi individualiai, siekiant atspindėti konkrečios investicijos ypatybes.
- (192) Kalbant apie diskriminaciją, turimomis žiniomis, jeigu JK Vyriausybė būtų įpareigojusi kitą įmonę teikti tą pačią VESP, susijusią su naujos branduolinės elektros energijos gamybos pajėgumais, ji būtų užtikrinusi, kad orientacinei ir vykdymo kainoms apskaičiuoti būtų taikyta ta pati metodika. Tačiau tikslis kiekvienos investicijų susitarimo sąlygos gali skirtis dėl unikalių produkto ypatybių. Nepaisant to, tokie galimi pakeitimai būtų objektyviai motyvuoti ir nebūtų diskriminaciniai.
- (193) Kalbant apie reikalavimus, susijusius su kompensavimu, JK valdžios institucijos teigia, kad vykdymo kaina buvo apskaičiuota remiantis NNBG numatytomis statybos ir eksploatavimo sąnaudomis, įskaitant negarantuotą pagrįstą pelną, o NNBG sąnaudos buvo įrodytos ir nepriklausomai patikrintos.
- (194) JK valdžios institucijos mano, kad priemonės atžvilgiu nereikės jokių papildomų reikalavimų, nes ji nėra kuris nors atvejis, nustatytas VESP sistemoje, ir, tariama, nėra priežasčių daryti išvados, kad dėl priemonės vidaus rinkoje bus labai iškraipyta konkurencija arba padarytas tokio masto poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai. Turimomis žiniomis panašios paslaugos, kurios konkuruotų su VESP, neteikiamos, ir nesitikima, kad artimoje ateityje tokias paslaugas teiktų privatusis sektorius. Tariamai, kad Komisija ankstesniame sprendime pripažino, kad viešojo parama elektros sektoriui geografiškai izoliuotoje šalyje (Airijoje), turinčioje ribotas jungiamąsias linijas su kitais elektros energijos tinklais, turi nedidelį poveikį prekybai ir, ją skyrus, nebus prieštaraujama Bendrijos interesams ⁽³⁾. Tą patį tariamai galima pasakyti ir apie JK elektros energijos sektorį.
- (195) Papildomos JK valdžios institucijų pateiktos pastabos:
- JK valdžios institucijos keliose pateiktose medžiagos dalyse aiškiai nurodo, kad priemonės tikslas – paskatinti arba suteikti galimybių investuoti į mažo anglies dioksido kiekio elektros energijos gamybą, visų pirma į naują branduolinę elektrinę;
  - SDS dėl HKC siekiama kuo veiksmingiau pašalinti projektui kylančias kliūtis, įskaitant apsaugą nuo tam tikros rizikos, pirmiausia susijusios su būsimų elektros energijos kainų neapibrėžtumu;
  - yra daug galimybių, kad NNBG sąnaudos gali būti didesnės negu tikimasi arba kad jos pajamos gali būti mažesnės negu tikimasi (pavyzdžiui, jeigu ji nepasieks planuoto elektros energijos gamybos lygio arba jeigu jos elektros energijos pardavimo kainos būtų mažesnės negu rinkos orientacinė kaina);
  - NNBG galės savo elektros energiją parduoti rinkoje pagal neatidėliotinus arba sutartinius sandorius. Reikalavimo, kad NNBG prekiautų tik neatidėliotinų sandorių rinkoje, nenustatyta.

4.2. PASTABOS DĖL BENDROS SVARBOS TIKSLŲ

- (196) JK teigia siekianti bendrų ES tikslų mažinti anglies dioksido kiekį, užtikrinti tiekimo saugumą ir įvairovę mažiausia kaina ir kad jai, kaip ir kitoms valstybėms narėms, tai yra sudėtinga.

⁽¹⁾ 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/17/EB dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo (OL L 134, 2004 4 30, p. 1).

⁽²⁾ 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 134, 2004 4 30, p. 114).

⁽³⁾ Žr. 2001 m. spalio 30 d. Komisijos sprendimo dėl Airijai suteiktos valstybės pagalbos Nr. 6/A/2001, C(2001)3265 *fin*, 56 konstatuojamąją dalį.

- (197) JK nurodo, kad energijos vartojimo efektyvumas, reagavimas į paklausą, jungiamosios linijos ir geriau veikiančios elektros energijos balansavimo rinkos – svarbu, bet vien tuo nepavyks pasiekti tų tikslų, nors šios priemonės ir yra diegiamos. Kartu JK tvirtina, kad kompetenciją nustatyti energijos rūšių derinius turi valstybės narės ir kad ji nusprendė į savo energijos rūšių derinį įtraukti branduolinę energiją.
- (198) Branduolinė elektrinė padėtų pasiekti tikslą mažinti anglies dioksido kiekį, nes tai – mažo anglies dioksido kiekio technologija, o iš JK vertinimo rezultatų matyti, kad tai viena iš ekonomiškai efektyviausio būdo sumažinti anglies dioksido kiekį dalių, kartu su atsinaujinančiais energijos šaltiniais ir energijos gamybos įrenginiais, turinčiais anglies dioksido surinkimo ir saugojimo įrangą.
- (199) Kliautis tik kitomis technologijomis būtų rizikinga. Visų pirma, JK apskaičiavo, kad, neturint branduolinės elektrinės, paklausai tokiu pat mastu patenkinti jai reikėtų 14 GW sausumos vėjo, 11 GW jūros vėjo arba 5 GW kombinuoto ciklo dujų turbininių elektrinių ⁽¹⁾, be jau turimų arba dabar planuojamų gamybos pajėgumų.
- (200) JK taip pat mano, kad, siekiant patikimos ir subalansuotos elektros energijos sistemos, reikia įvairaus energijos gamybos derinio.
- (201) Galiausiai JK teigia, kad jos branduolinės energijos politika nuosekliai siekiama Euratomo sutartyje nustatyto bendros svarbos tikslo.

4.3. PASTABOS DĖL RINKOS NEPAKANKAMUMO IR VALSTYBĖS INTERVENCIJOS POREIKIO

- (202) JK teigia, kad elektros energijos gamybai, konkrečiau – mažo anglies dioksido kiekio elektros energijos gamybai, ir būtent naujai branduolinės energijos gamybai poveikį daro rinkos nepakankamumo problemų derinys.
- (203) Visų pirma, JK nurodo šias rinkos nepakankamumo problemas, apskritai būdingas elektros energijos rinkoms:
- liekamojo anglies dioksido išorinis poveikis. Dabartinė politika (įskaitant apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (toliau – ATLPS) dėl mažos anglies dioksido apyvartinio taršos leidimo kainos) nebūtų užtikrintas pakankamas ilgalaikis apibrėžtumas arba pakankamai stiprūs kainų signalai, kad būtų galima visiškai internalizuoti neigiamą išorinį poveikį, būdingą elektros energijos gamybai (t. y. tai, kad kartu išmetami anglies dioksido teršalai), taigi būtų sunku sudaryti sąlygas investicijoms į naują branduolinę elektrinę;
  - teigiamas išorinis poveikis, dėl kurio rinkoje nepakankamai užtikrinamas tiekimo saugumas ir įvairovė. Turima elektros energija turėtų viešosios gėrybės ypatybių, tai nulėmė neteisingą stygiaus kainodarą ir galiausiai būtų prarasta lėšų, t. y. būtų nepakankamai užtikrinama elektros energijos gamyba ir tiekimo saugumas. Taip yra dėl to, kad priimant sprendimus dėl privataus investavimo į elektros energijos gamybą nebūtų atsižvelgiama nei į galimo elektros energijos tiekimo nutraukimo socialines sąnaudas, nei į turimų elektros energijos gamybos pajėgumų poveikį tinklui ir kitiems tinklo vartotojams, taigi atskirų technologijų taikymo rizika ir nauda neatitiktų socialiai optimalaus lygio, be abejonės, dujos būtų apdraustos nuo rizikos, o visos kitos technologijos nukentėtų, ir galiausiai atsirastų mažesnė pasiūlos įvairovė;
  - nepakankamai skatinama siekti naudos mokantis diegiant naujas ir nepakankamai išplėtotas technologijas. Dėl to būtų per mažai investuojama į pirmas atitinkamo pobūdžio ir naujas technologijas;
  - finansinis rinkos nepakankamumas, dėl kurio ribojamos lėšos, kurias būtų galima skirti energetikos infrastruktūros projektams. Nebūtų lėšų branduolinės energijos gamybos projektams, nes rizikos perdavimo rinkos būtų nepakankamos ir nebūtų priemonių nuo tokios rizikos apsidrausti. Ilgalaiškės elektros energijos tiekimo sutartys būtų trumpesnės trukmės palyginti su investicijų lygiu, kainų svyravimas būtų labai didelis, o ilgalaikėms kainos prognozėms būtų būdingas didelis neapibrėžtumas.
- (204) JK taip pat teigia, kad yra kitų tam tikrų rinkos nepakankamumo problemų, visų pirma branduolinės energijos srityje, ir dėl to didėja kliūtys investicijoms į šią technologiją:
- politinės rizikos poveikis ir
  - neapdraustas elektros energijos kainų rizikos poveikis, ir tai būtų ryškesnis platesnio pobūdžio rinkos nepakankamumas, pabrėžtas d punkte, kurį lemia tai, kad reikia labai didelių investicijų į branduolinės energijos gamybą.

⁽¹⁾ Kombinuoto ciklo dujų turbininės elektrinės arba KCDT – šiuolaikinė dujinė energijos gamybos technologija.

- (205) JK nurodo, kad šios rinkos nepakankamumo problemos nėra grynai teorinės, ir tai galėtų įrodyti faktas, kad nuo rinkos liberalizavimo JK nebuvo jokių naujų investicijų į branduolines elektrines.
- (206) JK teigia, kad modeliavimas, paminėtas sprendime pradėti tyrimo procedūrą ir, visų pirma, *Redpoint* ir JK Energetikos ir klimato kaitos departamento (angl. *Department for Energy and Climate Change*, DECC) ataskaitose, kuriose nurodyta, kad nauja branduolinė elektrinė pradės veikti iki 2027 arba 2030 m., yra nepatikimas.
- (207) JK atnaujina savo modeliavimą įtraukdama naujesnius duomenis, iš kurių matyti, kad naujos branduolinės elektrinės komercinė veikla bus pradėta ne anksčiau kaip 2032 m., o galbūt elektrinė nepradės veikti iki 2050 m. JK pabrėžia, kad modeliuojant tikrovė neišvengiamai supaprastinama ir nebelieka galimybių atsižvelgti į visą riziką ir neapibrėžtumą, su kuriais investuotojai susiduria tikrame pasaulyje.
- (208) JK daro išvadą, kad klientai vien rinkos jėgomis reikštų rizikuoti, kad nauja branduolinė elektrinė galės padėti siekti JK tikslų keleriais metais vėliau ir galbūt didesnėmis sąnaudomis. NET trumpas trejų ar ketverių metų vėlavimas reikštų žalą gerovei, kuri JK skaičiavimu yra iki 30 mlrd. GBP.
- (209) Galiausiai, JK abejoja, kad kiti projektai panašiose rinkose būtų įgyvendinami be tam tikros valstybės intervencijos ar paramos.

4.4. PASTABOS DĖL PRIEMONIŲ TINKAMUMO IR SKATINAMOJO POVEIKIO

- (210) Atsakydama į sprendimą pradėti tyrimo procedūrą, JK laikosi nuomonės, kad SDS yra tinkamiausia priemonė investicijoms į naują mažo anglies dioksido kiekio elektros energijos gamybą, konkrečiai – į naują branduolinę elektrinę, skatinti.
- (211) Susitarimu dėl skirtumų būtų panaikintas negebėjimas veiksmingai dalytis kainų svyravimo rizika arba ją perduoti dėl nepakankamų rizikos perdavimo rinkų ir dėl to, kad rinkoje nėra tinkamų rizikos draudimo priemonių. SDS būtų sumažinta neapdraustų didmeninės kainos svyravimų rizika, nes būtų sumažintas pagamintos elektros energijos padavimo kainos, kurią gautų NNBG, neapibrėžtumas. Taigi SDS užtikrinama, kad investavus būtų gauta priimtino dydžio graža.
- (212) JK nurodo, kad SDS būtų sprendžiamos rinkos nepakankamumo problemos, išryškėjančios nustatant mažesnę kainą vartotojams, palyginti su alternatyviomis priemonėmis, pavyzdžiui, standartinė fiksuota priemoka, nes nustatoma viršutinė kainų riba ir dėl to sumažinama valstybės pagalba, kai didmeninės kainos yra didesnės už vykdymo kainą. Kadangi pagal fiksuotos supirkimo priemokos tvarką būtų mokama ta pati suma už kiekvieną elektros energijos vienetą, neatsižvelgiant į didmeninės kainos dydį, SDS būtų mažinama per didelės kompensacijos rizika tais atvejais, kai didmeninė kaina būtų didelė.
- (213) JK taip pat pabrėžia, kad SDS būtų rinkos priemonė, nes ja reikalaujama, kad pagalbos gavėjas vyraujančiomis didmeninėmis kainomis prekiautų rinkoje. Todėl būtų išsaugotos komercinės paskatos bendrovei NNBG parduoti savo elektros energiją nuosekliai atsižvelgiant į standartinį rinkos veikimą. Visų pirma, jeigu NNBG nukryptų nuo orientacinės kainos, pavyzdžiui, elektros energiją parduodama mažesne negu orientacinė kaina, sumažėtų jos pajamos, nes išmoka skirtumui padengti būtų apskaičiuota remiantis orientacine kaina. Kiti rinkos dalyviai pagalbos gavėjams vis tiek darytų tam tikro laipsnio konkurencinį spaudimą.
- (214) JK Vyriausybė taip pat laikosi nuomonės, kad SDS ir kredito garantijos derinys yra tinkama priemonė.
- (215) JK požiūriu, kredito garantija pati savaime nesumažins investuotojų netikrumo dėl būsimų didmeninių kainų, todėl, JK manymu, reikės didesnės pagalbos, taigi ir vartotojams bus nustatyta didesnė kaina. Kredito garantija būtų siekiama šalinti sunkumus, kurių atsiranda siekiant kapitalo rinkose pasiskolinti didelį kiekį lėšų, reikalingų investicijoms į naują branduolinę elektrinę.
- (216) Kredito garantija nuosavo kapitalo turėtojams nebūtų suteikta papildoma apsauga nuo su projektu susijusios rizikos, palyginti su tuo, ką greičiausiai galėtų pasiūlyti rinka, taigi kredito garantija nepadedama spręsti problemos, susijusios su poreikiu rasti nuosavo kapitalo investuotojų. Investuotojai nebūtų pasirengę skirti labai didelių pinigų sumų – ir nuosavo kapitalo, ir sąlyginio nuosavo kapitalo, – jeigu SDS jiems nebūtų užtikrintos pajamos.
- (217) Galiausiai, JK nurodė, kad HKC projektas atitinkamame diskusijų etape buvo vienintelis branduolinės elektrinės projektas JK, taigi būtų buvę nepraktiška rengti tikrą konkurencinį procesą.

4.5. PASTABOS DĖL PRIEMONIŲ PROPORCINGUMO

- (218) Savo atsakyme JK laikėsi nuomonės, kad vykdymo kaina buvo nustatyta žemiausio lygio, kuriuo gali būti skatinamos reikalingos investicijos, ir laikantis griežto sąnaudų nustatymo ir patikrinimo proceso, atlikus su HKC projektu susijusios gražos dydžio, kuris būtų priimtinas investuotojams, vertinimą ir surengus ne vienas sudėtingas derybas su EDF.
- (219) JK tvirtino, kad pagal SDS investuotojams į HKC tektų nemaža rizika, visų pirma statybos sąnaudų rizika, taip pat tam tikra eksploatavimo rizika ir rizika, susijusi su turimu energijos kiekiu. Investuotojams tektų statybos sąnaudų perviršio ir vėlavimo rizika, nes apmokėjimas pagal SDS bus pradėtas, kai elektra bus parduota, t. y. kai elektrinė bus pradėta eksploatuoti. Jeigu NNBG nepastatytų elektrinės per iš anksto nustatytus tikslinius perdavimo eksploatuoti laikotarpius, jai taip pat kiltų SDS trukmės, skaičiuojamos nuo tos dienos, sutrumpinimo rizika. Jeigu statyba nebūtų užbaigta iki galutinės datos, JK turėtų teisę vienašališkai nutraukti SDS.
- (220) Be to, kredito garantija vis tiek būtų reikalaujama, kad investuotojai projektui ir sąnaudų perviršiui padengti skirtų didelį nuosavą kapitalą, ir nuosavas kapitalas nebūtų garantija apsaugotas nuo tokios rizikos.
- (221) Vykdymo kainos dydis būtų apskaičiuotas remiantis tikėtinomis su projektu susijusiomis NNBG sąnaudomis, numatant priimtina pelną. Tačiau JK teigia, kad sąnaudos gali būti didesnės arba pajamos – mažesnės, taigi NNBG kiltų ir pelno rizika.
- (222) JK nurodo, kad SDS teikiama apsauga nuo per didelės kompensacijos, nes jeigu didmeninės rinkos kainos būtų didesnės negu vykdymo kaina, energijos gamintojai turėtų mokėti tiekėjams. JK taip pat nurodo daugiau apsaugos nuo per didelės kompensacijos priemonių, t. y. statybos pelno ir nuosavo kapitalo prieaugio pasidalijimas, kuriuo taip pat būtų užtikrinta, kad bet kokia NNBG sėkme reikėtų dalytis su tiekėjais ir, galiausiai, vartotojais, kartu NNBG paliekant pakankamų paskatų siekti tos sėkmės. Tačiau bet kokią nesėkmę tektų prisiimti vien NNBG.
- (223) JK teigia, kad būsimas vykdymo kainos patikslinimas, pavyzdžiui, dėl RAIP ir veiklos sąnaudų atnaujinimo, būtų taikomas tik ribotomis ir iš anksto nustatytomis aplinkybėmis ir būtų susijęs tik su atrinktomis sąnaudomis. Veiklos sąnaudų atnaujinimas taip pat veiktų kaip per didelės kompensacijos apribojimas, nes vykdymo kaina būtų patikslinta žemyn, jeigu pasirodytų, kad sąnaudos yra mažesnės negu buvo apskaičiuota.
- (224) JK pakartojo savo nuomonę, kad garantija bus teikiama komercinėmis sąlygomis, taigi nebus susijusi su valstybės pagalba.

4.6. PASTABOS DĖL GALIMO KONKURENCIJOS IR VALSTYBIŲ NARIŲ TARPUSAVIO PREKYBOS IŠKRAIPYMO

- (225) JK teigė, kad SDS nedaro reikšmingo poveikio konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai, ir šiam teiginiui pagrįsti pateikė KPMG, Oxera ir Pöyry ataskaitas.
- (226) SDS priemone būtų iki minimumo sumažintas bet koks energijos gamintojų konkurencijos iškraipymas, nes NNBG veiktų rinkos jėgos ir ji būtų skatinama konkuruoti didmeninėje elektros energijos rinkoje. NNBG neturėtų garantijų, kad pasieks orientacinę kainą, ir pardavinėtų savo produkciją konkuruodama dėl geriausios galimos kainos, o tai daryti ją skatintų tie patys dalykai kaip ir kitus rinkos dalyvius.
- (227) JK teigė, kad SDS nesukeliamas joks reikšmingas konkurencijos iškraipymas, nes vargu ar NNBG arba EDF turėtų paskatų ar gebėtų taikyti strategiją, kuri turėtų įtakos orientacinei kainai, pagal kurią būtų apskaičiuojamos išmokos skirtumui padengti. Jeigu NNBG bandytų strategiškai sumažinti orientacinę kainą, ji nukryptų nuo savo rizikos mažinimo strategijos, t. y. siekdama gauti orientacinę kainą. JK taip pat abejoja, ar taikydama tokią strategiją NNBG turės naudos pradinės grandies rinkoje, arba kad NNBG arba EDF turės naudos galutinės grandies mažmeninėse rinkose. JK paminėjo, kad reguliavimo institucijos, veikiančios JK ir ES reguliavimo sistemose, taip pat neleistų NNBG imtis strateginių veiksmų ir turėti įtakos orientacinei kainai.
- (228) Susitarimu dėl skirtumų taip pat nebūtų mažinama vartotojų gerovė ar siekiama didesnių mažmeninių kainų, ir greičiausiai būtų mažiau tikėtina, kad tiekėjas perduotų tik padidėjusias sąnaudas, nes susitarimu stabilizuojamos didmeninės kainos.

- (229) JK tvirtino tebesanti išpareigojusi jungiamųjų linijų atžvilgiu, o SDS neturėtų jokiei reikšmingo poveikio jungiamųjų linijų srautams ir paskatoms investuoti į jungiamąsias linijas, nes tai daryti skatintų kainų skirtumai JK ir kitose rinkose.
- (230) Iš Pöyry analizės matyti, kad HKC turės ribotą poveikį kainų skirtumams JK ir kaimyninėse rinkose, dabar sujungtose su JK jungiamosiomis linijomis, nes projektu nebus iškraipyta valstybių narių tarpusavio prekyba.
- (231) JK taip pat manė, kad mažmeninėms kainoms nežymiai sumažėjus (tai gali nutikti pradėjus veikti HKC) energijos vartojimo efektyvumo skatinimo priemonės reikšmingai nepasikeistų ir kad dėl naujos branduolinės elektrinės alternatyvų, pavyzdžiui, reagavimo į paklausą arba energijos vartojimo efektyvumo, potencialiai sutaupytos energijos nebūtų pakankamai daug, kad tai galėtų būti tikroviška galimybė.

5. EDF PASTABOS

- (232) EDF kartu su EDF S.A. ir NNBG savo atsakymą pateikė 2014 m. balandžio 7 d. Atsakydama EDF pateikia esminių papildomų įrodymų ir analizę, kuria pagrindžiamas jų argumentas, kad nė viena Komisijos abejonė, pateikta jos sprendime pradėti tyrimą, nebūtų pagrįsta.
- (233) Pagrindiniai EDF pateikti argumentai bus toliau trumpai apibūdinami, juos vėl grupuojant pagal valstybės pagalbos vertinimo principus.
- (234) EDF teigia, kad SDS atitinka sprendime *Altmark* išdėstytus argumentus ir kad priemonė nėra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.
- (235) Kalbant apie pirmą sprendime *Altmark* nustatytą kriterijų, jie teigia, kad HKC VESP neapima NNBG tiekiamos bazinės apkrovos elektros energijos. Priešingai, VESP yra investavimas į naujos kartos branduolinę elektrinę per konkretų terminą. Todėl Komisijos abejonės, ar bazinės apkrovos elektros energijos tiekimas gali būti laikomas VESP, yra netinkamos.
- (236) HKC elektrinės tariamai reikia tam, kad būtų siekiama anglies dioksido kiekio sumažinimo, tiekimo saugumo ir įvairovės, taip pat energijos įperkamumo tikslų.
- (237) Kalbant apie tris paskutinius sprendime *Altmark* nustatytus kriterijus, priemone bendrovei NNBG tariamai nebus suteikta jokiei pranašumo. SDS bus nustatyti kompensacijos apskaičiavimo parametrai. Per didelio kompensavimo išvengiama taikant kelis metodus, visų pirma įdiegus oficialų sąnaudų nustatymo ir patikrinimo procesą, kurio imtasi prieš nustatant vykdymo kainą. Be to, kaip pranešama, JK Vyriausybės atlikta išsamia SDS dėl HKC nustatytų finansinių kriterijų analize turėtų būti išsklaidytas bet koks susirūpinimas dėl to, kad kompensacijos dydis yra pagrįstas sąnaudų, kurių patirtų tipinė gerai valdoma ir tinkamai būtinomis priemonėmis aprūpinta įmonė, analize.
- (238) Kalbant apie kredito garantiją, EDF teigia, kad tai nėra valstybės pagalba, nes atitinka REIP.
- (239) Kalbant apie valstybės sekretoriaus susitarimą dėl sustabdymo dėl politinių priežasčių rizikos, EDF teigia, kad su sustabdymo dėl politinių priežasčių rizika susijusios nuostatos nėra valstybės pagalba.
- (240) Pasak EDF, bendraisiais principais, kuriais grindžiama JK ir ES teisė, suteikiama teisė į kompensaciją, kai atimama nuosavybės teisė. Šie bendrieji principai taikomi visiems rinkos dalyviams, nors reikalauti kompensacijos tam tikrais būdais gali tik ES valstybių narių arba Energetikos chartijos sutarties valstybių narių rinkos dalyviai. Atitinkamomis SDS nuostatomis tariamai suteikiamas sutartinis bendrųjų principų taikymo apibrėžtumas. Remdamasi tuo, EDF daro išvadą, kad susitarimas negali būti laikomas valstybės pagalba.

5.1. PASTABOS DĖL BENDROS SVARBOS TIKSLŲ

- (241) EDF tvirtino, kad JK sistemoje 2021–2030 m. reikės maždaug 60 GW naujų energijos gamybos pajėgumų, kad galėtų panaikinti energijos spragą, atsirandančią uždarius esamas iškastinio kuro ir branduolines elektrines. Pasak EDF, šios spragos nebūtų galima užpildyti jungiamosiomis linijomis ir vien energijos vartojimo efektyvumo priemonėmis, bet reikėtų įrengti daug naujų elektros energijos gamybos pajėgumų.

- (242) EDF pažymėjo, kad iš DECC atlikto modeliavimo matyti, kad problema dėl pakankamo elektros energijos pagaminimo kils šio amžiaus trečiojo dešimtmečio pradžioje, o HKC, kuri, kaip tikimasi, turėtų pradėti gaminti elektros energiją 2023 m., padėtų naikinti šią energijos spragą.
- (243) EDF nurodė, kad nauji pajėgumai turės daugiausia būti mažo anglies dioksido kiekio, kad būtų galima siekti anglies dioksido kiekio sumažinimo tikslų, ir tai atitinka Komisijos Energetikos veiksmų planą iki 2050 m. ⁽¹⁾ Nauja branduolinė elektrinė būtų labai svarbi anglies dioksido sumažinimo elektros energijos sektoriuje mažiausiomis sąnaudomis dalis.
- (244) Galiausiai, HKC taip pat padėtų siekti tikslo labiau įvairinti elektros energijos tiekimą ribojant Europos priklausomybę nuo ne iš ES importuojamų dujų. Tai derėtų su JK teise, suteikta pagal SESV 194 straipsnį, savo nuožūra įtraukti branduolinę energiją į ateities energijos rūšių derinį, kartu su kitomis mažo anglies dioksido kiekio energijos gamybos formomis.
- (245) Šis strateginis sprendimas taip pat atitiktų Euratomo sutartį.

5.2. PASTABOS DĖL VALSTYBĖS INTERVENCIJOS POREIKIO IR RINKOS NEPAKANKAMUMO

- (246) EDF tvirtino, kad vien rinkoje šių bendrųjų tikslų nebūtų galima pasiekti, nes reikia dvigubai daugiau investicijų negu buvo investuota per du dešimtmečius nuo 1990 m. įvykdytos privatizacijos.
- (247) Visų pirma, dar liks rinkos nepakankamumo problemų, susijusių su elektros energijos, visų pirma branduolinės energijos, gamyba. Šioms rinkos nepakankamumo problemoms toliau detalizuoti buvo pateikta *Compass Lexecon* parengta ataskaita ⁽²⁾:
- a) su anglies dioksido teršalais susijęs rinkos nepakankamumas, nes anglies dioksido teršalai nebus tinkamai įkainoti pagal ATLPS, o apatinė anglies dioksido kainos riba nebus pakankama dėl politinės rizikos, kad ateityje įkainiai bus mažinami;
  - b) su tiekimo saugumu ir įvairove susijęs rinkos nepakankamumas dėl to, kad investuotojai tinkamai neįkainotų socialinės saugumo ir įvairovės naudos. Į didelio masto energijos gamybos turtą nebus investuojama remiantis numatoma grąža aukščiausių kainų laikotarpiais dėl jų nenuspėjamumo, sukeliančio „prarastų pinigų“ problemą ir per mažą energijos rūšių derinio įvairovę;
  - c) nepakankamos rizikos perdavimo rinkos, nes nebus tvirtai žinoma, ar didmeninės elektros energijos kainos koreliuos su fiksuotomis mažo anglies dioksido kiekio energijos gamintojų sąnaudomis. Iš to kylanti kainų svyravimo rizika pati savaime nebūtų problema, bet tai taptų problema, jeigu riziką būtų galima efektyviai perduoti, pasidalyti arba sutelkti, o to dabartinėmis rinkos sąlygomis padaryti nebūtų galima;
  - d) dėl didelės politinės ir reguliavimo rizikos, kuri gali turėti didelį poveikį grąžai, kurią investuotojai galėtų gauti įgyvendinę projektą, kylanti politinė ir „sulaikymo“ rizika, dėl kurios investuotojai į naują branduolinę elektrinę susidurtų su galimo „sulaikymo“ problema, t. y. rizika, kad, skyrus investicijų, investuotojams Vyriausybės veiksmais būtų užkirstas kelias gauti investicijų grąžą;
  - e) finansinė rizika dėl apribojimų, kurių atsiranda dabartinėmis finansų rinkų sąlygomis, nes skolintojai pernelyg vengtų rizikos, susijusios su nauja branduoline elektrine.

- (248) Remdamasi pateiktais argumentais EDF daro išvadą, kad valstybės pagalba yra būtina norint pasiekti bendros svarbos tikslus.

5.3. PASTABOS DĖL PRIEMONIŲ TINKAMUMO IR SKATINAMOJO POVEIKIO

- (249) EDF laikėsi nuomonės, kad dėl JK 2011 m. gruodžio mėn. naujos mažo anglies dioksido kiekio elektrinės statytojams paskelbto viešo kvietimo su DECC pradėti diskusijas dėl galimo investicijų susitarimo, kai NNBG buvo vienintelis atsiliepęs naujos branduolinės elektrinės statytojas, velesnis šalių derybų procesas yra tinkamas. JK atliks išsamų projekto patikrinimą vykdydama 18 mėnesių trukmės sąnaudų nustatymo ir patikrinimo procesą.

⁽¹⁾ COM(2011) 885 final, Energetikos veiksmų planas iki 2050 m., p. 6.

⁽²⁾ *Compass Lexecon*, „Economic analysis of the Contract for Difference for Hinkley Point C“ („Ekonominė susitarimo dėl skirtumų dėl Hinklio kyšulio C branduolinės elektrinės analizė“), 2014 m. balandžio 14 d.

- (250) Taip pat SDS susitarimu bendrovė NNBG nebūtų apsaugota nuo rinkos rizikos. NNBG toliau pardavinėtų elektrą didmeninėje rinkoje. Išmokos skirtumui padengti suma būtų sąžininga suma, apskaičiuota remiantis projekto sąnaudomis. NNBG būtų skatinama savo produkciją pardavinėti rinkoje, kad gautų orientacinę kainą ir prisiimtų riziką, kad negalės to padaryti arba negalės pagaminti tiek elektros energijos, kiek planuota.
- (251) Be to, NNBG prisiimtų didelę riziką, įskaitant statybos riziką, eksploataavimo riziką, finansinę riziką ir atliekų bei eksploataavimo nutraukimo riziką. Sąnaudų perviršis nebūtų perduotas vartotojams, jį turėtų prisiimti NNBG.
- (252) Galiausiai, SDS būtų tinkama priemonė, nes ja būtų suteikta ilgalaikis susitarimas, kuriuo užtikrinamas kainų stabilumas, kartu ši priemonė būtų ekonomiškai efektyvesnė už supirkimo priemokos priemones, kai priemoka yra fiksuota. Be to, SDS ir kredito garantijos derinys būtų būtinas, nes SDS būtų mažinama HKC projekto rizika, o garantija būtų suteikiama galimybių NNBG gauti kreditą, nors garantija būtų teikiama komercinėmis sąlygomis.
- (253) EDF tvirtino, kad investicijos į naują branduolinės energijos gamybą apskritai ir į HKC konkrečiai be SDS ir kredito garantijos nebūtų galimos, ir palankiai vertina Komisijos preliminarią išvadą, kad priemonės, apie kurią pranešta, skatinamasis poveikis yra tikėtinas.

5.4. PASTABOS DĖL PRIEMONIŲ PROPORCINGUMO

- (254) EDF tvirtino, kad padengiant skirtumus nebus viršytas būtinas lygis, kad HKC projektas būtų pakankamai pelningas. [9,75–10,25] proc. dydžio vidinė grąžos norma (toliau – VGN) atitiktų EDF grupės investavimo kriterijus ir būtų tinkama atsižvelgiant į su projektu susijusią riziką, taip pat tai atitiktų kitų SDS pagalbos gavėjų gaunamą grąžą.
- (255) EDF laikėsi nuomonės, kad SDS 35 metų trukmė būtų trumpiausia būtina trukmė, kad būtų galima užtikrinti projekto finansavimą. Trukmę bent kiek sutrumpinus, pasikeistų skolos finansavimo struktūra, eksploataavimo nutraukimo finansavimo tvarkos pobūdis, pajamų lygis ir politinė rizika.
- (256) Galiausiai, EDF tvirtino, kad SDS būtų nustatytos sutartinės priemonės, kuriomis būtų siekiama NNBG ir jos investuotojams neleisti gauti per didelės kompensacijos, visų pirma tai būtų pelno pasidalijimo sąlygos.

5.5. PASTABOS DĖL GALIMO KONKURENCIJOS IR VALSTYBIŲ NARIŲ TARPUSAVIO PREKYBOS IŠKRAIPYMO

- (257) EDF laikėsi nuomonės, kad SDS negali išstumti privačių investicijų į kitas energijos gamybos formas, įskaitant atsinaujinančiuosius šaltinius, nes susitarimas yra susijęs su palyginti maža pajėgumų dalimi.
- (258) EDF nuomone, bet kokių investicijų į naują energijos gamybą naudojant iškastinį kurą išstūmimu tik būtų siekiama priemonės bendros svarbos tikslų. Jeigu HKC nebūtų, JK galbūt didintų paramą kitoms mažo anglies dioksido kiekio technologijoms, bet EDF laikėsi nuomonės, kad toks scenarijus būtų mažiau veiksmingas, nes tokios technologijos būtų brangesnis ir labiau neapibrėžtas būdas pasiekti JK anglies dioksido kiekio sumažinimo tikslus.
- (259) Poveikis jungiamųjų linijų pajėgumams taip pat būtų ribotas, nes HKC nedarytų poveikio investicijų skatinimo priemonėms, skirtoms jungiamųjų linijų projektams, nesumažintų investicijų į reagavimo į paklausą priemones, pirmiausia grindžiamų tarifų struktūra, taip pat nesumažintų investicijų į energijos vartojimo efektyvumo priemones, kurios labai priklauso nuo konkrečių dotacijų ir finansavimo paramos.
- (260) EDF taip pat tvirtino, kad SDS bendrovei EDF arba NNBG nebus suteikta pranašumo, kurio negalėtų turėti kiti energijos gamintojai. Konkurentai galėtų kreiptis dėl SDS, bet SDS nebūtų mažinamas NNBG suinteresuotumas priimti veiksmingas paskirstymo ir sąnaudų mažinimo sprendimus.
- (261) Galiausiai, SDS susitarimu bendrovei NNBG nebūtų suteikta galimybių ir paskatų manipuliuoti orientacine kaina arba išstumti iš rinkos EDF konkurentus, nes orientacinė rinka būtų labai likvidi, o NNBG sezono produkcija sudarytų tik nedidelę parduodamo kiekio dalį. Be to, SDS būtų nustatyta apsauga nuo bet kokio orientacinės kainos iškraipymo priemonių. Kitiems NNBG investuotojams, ne EDF, būtų nepriimtina konkurentams neleisti gauti HKC bazinės apkrovos pajėgumų, tai būtų nepriimtina ir JK, kaip garantui pagal garantijos priemonę, arba projektui lėšų skolinantiems subjektams.

6. JUNG TINĖS KARALYSTĖS ATSAKYMAS Į SUINTERESUOTŪJŲ ŠALIŲ PASTABAS

- (262) JK savo atsakymą į suinteresuotųjų šalių pastabas atsiuntė 2014 m. birželio 13 d. ir liepos 4 d.
- (263) Apskritai, JK nuomone, dauguma pastabų buvo teigiamos ir didžioji dauguma keltų problemų jau buvo nagrinėtos jos anksčiau pateiktoje medžiagoje. Toliau bus išryškinti pagrindiniai JK pateikti argumentai dėl suinteresuotųjų šalių iškeltų svarbiausių klausimų. Bus išdėstyti tik atsakymai į pastabas, labiausiai susijusias su valstybės pagalbos vertinimu.

6.1. PAGALBOS IR VESP BUVIMAS

- (264) JK pakartojo savo nuomonę, kad valstybės narės turi plačią veiksmų laisvę apibrėžti veiklą kaip VESP. Tariaama, kad Elektros energijos direktyvos 8 straipsnis būtų netaikytinas priemonei, apie kurią pranešta.
- (265) JK taip pat laikėsi nuomonės, kad, net nesant formalaus konkurso, ji plačiai reklamavo galimybę statytojams dalyvauti diskusijose dėl investicijų susitarimų arba išankstinių SDS dėl mažo anglies dioksido kiekio energijos gamybos.
- (266) Kalbant apie kredito garantiją, JK toliau tvirtina, kad pagalbos nėra, nes garantija būtų teikiama rinkos sąlygomis, ją būtų galima gauti ir įgyvendinant kitus projektus. JK tvirtina, kad IUK garantijų schema yra atvira stambiems investiciniams projektams JK, įskaitant investicijas į atsinaujinančiųjų energijos šaltinių projektus, taip pat branduolinės elektrinės projektus.
- (267) Kalbant apie kompensaciją, JK valdžios institucijos tvirtina, kad vykdymo kaina nustatyta remiantis: i) griežtu sąnaudų nustatymo ir patikrinimo procesu, taikomu vertinant HKC projekto sąnaudas ir vykdomu dalyvaujant išorės patarėjams finansų ir techniniais klausimais; ii) kruopščiu grąžos, kuri būtų priimtina investuotojams ir kurios jie galėtų tikėtis iš HKC projekto, dydžio vertinimu, pagrįstu lyginimu su kitais panašiais projektais; iii) sudėtingomis derybomis, kurios buvo pagrįstos vykdymo kainos aukščiausios ribos, kuri JK Vyriausybės nuomone būtų tinkama HKC, analize, lyginant ją taip pat su kitų formų elektros energijos sąnaudomis. JK Vyriausybė taip pat atliko ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimą ir iš to galėjo padaryti šias išvadas: i) investicijų į HKC projektą grąža yra tinkama, NNBG nebus mokama per didelę kompensaciją; ii) vykdymo kaina sąnaudų atžvilgiu yra konkurencinga, palyginti su mažo anglies dioksido kiekio gamyba ir gamyba, kai naudojamos dujos be taršos mažinimo įrangos; iii) apskritai HKC duotų grynosios socialinės naudos ir atitiktų JK Vyriausybės nustatytus įperkamo apribojimus.
- (268) Nurodydamos valstybės sekretoriaus susitarimą JK valdžios institucijos tvirtina, kad šio papildomo susitarimo priešzastis – branduolinių elektrinių eksploatavimui didelės įtakos turi politinės paramos branduolinei energetikai pokyčiai. Tokiomis aplinkybėmis valstybės sekretorius išpareigojo sumokėti kompensaciją (jeigu to nepadarys kita SDS šalis), kad būtų atkurta NNBG investuotojų padėtis, kuri būtų, jeigu elektrinė nebūtų sustabdyta dėl politinių priešasčių.
- (269) JK tvirtina, kas valstybės sekretoriaus susitarimu neribojamos JK Vyriausybės galimybės uždaryti branduolines elektrines. Turimomis žiniomis SDS kartu su valstybės sekretoriaus susitarimu būtų pripažįstama, kad JK Vyriausybė visada turi galimybę uždaryti branduolinę elektrinę, nes SDS nustatyta, kad kompensacija būtų mokama, jeigu HKC turėtų būti uždaryta dėl politinių priešasčių. JK valdžios institucijos tvirtina, kad šiai JK Vyriausybei būtų neįmanoma išpareigoti būsimas Vyriausybės leisti eksploatuoti branduolines elektrines.

6.2. BENDROS SVARBOS TIKSLAI

- (270) Kalbant apie pastabą, kad pagal Euratomo sutartį negali būti siekiama bendro tikslo, išskyrus atvejus, kai tai aiškiai patvirtinama Komisijos politika, JK pažymėjo, kad Euratomo sutartis tebėra ES konstitucinės tvarkos dalis ir nebuvo panaikinta, ir kad nebūtų jokio pagrindo teigti, kad Komisijos politika branduolinės energetikos atžvilgiu galėtų daryti poveikį Sutarties prasmei arba aiškinimui, nes Komisija negali vienašališkai to pakeisti.
- (271) JK nesutiko su pastabomis, kuriomis abejota dėl branduolinės energijos indėlio siekiant sumažinti anglies dioksido kiekį, ir pastabomis, kuriomis teigta, kad branduolinė energija daro neigiamą poveikį aplinkai. Branduolinė energija būtų pripažinta mažo anglies dioksido kiekio energijos gamybos forma, kuria padedama sumažinti anglies dioksido kiekį. Visų pirma, Komisija per konsultacijas, kaip nustatyta Euratomo sutarties 41–43 straipsniuose, būtų sutikusi su tuo, kad HKC būtų padedama siekti anglies dioksido kiekio sumažinimo tikslų

- (272) Branduolinė elektrinė būtų stabilus bazinės apkrovos pajėgumų šaltinis, taigi padėtų užtikrinti tiekimo saugumą, o tiekiamą būtų galima geriau prognozuoti negu taikant protarpinės energijos gamybos technologijas.

6.3. RINKOS NEPAKANKAMUMAS IR VALSTYBĖS INTERVENCIJOS POREIKIS

- (273) JK nesutinka su pastabomis, kuriomis teigiama, kad rinka investuotų į naują branduolinę elektrinę, net jeigu nebūtų teikiama pagalba. Ir priešingai, JK sutinka su pastabomis, kuriomis teigiama, kad branduolinės energijos gamybai būdingos kelios rinkos nepakankamumo problemos, dėl kurių rinka negali pasiekti veiksmingo anglies dioksido kiekio sumažinimo lygio ir užtikrinti tiekimo saugumo be valstybės intervencijos. Trys pagrindinės rinkos nepakankamumo problemos, darančios neigiamą poveikį paskatoms investuoti į branduolinės energijos gamybą, yra šios: 1) su anglies dioksido mažinimu susijęs rinkos nepakankamumas; 2) su tiekimo saugumu ir įvairove susijęs rinkos nepakankamumas; ir 3) finansų rinkų problemos (nepakankamos rizikos perdavimo rinkos, taip pat sulaikymas).
- (274) JK pakartojo, kad EPR yra nauja technologija ir kad į branduolinę energetiką JK niekas neinvestavo 30 metų. Kitose šalyse kitiems naujos branduolinės elektrinės projektams būtų skirta valstybės pagalba. Be valstybės pagalbos, JK nebūtų pradėta eksploatuoti jokia EPR elektrinė.
- (275) JK taip pat pakartojo, kad kitų priemonių nepakaktų bendriesiems tikslams pasiekti. SDS remiami operatoriai negali dalyvauti energijos gamybos pajėgumų rinkoje, o apatinės anglies dioksido kainos ribos poveikis anglies dioksido teršalų kainai būtų nepakankamas investicijoms į naują branduolinę elektrinę remti.

6.4. PRIEMONĖS TINKAMUMAS IR SKATINAMASIS POVEIKIS

- (276) JK nemano, kad susitarimais dėl skirtumų branduolinei elektrinei būtų suteikiamas didesnis pranašumas negu atsinaujinantiesiems energijos šaltiniams, nes juose būtų papildomų griežtesnių sąlygų (pvz., pelno pasidalijimo tvarka). Be to, susitarimo trukmė negalėtų būti laikoma per ilgą, nes tai turi būti laikoma trumpiausia galima trukme, kad būtų gauta investicijų, ir tai yra dalykas, iš dalies sutampantis su priemonės proporcingumu.
- (277) Priemone būtų daromas skatinamasis poveikis, be kita ko, NNBG skatinant statyti elektrinę dar negavus jokios kompensacijos.

6.5. PRIEMONIŲ PROPORCINGUMAS

- (278) JK pakartojo argumentus, kuriais palaikoma jos nuomonė, kad priemonės yra proporcingos. Keliose pastabose nurodyto dydžio nuosavo kapitalo grąža būtų netikroviška, o dėl pelno pasidalijimo tvarkos nebūtų galima sumokėti per didelės kompensacijos, kai tik būtų pasiekta 15 % riba.
- (279) EDF negalėtų turėti įtakos rinkoje arba gauti netikėtai didelio pelno pasibaigus SDS, nes jos esamos branduolinės elektrinės būtų uždarytos dar nepradėjus veikti naujai branduolinei elektrinei, atsirastų naujų mažo anglies dioksido kiekio elektrinių ir kitų branduolinių elektrinių operatorių.
- (280) Didmeninio lygmens branduolinės energijos kainos Suomijoje ir Prancūzijoje būtų netinkamas lyginamasis kriterijus dėl toms valstybėms narėms būdingų sąlygų, visų pirma to, kad Prancūzijoje kaina yra susijusi su esamomis elektrinėmis, investicijos į kurias būtų buvusios labai amortizuotos.
- (281) JK taip pat mano, kad apdairaus atliekų tvarkymo ir eksploatavimo nutraukimo sąnaudos buvo įtrauktos į analizę, kurioje pagrindžiamas verslo planas, remiantis jų planu parūpinti ilgalaikio saugojimo įrenginių ir susijusių branduolinių atliekų tvarkymo paslaugų.

6.6. KONKURENCIJOS IR VALSTYBIŲ NARIŲ TARPUSAVIO PREKYBOS IŠKRAIPYMAS

- (282) JK tvirtino, kad dėl pagalbos neatsiras suinteresuotųjų šalių nurodytų rinkos iškreipimų. NNBG ir EDF negalės manipuliuoti orientacine kaina, o EDF neturės įtakos rinkoje arba vyraujančios padėties JK elektros energijos rinkoje.
- (283) JK pakartojo, kad HKC neturėtų neigiamo poveikio investicijoms į naujus jungiamųjų linijų pajėgumus ir kad ji ketina plėsti tokius pajėgumus. Be to, HKC gaminama elektros energija negali būti eksportuojama, taigi remiamos investicijos į naujas jungiamąsias linijas.

- (284) Pagalba neturėtų neigiamo poveikio kitiems mažo anglies dioksido kiekio šaltiniams, jeigu JK remis ir juos, o atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijos – nediskriminuojamos. Faktiškai pagalba būtų remiamos investicijos į labai įvairias energetikos iniciatyvas.

6.7. KITOS PASTABOS

- (285) JK pateikė atsakymą į klausimą dėl atsakomybės, eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo sąnaudų ir visų pirma nurodė, kad šioms sąnaudoms nebus teikiama jokia vėlesnė valstybės pagalba.
- (286) Visų pirma, dėl atsakomybės už branduolines nelaimės tvarkos pagal 1965 m. Branduolinių įrenginių įstatymą valstybės pagalba nebus teikiama, nes JK neapsaugos NNBG nuo išpareigojimų branduolinių nelaimių atveju. Pagal 1965 m. Branduolinių įrenginių įstatymo 16 ir 18 skirsnius, atsakomybė už branduolines nelaimes tenka ir operatoriui, ir valstybei, operatorius yra atsakingas iki tam tikros sumos, o valstybė – nuo tos iki tolesnės sumos.
- (287) Be to, JK pakartojo, kad operatoriaus ir valstybės ribotos atsakomybės tvarka įgyvendinami Paryžiaus konvencijos 6 ir 7 straipsniai ir Briuselio konvencijos 2 ir 3 straipsniai, taigi ši tvarka būtų susijusi su tarptautinės teisės išpareigojimais, kuriuos patvirtino ES, visų pirma Komisijos rekomendacijomis 65/42/Euratomas ir 66/22/Euratomas.

7. VALSTYBĖS PAGALBOS BUVIMAS

7.1. VALSTYBĖS PAGALBA PAGAL SUTARTIES 107 STRAIPSNIO 1 DALĮ

- (288) Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje valstybės pagalba apibrėžta kaip valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškreipia konkurenciją arba gali ją iškreipti, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

7.2. SPRENDIMAS PRADĖTI TYRIMO PROCEDŪRĄ

- (289) JK savo pranešime tvirtina, kad priemonė, apie kurią pranešta, nėra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, visų pirma dėl to, kad, remiantis sprendime *Altmark* nustatytais kriterijais, intervencija įmonei pranašumo nesuteikiama ⁽¹⁾.
- (290) Komisija sprendime pradėti tyrimo procedūrą pažymėjo, kad branduolinė technologija buvo laikoma ir apskritai gali būti laikoma perspektyvia komercine veikla. Be to, Komisija laikėsi nuomonės, kad dėl HKC statybos termino nepanašu, kad elektrine, kai ji bus pastatyta, bus galima išspręsti tiekimo saugumo problemas, kurių, kaip numatyta, Jungtinėje Karalystėje turėtų atsirasti 2020 m. Komisija taip pat abejojo, kad NNBG nustatyti vykdyti konkretūs viešosios paslaugos išpareigojimai.
- (291) Komisija dar abejojo, ar NNBG nustatytas sąlygas būtų galima laikyti viešosios paslaugos išpareigojimu, arba tuo, kad NNBG patikėta teikti VESP.
- (292) Kadangi esminiai su kompensacija susiję elementai dar nenustatyti ir dėl jų dar turėjo vykti tolesnės derybos, Komisija sprendime pradėti tyrimo procedūrą nustatė, kad dar negali patikrinti, ar per derybas susitarti parametrai nustatyti objektyviai ir skaidriai, kad nebūtų suteikta ekonominio pranašumo, palankaus pagalbą gaunančiai įmonei, palyginti su konkuruojančiomis įmonėmis.
- (293) Kalbant apie per didelės kompensacijos galimybę, Komisija pažymėjo, kad sprendimo pradėti tyrimo procedūrą metu nebuvo galimybių įvertinti, ar NNBG už garantiją mokėtų komercine norma, ir kilo abejonių, ar SDS mechanizmu nesudaromos sąlygos mokėti per didelę kompensaciją.
- (294) Komisija sprendime pradėti tyrimo procedūrą toliau abejojo, ar pelno dydis, kuriuo remtasi nustatant vykdymo kainą, atitinka tipinės bendrovės gražos normą, atsižvelgiant į tai, ar VESP bus teikiama visą nustatytą jos teikimo laikotarpį, taip pat atsižvelgiant į rizikos lygį.

⁽¹⁾ 2003 m. liepos 24 d. Sprendimo *Altmark Trans GmbH ir Regierungspräsidium Magdeburg prieš Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, C-280/00, 87–93 punktai. Sprendime *Altmark* nustatytus kriterijus Teisingumo Teismas nustatė siekdamas paaiškinti, kokiomis aplinkybėmis viešojo sektoriaus institucijų mokama kompensacija už visuotinės ekonominės svarbos paslaugos (toliau – VESP) teikimą yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

- (295) Kalbant apie valstybės sekretoriaus susitarimą, Komisija norėjo sužinoti, ar tai galėtų būtų valstybės pagalba.

7.3. SUSITARIMAS DĖL SKIRTUMŲ. PRANAŠUMO BUVIMAS

- (296) Komisija pažymi, kad susitarimu dėl skirtumų NNBG saugoma nuo bet kokio kainos svyravimo elektros energijos rinkoje, nes bendrovė visada gauna iš anksto nustatytą vykdymo kainą, kai parduoda žemesnėmis negu ši kainomis. Taip NNBG užtikrinamas stabilus pajamų srautas pirmuosius 35 HKC eksploatavimo metus, o kiti operatoriai, kuriems SDS netaikomas, to negauna. Todėl Komisija mano, kad susitarimu dėl skirtumų NNBG suteikiamas atrankusis pranašumas.
- (297) Jungtinės Karalystės valdžios institucijos mano, kad priemonėmis, apie kurias pranešta, NNBG nesuteikiama pranašumo, nes jos atitinka sprendime *Altmark* nustatytus kriterijus.
- (298) Sprendime *Altmark* nustatytus kriterijus Teisingumo Teismas nustatė siekdamas paaiškinti, kokiomis aplinkybėmis viešojo sektoriaus institucijų mokama kompensacija už visuotinės ekonominės svarbos paslaugos (toliau – VESP) teikimą yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį ⁽¹⁾.
- (299) Visų pirma, Teismas nurodė, kad už VESP mokama kompensacija turi atitikti visus keturis kriterijus, kad nebūtų laikoma valstybės pagalba. Šios sąlygos yra kaupiamosios, jos išdėstytos toliau.
- (300) Įmonė gavėja privalo faktiškai būti įpareigota vykdyti viešosios paslaugos įsipareigojimus, o šie įsipareigojimai turi būti aiškiai apibrėžti.
- (301) Kriterijai, kuriais remiantis apskaičiuojama kompensacija, turi būti objektyviai ir skaidriai nustatyti iš anksto siekiant išvengti to, kad šia kompensacija būtų teikiama ekonominė nauda, dėl kurios įmonei gavėjai būtų sudarytos palankesnės sąlygos konkuruojančių įmonių atžvilgiu.
- (302) Kompensacija negali viršyti to, kas būtina visoms ar daliai sąnaudų, patirtų vykdant su viešosios paslaugos įsipareigojimus, padengti, atsižvelgiant į atitinkamas gaunamas pajamas ir pagrįstą pelną, susijusį su šių įsipareigojimų vykdymu.
- (303) Jeigu įmonė, kuriai pavesta vykdyti viešųjų paslaugų įsipareigojimus, konkrečiu atveju nėra pasirinkta viešojo pirkimo tvarka, kuria sudaromos sąlygos pasirinkti konkurso dalyvį, galintį teikti tas paslaugas mažiausia bendruomenei kaina, būtinos kompensacijos dydis turi būti nustatytas remiantis sąnaudų, kurias gerai valdoma ir turinti pakankamai išteklių vidutinė įmonė būtų patyrusi vykdydama tuos įsipareigojimus, analize, atsižvelgiant į atitinkamas pajamas ir pagrįstą pelną, gautą vykdant tuos įsipareigojimus.
- (304) Komisija savo komunikate dėl Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą (toliau – Komunikatas dėl kompensacijos už VESP) toliau paaiškino sąlygas, kuriomis už viešosios paslaugos teikimą mokama kompensacija turėtų būti laikoma valstybės pagalba ⁽²⁾.

7.4. VESP BUVIMAS

- (305) JK mano, kad pirmasis kriterijus atitiktas, visų pirma dėl to, kad paslauga, kurią turėtų teikti NNBG, būtų aiškiai apibrėžta ir jos neteiktų rinka. VESP tariamai teikiamas investicijų į naujos kartos branduolinės energijos gamybos pajėgumus per konkretų terminą užtikrinimas.
- (306) Kalbant apie VESP apibrėžtį, teismo praktikoje nustatyta, kad „[r]eikia pripažinti, kad [ES] teisėje ir taikant [SESV] konkurencijos taisykles nėra nei aiškios ir tikslios teisinės sąvokos [VESP] užduotis apibrėžties, nei nusistovėjusios teisinės koncepcijos, kuri galutinai nustatytų, kokios sąlygos turi būti įvykdytos, kad valstybė narė galėtų pagrįstai remtis [VESP] užduoties buvimu ir apsauga arba šio sprendimo 89 punkte minėtame sprendime *Altmark* nustatytos pirmosios sąlygos, arba [SESV 106 straipsnio 2 dalies] prasme“ ⁽³⁾. Nesant konkrečių ES taisyklių, valstybės narės turi plačią veiksmų laisvę apibrėžti atvejus, kai teikiama VESP. Tačiau tokia veiksmų laisvė turi

⁽¹⁾ 2003 m. liepos 24 d. Sprendimo *Altmark Trans GmbH ir Regierungspräsidium Magdeburg prieš Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, C-280/00, 87–93 punktai.

⁽²⁾ 2012 m. sausio 11 d. Komisijos komunikatas dėl Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą (2012/C 8/02) (OL C 8, 2012 1 11, p. 4).

⁽³⁾ 2008 m. vasario 12 d. Sprendimo *BUPA prieš Komisiją*, T-289/03, Rink. p. II-81, 165 punktas.

ribas. Todėl, nors Komisija yra nekompetentinga nurodyti, kurios tiksliai rūšies paslauga gali būti laikoma VESP, o kurios – negali, ji iš esmės gali nustatyti, kad valstybė narė padarė akivaizdžią klaidą ⁽¹⁾ nustatydamas, kad paslauga yra VESP. Valstybė narė negali, pavyzdžiui, nustatyti viešosios paslaugos išpareigojimų paslaugų, kurios jau teikiamos arba kurias gali tinkamai ir valstybės apibrėžtomis viešąjį interesą atitinkančiomis sąlygomis teikti įprastomis rinkos sąlygomis veikiančios įmonės, atžvilgiu.

- (307) Komisija kelis kartus patvirtino, kad SDS yra priemonė valstybės pagalbai suteikti vykdant JK elektros energijos rinkos reformą ⁽²⁾. Komisija laikėsi nuomonės, kad SDS yra tinkama priemonė suteikti valstybės pagalbą elektros energijos gamybos srityje, ir buvo patvirtinta, kad ši priemonė yra suderinama su vidaus rinka pagal 107 straipsnio 3 dalies c punktą. Todėl nebūtų priežasties Komisijai atsiriboti nuo tada atlikto vertinimo ir manyti, kad pagalba elektros energijos gamybai, pasirašant SDS, galėtų atitikti VESP sąlygas.
- (308) JK valdžios institucijos savo pateiktoje medžiagoje ne kartą aiškiai nurodo, kad priemonės tikslas – paskatinti arba suteikti galimybių investuoti į mažo anglies dioksido kiekio elektros energijos gamybą, visų pirma į naują branduolinę elektrinę. Šis politinis tikslas atitinka bendro intereso tikslą, kurio atžvilgiu gali būti teikiama valstybės pagalba, o ne patikėjimą teikti VESP.
- (309) SDS dėl HKC visų pirma siekiama kuo veiksmingiau pašalinti projektui kylančias kliūtis, įskaitant apsaugą nuo tam tikros rizikos, pirmiausia susijusios su būsimų elektros energijos kainų neapibrėžtumu. Šis požiūris atitinka valstybės pagalbos nuostatas pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą ir tai nėra VESP.
- (310) Diskutuojant, ar projektui taikomos viešųjų pirkimų taisyklės, JK valdžios institucijos pripažįsta, kad priemonė nesusijusi su jokiais darbų, prekių ir paslaugų viešaisiais pirkimais JK Vyriausybės naudai, o tai prieštarauja jų teiginiui, kad priemonė yra SESV.
- (311) Pagal pirmąjį sprendime *Altmark* nustatytą kriterijų taip pat reikalaujama, kad įmonė vykdytų viešosios paslaugos išpareigojimą. Todėl, kad būtų laikomasi sprendime *Altmark* nustatytos Teismo praktikos, būtinas pavedimas teikti viešąją paslaugą, kuriuo apibrėžiami atitinkamų įmonių ir institucijos išpareigojimai ⁽³⁾.
- (312) Šiuo atveju kalbant apie privalomąjį viešosios paslaugos išpareigojimo pobūdį, atrodo, kad JK tvirtina, kad tai užtikrinta griežtų sąlygų, kuriomis siekiama užtikrinti, kad NNBG laikytųsi nustatyto termino, deriniu ir tuo, kad kai NNBG pradės statybas, nebeturės galimybių pasitraukti, nes bus patyrusi labai didelių negrįžtamųjų sąnaudų. Iš tikrųjų, atrodo, kad SDS nustatyta keletas tokių griežtų sąlygų, kuriomis NNBG skatinama vykdyti savo išpareigojimus pagal susitarimą, o JK valdžios institucijos turi galimybę susitarimą nutraukti, jeigu tam tikri išpareigojimai nevykdomi. Be to, dėl projekto pobūdžio tikrai patiriama didelių negrįžtamųjų sąnaudų, dėl kurių greičiausiai nebus noro nutraukti projektą. Tačiau, nepaisant ypatingo projekto pobūdžio, sutartinės nuostatos yra tipiniai sutartiniai išpareigojimai, kuriuos bet kuri sutarties šalis siektų įtraukti į panašų sandorį, o ne JK valdžios institucijų nustatomas viešosios sutarties išpareigojimas. NNBG faktiškai neprivalo statyti branduolinės elektrinės, ji taip pat neprivalo jos pastatyti iki konkrečios datos. JK valdžios institucijos šiuo atžvilgiu negali užtikrinti jokio išpareigojimo vykdymo; jos gali tik nutraukti susitarimą.
- (313) Be to, HKC nenustatytas išpareigojimas gaminti elektros energiją, pagaminti tam tikrą kiekį elektros energijos arba tiekti tą elektros energiją rinkai. Iš tikrųjų, pagal SDS HKC bus labai skatinama gaminti kuo daugiau elektros energijos, kad gautų didesnę pelną, bet ji neprivalo to daryti. Kalbant apie elektros energijos pardavimą, HKC leidžiama prekiauti arba neatidėliotinų sandorių rinkoje, arba pagal dvišales sutartis; tai reiškia, kad elektrinė nei privalo, nei yra skatinama tiekti elektros energiją kaip komunalinę paslaugą.
- (314) Komisija mano, kad šios sąlygos negali būti vertinamos kaip viešosios paslaugos išpareigojimas arba negali būti laikomos sąlygomis, kuriomis įrodoma, kad NNBG patikėta teikti VESP.
- (315) Todėl Komisija daro išvadą, kad pirmasis sprendime *Altmark* nustatytas kriterijus neatitiktas, nes investicijų į naujos kartos branduolinius pajėgumus, kurie turi atsirasti per nustatytą laikotarpį, užtikrinimas nėra tikra VESP, o bendrovei NNBG Jungtinė Karalystė nenustatė viešosios paslaugos išpareigojimų.

⁽¹⁾ 2005 m. birželio 15 d. *Sprendimo Olsen prieš Komisiją*, T-17/02, 216 punktas; patvirtinta *Sprendime Olsen prieš Komisiją*, C-320/05P.

⁽²⁾ Žr. SA. 36196, SA. 38812, SA. 38763, SA. 38761, SA. 38759 ir SA. 38758.

⁽³⁾ VESP komunikato 51 punktas.

7.5. IŠVADOS DĖL VERTINIMO PAGAL SESV 107 STRAIPSNIO 1 DALĮ REMIANTIS SPRENDIME ALTMARK NUSTATYTAIS KRITERIJAIŠ

- (316) Kadangi sprendime *Altmark* nustatyti kriterijai yra kaupiamieji, o pirmojo kriterijaus nesilaikyta, Komisija nemano, kad reikėtų vertinti likusius kriterijus. Remiantis šio sprendimo 7.1–7.5 skirsniuose išdėstytais argumentais, ši priemonė neatitinka sprendime *Altmark* nustatytų kriterijų. Todėl Komisija mano, kad priemone NNBG bus suteiktas atrankusis pranašumas.

7.6. SESV 107 STRAIPSNIO 1 DALYJE APIBRĖŽTA PAGALBA. KOMPENSACIJA SUSTABDYMO DĖL POLITINIŲ PRIEŽASČIŲ ATVEJU (VALSTYBĖS SEKRETORIAUS SUSITARIMAS)

- (317) JK ketina NNBG sumokėti kompensaciją, jeigu HKC elektrinė būtų sustabdyta dėl priežasčių, tiesiogiai nesusijusių su jos eksploatavimu, ir tos priežastys būtų visų pirma susijusios su Vyriausybės politika.
- (318) Atrodo, kad JK šio rizikos draudimo nelaiko pagalba.
- (319) JK tvirtina, kad visuose SDS bus nustatytos nuostatos dėl kompensacijų investuotojams, jeigu įvyktų „reikalavimus atitinkantis sustabdymo įvykis“, pavyzdžiui, būtų padaryta įstatymų pakeitimų, dėl kurių būtų galutinai sustabdyta visa elektrinė (atsižvelgiant į technologiją), arba JK Vyriausybė atsisakytų leisti vėl eksploatuoti elektrinę praėjus nurodytam laikotarpiui po sustabdymo. Tiesioginis valstybės sekretoriaus ir NNBG investuotojų susitarimas yra papildomas ir atskiras susitarimas, kuris turėtų būti finansinio stabilumo stiprinimo priemonė, susijusi su reikalavimus atitinkančio sustabdymo įvykio nuostatomis, ir būtina dėl ypatingo branduolinės energijos pobūdžio ir didesnės rizikos, kad elektrinė gali būti sustabdyta dėl politinių priežasčių.
- (320) Pasak EDF, bendraisiais principais, kuriais grindžiama JK ir ES teisė, suteikiama teisė į kompensaciją, kai atimama nuosavybės teisė. Šie bendrieji principai taikomi visiems rinkos dalyviams, nors reikalauti kompensacijos tam tikrais būdais gali tik ES valstybių narių arba Energetikos chartijos sutarties valstybių narių rinkos dalyviai.
- (321) Iš tikrųjų, į visus SDS įtrauktos nuostatos dėl reikalavimus atitinkančio sustabdymo įvykio, bet ne su visais bus pasirašytas specialus atskiras valstybės sekretoriaus susitarimas. Komisija pripažįsta, kad galima būtų teigti, kad branduolinei elektrinei galėtų kilti didesnė sustabdymo dėl politinių priežasčių rizika negu kitoms technologijoms; tačiau, kaip pasirodo, su kitomis JK branduolinėmis elektrinėmis panašus valstybės sekretoriaus susitarimas nepasirašytas.
- (322) Iš tikrųjų, kaip teigia EDF, bendraisiais principais, kuriais grindžiama JK ir ES teisė, suteikiama teisė į kompensaciją, kai atimama nuosavybės teisė, tačiau tokiu specialiu susitarimu, kuriuo tam tikra bendrovė konkrečiu būdu apsaugoma nuo tokios rizikos, tokia bendrovė apsaugoma nuo bet kokių išlaidų ir prarasto laiko siekiant teisme arba neteisminėmis priemonėmis užtikrinti savo teises, kylančias iš bendrųjų JK ir ES teisės principų. Teisėtą teisę grindžiant konkrečia sutartine teise tokią teisę turinčiam subjektui suteikiamas pranašumas, ypač atsižvelgiant į tai, kad toks subjektas tokioje padėtyje yra vienintelis.
- (323) Todėl Komisija mano, kad valstybės sekretoriaus susitarimu NNBG suteikiamas tam tikras atrankusis pranašumas.

7.7. SDS IR VALSTYBĖS SEKRETORIAUS SUSITARIMAS. VALSTYBĖS IŠTEKLIAI IR PRISKIRTINUMAS VALSTYBEI

- (324) Valstybės sekretoriaus susitarimas sudaromas su viešojo sektoriaus institucija ir yra susijęs su šios viešojo sektoriaus institucijos atsakomybe. Bet koks dėl to atsirandantis pranašumas suteikiamas iš valstybės išteklių.
- (325) Kadangi SDS pasirašo valstybė, pagal SDS suteikiamas pranašumas yra priskirtinas valstybei.
- (326) Kad pranašumą būtų galima laikyti valstybės pagalba, apibrėžta SESV 107 straipsnyje, jis turi būti tiesiogiai ar netiesiogiai suteiktas iš valstybės išteklių. Tai reiškia, kad ir tiesiogiai valstybės suteiktas pranašumas, ir viešojo arba privataus sektoriaus subjekto, paskirto arba įsteigto valstybės, suteiktas pranašumas patenka į valstybės išteklių sąvoką, apibrėžtą SESV 107 straipsnio 1 dalyje⁽¹⁾. Šia prasme SESV 107 straipsnio 1 dalis apima visas finansines priemones, kurias viešojo sektoriaus institucijos gali faktiškai panaudoti įmonėms remti, neatsižvelgiant į tai, ar tos priemonės yra nuolatinė valstybės turto dalis⁽²⁾. Taigi, net jeigu sumos, susijusios su nagrinėjama

⁽¹⁾ 1977 m. kovo 22 d. Sprendimo *Steinike & Weinlig prieš Komisiją*, 76/78, Rink. p. 595, 21 punktas; 2001 m. kovo 13 d. Sprendimo *PreussenElektra*, C-379/98, Rink. p. I-2099, 58 punktas.

⁽²⁾ 2013 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Doux Elevage*, C-677/11, dar nepaskelbtas, 34 punktas, 2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *France prieš Komisiją*, T-139/09, dar nepaskelbtas, 36 punktas.

priemone, ne visuomet priklauso išdui, tai, kad jos yra nuolat valstybės kontroliuojamos, taigi yra prieinamos kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, yra pakankamas pagrindas laikyti jas valstybės ištekliais ⁽¹⁾.

- (327) JK valdžios institucijos neginčija, kad SDS finansuojamas iš valstybės kontroliuojamų išteklių.
- (328) Remdamasi toliau paaiškintais argumentais, Komisija mano, kad pagal SDS suteiktas pranašumas bus finansuojamas viešojo arba privataus sektoriaus subjekto, kurį paskiria valstybė.
- (329) SDS bus finansuojamas tiekėjams nustatant mokesčių, ir tokiomis aplinkybėmis turi būti daroma išvada, kad bet koks pagal SDS apmokėtas pranašumas yra priskirtinas valstybei ir finansuojamas iš valstybės kontroliuojamų išteklių.
- (330) Pirma, vykdymo kainą ir mokesčių nustatys valstybė.
- (331) Antra, kita susitarimo šalis iš esmės bus Vyriausybei priklausanti privati bendrovė, taigi bet kuriuo atveju ji bus paskirta valstybės. Straipsniai, susiję su kita susitarimo šalimi, negali būti iš dalies keičiami be valstybės sekretoriaus sutikimo.
- (332) Trečia, valstybės paskirta kita susitarimo šalis administruos mokėjimo schemą, į kurią įtrauktas mokesčio surinkimas iš tiekėjų ir elektrinės mokamų išmokų surinkimas, kai rinkos kaina bus didesnė už vykdymo kainą. Į ją tam tikrais atvejais taip pat bus įtrauktos išmokos elektrinėms ir išmokos tiekėjams.
- (333) Ketvirta, kitai susitarimo šaliai pagal Energetikos įstatymą bus suteiktas įgaliojimas gauti pajamas, kad ji galėtų iš tiekėjų surinkti lėšas, kurių reikia išmokoms energijos gamintojams, su kuriais pasirašytas SDS, taip pat valstybė nustatys kelias priemones siekdama užtikrinti, kad energijos gamintojams, su kuriais pasirašytas SDS, būtų tikrai sumokėtos išmokos tiekėjo nemokėjimo atveju. Šios priemonės bus tiekėjų įpareigojimas pateikti įkaitus, nemokumo rezervo fondas ir tiekėjo, į kurį galima kreiptis kraštutiniu atveju, paskyrimas. Iš nemokumo rezervo fondo kitai susitarimo šaliai būtų teikiamas finansavimas siekiant padengti išipareigojimų neįvykdžiusio tiekėjo mokesčius nuo tada, kai bus galutinai panaudotas jo įkaitas, iki tada, kol pagal tiekėjo, į kurį galima kreiptis kraštutiniu atveju, paskyrimo tvarką, kurią administruoja *Ofgem*, bus paskirtas kitas tiekėjas.
- (334) Penkta, kita susitarimo šalis valstybei teiks įgyvendinimo ataskaitas. Turint tai omenyje, ketinama numatyti, kad kita susitarimo šalis būtų valdoma pagrindų dokumentu, kuriame, be kita ko, būtų nustatytas kitos susitarimo šalies ir valstybės ryšys, kitos susitarimo šalies veikimo principai, akcininkams palikti klausimai, kitos susitarimo šalies pareigos ir atsakomybė, valdymo ir finansinė atsakomybė, ataskaitų teikimo ir stebėsenos reikalavimai. Dokumente taip pat bus nustatyti parametrai, kurių laikydamasi kita susitarimo šalis turės vykdyti savo funkcijas, susijusias su SDS.
- (335) Remiantis tuo, kas išdėstyta pirmiau, galima daryti išvadą, kad pagal SDS suteikiamas pranašumas bus finansuojamas valstybės įnašais, o jį, laikydamasis teisės aktų nuostatų, valdys ir skirstys valstybės paskirtas ir valstybės kontroliuojamas subjektas.

7.8. KREDITO GARANTIJA. IŠ VALSTYBĖS IŠTEKLIŲ FINANSUOJAMAS IR VALSTYBEI PRISKIRTINAS PRANAŠUMAS

- (336) JK Vyriausybė mano, kad kredito garantija ir SDS sąlygomis siekiama skirtingų tikslų. Kredito garantijos kainodara ir patvirtinimas labai priklauso nuo viso pagrindinio projekto, įskaitant SDS sąlygas, rizikos. Tačiau priešingu atveju taip nebūtų: kadangi buvo suteikta garantija, užuot keitus projekto rizikos pobūdį, rizika perskirstoma skolos investuotojams ir garantui. JK Vyriausybė nemano, kad projekto bendrovė gautų papildomą paramą SDS papildžius kredito garantija.
- (337) Nepaisant to, su HKC susijusios valstybės intervencijos turi būti nagrinėjamos kartu kaip viena pagalbos priemonė, nes projektui reikiamos sumos nebūtų galima pasiskolinti be valstybės intervencijos, taip pat dėl to, kad intervencijų laikas sutampa, ir yra NNBG reitingavimo, garantijos kainodaros ir SDS nuostatų ryšys. SDS, valstybės sekretoriaus susitarimas ir kredito garantija skiriasi priemonių atžvilgiu, bet yra susiję su tuo pačiu JK valdžios institucijų sprendimu dėl investicijų ir turi tą patį tikslą – skatinti investicijas į naują branduolinę elektrinę ir sudaryti joms sąlygas. Visos trys priemonės yra tarpusavyje susijusios, visų jų būtinai reikia norint pastatyti HKC.

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Vent de Colère*, C-262/12, dar nepaskelbtas, 21 punktas.

- (338) Kredito garantija yra projekto, kurio vertė – beprecedentė, finansavimo pagrindas. Kredito garantija taip pat būtina, kad projektas galėtų pritraukti išorės kreditų. Rinkoje nėra panašioms projektams teikiamų panašių garantijų pavyzdžių, nes tokios garantijos neteikiamos. Atsižvelgdama į tai, kad projektas yra beprecedentis, taip pat į finansavimą ir garantiją, kurios su niekuo negalima tiksliai palyginti, net jeigu būtų manoma, kad dėl atlygio parama būtų sumažinama iki minimumo, Komisija mano, kad NNBG mokama kaina už kredito garantiją negali būti laikoma rinkos kaina, nes rinkoje nėra ir nebūtų teikiama panaši priemonė.
- (339) Kredito garantiją teikia Jungtinės Karalystės viešojo sektoriaus subjektas; naudojami Jungtinės Karalystės ištekliai. Todėl Komisija mano, kad kredito garantija, kurią JK teikia bendrovės NNBG skolai, yra valstybės pagalba.

7.9. KONKURENCIJOS IŠKRAIPYMAS IR POVEIKIS PREKYBAI

- (340) SDS, valstybės sekretoriaus susitarimu ir kredito garantija gali būti iškraipoma konkurencija ir daromas neigiamas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai. Komisija šiuo atžvilgiu pažymi, kad elektros energijos gamyba ir tiekimas yra liberalizuoti. Kadangi šiuo atveju priemonėmis, apie kurias pranešta, bus sudarytos sąlygos kurti didžiulius pajėgumus, kurie kitokių atveju galėtų būti kitų JK arba kitų valstybių narių rinkos dalyvių privačių investicijų objektu diegiant alternatyvias technologijas, priemonėmis, apie kurias pranešta, gali būti daromas neigiamas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai ir gali būti iškraipoma konkurencija.
- (341) Komisija mano, kad pagalbos priemonėmis galėtų būti iškraipomi sprendimai dėl investicijų ir išstumiamos alternatyvios investicijos. Kadangi EDF jau yra Jungtinės Karalystės elektros energijos gamybos rinkos dalyvė, pagalba gali būti iškraipomas galutinės grandies rinkos veikimas. Dėl pagalbos gali sumažėti didmeninės rinkos likvidumas.

7.10. BENDROJI IŠVADA DĖL PAGALBOS

- (342) Todėl Komisija daro išvadą, kad SDS, valstybės sekretoriaus susitarimas ir kredito garantija yra skirtingos priemonės, susijusios su viena valstybės intervencija, ir jos yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje.

8. PRIEMONĖS VERTINIMAS PAGAL SESV 106 STRAIPSNIO 2 DALĮ

- (343) Komisija komunikate „Europos Sąjungos bendrosios nuostatos dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma“ (toliau – VESP sistema) paaiškino, kaip aiškintų SESV 106 straipsnio 2 dalį vertindama priemonę, apie kurią pranešta ir kuri yra valstybės pagalba bei yra susijusi su VESP⁽¹⁾. Komisija šio sprendimo (315) konstatuojamojoje dalyje padarė išvadą, kad priemonė, apie kurią pranešta, yra nesusijusi su tikros VESP teikimu, o tai yra būtina sąlyga, kad priemonę būtų galima vertinti pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį. Todėl Komisija nemano, kad reikia vertinti likusius VESP sistemoje nustatytus reikalavimus, kad galėtų konstatuoti, jog priemonė, apie kurią pranešta, negali būti laikoma suderinama su vidaus rinka pagal SESV 106 straipsnio 2 dalies reikalavimus.

9. PRIEMONĖS VERTINIMAS PAGAL SESV 107 STRAIPSNIO 3 DALIES c PUNKTĄ

- (344) Kaip preliminarią pastabą Komisija nurodo, kad priemonės, susijusios su veiklos pagalba, iš esmės yra nesuderinamos pagal 107 straipsnio 3 dalies c punktą⁽²⁾. Tačiau priemonės, apie kurias pranešta, visų pirma SDS, dėl toliau paaiškintų priežasčių prilygsta investicijų pagalbai.
- (345) Priemonių, visų pirma SDS, tikslas – sudaryti NNBG sąlygas įsipareigoti investuoti į HKC elektrinės statybą. SDS veiksmingai nustatyta rizikos draudimo priemonė, kurios forma – kainų stabilizavimas, pajamų stabilumo užtikrinimas ir pakankamai ilgalaikis apibrėžtumas, kad NNBG galėtų investuoti dideles lėšų sumas, būtinas HKC elektrinei pastatyti.

⁽¹⁾ 2012 m. sausio 11 d. Komisijos komunikatas „Europos Sąjungos bendrosios nuostatos dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma“ (2012/C 8/03) (OL C 8, 2012 1 11, p. 15).

⁽²⁾ Žr. sprendimo pradėti tyrimo procedūrą 8.1 skirsnio pirmą pastraipą.

- (346) Iš tikrųjų, HKC elektrinei statybos etape būdinga didesnė rizika, o eksploataavimo etape ši rizika sumažėja. Dėl ilgos HKC eksploataavimo trukmės reikia, kad į tai būtų atsižvelgta teikiant paramos priemones. Vertindama šį konkrečios rūšies projektą Komisija mano, kad pagalbos priemonė faktiškai yra lygiavertė investicinės pagalbos teikimui, kai atsižvelgiama į projekto ypatybes ir rizikos pobūdį, taigi, iki minimumo sumažinama pagalbos ir papildomų priemonių, būtinų paskatinti investicijoms, suma. Finansinio modeliavimo požiūriu vykdymo kainos išmokų grynoji dabartinė vertė gali būti laikoma lygiaverte vienkartinė išmoka, kuria NNBG padedama padengti statybos sąnaudas.
- (347) Todėl Komisija konstatuoja, kad šiuo konkrečiu atveju dėl projekto savitumo pagalba turi investicinės pagalbos požymių ir jos suderinamumas bus vertinamas atitinkamai. Konkretūs pagalba sukelti konkurencijos iškraipymai vertinami IX.6 skirsnyje.

9.1. SUDERINAMUMAS SU ESAMU RINKOS REGULIAVIMU

- (348) Komisija svarstė klausimą, ar priemonės suderinamos su galiojančiais vidaus rinkos reguliavimo aktais.
- (349) Visų pirma, kelios suinteresuotosios šalys susirūpino, kad pagalba gali būti pažeistas Elektros energijos direktyvos 8 straipsnis. Keli respondentai taip pat abejojo, ar priemonė dera su ES viešųjų pirkimų taisyklėmis ⁽¹⁾.
- (350) Komisija mano, kad šie du klausimai tam tikru mastu yra susiję. Visų pirma, Direktyvoje 2004/17/EB ir Direktyvoje 2004/18/EB nustatytos viešųjų pirkimų taisyklės šiai priemonei netaikomos, nes neperkama jokių darbų, prekių ar paslaugų.
- (351) Direktyvos 2004/17/EB ir 2004/18/EB taikomos pirkimui – vienos ar daugiau perkančiųjų organizacijų ar subjektų vykdomam darbų, prekių ar paslaugų įsigijimui pagal viešąją sutartį iš tų perkančiųjų organizacijų ar subjektų pasirinktų ekonominės veiklos vykdytojų, nepaisant to, ar darbai, prekės ar paslaugos yra skirti viešajam tikslui. Be kitų aspektų, tai reiškia, kad sudaroma sutartis, kurioje nustatomos tarpusavyje privalomos pareigos, pagal kurias šių darbų vykdymui ar paslaugų teikimui taikomi specialūs perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto nustatyti reikalavimai, kurių įgyvendinimas užtikrinamas teisinėmis priemonėmis.
- (352) Ir atvirkščiai, viešaisiais pirkimais nelaikomi tam tikri valstybės narės aktai, kaip antai leidimai arba licencijos, kuriais ta valstybė narė arba jos viešoji institucija nustato ekonominės veiklos vykdymo sąlygas, įskaitant sąlygą dėl tam tikros operacijos vykdymo, kuri dažniausiai nustatoma ekonominės veiklos vykdytojo prašymu, o ne perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto iniciatyva, ir kai ekonominės veiklos vykdytojas išsaugo teisę pasitraukti iš darbų vykdymo ar paslaugų teikimo veiklos.
- (353) Panašiai, vien veiklos finansavimas, kai visų pirma teikiamos dotacijos, dažnai susijęs su pareiga grąžinti gautas sumas, kai jos nepanaudojamos numatytiems tikslams, nepatenka į minėtų direktyvų taikymo sritį.
- (354) Remiantis turima informacija, nėra galimybių daryti išvados, kad SDS yra susijęs su bet kokių darbų, prekių ar paslaugų įsigijimu, dėl kurio galėtų būti laikomas viešąja sutartimi ar koncesija.
- (355) Pirma, SDS perkančiajai organizacijai ar trečiosioms šalims nenustatoma jokių konkrečių reikalavimų, susijusių su kokios nors rūšies paslaugų ar darbų teikimu arba prekių tiekimu. SDS yra susijęs tik su bendruoju NNBG įsipareigojimu investuoti į HKC elektrinę, ją pastatyti ir eksploatuoti. Be to, kaip paaiškinta šio sprendimo 315 konstatuojamoje dalyje, Komisija mano, kad teikiama paslauga negali būti laikoma visuotinės ekonominės svarbos paslauga.
- (356) Antra, susitarimuose nenustatyta tarpusavyje privalomų įsipareigojimų, kurių vykdymą būtų galima užtikrinti teisme. Priešingai, susitarimuose nustatyti tik branduolinių reaktorių statybos etapo terminai ir kiekvienu atveju NNBG rizikuoja, kad susitarimas bus nutrauktas (žr. 219 konstatuojamąją dalį).
- (357) Trečia, ekonominės veiklos vykdytojų, galinčių sudaryti SDS, skaičius neribojamas, išskyrus apribojimus, susijusius su tuo, kad vietų, kuriose gali būti statoma branduolinė elektrinė, skaičius yra ribotas. Kaip pabrėžė JK valdžios institucijos, sistema yra atvira visoms galimoms suinteresuotosios šalims.

⁽¹⁾ Visų pirma, abejota dėl atitikties direktyvose 2004/17/EB ir 2004/18/EB nustatytoms taisyklėms.

(358) Todėl Komisija daro išvadą, kad SDS dėl HKC nustatytos elektros energijos gamybos taikant branduolinę technologiją veiklos sąlygos ir SDS nėra viešojo sutartis ar viešųjų pirkimų veikla.

(359) NET jei kas nors ginčytų, kad priemonei, apie kurią pranešta, taikomas Elektros energijos direktyvos 8 straipsnis, Komisija mano, kad šio straipsnio nuostatos nebuvo pažeistos.

Elektros energijos direktyvos 8 straipsnyje nenurodyta rengti konkursą, bet nurodyta, kad, remiantis paskelbtais kriterijais, galima taikyti skaidrumo ir nediskriminavimo požiūriu lygiavertę procedūrą. Kad nustatytų tinkamus investuotojus į branduolinę energiją, JK paskelbė viešą kvietimą pareikšti susidomėjimą.

(360) Visų pirma, galimiems investuotojams į projektus, atitinkančius reikalaujamas charakteristikas, aprašytas paskalbtime dokumente, DECC 2011 m. gruodžio mėn. paskelbė kvietimą pareikšti susidomėjimą⁽¹⁾.

(361) 2012 m. lapkričio 29 d. buvo paskelbtas SDS veiklos planas ir Energetikos įstatymas⁽²⁾. Veiklos plane buvo aiškiai nurodyta, kaip SDS ketinama remti investicijas į mažo anglies dioksido kiekio elektros energijos gamybą. Jame buvo pasiūlyta, kaip statytojai galėtų taikyti SDS, išdėstytos sąlygos, kuriomis šie susitarimai būtų sudaromi, ir pagalbinė institucinė sistema.

(362) Vienintelė į kvietimą atsiliepusi branduolinės energijos gamybos bendrovė, turinti naują branduolinės elektrinės projektą, pakankamai pažangų, kad šią bendrovę būtų galima pakviesti pradėti diskusijas, buvo NNBG, 2012 m. kovo 22 d. raštu pateikusi savo tinkamumo kriterijus. 2012 m. gegužės 22 d. DECC atsakyme buvo patvirtinta, kad projektas atitinka reikalavimus.

(363) JK 2012 m. liepos mėn. patvirtino, kad buvo surengusi diskusijas su naujais branduolinės elektrinės statytojais, ne NNBG⁽³⁾. Gavus JK Vyriausybės vidaus pritarimą, 2013 m. vasario 15 d. su NNBG buvo pradėtos oficialios diskusijos dėl galimų investicijų susitarimo sąlygų.

(364) Komisija daro išvadą, kad atrankos procedūra, JK naudota tinkamiems SDS naujų investicijų į branduolinę energiją rangovams nustatyti, buvo pagrįsta aiškia, skaidria ir nediskriminacine sistema, kurią skaidrumo ir nediskriminavimo požiūriu galima laikyti lygiaverte konkursui.

(365) Todėl nėra būtina nustatinėti, ar yra galimas vidaus rinkos reguliavimo aktų pažeidimas, dėl kurio pagalba būtų nesuderinama.

9.2. BENDROS SVARBOS TIKSLAI

(366) Sprendime pradėti tyrimo procedūrą Komisija abejojo dėl trijų JK nurodytų bendrų tikslų, t. y. įvairinimo, tiekimo saugumo ir anglies dioksido kiekio sumažinimo.

(367) Sprendime pradėti tyrimo procedūrą buvo pripažinta, kad tiekimo saugumas gali būti laikomas bendru tikslu, bet abejota, ar šiuo konkrečiu atveju pagalbos priemone būtų išspręsta problema, nes, atrodo, yra neatitikimų tarp prognozuojamo paklausos sumažėjimo ir momento, kai HKC galės pradėti veikti. Taip pat Komisijai buvo neaišku, ar alternatyviomis technologijomis būtų galima patenkinti naujų energijos pajėgumų poreikį.

(368) Galiausiai, įvairinimas laikytas svarbiu tiekimo saugumo aspektu, bet vien jo nebūtų galima laikyti bendros svarbos tikslu.

(369) Tačiau Komisija sutiko, kad ši priemonė atitinka Euratomo sutartį.

⁽¹⁾ DECC, „Planning our electric future“ („Mūsų elektros energijos ateities planai“), 2011 m. gruodžio mėn. Visų pirma žr. B priedą. Galima rasti adresu https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/48253/3884-planning-electric-future-technical-update.pdf.

⁽²⁾ DECC, „Annex A: Feed-in Tariff with Contracts for Difference Operational Framework“ („A priedas. Supirkimo tarifai susitarimų dėl skirtumų veiklos sistemoje“), 2012 m. lapkričio 29 d. Dokumentus galima rasti adresu https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/66554/7077-electricity-market-reform-annex-a.pdf ir <http://services.parliament.uk/bills/2012-13/energy.html>.

⁽³⁾ Žr. dokumentą, kurį galima rasti adresu <https://www.gov.uk/government/publications/purchase-of-horizon-nuclear-power-meetings-between-ond-and-hitachi-ltd-foi-request-12-1718>.

- (370) Kaip buvo pripažinta ankstesniuose Komisijos sprendimuose ⁽¹⁾, Euratomo sutartimi siekiama „sukurti reikiamas sąlygas stiprios branduolinės pramonės plėtrai, kuri užtikrins gausius energijos išteklius“. Šis tikslas pakartotas Euratomo sutarties 1 straipsnyje, kuriame nustatyta, kad „Bendrijos uždavinys – sudarant būtinas sąlygas sparčiai kurti ir plėtoti branduolinę pramonę <...> prisidėti prie gyvenimo lygio valstybėse narėse gerinimo“.
- (371) Tuo remiantis Euratomo sutartimi įsteigiama Euratomo bendrija, numatant būtinas priemones ir paskiriant pareigas šiems tikslams pasiekti. Komisija privalo užtikrinti, kad šios Sutarties nuostatos būtų taikomos.
- (372) Euratomo Sutarties 2 straipsnio c punkte nustatyta, kad valstybės narės „palengvina sąlygas investicijoms ir užtikrina pagrindinių įrenginių, reikalingų branduolinės energijos plėtrai Bendrijoje, steigimą, visų pirma skatindama įmonių verslo iniciatyvą“. Tos pat Sutarties 40 straipsnyje numatyta, kad Bendrija skelbia parodomąsias programas siekdama paskatinti investicijas ir nurodo gamybos tikslus.
- (373) Remiantis Komisijos vertinimu, priemone padedama užtikrinti ilgalaikį tiekimo saugumą, visų pirma remiantis pajėgumų prognozėmis ir vaidmeniu, kuris teks HKC teikiamai elektros energijai, kai elektrinė pradės veikti.
- (374) Todėl Komisija daro išvadą, kad pagalbos priemonėmis, kuriomis siekiama skatinti branduolinę energiją, siekiama bendros svarbos tikslo ir kartu jomis galima padėti siekti įvairinimo ir tiekimo saugumo tikslų.

9.3. RINKOS NEPAKANKAMUMAS IR VALSTYBĖS INTERVENCIJOS POREIKIS

- (375) Savo sprendime pradėti tyrimo procedūrą Komisija abejojo nuomone, kad branduolinės energetikos srityje būtinai turi būti rinkos nepakankamumas.
- (376) Komisija visų pirma nurodė tai, kad yra kitų priemonių, kuriomis siekiama sumažinti anglies dioksido kiekį (pavyzdžiui, ATLPS), taip pat tai, kad branduolinė energija yra neabejotinai ekonomiškai perspektyvi. Komisija taip pat paminėjo, kad jeigu ir būtų rinkos nepakankamumas, jis galėtų būtų susijęs su kliūtimis gauti būtiną lėšų kiekį, nes susijusios sąnaudos yra didžiulės, ir, atrodo, kad kredito garantijos nuostatomis tai tinkamai išspręsta ir jokių kitų priemonių nebereikia.
- (377) Komisija galimo rinkos nepakankamumo klausimą vertino nagrinėdama respondentų pateiktus įrodymus ir atlikdama plačią ekonominę analizę ⁽²⁾.
- (378) Teisingas JK teiginys, kad likutinis rinkos nepakankamumas ilgainiui susidaro anglies dioksido teršalų srityje, nes nėra ilgalaikių anglies dioksido kainų signalų, ir kad nėra pakankamai tikslios ir stabilios ilgalaikės anglies dioksido mažinimo reguliavimo sistemos. Šiuo argumentu pagrindžiama tam tikra Vyriausybės intervencija, kuria siekiama skatinti mažo anglies dioksido kiekio energijos gamybą, t. y. ir branduolinės energijos.
- (379) Be to, atrodo, kad teisingi ir argumentai, kad elektros energijos tiekimo saugumo elementas nėra tinkamai įtrauktas į kainą ir kad sprendimai dėl privačių investicijų į elektros energijos gamybą gali ir toliau nesiekti socialiai optimalaus lygio.
- (380) Tačiau, atrodo, šios dvi galimos rinkos nepakankamumo problemos nepateisina atitinkamai investicijų būtent į branduolinės energijos gamybą, ir, plačiau, investicijų į mažo anglies dioksido kiekio energijos gamybą ir taisomąsias priemones, kuriomis internalizuojamas teigiamas išorinis elektros energijos buvimo poveikis. Pastaroji rinkos nepakankamumo problema konkrečiai sprendžiama sukuriant pajėgumų mechanizmą. Komisija savo 2014 m. liepos 23 d. sprendime patvirtino JK energijos gamybos pajėgumų rinkos priemonę ⁽³⁾.
- (381) Tačiau yra dvi rinkos nepakankamumo problemos, labiau susijusios būtent su branduoline energija.

⁽¹⁾ Žr., pavyzdžiui, 2004 m. rugsėjo 22 d. Komisijos sprendimą 2005/407/EB dėl valstybės pagalbos, kurią Jungtinė Karalystė planuoja įgyvendinti bendrovei „British Energy plc“ (OL L 142, 2005 6 6, p. 26).

⁽²⁾ Ypatinga JK elektros energijos sektoriaus padėtis aprašyta sprendimo pradėti tyrimo procedūrą 2.1 skirsnyje.

⁽³⁾ Žr. spaudos pranešimą adresu http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-865_en.htm.

- (382) Pirmą, investicijos į branduolinę energiją yra susijusios su didžiule rizika, kurią lemia didžiulių pradinių sąnaudų, ilgo statybos laiko ir ilgo eksploatacijos laikotarpio, per kurį susigrąžinamos sąnaudos, derinys. Kadangi nėra rinka grindžiamų finansinių priemonių ir kitų rūšių sutarčių, kuriomis būtų galima apsidrausti nuo tokios didelės rizikos, atsiranda rinkos nepakankamumas, būdingas vos kelioms technologijoms, tarp kurių yra ir branduolinės energijos technologija. Dabar rinkoje esančios priemonės – ilgalaikės sutartys arba rizikos draudimo priemonės – neapima ilgesnio nei 10 ar 15 metų laikotarpio.
- (383) Visų pirma, branduolinės energijos gamybos gyvavimo ciklai yra nepaprastai ilgi ir sudėtingi, kitaip negu daugelio kitų rūšių energijos infrastruktūros ir tikrai kitaip negu apskritai daugumos investicijų į infrastruktūrą. Paprastai pastatyti branduolinę elektrinę trunka nuo aštuonerių iki dešimties metų, sąnaudų patiriama dar negavus jokių pajamų, o rizika tenka tik investuotojui. Per 60 metų eksploatacijos laikotarpį gaunama pajamų, tačiau jos priklauso nuo neapibrėžtos didmeninių kainų raidos. Vėlesnis eksploatacijos nutraukimo laikotarpis gali tęstis keturiasdešimt metų, įrenginių sustabdymui reikalingas lėšas reikia atidėti. Galiausiai, branduolinio objekto vietoje paprastai vykdomas aukšto lygio branduolinių atliekų saugojimas ir tvarkymas prieš atliekas perkeltiant į saugyklą, kur, kaip tikimasi, atliekos bus laikomos tūkstančius metų.
- (384) Antra, kyla sulaikymo (daugiausia dėl politinių priežasčių) rizika, kai jau skirta investicijų, o investuotojo derybinė pozicija yra silpnesnė. Kadangi branduolinė technologija yra priešaringo pobūdžio, vėlesnės Vyriausybės gali kitaip vertinti jos pageidaujumą, taigi privatiems investuotojams atsiranda dar didesnis neapibrėžtumas. Komisija nėra tikra, kad tai galėtų būti laikoma rinkos nepakankamumu, bet pripažįsta, kad tai gali būti veiksnys, dėl kurio sunku pritraukti investicijų į naujas branduolines elektrines, visų pirma atsižvelgiant į ilgą laiką, kurį trunka branduolinių elektrinių statyba, eksploatacija ir eksploatacijos nutraukimas.
- (385) Šie dalykai būdingi tik branduolinei technologijai. Visoms technologijoms gali būti taikomas politinis „sulaikymas“, tačiau, atsižvelgiant į ilgesnį laikotarpį ir didesnes investicijas, tikėtina, kad branduoliniai projektai gali labiau nukentėti. O tai, kad nėra galimybių rinkos priemonėmis dalytis rizika, kylandia dėl didelių investicijų, branduolinės energetikos technologijoms daro didesnę poveikį negu kitoms technologijoms.
- (386) Komisija taip pat nagrinėjo klausimą, ar būtų investuojama į naują branduolinę elektrinę be pagalbos. Buvo atliktas modeliavimas remiantis įvairiais priešingos padėties scenarijais, darant įvairias prielaidas dėl iškastinio kuro kainų ir politinio klimato, galinčių vyrauti, jeigu dėl naujos branduolinės elektrinės nebūtų pasirašytas SDS⁽¹⁾. Nors JK tvirtina, kad pats modeliavimas, ypač kai laikotarpiai tokie ilgi, gali tik suteikti naudingų ženklų, pagrįstų būtinu tikrojo pasaulio dinamikos supaprastinimu, Komisija mano, kad toks modeliavimas gali padėti suvokti pagrindinius vertinimo aspektus.
- (387) Scenarijuje, kai SDS pasirašomi dėl atsinaujinančiųjų energijos šaltinių ir anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (angl. *Carbon Capture and Storage, CCS*) technologijų, bet ne dėl branduolinės elektrinės, privačios investicijos į naują branduolinę elektrinę modelyje iki 2046 m. netampa ekonomiškoms. Scenarijuje, kai SDS nepasirašomi ir atsiranda energijos gamybos pajėgumų rinka, remiantis DECC pagrindinėmis iškastinio kuro kainų prielaidomis privačių investicijų į naują branduolinę elektrinę iniciatyvų neatsiranda iki 2037 m. Esant didelėms iškastinio kuro kainoms sprendimas dėl investicijų į naują branduolinę elektrinę atsirastų iki 2032 m., o anglies dioksido kainoms esant vienodoms, toks sprendimas išvis neatsirastų iki modeliuojamo laikotarpio pabaigos 2049 m.
- (388) Buvo modeliuoti dar aštuoni scenarijai, kiekvienas jų tada buvo modifikuotas pateikiant iki aštuonių variantų. Atrinktų scenarijų pagrindinių rezultatų santrauką galima rasti priede pateiktoje 9 lentelėje.
- (389) Pagrindinė modeliavimo išvada – labai neaišku, ar laikotarpiu nuo šio amžiaus ketvirtojo dešimtmečio pradžios iki ne anksčiau 2049 m. privatūs investuotojai investuotų į naują branduolinę elektrinę, jeigu nebūtų skiriama valstybės pagalba. Taip pat, pasirašant SDS dėl naujos branduolinės elektrinės didinama visos visuomenės ir konkrečiai vartotojų gerovė, išskyrus atvejį, jeigu nebūtų siekiama anglies dioksido sumažinimo tikslų ir būtų mažos iškastinio kuro kainos.

(¹) Komisija reikalavo, kad DECC atliktų jautrumo analizes naudodama savo prognozių modelį ir kruopščiai įvertintų sąnaudas ir rezultatus pagal kiekvieną scenarijų. DECC dinaminio paskirstymo metodas (angl. *Dynamic Dispatch Model, DDM*) – tai integruotas elektros energijos rinkos modelis, taikomas Didžiosios Britanijos elektros energijos rinkai vidutinės trukmės laikotarpiu. Juo imituojamas elektros energijos paskirstymas iš Didžiosios Britanijos energijos gamintojų ir sprendimai dėl investicijų į energijos gamybos pajėgumus 2010–2049 m., remiantis apskaičiuota elektros energijos paklausa ir pasiūla kas pusvalandį. Sprendimai dėl investicijų grindžiami numatomais pajamų ir grynujų pinigų sraultais, atsižvelgiant į politinį poveikį ir energijos gamybos rūšių derinio pokyčius. Todėl DDM suteikiama galimybių atlikti įvairių politinių sprendimų poveikio energijos gamybai, pajėgumams, sąnaudoms, kainoms, tiekimo saugumui ir anglies dioksido teršalų kiekiui lyginamąją analizę.

- (390) Komisijos atlikta analize patvirtinama, kad labai neaišku, ar rinkoje per tikrovišką laikotarpį atsirastų investicijos į naują branduolinę elektrinę. Nors pateikti įrodymai ir atlikta analizė nėra galutiniai, iš jų pakankamai patikimai matyti (atsižvelgiant į neišvengiamus apribojimus, kurių būna prognozuojant tokį laikotarpį), kad, be valstybės pagalbos, visiškai komercinių investicijų į naują branduolinę elektrinę nebūtų tinkamu laiku, kad būtų galima patenkinti JK energetikos politikos poreikius.
- (391) Be to, alternatyvių mechanizmų nepakanka investicijoms į naują branduolinę elektrinę paskatinti. Nei apatinės anglies dioksido kainos ribos, nei energijos gamybos pajėgumų rinkos nepakanka, kad būtų investuojama į branduolinę energiją. Visų pirma, branduolinės elektrinės operatoriai gali atitikti dalyvavimo energijos gamybos pajėgumų rinkoje reikalavimus tik atsisakę kitų formų pagalbos, įskaitant SDS arba kredito garantiją, o energijos gamybos pajėgumų rinkoje numatomi terminai būtų per trumpi, kad būtų užtikrintos investicijos į branduolinę energiją. Apatinė anglies dioksido kainos riba nesuteikiama nepakankamo apibrėžtumo dėl būsimų didmeninių kainų, kad būtų investuojamos tokio dydžio sumos, kokių reikia naujai branduolinei elektrinei, ir tokį laikotarpį. Remiantis atliktu modeliavimu, kitų formų paramos neužtektų investicijoms į naują branduolinę elektrinę užtikrinti per tikrovišką laikotarpį ir tiek, kiek reikia JK. Nė viena iš paramos priemonių nesumažinamas didžiulis didmeninių kainų neapibrėžtumas ir nepadedama išvengti to, kad nėra galimybių apsidrausti nuo rizikos ir sudaryti ilgalaikių susitarimų.
- (392) Todėl, dėl pirmiau nurodytų priežasčių ir tiek, kiek investicijomis į naują branduolinę elektrinę siekiama ES bendros svarbos tikslų, išdėstytų šio sprendimo 9.2 skirsnyje, Komisija daro išvadą, kad siūlomos valstybės pagalbos priemonės yra būtinos atsižvelgiant į šios konkrečios rūšies investicijas į branduolinę elektrinę, taip pat atsižvelgiant į JK finansų rinkų būklę ir veikimą šio sprendimo priėmimo metu.

9.4 TINKAMOS PRIEMONĖS IR SKATINAMASIS POVEIKIS

- (393) Sprendime pradėti tyrimo procedūrą Komisija abejojo, ar SDS galėtų būti laikomas tinkama valstybės pagalbos teikimo priemone, nes juo panaikinami kainų signalai ir jis neatitinka dabartinio rinkos modelio, kai elektros energija gaminama konkurencinėje rinkoje, o investuojama atsižvelgiant į numatomas pajamas, gaunamas pardavus elektros energiją didmeniniu lygmeniu.
- (394) Komisija taip pat abejojo priemonės trukme ir tuo, kad priemone pajamos apsaugomos tiek, kad nebelieka kainų rizikos, o tokią padėtį dar labiau sustiprina pasirašomas SDS ir kredito garantija. Galiausiai Komisija suabejojo tuo, kad nebuvo atviro ir skaidraus konkurso, ir tuo, be kitų dalykų, pažeistas technologinis neutralumas, nes leistos privačios JK ir EDF derybos dėl projekto remiantis konkrečia technologija.
- (395) JK argumentai SDS naudai yra siejami su pagrindinėmis rinkos nepakankamumo problemomis, išryškintomis šio sprendimo 9.3 skirsnyje, daugiausia tai – privačių investuotojų negebėjimas veiksmingai pasidalyti kainų svyravimo rizika (arba ją perduoti), nes dabartinėmis aplinkybėmis nėra pakankamų rizikos perdavimo rinkų.
- (396) Kadangi yra tokių ilgalaikių kapitalo rinkos nepakankamumo problemų, nepakaktų suteikti vien kredito garantiją, kad būtų investuojama į naują branduolinę elektrinę, nes garantija tik patenkinamas poreikis pasiskolinti lėšų projektui, bet neišsprendžiamos konkrečios problemos, kylančios branduolinės energetikos sektoriuje, pavyzdžiui, konkreti rizika, susijusi su statyba ir ilgu bei sudėtingu gyvavimo ciklu. Kredito garantija sudaromos sąlygos investuotojui pasiskolinti lėšų, o SDS – investuotojui įsipareigoti skirti projektui nuosavą kapitalą. Dar daugiau, pati kredito garantija yra grindžiama SDS buvimu ir neatsiejamai su juo susijusi, nes reitinguojant projektą atsižvelgiama į tai, kad yra SDS. Tik SDS garantuotos pajamos gali kompensuoti ilgalaikę projekto riziką.
- (397) Komisija savo 2014 m. liepos 23 d. sprendime jau sutiko, kad SDS gali būti tinkama priemonė mažo anglies dioksido kiekio technologijoms, visų pirma atsinaujinančiųjų energijos šaltinių technologijoms, remti ⁽¹⁾.
- (398) SDS atvirai tenkinamas poreikis užtikrinti kainų stabilumą ir projekto bei nuosavo kapitalo grąžos normos numatomumą, o tai labai svarbu tokio dydžio ir trukmės investicijoms, todėl tai yra būtina, kad būtų investuojama. Šiuo požiūriu SDS sprendžiamos pirmiau nurodytos pagrindinės rinkos nepakankamumo problemos.

⁽¹⁾ Žr. spaudos pranešimą adresu http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-866_en.htm.

- (399) Papildomomis sąlygomis, nustatytomis tik SDS dėl HKC ir valstybės sekretoriaus susitarime, visų pirma kompensacijomis, mokamomis tuo atveju, jeigu branduolinei technologijai politinėmis arba teisėkūros priemonėmis būtų taikomos diskriminacinės sankcijos, siekiama mažinti papildomą riziką, kurią galima laikyti būdinga tik branduolinei elektrinei, t. y. galimybę, kad investicijos bus sulaukytos dėl teisės aktų sistemos pokyčių, pavyzdžiui, dėl politinių priežasčių.
- (400) Atsižvelgdama į šių pagalbos priemonių tikslą, t. y. siekti, kad būtų investuota į branduolinę energiją, Komisija mano, kad atviras konkursas, kuriame būtų daugiau elektros energijos gamybos technologijų, būtų netinkamas dėl laikotarpio, kurio reikia JK.
- (401) Jungtinei Karalystei paskelbus atvirą kvietimą pareikšti susidomėjimą, investicinį pasiūlymą pateikė tik EDF. JK pateikė įrodymų⁽¹⁾, kad derybų su EDF metu nebuvo jokio kito projekto, kuris galėtų konkuruoti su HKC. Dėl branduolinės technologijos specifiškumo išankstinės sąnaudos yra didžiulės ir nedaug operatorių turi žinių ir finansinio pajėgumo investuoti tiek, kiek reikia HKC. JK paaiškino, kad pirmenybę būtų teikusi konkurso dalyvių konkurencinei kovai, bet nebuvo jokių kitų patikimų pasiūlymų dėl naujos branduolinės elektrinės.
- (402) Komisija pripažįsta, kad branduolinės elektrinės padėtis dėl investuotojams taikomų reikalavimų apskritai yra kitokia negu kitų technologijų. Kalbant apie investicijų trukmę ir dydį, paprasčiausiai nėra projektų, panašių į branduolinės elektrinės projektą. HKC projektas – labai savitas. Tai beveik beprecedenčio masto infrastruktūros projektas ne tik energetikos, bet ir kituose sektoriuose. Todėl Komisija pripažįsta, kad konkursas šiuo atveju nebūtų davęs reikšmingų rezultatų dėl projektui būdingų apribojimų.
- (403) Komisija taip pat mano, kad dėl naujos branduolinės elektrinės investicijų pasirašant SDS kitos technologijos per daug nediskriminuojamos, ir ši padėtis nėra palankesnė naujai branduolinei elektrinei negu kitoms technologijoms. Iš tikrųjų, SDS gali būti panašiai pasirašomi ir dėl kitų technologijų, naudojant tokios pat rūšies priemonę, išskyrus tam tikrus konkrečiam atvejui pritaikytus dalykus, kurie gali būti laikomi būtini dėl technologijų skirtumų (pavyzdžiui, valstybės sekretoriaus susitarimai arba veiklos sąnaudų atnaujinimas).
- (404) Be to, dėl daugelio atsinaujinančiųjų energijos šaltinių technologijų protarpinio pobūdžio šios technologijos negali būti laikomos tinkama alternatyva bazinės apkrovos technologijai, tokiai kaip branduolinė energija. Kaip paaiškinta šio sprendimo 199 konstatuojamojoje dalyje, gamybos pajėgumų pakeitimas, kuris, kaip tikimasi, bus užtikrintas HKC projektu, atitinka 14 GW sausumos vėjo arba 11 GW jūros vėjo galią, ir būtų netikroviška tikėtis, kad taip būtų galima užtikrinti tokį pat laikotarpį.
- (405) Be to, SDS dėl naujos branduolinės elektrinės nediskriminuojamos esamos branduolinės elektrinės, kurioms nereikia skatinamųjų priemonių, kad būtų pastatytos, ir kurios buvo pastatytos kitokiomis aplinkybėmis negu dabar, t. y. dar neliberalizavus rinkos.
- (406) Todėl, remdamasi tik šiuo konkrečiu atveju ir projektu, Komisija daro išvadą, kad SDS, kartu su kredito garantija ir valstybės sekretoriaus susitarimu, kaip nustatyta priemonėmis, apie kurias pranešta, yra tinkamos priemonės pagalbai suteikti, ir pagalbos gavėjui daromas pakankamas skatinamasis poveikis.

9.5. PROPORCINGUMAS

- (407) Sprendime pradėti tyrimo procedūrą Komisija abejojo, ar grąžos norma yra proporcinga atsižvelgiant į SDS ir kredito garantijos derinį ir kitus priemonę, kuriai, atrodo, turėtų būti būdinga gerokai mažesnė grąžos norma, negu užtikrinta bendrovei NNBG dėl mažesnės rizikos, sudarančius rizikos mažinimo elementus. Visų pirma, SDS parengtas taip, kad iš esmės pašalinama rinkos kainos rizika, nors priemone siekiama investuotojus apsaugoti nuo kelių įvykių, dėl kurių būtų mokama kompensacija.
- (408) Sprendime pradėti tyrimo procedūrą taip pat abejota dėl galimos didelės grąžos normos ir galimybės pagalbos gavėjui gauti netikėtai didelį pelną, jeigu prielaidos nepasitvirtintų.
- (409) Dėl priemonės, kurią JK ketina įgyvendinti, kyla trys pagrindiniai susirūpinimą keliantys klausimai, susiję su proporcingumu, ir tai svarbu Komisijos vertinimui.

⁽¹⁾ Visų pirma JK paskelbė kvietimą pareikšti susidomėjimą investicijų susitarimu, ir tas kvietimas buvo atviras visiems būsimiems investuotojams, bet atsiliepė tik EDF.

- (410) Pirma, numatyta grąžos norma laikyta didele, kad, atsižvelgus į SDS ir garantijos derinį, tokį, apie kokį panešta, nebuvo galima paneigti per didelės kompensacijos tikimybės. Visų pirma, kai elektrinė bus pastatyta, esant palyginti stabiliam pajamų srautui galės būti laikoma, kad SDS laikotarpiu kaip reguliuojamasis turtas ji eksploatuojama veiksmingai.
- (411) Antra, SDS grąžos norma atsiejama nuo pagalbos sumos. Vykdyto kaina gali būti nustatyta tokio lygio, kuriam esant NNBG galėtų padengti sąnaudas ir gauti priimtina pelną, tačiau tuo nenustatoma pagalbos suma, kuri bus galiausiai išmokėta ir kuri taip pat priklauso nuo didmeninių kainų. Dėl to atsiranda poreikis per didelės kompensacijos testą aiškinti kaip grąžos normos testą, o ne nurodyti absoliutų pagalbos dydį.
- (412) Trečia, negalima užtikrinti, kad bet koks didesnis negu tikėtasi pelnas, gautas jau pastačius elektrinę, bus naudingas ir klientams, iki minimumo sumažinant grąžos normą ir maksimaliai padidinant bendrą gerovę.
- (413) Prieš padarant galutinę išvadą dėl viso rinkinio, tolesniuose skirsniuose bus nagrinėjami šie klausimai, susiję su kredito garantija ir SDS, taip pat su grąžos norma.

9.5.1 Kredito garantija

- (414) Obligacijos, kurias turės išleisti emitentė, bus užtikrintos kredito garantija, kaip aprašyta šio sprendimo 2.2 skirsnyje.
- (415) Komisija vertino IUK taikytą pradinę kredito garantijos metodiką. Taikant šią metodiką mokestis būtų trijų rodiklių vidurkis komercinio susitarimo dėl viso finansavimo sudarymo metu, bet ne mažiau negu 225 baziniai punktai. JK nurodė, kad 2014 m. rugpjūčio 21 d. pabaigoje kredito garantijos mokesčio norma būtų buvusi 250 bazinių punktų (atitinkamai 263, 243 ir 245 vidurkis) ⁽¹⁾.
- (416) Jeigu nėra tiesiogiai matomų (pakankamų) kredito garantijų, kuriomis užtikrinama panašios rūšies rizika, normų, garantijos mokesčio normai nustatyti rinkos sąlygomis būtų būtina pasikliauti alternatyviais metodais. Pirmas metodas yra vadinamasis tikėtino nuostolio metodas. Taikant šį metodą bendrovės verslo planas siejamas su jos kapitalo struktūra renkantis įvairius scenarijus, kurių rezultatas – tikėtinas įsipareigojimų neįvykdymas. Arba kitaip, galima garantiją lyginti su panašių priemonių, kurių kredito rizika – panaši, rinkos kainomis.
- (417) Remdamasi JK pateikta medžiaga ir savo pačios analize Komisija nustatė, kad yra tvirtų priežasčių manyti, kad iš pradžių pasiūlyta minimali garantijos mokesčio norma (225 baziniai punktai) ir 2014 m. rugpjūčio 26 d. norma (250 bazinių punktų) buvo mažesnės už rinkos normas. Ši išvada buvo pagrįsta dviem tyrimo linijomis: pirma, metodika, taikyta mokesčiui nustatyti; antra, JK pasiūlytu garantijos priemonės reitingavimu.

9.5.1.1 Garantijos mokesčio normos nustatymo metodika

- (418) Kadangi nebuvo panašių priemonių rinkos kainų, Komisijai buvo pateikti du garantijos mokesčio normos vertinimo metodai.
- (419) Pirmasis metodas – vadinamasis kainodaros lyginimo metodas, išsamiau aprašytas Jos Didenybės išdo 2014 m. rugpjūčio 26 d., rugsėjo 5 d., rugsėjo 12 d. ir rugsėjo 19 d. atsakymuose. Analizės pradžios taškas – kredito vertinimas balais, kai statybos metu nustatomi reitingai, lygiavertčiai BB+/Ba1 reitingams. IUK mano, kad dėl skolos apsaugos priemonių, nustatytų finansavimo susitarimuose, HKC projektas statybos etape turėtų gebėti gauti reitingą, lygiavertį BB+/Ba1 reitingams ⁽²⁾.
- (420) Remiantis B priedu (Lyginamoji informacija), kuriame apžvelgtas kiekvienas lyginamųjų kriterijų rinkinys, mokesčio norma yra įvairi – nuo 243 bazinių punktų (remiantis įmonių skolos vertybinių popierių lyginamaisiais kriterijais) iki 263 bazinių punktų (remiantis bankų paskolomis projektams finansuoti).

⁽¹⁾ Žr. Jos Didenybės išdo pateiktą 2014 m. rugsėjo 5 d. medžiagą.

⁽²⁾ Visų pirma, Jos Didenybės išdas apibrėžė tris lyginamųjų kriterijų rinkinius: pastarojo meto banko paskolos ribotų išteklių projektams finansuoti (mažo anglies kiekio energija); įmonių skolos vertybinių popierių (BB+ reitingo) pajamingumo skirtumai 2014 m. rugpjūčio 21 d.; ir vidutiniai 10 metų kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitimo sandoriai ir iTraxx Europe XOver (BB+ sritis).

- (421) IUK taip pat nurodė vidutinius septynių BB+ įmonių, įtrauktų į *iTraxx Europe XOver* indeksą (10 metų terminas), kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsigėrimo sandorių vertės skirtumus ⁽¹⁾, įskaitant šešiasdešimt sudedamųjų dalių, kurios turėtų turėti ribinį investicinį reitingą, bet yra susijusios su įmonėmis, kurių reitingai svyruoja nuo BBB (neigiama perspektyva) iki CCC. Apskaičiuota, kad vidutiniai septynių BB+ pavadinimų vertės skirtumai informacijos pateikimo Komisijai dieną buvo maždaug 250 bazinių punktų. IUK laikėsi nuomonės, jog tai yra patvirtinimas, kad garantijos mokesčio norma turėtų būti 250 bazinių punktų, jeigu ji būtų buvusi apskaičiuota atitinkamą dieną.
- (422) Tačiau neaišku, ar šių indeksų negalima visiškai laikyti HKC kredito garantijos atskaitos tašku. Nors *iTraxx Europe XOver* gali būti naudojama kaip pradžios taškas nustatant Hinklio kyšulio C elektrinei teikiamos garantijos mokesčio normą, indeksui pasirinktos bendrovės yra tik „geresnio“ spekuliacinio reitingo bendrovės; indekso terminas yra 10 metų, ir tai neatitinka HKC elektrinės termino; be to, yra labai įvairių individualių kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsigėrimo sandorių vertės skirtumų, rodančių kredito kokybę.
- (423) Todėl IUK vertinimas Komisiją nevisiškai įtikino, nes abejoti lyginamąja analize verčia ir ribotas finansuojamų projektų lyginamųjų kriterijų skaičius, ir atrankos kriterijai. B priede pateiktoje 16 lentelėje apžvelgti finansuojamų projektų lyginamieji kriterijai.
- (424) Antras metodas yra vadinamasis tikėtino nuostolio metodas. Taikant tikėtino visiško nuostolio metodą verslo modelis siejamas su kapitalo struktūra renkantis įvairius scenarijus ir gaunama įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė ir atitinkamos išieškojimo normos kiekvienais projekto metais, kai įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė rodo, kad bendrovė gali negebėti grąžinti palūkanų arba pagrindinės sumos. Tačiau šio projekto atžvilgiu daryta ne taip. Užtuot tai darius, taikant modelį parodoma, kas būtų, jeigu grynoji dabartinė garantijos vertė būtų įtraukta į baudžiamąjį scenarijų ⁽²⁾.
- (425) Darant 250 bazinių punktų garantijos mokesčio normos prielaidą ir atsižvelgiant į pirmiau pateiktas įvedamų duomenų prielaidas, tikėtino nuostolio metodo pakaitinis modelis rodo teigiamą grynąją dabartinę garantijos vertę.
- (426) Komisiją taip pat nevisiškai įtikino šio antro metodo rezultatai. Visų pirma, taikant modelį verslo planas nesiejamas su įsipareigojimų neįvykdymo tikimybe. Užtuot tai darius, įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė nustatoma ir naudojama kaip įvedami duomenys grynajai dabartinei vertei apskaičiuoti.
- (427) Todėl Komisija laikėsi nuomonės, kad ši metodika galėtų būti taikoma jos vertinimui reikalingai informacijai gauti, bet negalėjo visiškai pateisinti siūlytos 250 bazinių punktų mokesčio normos.

9.5.1.2. Neapibrėžtumas dėl BB+/Ba1 vidaus reitingų

- (428) Dviejų pirmiau apibūdintų metodų reikia, kad būtų nustatytas ir priemonės mokestis, ir kredito vertinimas balais. Reitingus galima naudoti įvairiems finansinių priemonių parametrų palyginti, įskaitant jų rizikingumą ir – tai labai svarbus dalykas – jų kainodarą.
- (429) IUK mano, kad šiam projektui gali būti nustatytas reitingas, lygiavertis BB+/Ba1 reitingui. Nurodytas reitingas nėra nei išorės reitingas, nei kredito istorija grindžiamas balas.
- (430) Tačiau Komisija nustatė, kad BB+ reitingas gali būti laikomas tik atspirties tašku dėl neapibrėžtumo, susijusio su tokio sudėtingumo priemonės reitingavimu.

⁽¹⁾ IUK pateikta 2014 m. rugpjūčio 26 d. medžiaga.

⁽²⁾ Visų pirma, baudžiamąjį scenarijų sudarė šios prielaidos, susijusios su metine įsipareigojimų neįvykdymo tikimybe ir išieškojimo normomis:

- nuostoliai dėl įsipareigojimų neįvykdymo 1–6 metais yra lygūs nuliui, nes, jeigu bazinio atvejo sąlyga neįvykdoma iki 2020 m. gruodžio mėn., visa skola grąžinama 100 %;
- įsipareigojimų neįvykdymo atvejo neturėtų būti 7–10 metais, nes nėra pagrindinės sumos grąžinimo prievolės, o visos palūkanos statybos metu (įskaitant garantijos mokesčius) bus padengtos iš pagrindinio nuosavo kapitalo sumos arba pagrindiniu ir (arba) sąlyginiu nuosavu kapitalu;
- 14 metų statybos etapas (įskaitant 4 metų vėlavimą) ir 30 metų eksploataavimo etapas;
- kaupiamojo įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė per 4 vėluojamus statybos metus yra 10 % (nulis procentų 11 ir 12 metais ir 5 % 13 ir 14 metais), o nuostolis dėl įsipareigojimų neįvykdymo yra 100 %;
- 5,6 % įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė bet kuriais konkrečiais eksploataavimo metais. Ši prielaida daroma taikant nekintamą 5,6 % dydį, kad vidutinės normos atitiktų ne JAV energetikos projektus.

- (431) Vienas pagrindinių neapibrėžtumų yra tai, kad projektas yra susijęs su didele palūkanų normos rizika. Kadangi obligacijos bus išleistos per pirmuosius septynerius statybos etapo metus, Vyriausybės obligacijų norma išleidimo metu yra labai neapibrėžta ⁽¹⁾. Iš 10, 20 ir 30 metų termino JK Vyriausybės obligacijų pelningumo matyti, kad istoriškai jis yra mažas (žr. B priedo 1 diagramą). Iš Anglijos banko numatomų obligacijų normų (išankstinių normų kreivės) matyti, kad tikėtinos Vyriausybės obligacijų normos didėja.
- (432) Dar vienas neapibrėžtumas yra susijęs su skirtingais potencialiais su HKC susijusių obligacijų išpirkimo terminais, palyginti su pateiktais lyginamaisiais kriterijais. Visų pirma, numatyta, kad garantija užtikrintos skolos grąžinimo termino vidutinė svertinė trukmė bus 27,4 metai, kai obligacijų išpirkimo terminas bus 8–41 metai. JK garantija galios iki galutinio išpirkimo termino, t. y. iki 41 metų nuo finansinio užbaigimo. Tačiau atliekant lyginamąją analizę dėmesys sutelkiamas į priemones, kurių išpirkimo terminas yra iki 10–15 metų, daugiausia dėl to, kad iki to laiko yra kainodaros lyginamųjų kriterijų. Obligacijų draudėjai IUK informavo, kad vertės skirtumų kreivė yra plokščia ir dažnai atvirkštinė, kai išpirkimo terminas yra 10–30 metų.
- (433) Todėl Komisija nesutiko, kad IUK siūloma norma yra pakankamai pagrįsta įrodymais. Komisija nusprendė siūlomą normą laikyti tik atskaitos tašku, bet ir vėl tai paskatino išvada, kad siūlomas 250 bazinių punktų mokestis, apie kurį iš pradžių buvo pranešta, negali būti laikomas visiškai pagrįstu.

9.5.2 Vykdomo kainos ir gaunamos grąžos normos lygis

- (434) Kaip aptarta sprendime pradėti tyrimo procedūrą, finansinio modelio versijoje (versija 5.1), apie kurią pranešta, matyti, kad projekto grąžos norma sumokėjus mokesčius būtų [9,75–10,25] proc., jeigu vykdomo kaina būtų 92,50 GBP už MWh. Ji būtų buvusi sumažinta 3 GBP už MWh (arba vienkartinė išmoka, kurios vertė yra lygiavertė grynosios dabartinės vertės išraiška), jeigu būtų buvę susitarta dėl sprendimo statyti kitą naują Saizvelio C branduolinę elektrinę, remiantis tuo, kad EDF galėtų dviem elektrinėms padalyti EPR reaktorių sąnaudas, susijusias su tuo, kai tai yra pirmos atitinkamo pobūdžio technologiją taikančios elektrinės (visų pirma projektavimo ir inžinerinės dalies sąnaudas).
- (435) JK nuosekliai tvirtino, kad maždaug 10 % tikslinė NNBG grąžos norma (sumokėjus mokesčius, nominaliaja verte) būtų priimtina, įskaitant jūros vėjo ir kitų palyginamųjų projektų normas.
- (436) Komisijai atliekant tyrimą buvo pateikti dar keli atsižvelgiant į atnaujintas modeliavimo prielaidas ir numatomą projekto finansavimo struktūrą atnaujinti finansiniai modeliai.

9.5.2.1 Finansinis modelis ir scenarijaus analizė

- (437) JK apžvelgė EDF finansinį modelį ir naudojo jį projekto grąžos normai nustatyti. Komisija apžvelgė finansinį modelį ir atliko plačius jautrumo patikrinimus, kad gautų pagrindinius HKC projekto finansinius duomenis.
- (438) Norėdama patvirtinti, kad [9,75–10,25] proc. (nominalioji vertė sumokėjus mokesčius) grąžos norma yra ne per didelė, JK pateikė KPMG parengtą konsultacinę ataskaitą, kurioje svarstyti penki tinkamo NNBG grąžos, susijusios su HKC, dydžio vertinimo metodai. Šie metodai ir atitinkamos gautos grąžos ribos apibendrinti A priedo 4 lentelėje.
- (439) Ataskaitoje nurodyta, kad grąžos norma sumokėjus mokesčius yra 6–14,5 % JK tvirtino, kad iš pradžių apskaičiuota [9,75–10,25] proc. projekto grąžos norma šiose ribose buvo priimtino dydžio.
- (440) Komisija dėl JK ir jos konsultantų pateiktos analizės pateikė tris pagrindines išlygas, susijusias su leistina grąžos norma ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Kaip nurodyta Jos Didenybės išdo 2014 m. rugsėjo 19 d. atsakymuose, 20–30 metų trukmės obligacijų 1,5 % padidėjimo tikimybė yra maždaug 17–20 % kaip nurodyta Jos Didenybės išdo 2014 m. rugsėjo 12 d. atsakymuose (B priedas. IUK atlikta jautrumo analizė), dėl Vyriausybės obligacijų kreivės padidėjimo 1,5 % per obligacijų emisijos laikotarpį (*ceteris paribus*) nuosavo kapitalo bus išmokėta [...] mlrd. GBP (Modelio v19.7 versija).

⁽²⁾ Išlygos trumpai apibendrintos elektriniame laiške, kurį COMP GD nusiuntė JK DECC 2014 m. rugsėjo 9 d. 15:43 val., tema „SDS dėl HKC. Pastaba dėl grąžos normos“.

- (441) Pirma, atrodė, kad taikant KPMG metodiką buvo labai nepaisyta didelio rizikos projekto statybos etape ir rizikos eksploatacijos etape skirtumo. Antra, Komisija abejojo, koku mastu siūlomus lyginamuosius kriterijus buvo galima palyginti su HKC projektu rizikos lygio ir struktūros, finansinio svorto ir taikomų pagalbos priemonių, tokių kaip garantijos ir kitos apsaugos priemonės, požiūriu. Trečia, Komisija abejojo, ar kredito garantijos mokestis nustatytas rinkos sąlygomis. Garantijos mokestį nustačius mažesnę negu rinkos lygio būtų daromas neigiamas poveikis projekto skolos kainai ir tokiu atveju lyginimo su įvairiais grąžos normos lyginamaisiais kriterijais pagrįstumui, jeigu tie lyginamieji kriterijai būtų grindžiami nesubsidijuojama skolos kaina.
- (442) Todėl Komisija atliko įvairius jautrumo patikrinimus naudodama vėlesnį atnaujintą finansinį modelį (9.8 versija) ⁽¹⁾.
- (443) Atsižvelgiant į tai, kad didžioji dalis rizikos yra susijusi su statybos etapu, Komisija testavo scenarijus, kuriuose į riziką atsižvelgta projekto nominaliuosius grynąjų pinigų srautus (gryniesiems pinigams sumokėjus mokesčius) pakeičiant, palyginti su pagrindiniu scenarijumi, keliais procentais per visą statybos etapą ⁽²⁾. Diskontavimas buvo atliktas taikant normas, atitinkančias riziką, patiriamą eksploataavimo etape, jeigu elektrinė bus pastatyta. Rezultatai pateikti A priedo 5 lentelėje.
- (444) Komisija toliau aiškino, koku mastu atsižvelgta į riziką įvairiose pateikto finansinio modelio versijose nustatant grynąjų pinigų srautus. Visų pirma, norėdama įvertinti, koku mastu į pateiktame finansiniame modelyje nurodytus grynąjų pinigų srautus įtraukta rizika, neapibrėžtumas ir nenumatyti atvejai, Komisija apžvelgė DECC pateiktą dokumentą „Sąnaudų nustatymas ir patikrinimas. Vertinimo ataskaita (2013 m. spalio mėn.)“.
- (445) DECC atliko NNBG HKC projekto sąnaudų sąmatos sąnaudų nustatymo ir patikrinimo apžvalgą remdamasi EDF ir *Areva* modeliu, sukurtu EPR branduoliniam reaktoriui. Sąnaudų nustatymo ir patikrinimo ataskaitoje daug lyginta. Apskaičiuoti HKC sąnaudų duomenys buvo lyginami su viešai prieinamais sąnaudų duomenimis ir buvo nustatyta, kad „lyginamų apskaičiuotų kapitalo sąnaudų ribos buvo 10–18 mlrd. GBP, per vidurį sąnaudos buvo mažesnės negu 13 mlrd. GBP“.
- (446) Komisija taip pat apžvelgė NNBG ataskaitą „TESLA4 Sąmata. 2 tomas. Finansinės rizikos vertinimas (statybos sąnaudos)“ ⁽³⁾ (toliau – TESLA4). Remiantis vidine NNBG atlikta rizikos analize, ataskaitoje buvo pateiktas apskaičiuotas visų HKC projekto vykdymo sąnaudų tikimybės pasiskirstymas baziniu metu, t. y. 2014 m. lapkričio mėn., kaip parodyta A priedo 3 lentelėje.
- (447) Remdamasi savo sąnaudų nustatymo ir vertinimo apžvalga ir TESLA4 Komisija apskaičiavo, kad visos vykdymo sąnaudos, lygios maždaug [...] mlrd. GBP (2010 m. skaičiais), greičiausiai yra apgaulingos viršutinėje tikėtinų sąnaudų ribų dalyje. Ši išvada turėjo poveikį Komisijos atliktam projekto grąžos normos vertinimui tiek projekto vidinės grąžos normos, tiek nuosavo kapitalo vidinės grąžos normos požiūriu.
- (448) Finansiniame modelyje atskirtas nuosavo kapitalo vidinės grąžos normos matas, apskaičiuotas remiantis panaudotomis lėšomis, ir matas, apskaičiuotas remiantis skirtomis lėšomis. Šiame modelyje nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma (remiantis panaudotomis lėšomis) apskaičiuojama remiantis panaudotomis nuosavo kapitalo sumomis, o su sąlyginio nuosavo kapitalo parūpinimu susijusios sąnaudos yra neįtrauktos.
- (449) 6 lentelėje (A priedas) parodyta, kad NNBG pagrindiniame scenarijuje, kuriame kredito garantijai nustatyta 250 bazinių punktų, tikimasi, kad nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma (nominalioji vertė sumokėjus mokesčius, skirtos lėšos) yra [11,5–12,0] proc.

9.5.2.2 Grąžos normos lyginimas

- (450) Naujausiame Komisijos vertintame HKC projekto finansiniame modelyje ⁽⁴⁾ parodyta, kad projekto vidinė grąžos norma yra [9,25–9,75] proc., o nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma yra [11,5–12,0] proc. Šios dvi grąžos normos atitinka tą patį finansinį rezultatą ir joms būdingas vidinis derėjimas.

⁽¹⁾ Šia versija buvo atnaujintas finansinis modelis, apie kurį anksčiau pranešta, tačiau vėliau jis bus dar atnaujintas. Visų pirma 21.10 versijoje (2014 m. rugpjūčio 29 d.) matyti, kad projekto vidinė grąžos norma yra [...] proc., o nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma yra [...] proc. (sumokėjus mokesčius) remiantis panaudotomis lėšomis ir [...] proc. remiantis skirtomis lėšomis. 21 versija atitinka NNBG pagrindinį scenarijų ir, palyginti su 5.1 versija, kelis kartus atnaujinta, atnaujinti dalykai – statybos tvarkaraštis, finansinių susitarimų poveikis ir makroekonominiai parametrai.

⁽²⁾ Visų pirma, Komisija manė, kad šie grynąjų pinigų srautų pasikeitimai atsiranda 2017 m. sausio 1 d. – 2023 m. birželio 30 d. laikotarpiu. Šiuo laikotarpiu projekto nominalieji grynąjų pinigų srautai (gryniesiems pinigams sumokėjus mokesčius) finansinio modelio 9.8 versijoje yra neigiami.

⁽³⁾ 2014 m. birželio 27 d. NNBG dokumentas Nr. HPC-NNBGPCP-XX-000-EST-000069.

⁽⁴⁾ 2014 m. rugsėjo 19 d. Komisijai pateikta HKC IUK modelio 21.10 versija.

- (451) Kad būtų galima pagrįstai teigti, kad projekto ir nuosavo kapitalo grąžos norma, gaunama taikant EDF pateiktą HKC finansinį modelį, yra tinkama arba netinkama, būtina įvertinti susijusią riziką, t. y. projekto riziką (projekto vidinės grąžos normos) ir nuosavo kapitalo turėtojų riziką (nuosavo kapitalo grąžos normos). Šiuo tikslu Komisija atsižvelgė į kelis lyginamuosius kriterijus, kuriuos reikia nagrinėti atsižvelgiant į i) susijusią riziką, ii) finansinį svertą, iii) skolos sąnaudas, iv) investicijų laikotarpį, v) investicijų dydį; vi) pajamų apsaugos buvimą arba nebuvimą, vii) pelno pasidalijimo tvarkos buvimą arba nebuvimą ir viii) sąlyginio nuosavo kapitalo buvimą arba nebuvimą.
- (452) Be lyginamųjų grąžos normų, kurias KPMG parengė pranešimui apie atvejį (žr. 435 konstatuojamąją dalį ir A priedo 4 lentelę), JK ir NNBG pateikė kelis kitus lyginamuosius kriterijus, kad pagrįstų numatomos grąžos normos tinkamumą. Šie lyginamieji kriterijai pirmiausia buvo susiję su pastarojo metodo infrastruktūros sandoriais, kitais branduoliniės energijos gamybos projektais, reguliuojamosiomis verslo įmonėmis ir pastarojo metodo reguliuojamuoju atsiskaitymu ⁽¹⁾. Šie kriterijai pateikti A priedo 3, 10–14 lentelėse.
- (453) Komisija taip pat įvertino viešai prieinamą informaciją apie panašių bendrovių kapitalo sąnaudų sąmatas, kaip parodyta A priedo 15 lentelėje. Komisija galiausiai nagrinėjo sąnaudų scenarijus ir nustatė tikimybę (tai apibendrinta A priedo 6 lentelėje ⁽²⁾), kad nustatytų, ar statybos sąnaudos buvo tinkamai modeliuotos, ir projektui būdingos rizikos laipsnį.
- (454) Remdamasi turimais įrodymais ir atliktu vertinimu Komisija laikėsi nuomonės, kad HKC projekto [9,25–9,75] proc. vidinė grąžos norma nominaliąja verte sumokėjus mokesčius patenka į panašių grąžos normų ribas, atsižvelgus į rizikos vertinimą ir susijusius parametrus ⁽³⁾.
- (455) Tačiau Komisija taip pat laikėsi nuomonės, kad kapitalo grąžos norma šiuo konkrečiu atveju gali būti geresnis būdas galimai per didelei kompensacijai vertinti, nes tai tiesioginio finansinio akcininkų pelno, o ne viso projekto grąžos matas.
- (456) Projekto vidinė grąžos norma – tai grąžos, kuri, kaip apskaičiuota, turėtų būti gauta įgyvendinant projektą, norma atsižvelgiant į visą projektui finansuoti naudojamą kapitalo struktūrą. Visų pirma, nustatant projekto vidinę grąžos normą paprastai atsižvelgiama ir į akcininkų suteiktą nuosavą kapitalą, ir į skolintojų paskolintas lėšas. Nuosavo kapitalo sąnaudos paprastai būna didesnės negu skolos sąnaudos, nes akcininkai tikisi didesnės skirto kapitalo grąžos, negu reikalauja skolintojai, ir tai rodo skirtingą susijusios rizikos lygį. Akcininkams įsipareigojant skirti lėšas kyla didesnė rizika, nes jie gali prarasti visas tas lėšas arba dalį jų, jeigu projekto rezultatai nebus tokie, kokių tikėtasi. Kita vertus, skolintojai paprastai susiduria su rizika, kad skolininkai neįvykdys savo mokėjimo įsipareigojimų, ir paprastai net tokiais atvejais jie būna tam tikru mastu apsaugoti.
- (457) Todėl projekto vidinė grąžos norma išlygina pagrindinių kapitalo elementų sąnaudas bendroje finansavimo struktūroje. Priklausomai nuo pasiskolintų lėšų ir nuosavo kapitalo santykio (finansinis svertas) ir skolos sąlygų, projekto vidinė grąžos norma gali keistis kartu su nuosavo kapitalo vidine grąžos norma. Paprastai būna tikėtina, kad abiejų šių normų raida bus lygiagreti, nes finansinis svertas ir skola paprastai atitinka rinkos tendencijas.
- (458) Dėl projekto unikalumo ir rizikingumo [9,25–9,75] proc. projekto vidinė grąžos norma yra pateisinama. Tačiau Komisija buvo susirūpinusi, kad naujausiame finansiniame modelyje ir remiantis siūlomu 250 bazinių punktų garantijos mokesčiu apskaičiuota [11,5–12,0] proc. nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma galėjo gerokai padidėti, visų pirma pasibaigus statybos etapui, kai galima tikėtis, kad skolos sąnaudos gerokai sumažės. HKC dydžio projekte net maži grąžos procentinės dalies pokyčiai gali reikšti didžiulius nuosavo kapitalo kompensacijos absoliučiosios vertės skirtumus, dėl to kyla susirūpinimas dėl galimos per didelės kompensacijos, mokamos NNBG akcininkams.

9.5.3 Priemonių proporcingumo vertinimas ir išvados

- (459) Remdamasi šio sprendimo 9.5.1 ir 9.5.2 skirsniuose aprašytu metodu Komisija atliko išsamų garantijos mokesčio ir projekto grąžos normos bendro poveikio proporcingumo vertinimą.

⁽¹⁾ Komisija neatsižvelgė į lyginamuosius kriterijus tais atvejais, kai negalėjo patikimai nustatyti informacijos šaltinio. Komisija taip pat gavo duomenų apie praneštą gautą projektų, kuriems *ex ante* grąžos normą nustato reguliavimo institucijos, vidinę grąžos normą. Nors Komisija atkreipė dėmesį į šiuos *ex post* lyginamuosius kriterijus ir laikė juos informatyviais, savo vertinime daugiau svorio suteikė *ex ante* nustatytoms priimtinioms grąžos normoms. Komisija mano, kad *ex ante* grąžos normos, kurias nustato reguliavimo institucijos, labiau priartėja prie tikros reguliuojamų subjektų minimalaus pelningumo normos. Be to, leistinos grąžos normos dažnai nustatomos kaip minimumas, kurį gali pasiekti reguliuojami subjektai. Tada natūralu, kad *ex post* gautos grąžos normos būna didesnės negu *ex ante* nustatytos vertės.

⁽²⁾ Panašus požiūris atsiranda vertinant scenarijus, pateiktus 8 lentelėje.

⁽³⁾ Visų pirma [...].

- (460) Preliminariai Komisija pažymi, kad JK privalo pranešti apie bet kokią kitą pagalbą, kuri galėtų būti suteikta esamoms arba naujoms branduolinėms elektrinėms ir kuri nėra priemonių rinkinio, apie kurį pranešta, dalis, ir tokia pagalba turėtų būti vertinama atskirai. Tai visų pirma pasakytina apie pagalbą, teikiamą dėl sąnaudų, susijusių su atsakomybe, eksploatacijos nutraukimu arba atliekomis.
- (461) Komisija pažymi, kad į HKC finansinį modelį jau įtraukti su atliekų tvarkymu ir šalinimu, atsakomybės mokesčiais ir eksploatacijos nutraukimu susijusių išlaidų sąnaudų punktai. Šiuo atžvilgiu į projektą, tokį, apie kurį pranešta, jau įtrauktos atitinkamos šios veiklos sąnaudos, apskaičiuotos šio sprendimo metu. Komisija tikisi, kad apie visus tolesnės pagalbos elementus, neįtrauktus į priemonę, apie kurią pranešta, bus atskirai pranešta, ir pažymi, kad JK pradėjo diskusijas su Komisija dėl galimos valstybės pagalbos, susijusios su jos planais statyti ilgalaikio geologinio šalinimo įrenginius ir įpareigoti visus naujus branduolinės elektrinės operatorius sudaryti sutartį dėl atliekų. ⁽¹⁾
- (462) Tolesniame skirsnyje Komisija pateiks savo išvadas dėl garantijos mokesčio proporcingumo ir projekto grąžos normos.

9.5.3.1 Kredito garantijos mokesčio vertinimas ir išvados

- (463) Remdamasi prie priemonių, apie kurias JK pranešė, pridėtomis sąlygomis Komisija sutiko, kad tokios priemonės kaip HKC kredito garantija kainodara yra sudėtinga užduotis atsižvelgiant į projekto laikotarpį ir sudėtingumą, bet Komisija taip pat laikėsi nuomonės, kad, atsižvelgiant į turimus įrodymus ir argumentus, išdėstytus 9.5.1 skirsnyje, iš pradžių siūlyta minimali garantijos mokesčio norma (225 baziniai punktai) ir taikant JK metodika nustatyta norma (250 bazinių punktų) greičiausiai yra mažesnės už rinkos normas.
- (464) Komisija laikosi nuomonės, kad IUK renkantis atitinkamą garantijos mokesčio dydį, kuriuo būtų pakankamai atspindima su tokios garantijos suteikimu susijusi rizika, reikėtų atsižvelgti į abiejų mokesčio apskaičiavimo metodų, aprašytų 9.5.1.1 skirsnyje, taikymą.
- (465) Komisija daro išvadą, kad neįmanoma sutikti su konkrečiu reitingu, kurį iš pradžių garantijos priemonei reitinguoti siūlė JK, t. y. BB+/Ba1. Tačiau remdamasi IUK pateiktais lyginamaisiais kriterijais ir dviem taikytomis metodikomis (t. y. kainodaros lyginamuoju kriterijumi ir tikėtino nuostolio metodu, kaip aprašyta 9.5.1.1 skirsnyje) Komisija laikosi nuomonės, kad (pagrindinės) BB/Ba reitingų kategorijos kredito vertinimas balais šiai priemonei gali būti laikomas tinkamu.
- (466) Visų pirma, šis reitingavimas dera su skolos tvarkymo padengimo rodiklių, būdingų priemonei, ribomis. Tai rodo, kokių mastu gavėjai gali grąžinti neapmokėtas obligacijas (ir pagrindinės sumos, ir palūkanų požiūriu). Žemesnis lygis negu 1 reiškia, kad skolininkas įsipareigojimų neįvykdys, taigi reikės pasinaudoti garantija.
- (467) Kalbant apie NNBG, Komisijai buvo pateikta įrodymų, kad minimalus skolos tvarkymo padengimo rodiklis esant nepalankių finansinių aplinkybių scenarijui sumažėja iki lygio, kuris atitinka BB reitingą (t. y. 1,2–1,4), o esant optimistiškesniems scenarijams jis nuosekliai yra didesnis už tą lygį. Pagrindiniam scenarijui būdingas minimalus [...] skolos tvarkymo padengimo rodiklis.
- (468) Platus BB reitingas taip pat atitinka palyginti griežtus su baziniu ir sąlyginiu akciniu kapitalu susijusius reikalavimus, nustatytus NNBG akcininkams (žr. 54 konstatuojamąją dalį ir toliau). Su nuosavu kapitalu susiję reikalavimai yra apsauginė priemonė, sauganti garantą nuo įsipareigojimų neįvykdymo, o tai savo ruožtu sustiprina reitingą.
- (469) Kaip aptarta 9.5.1.2 skirsnyje, 250 bazinių punktų mokestis gali būti laikomas mažu, kai priemonė patenka į plataus BB/Ba reitingo kategoriją. Todėl Komisija laikėsi nuomonės, kad garanto mokestis turėtų būti patikslintas iki aukštesnio lygio, kad atitiktų šias reitingų ribas.
- (470) Atsižvelgiant į Komisijos susirūpinimą dėl per mažo rizikos įkainojimo, garantijos mokestis buvo patikslintas iki 295 bazinių punktų, t. y. padidintas 45 baziniais punktais, palyginti su IUK iš pradžių nustatytu dydžiu. Toliau šiame sprendime tai bus vadinama patikslinta garantijos mokesčio norma.

⁽¹⁾ Žr. sutarties dėl atliekų kainodaros metodiką adresu https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/42629/3798-waste-transfer-pricing-methodology.pdf.

- (471) 295 bazinių punktų normą galima palyginti su 291 bazinių punktų norma, ir tai atitinka 102 Europos įmonių kredito išsipareigojimų neįvykdymo apsikaitimo sandorių BB kategorijoje vidurkį (2014 m. rugsėjo 9 d. duomenimis). Komisija mano, kad medianinė 286 bazinių punktų vertė toje pat kategorijoje, padidinta siekiant atspindėti 9.5.1.2 skirsnyje aptartą išpirkimo termino poveikį, taip pat yra tinkamas vertinimo lyginamasis kriterijus ir pateisina patikslintą mokesčio normą.
- (472) Nustatant patikslintą garantijos mokesčio normą atsižvelgiama į Komisijos susirūpinimą dėl projekto kreditingumo, išskirtinai ilgą išleistųjų obligacijų išpirkimo terminą ir neapibrėžtumą dėl Vyriausybės obligacijų normos obligacijų išleidimo metu. Ji atitinka komercinę normą, atspindinčią šio projekto rizikos lygį, taip pat atsižvelgiant ir į rizikos, kurią patirs garantas, laipsnį.
- (473) Visų pirma, Komisija galėjo apžvelgti sąlygų, dėl kurių susitarta ligi šiol dėl HKC projekto finansavimo, finansinę dalį. Apžvelgusi Komisija galėjo nustatyti, kokie nuosavo kapitalo nuostoliai patiriami prieš bet kokį nuostolių patiriant garantui.
- (474) Remdamasi šiuo vertinimu Komisija daro išvadą, kad bent iki to momento, kol atitinkama pagrindinė sąlyga, garanto rizika bus ribota. Vėliau yra nustatyta tam tikrų apsaugos priemonių, kuriomis garanto rizika ribojama. Komisija taip pat pripažįsta garanto galimybę veikti lanksčiai, jeigu tektų užtikrinti vykdymą, o tai atitinka ypatingą projekto pobūdį ir specifinius saugos reikalavimus.
- (475) Patikslintu garantijos mokesčiu ir jo nustatymo metodika hipotetinė rinkos norma veiksmingai pritaikoma priemonei, kurios rinkoje nėra. Visų pirma, nustatius naują šio mokesčio dydį išvengiama nederamo rizikos perdavimo nuo akcinio kapitalo turėtojų garantui ir stengiamasi panašias finansines priemones priartinti prie BB/Ba reitingų kategorijos rinkos iniciatyvų.
- (476) Todėl Komisija mano, kad patikslintu garantijos mokesčiu pagalba apribojama iki minimumo, todėl laikoma proporcinga.
- (477) Kadangi garantijos mokesčio norma buvo nustatyta tokia, kad būtų atspindėtos šio projekto rinkos kainos, Komisija vertino, ar galima laikyti, kad vykdymo kaina, kuri buvo pranešta, ir pagrindinė grąžos norma atitinka projekto rizikos lygį.

9.5.3.2 Vykdyto kaina ir grąžos normos vertinimas ir išvados

- (478) Kaip aptarta 9.5.2 skirsnyje, projekto vidinė grąžos norma gali būti nagrinėjama atsižvelgiant į grąžos, kurios būtų galima tikėtis iš tokio dydžio ir su tokiu būdingu neįtikrintumu susijusio projekto, normą. Komisija pažymi, kad projekto vidinė grąžos norma yra mažesnė, negu paprastai nustatoma stambiems energetikos sektoriaus energijos gamybos projektams arba atsinaujinančiųjų energijos išteklių generatoriams, finansuojamiems valstybės pagalba⁽¹⁾, net jeigu šių projektų ypatybės labai skiriasi.
- (479) Komisija visų pirma laikosi nuomonės, kad projektui pasiūlyta grąžos norma taip pat dera su visu projektui skirtų priemonių rinkiniu. Nors keliomis šių priemonių, pavyzdžiui, kompensavimo dėl RAIP tvarka, veiklos išlaidų atnaujinimu ir valstybės sekretoriaus susitarimu, NNBG, greta poveikio, kurį daro vien SDS, suteikiamas tam tikras pranašumas, projekto vidinė grąžos norma, atsižvelgiant į pirmiau paminėtus elementus, atitinka bendrą pagalbą gavėjui tenkančios rizikos ir suteikiamos apsaugos pusiausvyrą.
- (480) Tačiau Komisija tebebuvo susirūpinusi, kad, kalbant ir apie projekto, ir apie kapitalo vidinę grąžos normą, projektu turi būti nustatyta ir tinkama paskatų struktūra.
- (481) Visų pirma HKC projekto akcininkams turėtų būti išsaugotos tinkamos paskatos mažinti sąnaudas ir užtikrinti efektyvumą, tačiau neturėtų būti galimybių nederamai pelnytis iš galimo jų investicijų prieaugio, susijusio tik su finansavimo struktūra. Kalbant apie vidines grąžos normas, tai reikštų, kad NNBG turi pakankamai paskatų mažinti sąnaudas ir užtikrinti efektyvumą, kartu užtikrinant, kad gavėjas ir kita SDS šalis pasidalytų bet kokį finansinį pelną.

⁽¹⁾ Žr., pavyzdžiui, sprendimą Nr. SA.31107 (11/N), kuriame nustatyta, kad 9,6–11 % kapitalo grąžos norma yra priimtina. Taip pat žr. sprendimą Nr. N354/09, kuriame nustatyta, kad 12 % kapitalo grąža yra priimtina.

- (482) Nors projekto vidinė grąžos norma gali keistis dėl priežasčių, susijusių su projekto bendru efektyvumu lygiu, nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma galėtų padidėti dėl projekto refinansavimo, taigi dėl pokyčių, darančių poveikį jo kapitalo struktūrai. Visų pirma, kaip paminėta 457 konstatuojamojoje dalyje, įmanoma, kad projektas, kuriam pradiniam statybos etape būdinga HKC lygio rizika, kuri, kaip galima tikėtis, sumažės eksploatacijos etape, kai NNBG pradės gauti palyginti stabilias ir užtikrintas pajamas, galbūt pritrauks didelio masto refinansavimą. Pavyzdžiui, įmanoma, kad dalis skolos, gautos statybos etape, pastacius elektrinę gali būti refinansuota mažesnėmis normomis, negu iš pradžių buvo nustatytos, tiksliai atspindint mažesnę riziką, kuri galėtų būti susijusi su NNBG skola pasibaigus statybos etapui. Kitaip sakant, projekto vidinė grąžos norma gali būti tokio pat dydžio, o nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma gali didėti kintant skolos ir nuosavo kapitalo santykiui ir skolos sąnaudoms.
- (483) Nors galima manyti, kad [9,25–9,75] proc. projekto vidaus grąžos norma yra proporcinga, [11,0–11,5] proc. nuosavo kapitalo vidaus grąžos norma (remiantis patikslintu garantijos mokesčiu) gali didėti ir tai gali būti labai naudinga NNBG akcininkams. Dėl to kyla galimos per didelės kompensacijos problema, nes net dėl mažų vidinės grąžos normos pokyčių gali atsirasti didžiulė tokio dydžio projekto kaip HKC grąža absoliučiaisiais dydžiais, ir ta grąža būtų finansuojama pasitelkiant pagalbą.
- (484) Komisija buvo susirūpinusi ir dėl to, kad statybos pelno pasidalijimo proporcijos buvo nustatytos fiksuoto lygio, neatsižvelgiant į galimas sutaupytas sumas.
- (485) Todėl Komisija reikalavo griežtesnės nuosavo kapitalo prieaugio pasidalijimo tvarkos, visų pirma susijusios su nuosavo kapitalo prieaugio pasidalijimu, palyginti su tuo, apie ką iš pradžių pranešė JK.

9.5.3.3 Pelno pasidalijimo įsipareigojimai

- (486) Atsižvelgdama į Komisijos susirūpinimą JK įsipareigojo iš esmės pakeisti pelno pasidalijimo tvarką, apie kurią iš pat pradžių panešė.
- (487) Nauja statybos pelno pasidalijimo tvarka ⁽¹⁾ bus užtikrinta, kad:
- a) pirmoji statybos pelno [...] mlrd. GBP suma (nominalioji vertė) būtų pasidalyta santykiu 50:50, t. y. 50 % pelno tektų kitai SDS šaliai, ir 50 % – NNBG; ir
  - b) bet kokia statybos pelno dalis, didesnė negu [...] mlrd. GBP (nominalioji vertė) būtų pasidalyta santykiu 75:25, t. y. 75 % pelno tektų kitai SDS šaliai, ir 25 % – NNBG.
- (488) Labiausiai pakeista nuosavo kapitalo prieaugio pasidalijimo tvarka. Nors pranešime nurodyta pirminė nuosavo kapitalo prieaugio pasidalijimo riba buvo 15 %, JK įsipareigojo ribą patikslinti. Tai reiškia, kad NNBG turės iš karto dalytis bet kokių prieaugiu, didesniu negu nuosavo kapitalo vidinė normos grąža, kurią šio sprendimo priėmimo metu tikisi gauti. Visų pirma, patikslinta pelno pasidalijimo tvarka yra tokia ⁽¹⁾:
- a) pirma riba – prognozuojamos nuosavo kapitalo vidinės grąžos normos (VGN) dydis, šio sprendimo metu nustatytas naujausiame finansiniame modelyje ⁽²⁾, arba 11,4 % įsipareigotos nuosavo kapitalo bazės nominaliąja verte. Bet koks didesnis negu šis dydis pelnas bus pasidalytas taip: 30 % – kitai SDS šaliai ir 70 % – NNBG;
  - b) antra riba yra didesnis iš šių rodiklių – 13,5 % nominaliąja verte arba 11,5 % realiąja (defliuota pagal VKI) verte, remiantis tokiu pat modeliu, kaip nurodytas pirmiau. Bet koks didesnis negu šis dydis pelnas bus pasidalytas taip: 60 % – kitai SDS šaliai ir 40 % – NNBG;
  - c) nuosavo kapitalo prieaugio pasidalijimo tvarka bus taikoma visą HKC įrenginių naudojimo laiką, o ne tol, kol galios priemonė.
- (489) Pratęsus nuosavo kapitalo prieaugio pasidalijimo tvarkos taikymo trukmę ir tvarką taikant visą projekto gyvavimo laikotarpį išsprendžiami visi susirūpinimą kėlę klausimai dėl per didelės kompensacijos praėjus 35 SDS galiojimo metams, o tai atitinka požiūrį, kad priemone teikiama investicinė pagalba.

⁽¹⁾ Perdavimas eksploatuoti išsamiai aprašytas C priede.

⁽²⁾ Visų pirma „HPC IUK Model v[21.10] (Beta)_2014-09-19_DECC.xlsm“ elektroninėje lentelėje „DECC Output“ (DECC produkcija).

- (490) Be to, nuosavo kapitalo prieaugio pasidalijimo riba yra riba, atsirandanti garantijos mokesčių padidinus iki 295 bazinių punktų – visų pirma [11,0–11,5] proc. nuosavo kapitalo vidinės grąžos normos, skaičiuojami remiantis patikslintu 295 bazinių punktų mokesčiu, yra mažiau, negu iš pradžių siūlyti nuosavo kapitalo vidinės grąžos normos [11,5–12,0] proc., skaičiuojami remiantis siūlytu 250 bazinių punktų mokesčiu. ⁽¹⁾ Taigi, nuosavo kapitalo prieaugį reikės pasidalyti visais atvejais, kai nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma bus didesnė už normą, apskaičiuotą šio sprendimo priėmimo metu.
- (491) Kitos SDS šalies pelnas bus atspindėtas vykdymo kainos patikslinime. Visų pirma kalbant apie nuosavo kapitalo prieaugio pasidalijimą, taikant tikslinimo tvarką greičiausiai gerokai sumažės vykdymo kaina, taigi per visą elektrinės eksploatacijos laikotarpį tiekėjai, o galiausiai ir elektros vartotojai, mokės mažiau ⁽²⁾.
- (492) Be to, dalijantis nuosavo kapitalo prieaugį ir statybos pelną užtikrinama, kad NNBG visą projekto gyvavimo laikotarpį turėtų veiksmingų paskatų, nes NNBG investuotojams liks dalis pelno.
- (493) Remdamasi susitartomis nuosavo kapitalo prieaugio ir statybos pelno pasidalijimo ribomis ir atsižvelgdama į patikslintą garantijos mokesčių Komisija daro išvadą, kad priemonės yra proporcingos.
- (494) 2 lentelėje pateikti su Komisija susitartų pakeitimų paskatinti projekto finansiniai duomenys, esant šiems išpareigojimams ir jų nesant.

2 lentelė

Finansiniai HKC projekto duomenys prieš pakeitimus, dėl kurių susitarta su Komisija, ir po jų

(proc.)

Finansinio modelio 21.10 versija	2014 m. rugpjūčio 29 d. Mažesnis garantijos mokeskis ir didesnė nuosavo kapitalo prieaugio pasidalijimo riba	2014 m. rugsėjo 19 d.
Projekto vidinė grąžos norma	[9,25–9,75]	[9,25–9,75]
Nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma (remiantis panaudotomis lėšomis)	[12,75–13,25]	[12,25–12,75]
Nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma (remiantis skirtomis lėšomis)	[11,50–12,00]	[11,00–11,50]

9.6 GALIMAS KONKURENCIJOS IR PREKYBOS IŠKRAIPYMAS

- (495) Kad pagalba būtų suderinama su vidaus rinka, neigiamas pagalbos priemonės poveikis (konkurencijos iškraipymas ir poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai) turi būti ribotas ir mažesnis už teigiamą poveikį siekiant bendros svarbos tikslo. Visų pirma, kai pagalbos tikslas jau nustatytas, būtina iki minimumo sumažinti jos galimą neigiamą poveikį konkurencijai ir prekybai.
- (496) Sprendime pradėti tyrimo procedūrą Komisija tvirtino, kad projektas konkurenciją gali iškraipyti trimis būdais. Pirma, pagalba gali būti iškraipyti investiciniai sprendimai ir išstumtos alternatyvios investicijos. Antra, ja gali būti iškraipytas galutinės grandies rinkos veikimas, visų pirma dėl neaiškaus vykdymo kainos poveikio didmeninės ir mažmeninės rinkos kainoms; dėl pagalbos gavėjo strateginių veiksmų, kuriais būtų siekiama daryti poveikį orientacinei kainai; ir dėl kitų rūšių strateginių veiksmų, kurių būtų galima imtis dėl didelių gamybos apimčių, kurias NNBG ir EDF Energy, NNBG įgaliotas tiekėjas, turintis parduoti NNBG produkciją, gali pasiūlyti, pavyzdžiui, dėl manipuliavimo kainomis išankstinių sandorių rinkose arba dėl alternatyvių tiekėjų galimybių pirkti elektrą

⁽¹⁾ Šie skaičiai buvo apskaičiuoti tuo metu, kai rengtas šis sprendimas, taikant finansinio modelio 21.10 versiją, pateiktą Komisijai 2014 m. rugsėjo 19 d.

⁽²⁾ Po 35 SDS galiojimo metų pelnu nebebus mažinama vykdymo kaina, nes vykdymo kainos nebebus. Taigi, nustojus galioti SDS, pelną tiesiogiai dalysis kita SDS šalis ir NNBG.

savarankiškai ribojimo. Galutinis iškraipymas buvo gerovės paskirstymas tarp galutinių naudotojų ir NNBG (aptarta anksčiau nagrinėjant proporcingumą). Be pirmiau išdėstytų punktų, Komisija plačiai vertino keturis pagrindinius galutinės grandies konkurencijos iškraipymo, kuri gali sukelti pagalba, atvejus.

- (497) Pirma, galimybė, kad EDF arba NNBG orientacinę kainą rinkose, kuriomis remiantis ta kaina apskaičiuojama, pakeis vykdydami strateginį pardavimą. Pavyzdžiui, neaišku, koks poveikis daromas EDF paskatomis teikti rinkoms, o visų pirma orientacinei (-ėms) rinkai (-oms), pasiūlymus dėl galios už labai mažą (net neigiamą) kainą tada, kai gauna priemoną, padengiančią vyraujančios (net neigiamos) orientacinės kainos ir ankstesnio ataskaitinio laikotarpio vykdymo kainos skirtumą. Orientacinės kainos keitimas darytų poveikį visų kitų technologijų, dėl kurių pasirašyti SDS, įskaitant EDF įrenginius, dėl kurių pasirašyti kiti SDS, išmokoms kainų skirtumams padengti.
- (498) Antra, EDF, kaip grupė, gali manipuliuoti išankstinių sandorių rinkomis parduodama arba sulaikydama didelį HKC elektrinės pagamintos elektros energijos kiekį, kad tai būtų naudinga grupės prekybos arba rizikos draudimo pozicijoms. EDF – vertikaliai integruotas operatorius, veikiantis gamybos (pradinės grandies), tiekimo (galutinės grandies) ir prekybos rinkose. Dėl SDS ji gali turėti paskatų teikti pirmenybę savo pačios galutinės grandies patrunuojamosioms įmonėms. Pavyzdžiui, jeigu grupei būtų palanku tai, kad 10 metų išankstinės kainos būtų didesnės arba mažesnės, šiam rezultatui pasiekti būtų galima pasinaudoti HKC.
- (499) Trečia, ir tai susiję su tuo, kas pirmiau pasakyta, HKC gali padidinti EDF pelningumą sudarydama jai sąlygas sumažinti savo rizikos draudimo sąnaudas, visų pirma jeigu tiekėjas galėtų tarpusavyje užskaityti vidaus prekybos pozicijas dideliu ir stabilium HKC pagamintos produkcijos kiekiu.
- (500) Ketvirta, projektas gali turėti neigiamą poveikį didmeninės rinkos likvidumui, nes juo bus papildytas vertikaliai integruotos bendrovės energijos gamybos turtas ir dėl to gali būti išstumti nepriklausomi tiekėjai arba tiekimo lygmeniu atsirasti kliūčių patekti galimiems rinkos dalyviams.
- (501) Tolesniuose skirsniuose bus vertinamas kiekvienas šis klausimas.

9.6.1 Investicijų ir prekybos srautų iškraipymas

- (502) Komisija nagrinėjo klausimus, ar pagalba iškraipytų energijos srautus arba elektros energijos kainas.
- (503) Preliminariai Komisija pažymi, kad plačiai taikomi SDS gali iš esmės silpninti arba visai panaikinti kainų, kaip investicijų rodiklio, funkciją ir veiksmingai atvesti prie elektros energijos gamybos kainų reguliavimo Vyriausybės pasirinktais lygmenimis.
- (504) Komisija pripažįsta, kad SDS reikalaujama, kad energijos gamintojai ją parduotų rinkoje, taigi išsaugomos tam tikros paskatos neremiamiems rinkos operatoriams. Tačiau tokios paskatos iš esmės išsaugomos veiklos, o ne investicinių sprendimų lygmeniu, ir tai greičiausiai lems SDS suteikiamas pajamų stabilumas ir užtikrintumas.
- (505) Bet kuriuo atveju rinkos iškraipymai dėl SDS veiklos lygmeniu yra labai riboti branduolinės energijos gamintojams, kuriems būdingos mažos ribinės veiklos sąnaudos ir kurie dėl to greičiausiai parduos rinkoje nepaisydami kainų dydžio ir, kaip paašškinta toliau, užims pradinės tiekimo paskirstymo pagal kainą didėjančia tvarka kreivės pozicijas.
- (506) Kalbant apie jungiamosios linijos statybą ir prekybos srautų kryptį ir intensyvumą, Komisijos atlikta analizė patvirtinama, kad pagalbos ir HKC elektrinės statybos, pagalbą gavus, poveikis JK didmeninei rinkai, kaip apskaičiuota, yra minimalus.
- (507) Visų pirma, iš atlikto modeliavimo ⁽¹⁾ matyti, kad Didžiosios Britanijos kainos dėl HKC elektrinės eksploatavimo sumažės mažiau negu 0,5 % Tai savo ruožtu paskatins kaupiamąjį ir bendrą jungiamųjų linijų pajamų sumažėjimą iki 2030 m. mažiau negu 1,7 % Šį rezultatą lemia tai, kad ribinė HKC pagamintos elektros energijos kaina bus mažesnė už esamų elektrinių kainą, bet jos bendras energijos gamybos pajėgumas sudarys tik mažą bendro Didžiosios Britanijos energijos gamybos pajėgumo dalį.

⁽¹⁾ Komisijos atlikta analizė atsižvelgiant į DECC modelį ir Pöryy modeliavimą.

- (508) Šis rezultatas yra pagrįstas blogiausio atvejo scenarijumi, nes galima tikėtis, kad JK, jeigu nebūtų HKC, imtųsi kitų rūšių mažo anglies dioksido kiekio gamybos tokiu mastu, koks būtų įmanomas (o ne tokiu mastu, kokio būtų bendras HKC pajėgumas, nes jis būtų per didelis, kad būtų pakeistas vien mažo anglies dioksido kiekio šaltiniais, kaip aptarta 199 konstatuojamojoje dalyje). Taigi, galima tikėtis, kad nesant HKC taip pat sumažėtų didmeninės kainos ir jungiamųjų linijų pajamos.
- (509) Kalbant apie prekybos iškraipymą, Komisija nustatė, kad HKC turi nedidelį poveikį ne Didžiosios Britanijos kainoms, kiekybinė tokio poveikio išraiška yra ne daugiau kaip 0,1 % Taigi tarpvalstybiniai srautai sumažėtų mažiau negu 1 %
- (510) Galiausiai Komisija modeliavo alternatyvius scenarijus, jeigu HKC projekto nebūtų. Iš šios analizės rezultatų matyti, kad alternatyvių investicijų išstūmimas yra ribotas. Visų pirma, prognozuojama, kad pasiūla mažės, taigi lieka daug galimybių kitiems gamintojams ir kitoms gamybos technologijoms pradėti arba plėsti gamybą nepaisant to, ar bus investuota į HKC, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad bus uždaryta branduolinė elektrinė ir anglimi kūrenamos elektrinės. JK 2021–2030 m. reikės maždaug 60 GW naujų energijos gamybos pajėgumų, o iš jų HKC suteiks tik 3,2 GW. Būtų neįmanoma šią spragą užpildyti tik mažo anglies dioksido kiekio šaltiniais.
- (511) Todėl Komisija daro išvadą, kad pagalbos poveikis prekybos srautams, kainoms ir investicijoms yra nereikšmingas.

9.6.2 Bandymai manipuluoti orientacine kaina

- (512) Komisijai iš pradžių susirūpinimą kėlė tai, kad NNBG arba EDF gali turėti paskatų imtis strateginių veiksmų, kad išlaikytų orientacinę kainą žemą ir maksimaliai padidintų išmokas skirtumui padengti.
- (513) Atsakydama į sprendimą pradėti tyrimo procedūrą JK pateikė KPMG ataskaitą ⁽¹⁾, kurioje analizuojama, ar NNBG arba EDF turi paskatų ir galimybę strateginiais veiksmais sumažinti orientacinę kainą taip, kaip numatė Komisija.
- (514) NNBG turėtų paskatą sumažinti orientacinę kainą, tik jeigu galėtų parduoti didžiulius kiekius už kainą, didesnę nei orientacinę kainą. Jeigu NNBG elektros energiją parduos už mažesnę nei orientacinę kainą, išmokos skirtumams padengti gali nevisiškai kompensuoti orientacinės ir vykdymo kainos skirtumą.
- (515) Komisija mano, kad NNBG rizikos mažinimo strategija bus HKC pagamintą galią parduoti būsimo sezono rinkose, kad kaina būtų kuo artimesnė orientacinei kainai. Stengiantis strateginiais veiksmais sumažinti orientacinę kainą padidės rizika, kad HKC galia bus parduota už mažesnę nei orientacinę kainą, todėl NNBG turės nutolti nuo savo rizikos mažinimo strategijos.
- (516) NET jeigu EDF ir NNBG turėtų paskatų imtis strateginių veiksmų orientacinei kainai sumažinti, jų gebėjimas tą padaryti būtų ribotas. Taip yra dėl to, kad rinkos jėgos ir kitų elektros energijos pardavėjų arbitražas neutralizuos bet kokią strateginį orientacinės kainos mažinimą. Jeigu orientacinė kaina būtų mažesnė, kiti gamintojai būtų skatinami savo galią parduoti kitur.
- (517) Komisija testavo mastą, kuriuo EDF galėtų turėti galimybių sistemingai didinti kainas rinkoje. Kaip paaiškinta 11 konstatuojamojoje dalyje, orientacinės kainos kreivė yra grindžiama vieno būsimo tiekimo sezono (t. y. šešių mėnesių) kainomis arba būsimo sezono kaina. Kadangi branduolinė elektrinė yra bazinės apkrovos technologija, kurios produkcijos pobūdis yra pastovus ir palyginti patikimas, HKC teoriškai galėtų parduoti didelį elektros energijos kiekį ne vieną būsimą sezoną, bet dar vėliau. Jeigu kainos ilgesnį negu vieno sezono laikotarpį būtų sistemingai ir reikšmingai didesnės už būsimo sezono kainas (orientacinės kreivės pagrindo), HKC vidutiniškai gautų didesnę veiksmingą kainą už vieną MWh negu vykdymo kaina.
- (518) Kad įvertintų šią galimybę, Komisija JK paprašė 11 konstatuojamojoje dalyje pateiktą formulę taikyti istorinėms rinkos sąlygoms (kainoms ir kiekiams) laikotarpiu nuo 2012 m. žiemos iki 2014 m. žiemos, kad būtų gauta imituota istorinė orientacinės kainos kreivė. Komisija gautą orientacinės kainos kreivę palygino su vieno ir dviejų būsimų sezonų elektros energijos kainomis, kai pristatymo datos buvo tame pat laiko intervale ⁽²⁾. Rezultatas pateiktas A priedo 2 diagramoje.

⁽¹⁾ JK Vyriausybės 2014 m. sausio 31 d. atsakymo į Komisijos sprendimą pradėti tyrimo procedūrą 8 priedas.

⁽²⁾ Tiekimas buvo suderintas su prekybos dienomis naudojant susitarimų dėl išankstinių elektros energijos sandorių (angl. EFA) kalendorių, pateiktą adresu https://www.theice.com/publicdocs/EFA_Calendar.pdf; gauta 2014 m. birželio 13 d.

- (519) Iš 2 diagramos matyti, kad, nors kartais buvo prekybos dienų, kai dviejų būsimų sezonų bazinės apkrovos kaina galėjo būti didesnė už vieno būsimą sezoną kainą ir orientacinę kainą, skirtumas nėra itin didelis, o tas ryšis – nesisteminis. Be to, labai tikėtina, kad EDF, norėdama sistemingai gauti didesnę pelną negu orientacinė kaina, didžiąją savo produkcijos dalį turėtų parduoti ne orientacinėje rinkoje. Tokie veiksmai greičiausiai būtų susiję su didesne EDF rizika, negu parduodant orientacinėje rinkoje, taigi imtis tokių strateginių veiksmų būtų mažiau pelninga.

9.6.3 Galimos EDF paskatos sulaikyti pajėgumus

- (520) Teoriškai dėl strateginio sulaikymo gali padidėti energijos gamintojų pelnas, net jeigu jų rinkos dalis labai maža. Pagrindinis veiksnys, dėl kurio jie galėtų tokiu būdu turėti įtaką rinkoje, yra jų padėtis skirstymo pagal kainą didėjimo tvarka kreivėje. Atsižvelgiant į tai, kad EDF priklauso ir lanksčių pajėgumų, ir bazinės apkrovos elektrinės, perdavus eksploatuoti HKC, EDF gali būti suteikta galimybių sulaikyti lanksčius pajėgumus, kad padidintų didmenines kainas ir gautų didesnes kainas parduodama elektros energiją, pagamintą jos bazinės apkrovos elektrinėse (įskaitant HKC).
- (521) JK nurodė⁽¹⁾, kad HKC nesuteiktų EDF galimybių ar paskatų sulaikyti lanksčius pajėgumus.
- (522) Visų pirma JK tvirtina, kad iki 2025 m. EDF dalis lanksčių pajėgumų gamybos rinkoje bus tik 6,5 % (atsižvelgiant į tai, kad bus uždaryta anglimi kūrenama elektrinė, kurios naudojimo trukmė eina į pabaigą, ir galbūt pradės veikti nauja elektrinė). Pripažinus, kad rinkos dalys gali būti silpnas gamintojo gebėjimo daryti įtaką kainoms sulaikant pajėgumus rodiklis, apskaičiuojami įvairūs „lemiamos reikšmės“ (t. y. koku mastu konkretaus gamybos vieneto ar bendrovės reikia, kad būtų patenkinta paklausa, ir dėl to masto vienetas arba bendrovė potencialiai gali daryti įtaką rinkos kainai ribodami pajėgumus) rodikliai, norint parodyti, kad EDF lankstūs pajėgumai neturėtų turėti lemiamos reikšmės 2025 m. Taikant įvairius priešingos padėties scenarijus toliau parodoma, kad HKC statyba jokių atveju nepadidins šios lemiamos reikšmės.
- (523) Komisija mano, kad dėl SDS priemonės pobūdžio ribojamos paskatos sulaikyti pajėgumus. Visų pirma, dėl paprasčiausio SDS poveikio, dauguma HKC energijos būtų parduodama orientacinėje rinkoje, kad būtų iki minimumo sumažinta pagrindinė rizika, remiantis NNBG kartu su IUK apibrėžta apsidraudimo strategija. Taigi, EDF Energy tiekia HKC pagamintą energiją vykdymo kaina, o jos pajamos nemažės, jeigu didmeninės momentinės kainos didėtų dėl laikino pajėgumų sulaikymo. Vargu ar tikėtina, kad didelio galios kiekio pardavimo neatidėliotinių sandorių rinkoje strategija bus pelninga šiomis aplinkybėmis.
- (524) Tačiau atsižvelgdama į skirstymo pagal kainą didėjančia tvarka kreivės specifiškumą Komisija mano, kad net jeigu tam tikri lankstūs pajėgumai neturėtų lemiamos reikšmės, jie vis tiek gali daryti įtaką kainai. Atsižvelgiant į jų santykinę padėtį pasiūlos kreivėje, net sulaikius nedidelius pajėgumus nuo patekimo į rinką, tai gali perstumti kreivę į kairę ir gali atsirasti pusiausvyra su didesnėmis kainomis. Atsižvelgiant į tai, kad dėl HKC statybos gali padidėti galimas pelnas dėl pajėgumų sulaikymo, EDF gali turėti daugiau paskatų to imtis, kai pagalba nebebus teikiama.
- (525) Todėl Komisija EDF paskatas sulaikyti pajėgumus įvertino taikydama JK parengtą imitavimo priemonę, pagrįstą 2025 m. skirstymo pagal kainą didėjančia tvarka kreive.
- (526) Atliekant šį imitavimą matyti, kad, net esant hipotetiniam ir netikroviškam scenarijui, susijusiam su SDS poveikiu, HKC perdavus eksploatuoti nepadidėtų jokia teorinė paskata sulaikyti lanksčius pajėgumus, kuriuos EDF Energy galėtų turėti, jeigu nebūtų SDS. JK imitavimo priemonė naudoja tikėtiną JK energijos gamybos rūšių derinį 2025 m., labai panašiai kaip DECC elektros energijos rinkos reformos scenarijuose. Iš šio imitavimo matyti, kad tikėtinas paklausos lygis, dėl kurio pajėgumų sulaikymo strategija būtų pelninga, yra mažai tikėtinas.
- (527) Apibendrinant, Komisija mano, kad konkurencijos iškreipimai, susiję su galimu pajėgumų sulaikymu, yra minimalūs.

9.6.4 EDF pranašumas dėl sumažėjusių rizikos draudimo sąnaudų

- (528) Didmeninės elektros energijos rinkos dėl tam tikrų pasiūlos ir paklausos ypatybių yra neapibrėžtos ir gamintojams, ir tiekėjams. Kad elektros energijos pardavimo pajamos ir elektros energijos sąnaudos būtų labiau apibrėžtos, tiekėjai ir gamintojai savo pozicijoms suderinti paprastai perka arba parduoda elektros energiją iš anksto ir naudojami neatidėliotinių ir artimiausio laikotarpio sandorių rinkomis.

⁽¹⁾ *Compass Lexecon* pateikta medžiaga „Analysis of the impact of HPC on the potential for capacity withholding“ („HKC poveikio galima galios sulaikymui analizė“), 2014 m. rugpjūčio 4 d.

- (529) Todėl, norint tam tikru mastu apsisaugoti nuo kainų svyravimo, parduodama (arba rizika draudžiama) iš anksto. Rizikos draudimo sąnaudas pirmiausia lemia pirkimo ir pardavimo išankstinių kainų skirtumas, tai yra pirkimo kainos (kainos, kuria pardavėjai yra pasirengę pirkti) ir pardavimo kainos (kainos, kuria pardavėjai nori parduoti) skirtumas. Kuo daugiau dalyvių ir kuo didesni kiekiai parduodami, tuo mažesnis pirkimo ir pardavimo kainų skirtumas, taigi ir mažesnės sandorio sąnaudos ir pirkėjams, ir pardavėjams.
- (530) Komisija išreiškė pirminį susirūpinimą, kad dėl HKC teikiamos ir *EDF Energy* parduodamos papildomos bazinės apkrovos galios pastaroji bendrovė galėtų sumažinti savo rizikos draudimo sąnaudas ir įgyti pranašumą prieš panašias bendroves, visų pirma dėl savo galimo didesnio gebėjimo optimizuoti rizikos portfelį. Komisijai taip pat išreiškė pirminį susirūpinimą, kad *EDF Energy* gali turėti daugiau galimybių padidinti savo dalį konkrečiuose segmentuose, pavyzdžiui, daug energijos suvartojančių naudotojų.
- (531) Komisija įvertino EDF pateiktus įrodymus, susijusius su teikiama galia, kai pagalba bus nebeteikiama. 2013 m. EDF pagamintas grynasis kiekis, t. y. pagaminto kiekio naudojant savo turtą ir parduoto kiekio vykdant mažmenines operacijas skirtumas, buvo 22,9 TWh. EDF apskaičiavo, kad 2020 m. jos grynasis pagamintas kiekis bus [...] TWh, o 2025 m., pradėjus veikti HKC, jos grynasis pagamintas kiekis bus [...] TWh.
- (532) Todėl Komisija daro išvadą, kad rizikos draudimo išlaidos neturėtų keistis dėl pagalbos.
- (533) Be to, elektros energijos tiekimas nebutiniams klientams, įskaitant daug energijos suvartojančius naudotojus, gali būti laikomas konkurenciniu. Nepaisant dabar turimų didelės apimties bazinės apkrovos gamybos pajėgumų, EDF tenka mažesnė negu 25 % rinkos dalis. Į savo naujausią pranešimą Konkurencijos ir rinkų institucijai dėl išsamaus elektros energijos rinkų tyrimo *Ofgem* ⁽¹⁾ visų pirma neįtraukė nebutinio sektoriaus dėl to, kad šį sektorių galima laikyti apskritai konkurencingu ⁽²⁾.
- (534) Nepaisant netikrumo, būdingo prognozavimo strategijoms ir rinkos rezultatams per palyginti ilgą laikotarpį, t. y. kol HKC padės veikti, Komisija mano, kad šiais argumentais pakankamai patikimai išsklaidomos jos abejonės dėl galimo šios konkrečios rūšies konkurencijos iškraipymo.

9.6.5. Galimas didmeninės rinkos likvidumo sumažinimas

- (535) Vien galimybė turėti papildomos savos elektros energijos gali turėti neigiamą poveikį didmeninės rinkos likvidumo lygiui, o tai savo ruožtu gali turėti neigiamą poveikį nepriklausomiems tiekėjams. Nors tai savaime nereiškia, kad dėl vertikalios integracijos rinkos bus mažiau likvidžios arba bus stumiami iš rinkų, tai tikrai reiškia, kad kai dauguma energijos gamybos pajėgumų priklauso tiekėjams, rinkos gali tapti vis mažiau likvidžios.
- (536) Komisijai išreiškė tam tikrą pirminį susirūpinimą dėl to, kad turint daugiau galimybių gaminti savo elektros energiją gali sumažėti EDF poreikis galią pirkti išankstinių sandorių rinkose. Mastą, kuriuo EDF turėtų prekiauti, kai pagalba nebebus teikiama, kompensuos jos galimybė gauti HKC pagamintą energiją.
- (537) Atsakydama į Komisijos klausimus dėl galimo poveikio, kurį HKC gali turėti rinkos likvidumui, EDF teigė, kad nebus nei paskatų, nei galimybių mažinti likvidumo.
- (538) *EDF Energy* tvirtina, kad jos tiekimo verslas visiškai nepriklauso nuo HKC statybos ar kitų su HKC susijusių dalykų ⁽³⁾. Kaip paaiškinta ankstesniame skirsnyje, EDF energijos gamybos ir tiekimo verslo politika yra mažinti rinkos kainų riziką. Nėra politikos sistemingai tiekti tik viduje, nes tai nėra geriausias būdas mažinti rinkos kainų riziką. Priešingai, geriausias būdas sumažinti rinkos kainų riziką – pirkti ir parduoti rinkoje (arba rinkos kaina).
- (539) *EDF Energy* dar paaiškino, kad verslo nevaldo taip, kad siektų tarpusavyje užskaityti tiekiamą ir gaminamą energijos kiekį. EDF net konkrečiai nenurodo sandorių tarp jos gamybos ir tiekimo įmonių, kurie būtų nevykdomi per rinką.

⁽¹⁾ *Ofgem*, „Decision to make a market investigation reference in respect of the supply and acquisition of energy in Great Britain“ („Sprendimas pateikti rinkos tyrimo pranešimą dėl energijos tiekimo ir įsigijimo Didžiojoje Britanijoje“), 2014 m. birželio 26 d. Galima rasti adresu <https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/decision-make-market-investigation-reference-respect-supply-and-acquisition-energy-great-britain>.

⁽²⁾ Žr. *Ofgem*, „State of the Market Assessment“ („Rinkos vertinimo būklė“), 2014 m. kovo 27 d., 4.41 ir tolesni punktai. Galima rasti adresu <https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/state-market-assessment>.

⁽³⁾ Žr. EDF ir NNBG 2014 m. rugsėjo 8 d. atsakymą į klausimus dėl galimo poveikio rinkos likvidumui.

- (540) Siekdama pagrįsti teiginį, kad vidaus tarpusavio užskaita yra ribota, EDF pateikė skaičius, susijusius su parduotu ir pagamintu (angl. *churn*) kiekiu ⁽¹⁾. Galiausiai EDF paaiškino, kad dėl pastarojo meto reguliavimo pokyčių ji net neturi galimybių sumažinti didmeninės rinkos likvidumo. Kad padidintų įvairių rinkos segmentų likvidumą, *Ofgem* šešių stambiausių JK energijos tiekėjų, įskaitant *EDF Energy*, licencijose nustatė privalomą rinkos formavimo įpareigojimą. Reikalaujama skelbti pirkimo ir pardavimo kainas rinkoje, siekiant padėti sužinoti kainą ir užtikrinti įprastas galimybes prekiauti.
- (541) Komisija įvertino, koku laipsniu priemone greičiausiai galėtų būtų sumažintas didmeninių rinkų likvidumas.
- (542) Komisija pažymėjo, kad *EDF Energy* parduoto kiekio ir jos pagaminto kiekio santykis (angl. *churn ratio*) stabiliai mažėjo nuo 3 2010 m. iki 2 2014 m. Be to, šis santykis yra mažiausias iš JK šešių pagrindinių vertikalčiai integruotų energijos gamintojų ⁽²⁾.
- (543) Komisija pažymi, kad *Ofgem* reguliuojamieji rinkos formavimo įpareigojimai gali riboti mastą, kuriuo vertikalčiai integruoti tiekėjai galėtų savo noru arba nenoromis imtis laikytis strategijos, dėl kurios likvidumas sumažėtų. Tačiau Komisijai neaišku, koku mastu tikėtina, kad tokie įpareigojimai bus taikomi, arba, iš tikrųjų, koku mastu jie gali užkirsti kelią vidaus pozicijų tarpusavio užskaitai (pvz., naudojant savą energijos gamybos turtą saviems klientams aptarnauti).
- (544) Todėl Komisija paprašė daugiau apsaugos priemonių, kad būtų visiškai išsklaidytos bet kokios abejonės dėl galimos žalos rinkos likvidumui, kai pagalba nebebus teikiama.
- (545) Visų pirma, EDF sutiko skaidriau vykdyti savo prekybą elektros energija ir elektros energijos pardavimą rinkoje ir taip sumažinti mastą, kuriuo ji galėtų nederamai didinti savo pelningumą ir daryti neigiamą poveikį likvidumui.
- (546) EDF, vienintelė rinkos paslaugų, susijusių su HKC numatoma produkcija, teikėja bendrovei NNBG, įsipareigojo ⁽³⁾:
- registruoti sandorius dėl HKC numatomos produkcijos atskiroje NNBG knygoje;
  - įkainoti sandorius dėl HKC numatomos produkcijos, vykdomus su EDF, konkrečių produktų rinkos kaina sandorio sudarymo metu;
  - rinkos kaina vykdyti visus dvišalius sandorius dėl HKC numatomos produkcijos, susijusius su bet kuriais kitais EDF nuosavais arba prekiaujamais turto portfeliais; ir
  - kasmet teikti ataskaitą kitai SDS šaliai ir Europos Komisijai, kuria būtų įrodoma, kad šie įsipareigojimai vykdomi.

9.6.6 Išvados dėl konkurencijos iškraipymo

- (547) Remdamasi 9.6.1, 9.6.2, 9.6.3, 9.6.4 ir 9.6.5 skirsniais ir atsižvelgusi į EDF įsipareigojimus Komisija daro išvadą, kad apskritai galimybės iškraipyti konkurenciją yra ribotos.
- (548) Išsamiai apsvarsčiusi EDF siūlomus įsipareigojimus ir į juos atsižvelgusi Komisija priėjo prie išvados, kad konkurencijos iškraipymas, kurį sukeltų HKC eksploatacija, yra tik minimalus, ir jį kompensuoja teigiamas priemonių poveikis.
- (549) Kalbant apie SESV 30 ir 110 straipsnių laikymąsi, JK įsipareigojo, kol SDS nebus sudaromi su ne Didžiojoje Britanijoje esančiais elektros energijos gamintojais, pakoreguoti būdą, kuriuo apskaičiuojama elektros energijos tiekėjų atsakomybė už SDS išmokas, kad reikalavimus atitinkanti branduolinė elektros energija, pagaminta ES valstybėje narėje, bet ne Didžiojoje Britanijoje, ir klientams teikiama Didžiojoje Britanijoje, nebūtų įskaityta į tiekėjų rinkos dalis. JK pašalins šią lengvatą, kai ne Didžiosios Britanijos elektros energijos gamintojai galės kauptis dėl SDS.

⁽¹⁾ Žr. EDF ir NNBG 2014 m. rugsėjo 8 d. atsakymo į klausimus dėl galimo poveikio rinkos likvidumui 3 lentelę.

⁽²⁾ Žr. *Ofgem*, „State of the Market Assessment“ („Rinkos būklės vertinimas“), 2014 m. kovo 27 d., 43 diagramą.

⁽³⁾ Pardavimas eksploatuoti išsamiai aprašytas C priede.

10. IŠVADA

- (550) Remdamasi atliktu vertinimu ir atsižvelgdama į specifines šio atvejo aplinkybes Komisija mano, kad priemonių, apie kurias pranešė JK, rinkinys yra valstybės pagalba, kuri, priemonės iš dalies pakeitus prisiimtais įsipareigojimais, yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą.
- (551) Komisija nurodo, kad jai vertinti buvo pateikta sąlygų, dėl kurių susitarta ligi šiol dėl HKC projekto finansavimo, finansinė dalis. Jungtinės Karalystės institucijos pareiškė, kad likusiose sąlygose, taip pat galutiniuose finansavimo dokumentuose bus standartinės sąlygos, kurias bet kuris investuotojas siektų nustatyti panašiam projektui. Kadangi Komisija neturėjo galimybės tai patikrinti, jeigu galutiniais dokumentais kokiais nors atžvilgiais bus iš dalies pakeista priemonė, apie kurią dabar Komisijai pranešta, Jungtinės Karalystės institucijos Komisijai turės pranešti apie pakeitimus. Tačiau, jeigu galutiniuose finansiniuose dokumentuose bus daugiau valstybės pagalbos elementų, jie *rebus stantibus* negalės būti patvirtinti, nes šiame valstybės pagalbos priemonių rinkinyje yra visa pagalba, kuri būtina, kad būtų įgyvendinamas investicinis HKC projektas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pagalba Hinklio kyšulio C elektrinei, kurios forma – susitarimas dėl skirtumų, valstybės sekretoriaus susitarimas ir kredito garantija, taip pat visi susiję dalykai, ir kurią JK planuoja įgyvendinti, yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

Todėl tokią pagalbą leidžiama teikti.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei.

Priimta Briuselyje 2014 m. spalio 8 d.

Komisijos vardu
Joaquín ALMUNIA
Pirmininko pavaduotojas

A PRIEDAS

SDS GRAŽOS NORMA

3 lentelė

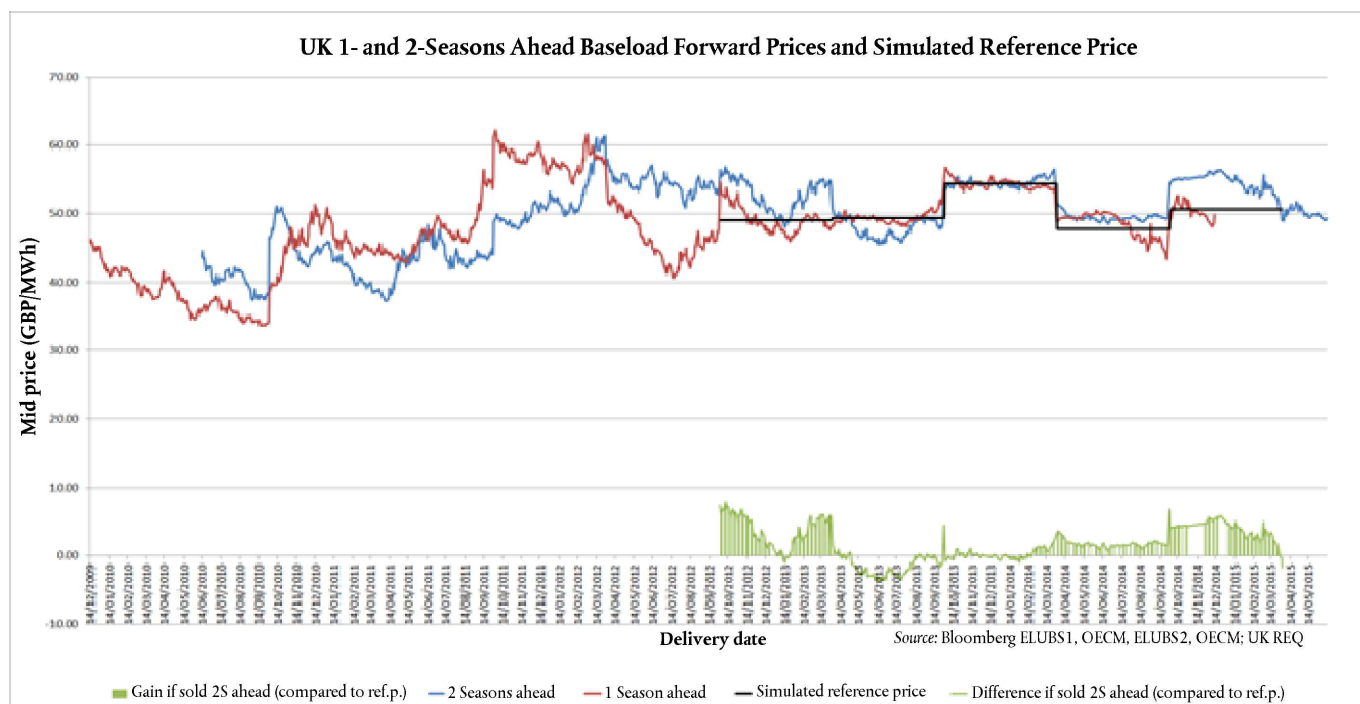
NNBG finansinės rizikos vertinimas. Apskaičiuotas HKC bendrų produkcijos sąnaudų tikimybės pasiskirstymas

(...)

Šaltinis: TESLA4, 12 puslapis.

2 diagrama

JK istorinės būsimų sandorių kainos ir orientacinė kaina

4 lentelė

Metodų, taikytų atitinkamai grąžos normai analizuoti, apibendrinimas, parengtas KPMG

(proc.)

Metodas	Grąžos norma (projekto vidinė grąžos norma, nominalioji vertė sumokėjus mokesčius)	Pastabos
Santykinės rizikos analizė	8,5–11 (remiantis projektu)	Jūros vėjo energijos ir viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės/privačių finansų iniciatyvos grąžos statybos etape, taip pat JK reguliuojamų viešųjų paslaugų/branduolinės elektrinės operatorių palyginimas eksploataavimo etape.
Lyginamoji analizė	6–13 (remiantis projektu)	JK reguliuojamų viešųjų paslaugų/viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės/nepriklausomos vandens ir energijos gamybos/panašių branduolinės energijos projektų palyginimas.
Projekto minimalios pelningumo normos analizė	10,5–14,5	Remiantis apskaičiuota EDF vidutine svertine kapitalo kaina, plus priemoka, pastebėta įvairių įmonių atliktose akademinėse studijose.

(proc.)

Metodas	Grąžos norma (projekto vidinė grąžos norma, nominalioji vertė sumokėjus mokesčius)	Pastabos
Finansavimo analizė	9–13, statybos etapas 6–9,5, eksploatacijos etapas	Galimų finansinių struktūrų analizė statybos ir eksploatacijos etapais.
Tariama skola finansuojama struktūra suteikiant JK garantiją	10,2, projekto vidinė grąžos norma 12,8, pasiskolinto nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma	Projekto grąžos ir pasiskolinto nuosavo kapitalo grąžos (kai JK užtikrintos skolos dydis yra toks, koks siūlomas), esant susitartai vykdymo kainai, analizė. 10,2 % atsiranda dėl mokesčių skydo poveikio projekto lygmens grynujų pinigų srautams ir preliminariai IUK garantijos kainodarai.

Šaltinis: Pranešimas, 5 lentelė, remiantis KPMG duomenimis.

5 lentelė

Komisijos atlikta jautrumo analizė. Modelis su pakeistais metiniais grynujų pinigų srautais statybos etape

(...)

Patamsintos dalys rodo statybos sąnaudų kapitalo išlaidas. Taikant tikslinius vidinės grąžo normos scenarijus gaunama vykdymo kaina, mažesnė negu 92,50 GBP/MWh. Remiantis NNBG finansinio modelio 9,8 versija.

6 lentelė

Projekto scenarijai, tikimybės (patikimumo lygiai, kuriais grindžiami koeficientai, bus palankesni negu prielaidos) ir pagrindiniai projekto duomenys

(...)

Pastabos.

- Įtraukta 0,8 GBP/MWh statybos pelno pasidalijimo išmoka (realioji 2012 m. vertė).
- SZV vienkartinė suma išmokėta tik po COD2, todėl tai nėra finansavimo reikalavimo dalis.
- Veiklos išlaidų patikslinimas taikytas tik pirmuosius 15 metų ir po SDS laikotarpio dėl galimo veiklos sąnaudų atnaujinimo apsaugos.
- Minimalus skolos tvarkymo padengimo rodiklis, išskyrus pirmą laikotarpį.
- Įsipareigota realioji ekonominė vidinė grąžos norma, priartinta prie įsipareigotos nominaliosios ekonominės vidinės grąžos normos, minus ilgalaikė VKI prielaida.
- Mažesnis numatytas skirti nuosavo kapitalo lygis, nustatytas šioje finansinio modelio versijoje, reikš, kad vidutinė numatyto skirti nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma yra optimistinė, palyginti su dabartiniais modeliavimo rezultatais.

LABAI MAŽA	Labai maža palankesnio rezultato, negu manoma, tikimybė
MAŽA	Maža palankesnio rezultato, negu manoma, tikimybė
VIDUTINĖ	Vidutinė palankesnio rezultato, negu manoma, tikimybė
DIDELĖ	Didelė palankesnio rezultato, negu manoma, tikimybė
LABAI DIDELĖ	Labai didelė palankesnio rezultato, negu manoma, tikimybė

7 lentelė

Finansavimo pobūdis statybos metu ir minimalus skolos tvarkymo padengimo rodiklis eksploatacijos metu

(...)

8 lentelė

Jungtinės kapitalo išlaidos, vėlavimas ir kiti neigiami scenarijai

(...)

9 lentelė

Atrinktų scenarijų dinaminio paskirstymo metodo rezultatų apibendrinimas

Nr.	Pagrindinės prielaidos	Ar yra energijos gamybos pajėgumų rinka?	Pirmas branduolinės elektrinės paleidimas	Tinklo anglies dioksido intensyvumas 2030 m.	Tinklo anglies dioksido intensyvumas 2040 m.	Tinklo anglies dioksido intensyvumas 2049 m.
1a	Įprastinės veiklos scenarijus	Ne	2037 m.	232	188	96
1d	ĮVC, didelės kuro kainos	Ne	2031 m.	186	101	46
1e	ĮVC, mažos kuro kainos	Ne	2041 m.	269	233	121
2a	ĮVC + SDS dėl branduolinės elektrinės	Ne	2023 m.	158	88	37
3a	SDS dėl nebranduolinės mažo anglies dioksido kiekio energijos	Ne	2037 m.	164	135	61
3d	SDS dėl nebranduolinės mažo anglies dioksido kiekio energijos, didelės kuro kainos	Ne	2031 m.	181	123	52
3e	SDS dėl nebranduolinės mažo anglies dioksido kiekio energijos, mažos kuro kainos	Ne	2041 m.	182	120	66
3h	SDS dėl nebranduolinės mažo anglies dioksido kiekio energijos, daugiau jungiamųjų linijų	Ne	2037 m.	160	133	59
4a	SDS dėl mažo anglies dioksido kiekio energijos	Ne	2023 m.	100	42	25
5a	ĮVC	Taip	2037 m.	236	194	88
5d	ĮVC, didelės kuro kainos	Taip	2032 m.	194	111	52
5e	ĮVC, mažos kuro kainos	Taip	2041 m.	272	235	126
7a	SDS dėl nebranduolinės mažo anglies dioksido kiekio energijos	Taip	2046 m.	104	49	33

Nr.	Pagrindinės prielaidos	Ar yra energijos gamybos pajėgumų rinka?	Pirmas branduolinės elektrinės paleidimas	Tinklo anglies dioksido intensyvumas 2030 m.	Tinklo anglies dioksido intensyvumas 2040 m.	Tinklo anglies dioksido intensyvumas 2049 m.
7d	SDS dėl nebranduolinės mažo anglies dioksido kiekio energijos, didelės kuro kainos	Taip	2038 m.	137	65	28
7e	SDS dėl nebranduolinės mažo anglies dioksido kiekio energijos, mažos kuro kainos	Taip	Ne anksčiau kaip 2049 m.	113	51	44
7f	SDS dėl nebranduolinės mažo anglies dioksido kiekio energijos, didelės branduolinės sąnaudos, mažos atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir anglies dioksido surinkimo ir saugojimo sąnaudos	Taip	2048 m.	97	46	35
7g (tik iki 2030 m.)	SDS dėl nebranduolinės mažo anglies dioksido kiekio energijos, daugiau reagavimo į paklausą priemonių, labiau sumažėjusi elektros energijos paklausa, daugiau jungiamųjų linijų	Taip	Ne anksčiau kaip 2030 m.	104	nėra duomenų	nėra duomenų
7h	SDS dėl nebranduolinės mažo anglies dioksido kiekio energijos, daugiau jungiamųjų linijų	Taip	2046 m.	101	48	32
8a	SDS dėl mažo anglies dioksido kiekio energijos	Taip	2023 m.	104	50	31
8d	SDS dėl mažo anglies dioksido kiekio energijos, didelės kuro kainos	Taip	2023 m.	99	48	30
8e	SDS dėl mažo anglies dioksido kiekio energijos, mažos kuro kainos	Taip	2023 m.	99	38	30
8f	SDS dėl mažo anglies dioksido kiekio energijos, didelės branduolinės sąnaudos, mažos atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir anglies dioksido surinkimo ir saugojimo sąnaudos	Taip	2023 m.	102	45	28
8g (tik iki 2030 m.)	SDS dėl mažo anglies dioksido kiekio energijos, daugiau reagavimo į paklausą priemonių, labiau sumažėjusi elektros energijos paklausa, daugiau jungiamųjų linijų	Taip	2023 m.	98	nėra duomenų	nėra duomenų
8h	SDS dėl mažo anglies dioksido kiekio energijos, daugiau jungiamųjų linijų	Taip	2023 m.	100	53	32

10 lentelė

Lyginamieji infrastruktūros sandoriai

Sponsor	Antin Infrastructure Partners	CDP Capital	Brookfield Renewable Energy Partners	Borealis, First State EDIF
Fund Target	15 %	16 %	9 – 12 %	9 – 15 %
Equity IRR				

Šaltinis: JK pateikta medžiaga „Answers to the Commission's questions received 16 September 2014“ („Atsakymai į Komisijos klausimus, gautus 2014 m. rugsėjo 16 d.“), pagrįsta fondo interneto svetainėmis, Prešin, spaudos pranešimai. Pastaba. Fondo tikslinės vidinės grąžos normos pateiktos neatskaičius mokesčių ir išlaidų. Taikytas valiutos kursas: GBP EUR: 1: 1.26, GBP CAD: 1: 1.81. HKC nominalioji nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma sumokėjus mokesčius, naudojama palyginimo tikslais. Borealis tikslinė vidinė grąžos norma: 9–12 %, First State EDIF tikslinė vidinė grąžos norma: 10–15 %

11 lentelė

Atrinktų reguliavimo institucijų leidžiamų normų apskaičiavimas

	Elektros energijos perdavimas (Ofgem ⁽¹⁾)	Ofwat ⁽²⁾ . PR09	Ofwat. PR 14 (ne galutinai duomenys) ⁽³⁾
Pastaba			
Laikotarpis	2013–2021 m.	2010–2015 m.	2015–2020 m.

Realioji vertė

Pasiskolinto kapitalo sąnaudos (sumokėjus mokesčius)	7,00 %	7,10 %	5,65 %
Skolos sąnaudos (realioji vertė nesumokėjus mokesčių)	2,92 %	3,60 %	2,75 %
Nominalusis finansinis svertas	60,0 %	57,5 %	62,5 %
Paprasčiausia (angl. <i>vanilla</i>) vidutinė svertinė kapitalo kaina	4,55 %	5,10 %	3,85 %
Infliacijos prielaida	3,50 %	3,50 %	3,50 %

Leidžiamos nominaliosios sąnaudos/grąža (geometrinis apskaičiavimas)

Pasiskolinto kapitalo sąnaudos	10,7 %	10,8 %	9,3 %
Skolos sąnaudos (nesumokėjus mokesčių)	6,5 %	7,2 %	6,3 %
Paprasčiausia (angl. <i>vanilla</i>) vidutinė svertinė kapitalo kaina*	8,2 %	8,8 %	7,5 %

Nominalioji vertė (aritmetinis apskaičiavimas)

Pasiskolinto kapitalo sąnaudos*	10,5 %	10,6 %	9,2 %
Skolos sąnaudos (nesumokėjus mokesčių)*	6,4 %	7,1 %	6,3 %
Paprasčiausia (angl. <i>vanilla</i>) vidutinė svertinė kapitalo kaina	8,1 %	8,6 %	7,3 %

	Elektros energijos perdavimas (<i>Ofgem</i> ⁽¹⁾)	<i>Ofwat</i> ⁽²⁾ . PR09	<i>Ofwat</i> . PR 14 (ne galutiniai duomenys) ⁽³⁾
Pastaba			
Laikotarpis	2013–2021 m.	2010–2015 m.	2015–2020 m.

<https://www.ofgem.gov.uk/ofgem-publications/53602/4riiot1fpfinancedec12.pdf>

http://www.ofwat.gov.uk/pricereview/pr14/gud_tec20140127riskreward.pdf

http://www.ofwat.gov.uk/pricereview/pr09phase3/det_pr09_finalfull.pdf

⁽¹⁾ Galutiniai pasiūlymai dėl nacionalinio tinklo elektros energijos paskirstymo ir nacionalinio tinklo dujų.

⁽²⁾ *Ofwat* būsimi 2010–2015 m. vandens ir nuotekų mokesčiai. Galutinis nustatymas.

⁽³⁾ *Ofwat*: Pardavimo kainos kontrolė 2015–2020 m., rizikos ir atlygio gairės.

Šaltinis: 2014 m. liepos 15 d. Komisijos pareigūnams *EDF Energy* surengto pristatymo skaidrė „Comparison of HPC with UK regulated utilities“ („HKC palyginimas su JK reguliuojamomis viešosiomis paslaugomis“).

12 lentelė

Lyginamasis branduolinės energijos gamybos projektas

Projektas	Ontarijo energijos institucija
Technologija	<i>Bruce Power</i> branduolinės elektrinės atnaujinimas
Finansinis svetas	20–40 %
Realiosios skolos sąnaudos (nesumokėjus mokesčių)	6,20 %
Nominalioji tikslinė nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma (sumokėjus mokesčius)	13,7–18 % (12,8–17,1 % patikslinus pagal dabartinę JK palūkanų normą)
Tikslinė projekto vidinė grąžos norma	10,6–13,8 % (9,7–12,9 % patikslinus pagal dabartinę JK palūkanų normą)
Investicijų laikotarpis (turto naudojimo laikas)	25 metai
Investicijų dydis	4 mlrd. Kanados dolerių
Pajamų apibrėžtumo lygis	Fiksuotos kainos SDS likusių elektrinės naudojimo laiką (25 metai)
Statybos rizikos dydis	Mažesnis – atnaujinimas, ne nauja statyba, sąnaudų perviršis pasidalijamas
Veiklos rizikos dydis	Mažesnis – sąnaudos darbuotojams pasidalijamos, perleidžiamosios kuro sąnaudos
Finansavimo rizikos lygis	Mažesnis – mažesnio kapitalo projektas, trumpesnis laikotarpis
Reikalingas sąlyginis nuosavas kapitalas	Nežinoma

Šaltinis: JK pateikta medžiaga „Answers to the Commission’s questions received 16 September 2014“ („Atsakymai į Komisijos klausimus, gautus 2014 m. rugsėjo 16 d.“), pagrįsta viešai prieinamais dokumentais (*Bruce Power* audito ataskaita, 2007 m. balandžio mėn., p. 14.: patvirtinta kaip projekto grąžos norma *CIBC World Markets Inc.* rašte Energetikos ministerijai, Ontarijas, 2005 m. spalio 17 d., http://www.rds.ontarioenergyboard.ca/webdrawer/webdrawer.dll/webdrawer/rec/67137/view/PWU_Exhibit_K11.3_fairness_opinion_bruce_20080613.pdf); *Bruce Power* sandorio sąžiningumo įvertinimas (*CIBC World Markets Inc.*), 2005 m. spalio mėn., p. 5.

Lentelė 13

Lyginamieji energijos pirkimo susitarimų projektai

Technologijos	Kombinuoto ciklo dujų turbininė elektrinė	Energijos pirkimo susitarimų projektai
Finansinis svertas	< 80 %	Nežinoma
Skolos sąnaudos	Nežinoma	Nežinoma
Nominalioji tikslinė nuosavo kapitalo grąža (sumokėjus mokesčius)	> 13 %	
Nominalioji tikslinė projekto grąža (sumokėjus mokesčius)		9–15 % (*)
Investicijų laikotarpis (turto naudojimo laikas)	25 metai	Įvairus
Investicijų dydis	Įvairus	Įvairus
Pajamų apibrėžtumo laipsnis	20 metų energijos pirkimo susitarimai	Energijos pirkimo susitarimai
Statybos rizikos lygis, palyginti su HKC	Mažesnis, yra inžinerijos, pirkimo ir statybos sutartys, gerai žinoma technologija	Nežinoma, bet tikėtina, kad mažesnis
Eksploatacinės rizikos lygis, palyginti su HKC	Mažesnis	Nežinoma
Finansavimo rizikos lygis	Mažesnis, nes trumpesnis statybos laikotarpis	Nežinoma, bet tikėtina, kad mažesnis
Reikia sąlyginio nuosavo kapitalo	Nežinoma	Nežinoma
Nuorodos	(¹)	(²)

Šaltinis: JK pateikta medžiaga, 2 lentelė, susijusi su grąžos norma, rugsėjo 10 d., taip pat 1 ir 2 išnašos toliau.

(¹) Nepriklausomo vandens ir energijos gamintojo konkurso Abu Dabyje sutartyse, į kurias įtrauktas 20 metų fiksuotos kainos vandens ir energijos pirkimo susitarimas, taikant infliacijos indeksavimą, „reikalaujama, kad nominalioji nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma būtų ne mažesnė negu 13 %“ Šie projektai paprastai bus susiję su techniniu požiūriu brandžios kombinuoto ciklo dujų turbininės elektrinės statyba skiriant vienkartinę sumą, konkrečiai nustatytos visiško užbaigimo datos inžinerijos, pirkimo ir statybos sutartimi, į kurią įtrauktos nuostatos dėl kompensacijų investuotojams esant bet kokiam vėlavimui ir nukrypimui nuo sutarties sąlygų. Žr. „Independent water and power producers“ („Nepriklausomi vandens ir energijos gamintojai“), Abu Dabio reguliavimo ir priežiūros biuras, <http://rsb.gov.ae/assets/documents/231/infoiwpp.pdf>. (šaltinis: JK pateikta medžiaga).

(²) <http://www.gdfsuez.com/wp-content/uploads/2012/07/GDF-SUEZ-at-a-glance-060712-final.pdf> 8 skaidrė.

(*) Nors JK pateiktoje medžiagoje nurodyta 9–15 % nominalioji grąžos norma sumokėjus mokesčius iš 2 išnašoje nurodyto šaltinio, Komisija pažymi, kad tai nustatant, atrodo, nepaisyta tame šaltinyje nurodytų reguliuojamų ir koncesijos projektų. Komisija iš 2 išnašos supranta, kad reguliuojama ir koncesinė GDF-Suez veikla nurodyta norint gauti maždaug 5–13 % nominaliąją projekto grąžą sumokėjus mokesčius, kai labiausiai tikėtinos ribos yra mažesnės negu 10 %

14 lentelė

Reguliuojamo atsiskaitymo lyginamieji kriterijai. Leidžiama JK energijos ir vandens viešųjų paslaugų reguliuojamo turto grąža pastarojo meto reguliuojamosios kainos kontrolės priemonėse

Reguliavimo institucija	Ofwat	Ofgem	Konkurencijos komisija	Ofgem	Konkurencijos komisija	CAA	ORR
Nustatymas	PR14 (nagalutiniai duomenys) (¹)	WPD 14 (²)	NIE 2014 m. Galutiniai duomenys (³)	RIIO T1 2012 m. (NGET) (⁴)	Bristol W 2010 m. (⁵)	HAL 2014 m. Galutiniai duomenys (⁶)	NR 2013 m. (⁷)
Finansinis svertas	62,50 %	65 %	45 %	60 %	60 %	60 %	62,50 %

Reguliavimo institucija	Ofwat	Ofgem	Konkurencijos komisija	Ofgem	Konkurencijos komisija	CAA	ORR
Nustatymas	PR14 (negalutiniai duomenys) ⁽¹⁾	WPD 14 ⁽²⁾	NIE 2014 m. Galutiniai duomenys ⁽³⁾	RIIO T1 2012 m. (NGET) ⁽⁴⁾	Bristol W 2010 m. ⁽⁵⁾	HAL 2014 m. Galutiniai duomenys ⁽⁶⁾	NR 2013 m. ⁽⁷⁾
Realiosios skolos sąnaudos (nesumokėjus mokesčių)	2,8 %	2,6 %	3,1 %	2,9 %	3,9 %	3,2 %	3,0 %
Realiosios nuosavo kapitalo sąnaudos (sumokėjus mokesčius)	5,7 %	6,4 %	5,0 %	7,0 %	6,6 %	6,8 %	6,5 %
Realioji paprasčiausia vidutinė svertinė kapitalo kaina	3,8 %	3,9 %	4,1 %	4,6 %	5,0 %	4,7 %	4,3 %
Infliacija	3,5 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %
Nominaliosios skolos sąnaudos (nesumokėjus mokesčių)	6,2 %	6,1 %	6,6 %	6,4 %	7,4 %	6,7 %	6,5 %
Nominaliosios nuosavo kapitalo sąnaudos (sumokėjus mokesčius) ⁽⁸⁾	9,2 %	9,9 %	8,5 %	10,5 %	10,1 %	10,3 %	10,0 %
Nominalioji paprasčiausia vidutinė svertinė kapitalo kaina	7,3 %	7,4 %	7,6 %	8,1 %	8,5 %	8,2 %	7,8 %
Analitikų nustatyta numatoma nuosavo kapitalo grąža (<i>ex ante</i>)				c14 % ⁽⁹⁾			
Investicijų laikotarpis ⁽¹⁰⁾ . Kainų kontrolavimo trukmė	5	8	3	8	5	5	5
Investicijų dydis. Reguluojamo turto vertė (RTV) ⁽¹¹⁾ ⁽¹²⁾ ⁽¹³⁾	70 mln.–11,7 mlrd. ⁽¹⁴⁾ (apskaičiuotos 2014–15 m. vertės)	5,9 mlrd. (2014 m.) ⁽¹⁵⁾	c950 mln. GBP (numatyta kainų kontrolavimo laikotarpio) ⁽¹⁶⁾	2,2 mlrd.–14,8 mlrd. (numatytos bendrovių RTV ribos kainų kontrolavimo laikotarpio) ⁽¹⁷⁾	0,39 mlrd. (2013 m.) ⁽¹⁸⁾	14,9 mlrd. ⁽¹⁹⁾	45 mlrd. (2013 m.) ⁽²⁰⁾
Pajamų apsaugos lygis	Didesnis negu HKC, žr. atsakymą į 2c klausimą, NNBG pateikta medžiaga apie grąžos normą, rugsėjo 10 d.						
Statybos rizikos laipsnis	Mažesnis negu HKC. Žr. išsamių diskusijų 124–131 konstatuojamąsias dalis NNBG pateikta medžiaga apie grąžos normą, rugsėjo 10 d.						
Eksploatacinės rizikos laipsnis	Mažesnis negu HKC. Žr. išsamių diskusijų 132–135 konstatuojamąsias dalis, NNBG pateikta medžiaga apie grąžos normą, rugsėjo 10 d.						
Finansinės rizikos laipsnis	Mažesnis negu HKC. Žr. išsamių diskusijų 136–139 konstatuojamąsias dalis, NNBG pateikta medžiaga apie grąžos normą, rugsėjo 10 d.						

Reguliavimo institucija	Ofwat	Ofgem	Konkurencijos komisija	Ofgem	Konkurencijos komisija	CAA	ORR
Nustatymas	PR14 (negalutiniai duomenys) ⁽¹⁾	WPD 14 ⁽²⁾	NIE 2014 m. Galutiniai duomenys ⁽³⁾	RIIO T1 2012 m. (NGET) ⁽⁴⁾	Bristol W 2010 m. ⁽⁵⁾	HAL 2014 m. Galutiniai duomenys ⁽⁶⁾	NR 2013 m. ⁽⁷⁾
Kita rizika	Mažesnė negu HKC. Žr. išsamias diskusijas apie esminių verslo modelių skirtumus; turto įvairinimą; ir technologijų riziką 113–122 konstatuojamosiose dalyse, NNBG pateikta medžiaga apie grąžos normą, rugsėjo 10 d.						
Reikia sąlyginio nuosavo kapitalo	Ne						

⁽¹⁾ http://www.ofwat.gov.uk/pricereview/pr14/gud_tec20140127riskreward.pdf.

⁽²⁾ <https://www.ofgem.gov.uk/ofgem-publications/86375/fast-trackdecisionletter.pdf>.

⁽³⁾ https://assets.digital.cabinet-office.gov.uk/media/535a5768ed915d0fdb000003/NIE_Final_determination.pdf. Komisija pažymi, kad nors cituoto dokumento 13.10 lentelėje pateikti „maži“ ir „dideli“ apskaičiuoti pranešti finansiniai rodikliai, JK pateikta medžiaga, atrodo, grindžiama tik „dideliais“ apskaičiuotais rodikliais.

⁽⁴⁾ <https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/riio-t1-final-proposals-national-grid-electricity-transmission-and-national-grid-gas-overview>.

⁽⁵⁾ Pateiktoje medžiagoje šaltinis nenurodytas.

⁽⁶⁾ <http://www.caa.co.uk/docs/33/CAP%201140.pdf>.

⁽⁷⁾ http://orr.gov.uk/data/assets/pdf_file/0011/452/pr13-final-determination.pdf.

⁽⁸⁾ Nominalieji dydžiai apskaičiuojami naudojant aritmetinį metodą. Geometrinis metodas būtų pridėti 0,1–0,2 % prie nominaliųjų nuosavo kapitalo sąnaudų ir nominaliosios apskaičiuotos paprasčiausios vidutinės svertinės kapitalo kainos.

⁽⁹⁾ „Credit Suisse: National Grid – No longer a growth/value play, cut to Neutral“ („Credit Suisse: Nacionalinis tinklas – augimo ir vertės sąlygos tapo neutraliomis“), 2014 m. gegužės 29 d.; „Credit Suisse: SSE – Referendum risk to be addressed“ („Credit Suisse: SSE – referendumo keliamas pavojus, kurį reikia mažinti“), 2014 m. rugpjūčio 15 d.; „Macquarie: National Grid – Quality costs, but better opportunities elsewhere“ („Macquarie: nacionalinis tinklas – kokybinės sąnaudos, bet geresnės galimybės kitose srityse“), 2014 m. kovo 24 d.

⁽¹⁰⁾ Pateiktoje medžiagoje investicijų laikotarpio trukmė aiškinta kaip kainų kontrolės laikotarpio trukmė. Tačiau pateiktoje medžiagoje pažymima, kad reguliuojamų bendrovių investicijų turto naudojimo laikas dažnai būna kelių kainų kontrolės laikotarpių trukmės ir jo naudingumo laikotarpis trunka iki 60 metų.

⁽¹¹⁾ Reguliavimo institucijos nustatyta kapitalo turėtojo versle naudojamo kapitalo vertė.

⁽¹²⁾ Kai šaltiniuose reguliuojamo turto vertė buvo nurodyta istoriniais dydžiais, ji buvo konvertuota į dabartines kainas taikant Nacionalinės statistikos biuro mažmeninių kainų indeksą (jeigu nenurodyta kitaip).

⁽¹³⁾ Atkreipiame dėmesį, kad bendrovių investicinės išlaidos paimitos iš daugybės skirtingų projektų, kurie paprastai sudaro tik nedidelę dalį reguliuojamo turto vertės.

⁽¹⁴⁾ http://ofwat.gov.uk/regulating/prs_web_rcvupdates.

⁽¹⁵⁾ <http://www.westernpower.co.uk/docs/About-us/financial-information/2014/Annual-reports-and-financial-statements/Financial-performance-for-website-Mar-14.aspx>.

⁽¹⁶⁾ http://www.uregni.gov.uk/uploads/publications/RP5_Main_Paper_22-10-12_FINAL.pdf, p. 100.

⁽¹⁷⁾ Tai Ofgem prognozuojama reguliuojamo turto vertė kainų kontrolės laikotarpio pabaigoje. Reikėtų atkreipti dėmesį, kad kainų kontrolės laikotarpio pradžioje SHETL, kaip apskaičiuota, reguliuojamo turto vertė turėtų būti 0,7 mlrd. (ir prognozuojama, kad iki 2020–2021 m. ji padidės iki 3,6 mlrd.): <https://www.ofgem.gov.uk/ofgem-publications/53747/sptshetlfpssupport.pdf> (p. 36, 37) ir <https://www.ofgem.gov.uk/ofgem-publications/53602/4riio1f1financedec12.pdf> (p. 8 ir 9).

⁽¹⁸⁾ <http://www.bristolwater.co.uk/wp/wp-content/uploads/2013/04/Annual-Report-2013.pdf>, p. 27.

⁽¹⁹⁾ http://www.heathrowairport.com/static/HeathrowAboutUs/Downloads/PDF/Development_of_Regulatory_Asset_Base_30-Jun-2014.pdf.

⁽²⁰⁾ <http://www.networkrail.co.uk/browse%20documents/regulatory%20documents/regulatory%20compliance%20and%20reporting/regulatory%20accounts/nril%20regulatory%20financial%20statements%20for%20the%20year%20ended%2031%20march%202013.pdf> p. 331.

Šaltinis: remtasi JK pateikta medžiaga „SA.34974 Hinkley Point C State aid case – Answers to the Commission’s questions received 16 September 2014“ (SA.34974 Hinklio kyšulio C elektrinei skiriamos valstybės pagalbos byla. Atsakymai į Komisijos klausimus, gautus 2014 m. rugsėjo 16 d.).

15 lentelė

Bendrovių, Europos Sąjungoje priklausančių pramonės grupei „Viešosios paslaugos (bendrosios)“, apskaičiuotos kapitalo sąnaudos

(proc.)

Bendrovės pavadinimas	Šalis	Nuosavo kapitalo sąnaudos JAV doleriais (USD)	Skolos sąnaudos nesumokėjus mokesčių (USD)	Skolos sąnaudos sumokėjus mokesčius (USD)	Kapitalo sąnaudos (USD)
E.ON SE (DB:EOAN)	Vokietija	8,25	4,04	3,19	5,78
RWE AG (DB:RWE)	Vokietija	7,95	4,54	3,59	5,54

(proc.)

Bendrovės pavadinimas	Šalis	Nuosavo kapitalo sąnaudos JAV doleriais (USD)	Skolos sąnaudos nesumokėjus mokesčių (USD)	Skolos sąnaudos sumokėjus mokesčius (USD)	Kapitalo sąnaudos (USD)
Centrica plc (LSE:CNA)	JK	6,99	4,44	3,11	6,04
Veolia Environnement S.A. (ENXTPA:VIE)	Prancūzija	11,62	5,44	4,30	6,46
National Grid plc (LSE:NG.)	JK	9,37	4,44	3,11	6,33
Suez Environnement Company SA (ENXTPA:SEV)	Prancūzija	9,97	4,94	3,90	6,38
A2A S.p.A. (BIT:A2A)	Italija	13,72	7,44	5,88	8,68
Hera S.p.A. (BIT:HER)	Italija	12,65	5,94	4,69	7,94
MVV Energie AG (XTRA:MVV1)	Vokietija	8,31	4,04	3,19	5,70
ACEA S.p.A. (BIT:ACE)	Italija	12,15	6,44	5,09	7,68
Iren SpA (BIT:IRE)	Italija	13,85	7,94	6,27	8,80
Mainova AG (DB:MNV6)	Vokietija	6,96	5,54	4,38	6,30
Gelsenwasser AG (DB:WWG)	Vokietija	6,09	5,54	4,38	6,08
Telecom Plus plc (LSE:TEP)	JK	6,45	4,94	3,46	6,44
Compagnie Parisienne de Chauffage Urbain (ENXTPA:CHAU)	Prancūzija	7,73	4,94	3,90	6,33
Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA Spółka Akcyjna (WSE:KGN)	Lenkija	7,44	5,39	4,26	6,94
Fintel Energia Group SpA (BIT:FTL)	Italija	9,88	8,94	7,06	9,02
REN – Redes Energéticas Nacionais, SGPS, S.A. (ENXTLS:RENE)	Portugalija	19,97	7,64	6,04	10,05
GDF SUEZ S.A. (ENXTPA:GSZ)	Prancūzija	8,70	4,44	3,51	5,74
Burgenland Holding Aktiengesellschaft (WBAG:BHD)	Austrija	6,08	5,54	4,38	6,08

Šaltinis: <http://www.stern.nyu.edu/~adamodar/pc/datasets/Eurocompfirm.xls> (naudotasi 2014 m. birželio 14 d.)

(Pateiktos vidutinės svertinės kapitalo kainos yra nominaliosios (JAV doleriais, taikant USD nerizikingą normą = 3,04 %), sumokėjus mokesčius. Įvairias Damodaran vartotas apibrėžtis žr. http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/New_Home_Page/datafile/variable.htm)

B PRIEDAS

KREDITO GARANTIJA

16 lentelė

Lyginamoji informacija

1. Recent Limited Recourse Project Finance Bank Loans (Low Carbon Energy)

This table updates the one provided in Annex A of our responses dated 5 September 2014 to show the quantum of the commercial debt tranche distinct from the total debt quantum which, for certain projects, included export credit guaranteed or multilateral debt facilities.

Project	Financial Close	Amount [Commercial Bank Tranche]	Tenor (Years)	Commercial Bank Loan Margin (%)	Government Support (?)
Gemini Offshore Wind	May 2014	EUR 2 000 m [EUR 850 m]	14	300	SDE renewable subsidy (per MWh) from Dutch government Separate export credit facilities provided by EKF (Denmark), Euler Hermes (Germany) and Delcredere/Ducroire from Belgium
London Array Offshore Wind	Oct 2013	GBP 266 m [GBP 266 m]	13	275	Renewables Obligation subsidy (per MWh) from UK Government Separate export credit facility provided by EKF (Denmark) for initial financing
Butendiek Offshore Wind	Feb 2013	EUR 950 m [EUR 230 m]	8,5	300	Feed-in Tariff subsidy (per KWh) from German government Separate export credit facility provided by EKF (Denmark)
Westermost Rough Offshore Wind	Aug 2014	GBP 370 m [GBP 197 m]	15	300	Renewables Obligation subsidy (per MWh) from UK Government
[...]	[...]	EUR 650 m [EUR 650 m]	10	175-275	Finance from commercial banks only
Derbyshire Energy from Waste PFI	Aug 2014	GBP 145 m [GBP 145 m]	25	315-320	Renewables Obligation subsidy (per MWh) from UK Government Local Authority payments for waste recycling
MEDIAN				300	
SWAP SPREAD (%)				+ 13	(To convert from LIBOR margin to Gilt benchmark)
ILLIQUIDITY PREMIUM				- 50	
MARKET INDICATION (%)				263	

Source: Commercial banks; InfraNews; InfraJournal

2. Corporate Debt (rated BB+) Spreads

Issuer	Ticker	Coupon	Maturity	Amount	Rating	Tenor (years)	Current Spread (bp)	Government Support
Heathrow Airport	HTHROW	7,125%	01/03/2017	GBP 325 m	NR/Ba3/BB+	3	231	Nil
Heathrow Airport	HTHROW	5,375%	01/09/2019	GBP 275 m	NR/Ba3/BB+	5	253	Nil

Issuer	Ticker	Coupon	Maturity	Amount	Rating	Tenor (years)	Current Spread (bp)	Government Support
Anglian Water	OSPRAQ	7,000%	31/01/2018	GBP 350 m	NR/Ba3/BB+	3	290	Nil
Electricity North-West	NWENET	5,875%	21/06/2021	GBP 80 m	BB+/NR/NR	7	274	Nil
Yorkshire Water	KEL	5,750%	17/02/2020	GBP 200 m	BB-/NR/BB+	5	314	Nil
Enel SpA	ENELIM	7,75 %	10/09/2075	GBP 400 m	BB+/Ba1/BBB-	61	373	31,2 % owned by Government Ministry
Enel SpA	ENELIM	6,625%	15/09/2076	GBP 500 m	BB+/Ba1/BBB-	62	367	
Telecom Italia	TITIM	5,875%	19/05/2023	GBP 400 m	BB+/Ba1/BBB-	9	281	Nil
Energias de Portugal	ELEPOR	8,625%	04/01/2024	GBP 425 m	BB+/Ba1/BBB-	10	256	Nil
MEAN							293	
ILLIQUIDITY PREMIUM							- 50	
MARKET INDICATION							243	

Source: Bloomberg as at 21 August 2014 using BGN Source.

3. iTraxx Europe Crossover Series 21 Constituents Rated BB+/Ba1

Company	Ticker	Identifier	Rating	Tenor (Years)	CDS Flat Spread
ArcelorMittal	MT NA	CX375716	BB+/Ba1	10	347
EDP Energias de Portugal SA	EDP PL	CEPO1E10	BB+/Ba1	10	203
Finmeccanica SpA	FNC IM	CFME1E10	BB+/Ba1	10	285
HeidelbergCement AG	HEI GY	CHEI1E10	NR/Ba1	10	226
Lafarge SA	LG FP	CLAF1E10	BB+/Ba1	10	168
Telecom Italia SpA	TIT IM	CTII1E10	BB+/Ba1	10	281
Wendel SA	MF FP	CMWP1E10	BB+/NR	10	206
MEAN					245

Source: Markit; Bloomberg as at 21 August 2014 using CMAN Source.

17 lentelė

Imituotas pajamingumo kreivės pasiskirstymas 10 metais

	1992 - 2013 VAR model simulation			10 Yr (P) vs. 1992-2013 VAR model simulation		
	[...]	[...]	[...]			
	Spot in 10 years time	VAR simulation 10 years ahead (June 2024)	VAR simulation 10 years ahead (June 2024)			
Tenor	10 Yr (P)	Median	95 % percentile	Distance from median (ppts)	Distance from 95th percentile (ppts)	10 Yr (P) + 1,5 ppt probability
1 Yr	3,47	3,80	6,20	- 0,33	- 2,72	19 %
2 Yr	3,55	4,00	6,24	- 0,45	- 2,69	21 %
3 Yr	3,62	4,16	6,24	- 0,54	- 2,61	22 %
4 Yr	3,70	4,31	6,20	- 0,61	- 2,50	21 %
5 Yr	3,78	4,44	6,17	- 0,66	- 2,39	20 %
7 Yr	3,93	4,64	6,20	- 0,71	- 2,27	19 %
9 Yr	4,09	4,76	6,19	- 0,66	- 2,10	15 %
10 Yr	4,17	4,79	6,14	- 0,62	- 1,97	13 %
12 Yr	4,11	4,88	6,15	- 0,77	- 2,03	15 %
15 Yr	4,07	4,97	6,09	- 0,89	- 2,02	17 %
20 Yr	4,07	4,99	6,12	- 0,92	- 2,05	17 %
30 Yr	3,98	4,97	6,08	- 1,00	- 2,10	20 %
50 Yr	3,91	5,01	6,04	- 1,10	- 2,13	24 %

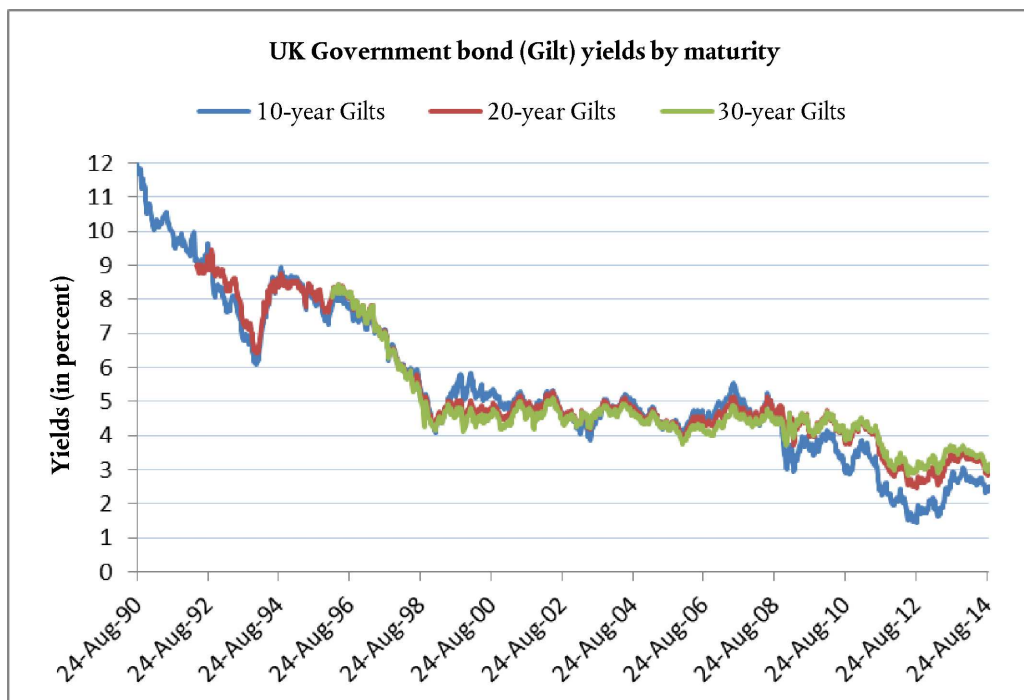
IUK atlikta jautrumo analizė

(...)

JK Vyriausybės obligacijų pajamingumas pagal išpirkimo terminą

1 grafikas

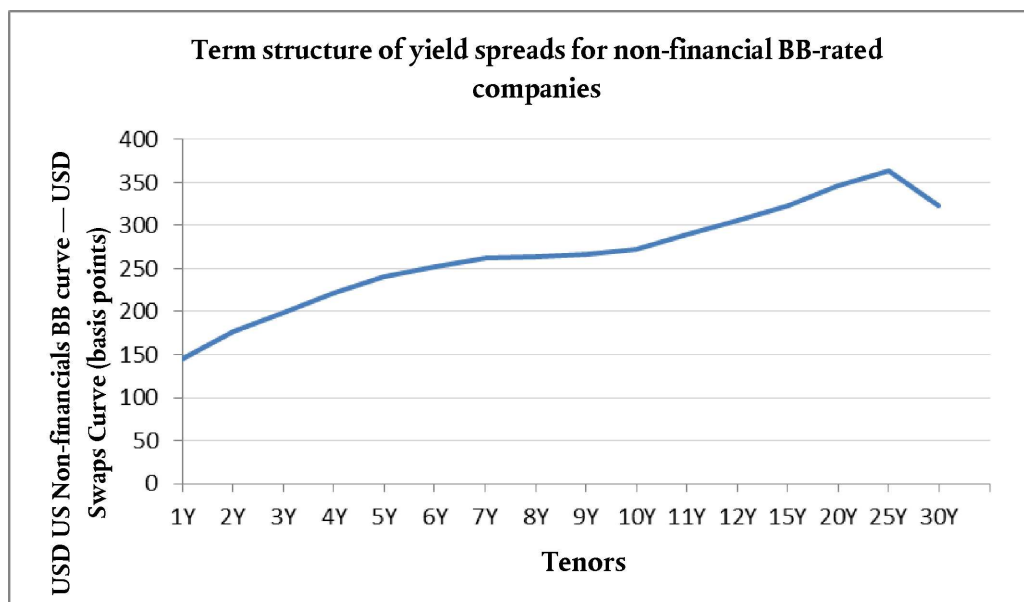
JK Vyriausybės obligacijų pelningumas 10, 20 ir 30 metais

BB bendrovių pajamingumo skirtumų struktūra USD pagal terminą

3 diagrama

Nefinansinių BB bendrovių pajamingumo skirtumų struktūra USD pagal terminą

Pastaba. Momentiniai 2014 m. rugpjūčio 21 d. Bloomberg duomenys.

C PRIEDAS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS PRISIIMTI ĮSIPAREIGOJIMAI

PREKYBOS ĮSIPAREIGOJIMAS

Apibrėžtis

„EDF grupės bendrovė“ – tos pat bendrovių grupės, kuriai priklauso ir *EDF Energy*, narė.

Veiklos sąlygos

- [ ].1. Ir NNBG, ir EDF visuose rinkos paslaugų susitarimuose dėl HKC produkcijos pardavimo, sudarytuose bet kurios EDF grupės bendrovės (kita rinkos paslaugų susitarimo šalis), užtikrina, kad, kol bet kuri EDF grupės bendrovė bus NNBG akcininke (tiesiogiai arba netiesiogiai), kita rinkos paslaugų susitarimo šalis sutinka:
- A) registruoti visus HKC numatomos produkcijos pardavimo sandorius atskiroje NNBG knygoje;
  - B) įkainoti visus HKC numatomos produkcijos pardavimo sandorius, vykdomus su bet kuria EDF grupės bendrove, konkrečių produktų rinkos kaina sandorio sudarymo metu;
  - C) rinkos kaina vykdyti visus dvišalius HKC numatomos produkcijos sandorius, susijusius su bet kuriais kitais EDF grupės bendrovės nuosavais arba prekiaujamais turto portfeliais; ir
  - D) teikti NNBG (NNBG sutikus tą patį teikti kitai SDS šaliai, valstybės sekretoriui ir Europos Komisijai) tokią informaciją, kokios NNBG gali pagrįstai reikalauti, kad kitai SDS šaliai, valstybės sekretoriui ir Europos Komisijai galėtų teikti ataskaitą apie tai, kaip kita rinkos paslaugų susitarimo šalis laikosi A, B ir C punktų.
- [ ].2. NNBG (*EDF Energy* pasirūpina, kad NNBG tai padarytų) iki kiekvienų kalendorinių metų [•] darbo dienos kitai SDS šaliai pateikia (kitai SDS šaliai sutikus tą patį pateikia valstybės sekretoriui ir Europos Komisijai) rašytinę ataskaitą apie tai, kaip kita rinkos paslaugų susitarimo šalis ankstesniais kalendoriniais metais laikėsi [•] straipsnio 1 dalies A, B ir C punktų.

NUOSAVO KAPITALO PRIEAUGIO PASIDALIJIMO MECHANIZMAS

1. Straipsnio apžvalga

1.1. Bus taikoma nuosavo kapitalo prieaugio pasidalijimo tvarka, kurią sudarys dvi atskiros dalys:

- A) projekto pelno, viršijančio tam tikrą lygį dėl to, kad projekto veiklos rezultatai yra geresni, palyginti su pirminėmis pagrindinio atvejo prielaidomis, nustatymo metodas (toliau – projekto pelno metodas); ir
- B) pelno, viršijančio tam tikrą lygį dėl pirmųjų akcininkų nuosavo kapitalo pardavimo, nustatymo metodas (toliau – nuosavo kapitalo pardavimo metodas).

1.2. Nuosavo kapitalo prieaugio dalis bus pasidalijama su kita SDS šalimi ir priklausys nuo atitinkamu metu gautos nuosavo kapitalo vidinės grąžos normos. Nustatant visus ribinius lygius bus atsižvelgiama į numatyto skirti nuosavo kapitalo sąnaudas, nustatytas taikant šį modelį:

HKC IUK modelis [...] elektroninėje lentelėje „DECC output“ (DECC produkcija)

- A) jeigu gauta nuosavo kapitalo vidinė grąžos norma bus didesnė už nuosavo kapitalo vidinę grąžos normą, nustatytą modelyje, į kurį įtrauktas numatytas skirti nuosavas kapitalas (11,4 % (nominalusis dydis) pagal modelį;

HPC IUK Modelis [...] elektroninėje lentelėje „DECC Output“ (DECC produkcija), pateiktoje Komisijai 2014 m. rugsėjo 19 d., bet mažesnė, negu toliau B punkte nustatyta riba arba lygi jai, bet koks prieaugis, didesnis negu ši nuosavo kapitalo vidinės grąžos normos riba, bus pasidalytas su kita SDS šalimi skiriant jai 30 %; ir

- B) jeigu gauta nuosavo kapitalo vidinės grąžos norma bus didesnė ir už i) 13,5 % (nominalusis dydis), ir už ii) 11,5 % (realusis dydis, bet atsižvelgiant į VKI infliaciją), bet koks prieaugis, didesnis negu ši riba, bus pasidalytas su kita SDS šalimi skiriant jai 60 %

1.3. Taikant šiuos du metodus nebus dvigubo skaičiavimo.

- 1.4. Toliau pateikta daugiau informacijos apie tai, kaip bus taikomi šie metodai. Be to, šiems išpareigojimams patvirtinti bus parengtas sutarties sąlygų rinkinys, į kurį gali būti įtrauktas ir saugumas.

2. Susijusi tvarka. Projekto pelno metodas

- 2.1. Po to, kai projekto pelno metodas bus pritaikytas pirmą kartą, jeigu bet kuriuo laikotarpiu reikėtų dar vienos nuosavo kapitalo injekcijos, į tą dar vieną nuosavo kapitalo injekciją bus atsižvelgta skaičiuojant nuosavo kapitalo turėtojų pelną.
- 2.2. Projekto pelno metodu nustatomas pelnas, didesnis negu tam tikras ribinis lygis (kaip nustatyta pirmiau pateiktame 1.2 punkte) dėl to, kad projekto veiklos rezultatai yra geresni, palyginti su pirminėmis pagrindinio atvejo prielaidomis.
- 2.3. Norint nustatyti, ar bet kuriuo laikotarpiu buvo viršyta kuri nors riba, kaupiamoji iki tos dienos gauta nuosavo kapitalo vidinės gražos norma bus apskaičiuota visą projekto laikotarpį taikant atnaujintą finansinį modelį. Nuosavo kapitalo priaugio dalis bus apskaičiuojama per tą patį laikotarpį, per kurį pasiekama bet kuri riba.
- 2.4. Projekto pelno metodą pradėjus taikyti, kita SDS šalis turės teisę į atitinkamą per tą laikotarpį ir visus būsimus laikotarpius procentinę nuosavo kapitalo turėtojams paskirstytos sumos dalį (kol bus pasiekta kita riba, tokiu atveju būtų atitinkamai patikslinta gaunama procentinė dalis).
- 2.5. Kitos SDS šalies teisė į nuosavo kapitalo turėtojų pelną galios visą HKC projekto laikotarpį nuo tada, kai bus pirmą kartą pradėtas taikyti projekto pelno metodas.

3. Susijusi tvarka. Nuosavo kapitalo priaugio metodas

- 3.1. Nuosavo kapitalo priaugis taip pat turės būti pasidalytas pirminiams NNBG akcininkams bet kuriuo metu per visą HKC projekto laikotarpį tiesiogiai arba netiesiogiai pardavus akcijas arba akcininkų paskolas (jeigu taikytina). Sudedamieji etapai:
  - A) 1 etapas. Nustatoma kiekvieno investuotojo pagrindinė nuosavo kapitalo injekcija ir kaina (gaunama iš atitinkamo finansinio modelio).
  - B) 2 etapas. Bet kuriam investuotojui pardavus nuosavo kapitalo dalį ar kitaip ja disponavus, nustatoma to investuotojo dėl konkretaus nuosavo kapitalo dalies pardavimo ar kitokio disponavimo ja gauta nuosavo kapitalo pardavimo vidinė gražos norma.
  - C) 3 etapas. Nuosavo kapitalo pardavimo vidinė gražos norma, kurią investuotojas gavo pardavęs nuosavo kapitalo dalį, apskaičiuojama atsižvelgiant į faktines bendrąsias pajamas iš padavimo ar disponavimo, faktines nuosavo kapitalo injekcijas, proporcingas šiai parduotai ar disponuotai nuosavo kapitalo daliai, ir ankstesnius tam investuotojui NNBG sumokėtus dividendus arba akcininkų paskolų palūkanas ir grąžintas pagrindinės sumos dalis (proporcingai šiai parduotai ar disponuotai nuosavo kapitalo daliai).
  - D) 4 etapas. Jeigu nuosavo kapitalo pardavimo vidinė gražos norma yra didesnė už bet kurias pirmiau pateiktame 1.2 punkte nustatytas ribas, nuosavo kapitalo priaugio dalis bus apskaičiuota, kaip nurodyta toliau.
  - E) 5 etapas. Apskaičiuojama teorinė pinigų suma, kurią akcininkas būtų gavęs už tokį pat nuosavo kapitalo pardavimą, dėl kurio, jei naudotas apskaičiuoti nuosavo kapitalo vidinę gražos normą, kaip nurodyta 3 etape, gauta nuosavo kapitalo pardavimo vidinė gražos norma būtų lygi atitinkamai ribai.
  - F) 6 etapas. Teigiamas faktinės pardavimo pajamų sumos, naudotos 3 etape, ir teorinės nuosavo kapitalo pardavimo pajamų sumos, apskaičiuotos 5 etape, skirtumas (jei yra) yra nuosavo kapitalo priaugio perviršis, kurį turi pasidalyti NNBG ir kita SDS šalis.
- 3.2. Pirmiau minėtas skaičiavimas atliekamas kaskart, kai parduodamas nuosavas kapitalas arba juo disponuojama, neatsižvelgiant į joki ankstesnį nuosavo kapitalo pardavimą arba disponavimą juo ir į tai, ar dėl ankstesnio nuosavo kapitalo pardavimo arba disponavimo juo kitai SDS šaliai buvo sumokėta priaugio dalis, ar nebuvo.
- 3.3. Nuosavo kapitalo pardavimui arba disponavimui juo, atliekamam antrinių investuotojų (t. y. tų, kurie nusipirko arba įgijo nuosavą kapitalą kaip trečioji šalis, nesusijusi su pirminiais nuosavo kapitalo investuotojais), šis metodas bus netaikomas, jeigu tokie antriniai investuotojai vėliau parduotų tokį akcinį kapitalą arba kitaip juo disponuotų (tai būtų antrinis nuosavas kapitalas).

4. Nuosavo kapitalo prieaugio pasidalijimo metodo taikymo užtikrinimo nuostatos

- 4.1. Kovos su vengimu nuostatomis bus užtikrinta, kad sandoriai nebūtų sudaromi taip, kad būtų išvengta projekto pelno metodo arba nuosavo kapitalo prieaugio metodo taikymo.
- 4.2. Siekiant užtikrinti nuosavo kapitalo prieaugio pasidalijimo metodo taikymą, bus parengtos nuostatos, kuriomis bus užtikrinta, kad kitai SDS šaliai būtų mokama, kai pažeidžiama projekto prieaugio metodo arba nuosavo kapitalo pardavimo metodo taikymo tvarka arba pažeidžiamos kovos su vengimu priemonės.

5. Ginčai

Visi ginčai dėl nuosavo kapitalo prieaugio pasidalijimo tvarkos bus sprendžiami laikantis panašaus ginčų sprendimo proceso, nustatyto susitarime dėl HKC.

STATYBOS PELNO PASIDALIJIMO TVARKA

1. Straipsnio apžvalga

- 1.1. Statybos pelno pasidalijimo tvarka siekiama, kad būtų pasidalyta (mažinant vykdymo kainą) tai, kas sutaupyta dėl to, kad statybų sąnaudos yra mažesnės, negu numatytos susitartame HKC projekto finansiniame modelyje. Ši tvarka bus taikoma viena kryptimi – vykdymo kaina nebus didinama, jeigu statybos sąnaudos bus didesnės, negu buvo numatytos.
- 1.2. Pirminis pelno pasidalijimo apskaičiavimas bus atliekamas anksčiausią iš šių dienų: i) dieną po 6 mėnesių nuo antro reaktoriaus paleidimo dienos; ii) pradėjus dešimčiai metų nuo pirmo reaktoriaus paleidimo dienos; ir iii) dieną (jeigu tokia būtų) po pirmo reaktoriaus paleidimo dienos, kurią šalys susitaria, kad antras reaktorius nebus paleistas. Galutinis pelno pasidalijimo apskaičiavimas bus atliekamas praėjus šešeriems metams nuo pradinio pelno pasidalijimo apskaičiavimo dienos (arba anksčiau, jeigu iki laiko bus įvykdyti visi su statyba susiję reikalavimai).
- 1.3. Toliau pateikėme daugiau informacijos apie tai, kaip bus taikoma nuostatos tvarka.

2. Atitinkama tvarka

- 2.1. Ne anksčiau negu apibrėžtu laikotarpiu iki kiekvienos iš pradinio suderinimo dienų ir galutinio suderinimo dienos NNBG kitai SDS šaliai pateiks rašytinę ataskaitą.
- 2.2. Kiekvienoje ataskaitoje:
  - 2.2.1. išsamiai nurodoma:
    - a) bendra sterlingais nurodyta statybos sąnaudų suma iki ataskaitos dienos;
    - b) bendra sterlingais nurodyta statybos sąnaudų suma, kurią, kaip pagrįstai numatyta, turėtų patirti, sumokėti arba gauti NNBG, jeigu tik tokios statybos sąnaudos bus ne didesnės negu tos statybos sąnaudos, kurios NNBG būtų pagrįstai ir tinkamai patirtos, sumokėtos arba gautos vykdant reguliavimo reikalavimus, nepatiriant per didelių sąnaudų arba išlaidų;
    - c) NNBG faktiniai statybos tvarkaraščiai; ir
    - d) NNBG numatyti bet kurio laikotarpio po atitinkamos ataskaitos dienos statybos tvarkaraščiai;
  - 2.2.2. pagrįstai išsamiai pateikiami kiekvieno veiksmo, kurio imtasi siekiant užtikrinti, kad bet kurių numatytų statybos sąnaudų suma, kurią turėtų patirti, sumokėti arba gauti NNBG po ataskaitos dienos, būtų ne didesnė negu tos statybos sąnaudos, kurios NNBG būtų pagrįstai ir tinkamai patirtos, sumokėtos arba gautos vykdant reguliavimo reikalavimus, nepatiriant per didelių sąnaudų arba išlaidų, įrodymai;
  - 2.2.3. jeigu ataskaita arba bet kuri jos dalis yra parengta vienos ar kelių trečiųjų šalių arba joms padedant, pateikiama informacija apie tą (tas) trečiąją (-iąsias) šalį (-is) ir bet kurių tokios (tokių) trečiosios (-ių) šalies (-ių) parengtų ataskaitų kopijas; ir
  - 2.2.4. nurodomas atsirandantis vykdymo kainos patikslinimas (jeigu kaina tikslinama).
- 2.3. Ataskaitoje bus pateikta aktuali patvirtinamoji informacija ir direktorių pažyma, kuria patvirtinama ataskaitoje pateikta informacija.
- 2.4. Kita SDS šalis iš NNBG per nustatytą laikotarpį gali pareikalauti daugiau patvirtinamosios informacijos. Kitai SDS šaliai to paprašius, NNBG turi pateikti tokią patvirtinamąją informaciją per nurodytą laikotarpį nuo prašymo gavimo.

- 2.5. Kita SDS šalis NNBG per nustatytą laikotarpį informuos, ar pripažįsta NNBG pateiktą ataskaitą. Jeigu NNBG ir kita SDS šalis negali susitarti, bet kuri šalis klausimą gali perduoti spręsti nepriklausomoms šalims.
  - 2.6. Jeigu NNBG nepateikia kitai SDS šaliai ataskaitos, kita SDS šalis gali gauti nepriklausomos sąnaudų konsultantų įmonės nuomonę dėl statybos sąnaudų ir statybos tvarkaraščių ir naudotis ta nuomone.
  - 2.7. NNBG kitai SDS šaliai ir jos profesionaliems patarėjams (įskaitant sąnaudų konsultantus) teikia tokią pagalbą, kokios kita SDS šalis gali pagrįstai prašyti ataskaitos ir statybos sąnaudų patikrinimo tikslais.
  - 2.8. Finansinis modelis bus atnaujinamas įtraukiant pataisytas statybos sąnaudas ir pataisytus statybos tvarkaraščius, kaip nustatyta ataskaitoje arba kaip pataria sąnaudų konsultantai, ir iš naujo taikomas pataisytai vykdymo kainai nustatyti. Vykdymo kainos, gautos taikant finansinį modelį, į kurį įtrauktos numatytos statybos sąnaudos ir statybos tvarkaraščiai, ir vykdymo kainos, gautos iš naujo taikant finansinį modelį, į kurį įtrauktos pataisytos statybos sąnaudos ir pataisyti statybos tvarkaraščiai, skirtumas bus statybos pelnas, išreikštas GBP už MWh. Kita SDS šalis turės teisę gauti 50 % statybos pelno, nustatyto atliekant pirmiau nurodytus veiksmus (šis procentas padidės iki 75 % bet kokio statybos pelno, didesnio negu [...] GBP (nominalioji vertė), ta suma sumažinant tuo metu buvusią vykdymo kainą.
  - 2.9. Jeigu bet kuriuo metu per laikotarpį nuo pradinio iki galutinio suderinimo dienų NNBG nustatytų bet kokias statybos sąnaudas arba statybos tvarkaraščius, kurie skirtųsi nuo atitinkamų sąnaudų ir tvarkaraščių, naudotų atnaujintame modelyje, dėl kurių būtų sutaupyta statybos lėšų, NNBG galėtų pasirinkti atlikti tarpinį sumos, lygios visoms papildomai sutaupytomis statybos sąnaudoms arba jų daliai, mokėjimą kitai SDS šaliai.
-

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT